

Europos Sąjungos oficialusis leidinys

C 417

Leidimas
lietuvių kalba

Informacija ir pranešimai

62 metai
2019 m. gruodžio 11 d.

Turinys

IV *Pranešimai*

EUROPOS SAJUNGOS INSTITUCIJŲ, ĮSTAIGŲ IR ORGANŲ PRANEŠIMAI

Audito Rūmai

2019/C 417/01

2018 m. finansinių metų metinė ataskaita dėl ES agentūrų 1

LT

IV

(Pranešimai)

EUROPOS SAJUNGOS INSTITUCIJŲ, ĮSTAIGŲ IR ORGANŲ PRANEŠIMAI

AUDITO RŪMAI

2018 m. finansinių metų metinė ataskaita dėl ES agentūrų

(2019/C 417/01)

TURINYS

	<i>Puslapis</i>
ŠIOJE ATASKAITOJE APTARTŲ ES AGENTŪRŲ IR KITŲ SAJUNGOS ĮSTAIGŲ SĄRAŠAS	4
1 SKYRIUS. ES agentūros ir Audito Rūmų auditas	6
ĮVADAS	6
ES AGENTŪROS	6
Įvairių rūšių agentūros padeda ES formuoti ir įgyvendinti ES politikas	6
Agentūros finansuojamos iš įvairių šaltinių ir pagal skirtingas DFP išlaidų kategorijas	9
Biudžeto ir jo įvykdymo patvirtinimo tvarka yra panaši visoms agentūroms, išskyrus EUIPO, BAVT ir BPV	15
ES agentūrų tinklas palengvina bendradarbiavimą tarp agentūrų ir bendravimą su suinteresuotosiomis šalimis	16
MŪSŲ AUDITAS	16
Mūsų įgaliojimai apima metinius auditus, specialiuosius auditus ir nuomones	16
Mūsų auditai skirti pagrindinėms rizikoms šalinti	17
Apie įtariamo sukčiavimo atvejus pranešame OLAF	18
Mes teikiame informaciją apie Komisijos vidaus audito tarnybos (VAT) auditus ir išorės vertinimo ataskaitas	18
2 SKYRIUS. Audito rezultatų apžvalga	19
ĮVADAS	19
2018 m. METINIŲ AGENTŪRŲ AUDITŲ REZULTATAI APSKRITAI YRA TEIGIAMAI	19
Palanki nuomonė dėl visų agentūrų finansinių ataskaitų patikimumo	19
Palanki nuomonė dėl visų agentūrų finansinėse ataskaitose atspindimų pajamų teisėtumo ir tvarkingumo	20
Palanki nuomonė dėl agentūrų finansinėse ataskaitose atspindimų mokėjimų teisėtumo ir tvarkingumo, išskyrus EASO	20
Mūsų pastabomis nagrinėjamos tobulintinos sritys 36 agentūrose	22
KITUOSE AUDITO RŪMŲ PASKELBTUOSE SU AGENTŪROMIS SUSIJUSIUOSE LEIDINIUOSE PATEIKTI AUDITO REZULTATAI	31
Audito Rūmų specialioji ataskaita Nr. 29/2018 „EIOPA svariai prisidėjo prie draudimo sektoriaus priežiūros ir stabilumo, bet išlieka reikšmingų iššūkių“	31

Audito Rūmų 2017 m. specialioji metinė ataskaita pagal Reglamento (ES) 806/2014 dėl bet kokių neapibrėžtųjų įsipareigojimų, atsiradusių dėl Bendros pertvarkymo valdybos, Tarybos ir Komisijos užduočių vykdymo pagal šį reglamentą 2017 finansiniais metais, 92 straipsnio 4 dalį	32
Kitos Audito Rūmų specialiosios ataskaitos, kuriose taip pat aptartos viena ar daugiau agentūrų	32
ES AGENTŪRŲ TINKLO ATSAKYMAS	33
3 SKYRIUS. Patikinimo pareiškimai ir kiti konkrečių agentūrų audito rezultatai	34
3.1. Patikinimo pareiškimus patvirtinanti informacija	34
PAGAL DFP 1A IŠLAIDŲ KATEGORIJĄ „KONKURENCINGUMAS AUGIMUI IR DARBO VIETŲ KŪRIMUI SKATINTI“ FINANSUOJAMOS AGENTŪROS	36
3.2. Energetikos reguliavimo institucijų bendradarbiavimo agentūra (ACER)	36
3.3. Europos elektroninių ryšių reguliuotojų institucijos paramos agentūra (BEREC biuras)	40
3.4. Europos profesinio mokymo plėtros centras (Cedefop)	44
3.5. Europos aviacijos saugos agentūra (EASA)	48
3.6. Europos bankininkystės institucija (EBI)	52
3.7. Europos cheminių medžiagų agentūra (ECHA)	57
3.8. Europos draudimo ir profesinių pensijų institucija (EIOPA)	62
3.9. Europos inovacijos ir technologijos institutas (EIT)	66
3.10. Europos jūrų saugumo agentūra (EMSA)	72
3.11. Europos Sąjungos tinklų ir informacijos apsaugos agentūra (ENISA)	76
3.12. Europos sąjungos geležinkelių agentūra (ERA)	80
3.13. Europos vertybinių popierių ir rinkų institucija (ESMA)	85
3.14. Europos darbuotojų saugos ir sveikatos agentūra (EU-OSHA)	90
3.15. Europos gyvenimo ir darbo sąlygų gerinimo fondas (Eurofound)	94
3.16. Europos GNSS (pasaulinės navigacijos palydovų sistemos) agentūra (GSA)	98
PAGAL DFP 2 IŠLAIDŲ KATEGORIJĄ „TVARUS AUGIMAS. GAMTOS IŠTEKLIAI“ FINANSUOJAMOS AGENTŪROS	102
3.17. Europos aplinkos agentūra (EAA)	102
3.18. Europos žuvininkystės kontrolės agentūra (EŽKA)	106
PAGAL DFP 3 IŠLAIDŲ KATEGORIJĄ „SAUGUMAS IR PILIETYBĖ“ FINANSUOJAMOS AGENTŪROS	109
3.19. Europos Sąjungos teisėsaugos mokymo agentūra (CEPOL)	109
3.20. Europos prieglobsčio paramos biuras (EASO)	113
3.21. Europos ligų prevencijos ir kontrolės centras (ECDC)	121
3.22. Europos maisto saugos tarnyba (EFSA)	124
3.23. Europos lyčių lygybės institutas (EIGE)	128
3.24. Europos vaistų agentūra (EMA)	132
3.25. Europos narkotikų ir narkomanijos stebėsenos centras (EMCDDA)	137
3.26. Europos didelės apimties IT sistemų laisvės, saugumo ir teisingumo erdvėje operacijų valdymo agentūra (eu-LISA)	141
3.27. Europos Sąjungos teismo bendradarbiavimo padalinys (Eurojustas)	146

3.28. Europos Sąjungos teisėsaugos bendradarbiavimo agentūra (Europolas)	150
3.29. Europos Sąjungos pagrindinių teisių agentūra (FRA)	154
3.30. Europos sienų ir pakrančių apsaugos agentūra (Frontex)	158
PAGAL DFP 4 IŠLAIDŲ KATEGORIJĄ „EUROPOS VAIDMUO PASAULYJE“ FINANSUOJAMOS AGENTŪROS	164
3.31. Europos mokymo fondas (ETF)	164
PAGAL DFP 5 IŠLAIDŲ KATEGORIJĄ „ADMINISTRAVIMAS“ FINANSUOJAMOS AGENTŪROS	167
3.32. Euratomo tiekimo agentūra (ESA)	167
SAVO VEIKLĄ FINANSUOJANČIOS AGENTŪROS	170
3.33. Bendrijos augalų veislių tarnyba (BAVT)	170
3.34. Europos Sąjungos intelektinės nuosavybės tarnyba (EUIPO)	174
3.35. Bendra pertvarkymo valdyba (BPV)	181
3.36. Europos Sąjungos įstaigų vertimo centras (CdT)	186
KOMISIJOS VYKDOMOSIOS ĮSTAIGOS	190
3.37. Švietimo, garso ir vaizdo bei kultūros vykdomoji įstaiga (EACEA)	190
3.38. Mažųjų ir vidutinių įmonių reikalų vykdomoji įstaiga (EASME)	194
3.39. Europos mokslinių tyrimų tarybos vykdomoji įstaiga (ERCEA)	198
3.40. Inovacijų ir tinklų programų vykdomoji įstaiga (INEA)	202
3.41. Mokslinių tyrimų vykdomoji įstaiga (REA)	206
3.42. Vartotojų, sveikatos, žemės ūkio ir maisto programų vykdomoji įstaiga (Chafea)upd	210

ŠIOJE ATASKAITOJE APTARTŲ ES AGENTŪRŲ IR KITŲ SAJUNGOS ĮSTAIGŲ SĄRAŠAS

Akronimas	Pilnas pavadinimas	Įsikūrimo vieta
ACER	Energetikos reguliavimo institucijų bendradarbiavimo agentūra	Liubiana (Slovėnija)
BEREC biuras	Europos elektroninių ryšių reguliuotojų institucijos paramos agentūra	Ryga (Latvija)
CdT	Europos Sąjungos įstaigų vertimo centras	Liuksemburgas (Liuksemburgas)
<i>Cedefop</i>	Europos profesinio mokymo plėtros centras	Salonikai (Graikija)
CEPOL	Europos Sąjungos teisėsaugos mokymo agentūra	Budapeštas (Vengrija)
<i>Chafea</i>	Vartotojų, sveikatos, žemės ūkio ir maisto programų vykdomoji įstaiga	Liuksemburgas (Liuksemburgas)
BAVT	Bendrijos augalų veislių tarnyba	Anžė (Prancūzija)
EACEA	Švietimo, garso ir vaizdo bei kultūros vykdomoji įstaiga	Briuselis (Belgija)
EASA	Europos aviacijos saugos agentūra	Kelnas (Vokietija)
EASME	Mažųjų ir vidutinių įmonių reikalų vykdomoji įstaiga	Briuselis (Belgija)
EASO	Europos prieglobsčio paramos biuras	Valeta (Malta)
EBI	Europos bankininkystės institucija	Paryžius (Prancūzija)
ECDC	Europos ligų prevencijos ir kontrolės centras	Stokholmas (Švedija)
ECHA	Europos cheminių medžiagų agentūra	Helsinkis (Suomija)
EAA	Europos aplinkos agentūra	Kopenhaga (Danija)
EŽKA	Europos žuvininkystės kontrolės agentūra	Vigas (Ispanija)
EFSA	Europos maisto saugos tarnyba	Parma (Italija)
EIGE	Europos lyčių lygybės institutas	Vilnius (Lietuva)
EIOPA	Europos draudimo ir profesinių pensijų institucija	Frankfurtas (Vokietija)
EIT	Europos inovacijos ir technologijos institutas	Budapeštas (Vengrija)
ELA	Europos darbo institucija	Bratislava (Slovakija)
EMA	Europos vaistų agentūra	Amsterdamas (Nyderlandai)
EMCDDA	Europos narkotikų ir narkomanijos stebėsenos centras	Lisabona (Portugalija)
EMSA	Europos jūrų saugumo agentūra	Lisabona (Portugalija)
ENISA	Europos Sąjungos tinklų ir informacijos apsaugos agentūra	Heraklionas (Graikija)
EPPO	Europos prokuratūra	Liuksemburgas (Liuksemburgas)
ERA	Europos Sąjungos geležinkelių agentūra	Valansjenas (Prancūzija)
ERCEA	Europos mokslinių tyrimų tarybos vykdomoji įstaiga	Briuselis (Belgija)
ESA	Euratomo tiekimo agentūra	Liuksemburgas (Liuksemburgas)
ESMA	Europos vertybinių popierių ir rinkų institucija	Paryžius (Prancūzija)

Akronimas	Pilnas pavadinimas	Išikūrimo vieta
ETF	Europos mokymo fondas	Turinas (Italija)
EUIPO	Europos Sąjungos intelektinės nuosavybės tarnyba	Alikantė (Ispanija)
eu-LISA	Europos didelės apimties IT sistemų laisvės, saugumo ir teisingumo erdvėje operacijų valdymo agentūra	Talinas (Estija)
EU-OSHA	Europos saugos ir sveikatos darbe agentūra	Bilbao (Ispanija)
<i>Eurofound</i>	Europos gyvenimo ir darbo sąlygų gerinimo fondas	Dublinas (Airija)
Eurojustas	Europos Sąjungos teisminio bendradarbiavimo padalinys	Haga (Nyderlandai)
Europol	Europos Sąjungos teisėsaugos bendradarbiavimo agentūra	Haga (Nyderlandai)
FRA	Europos Sąjungos pagrindinių teisių agentūra	Viena (Austrija)
<i>Frontex</i>	Europos sienų ir pakrančių apsaugos agentūra	Varšuva (Lenkija)
GSA	Europos pasaulinė navigacijos palydovų sistema	Praha (Čekija)
INEA	Inovacijų ir tinklų programų vykdomoji įstaiga	Briuselis (Belgija)
REA	Mokslinių tyrimų vykdomoji įstaiga	Briuselis (Belgija)
BPV	Bendra pertvarkymo valdyba	Briuselis (Belgija)

1 SKYRIUS

ES agentūros ir Audito Rūmų auditas**ĮVADAS**

1.1. Europos Audito Rūmai (Audito Rūmai), kaip ES finansų išorės auditorius, buvo įsteigti Sutartimi dėl Europos Sąjungos veikimo⁽¹⁾. Vykdydami šiuos įgaliojimus mes atliekame nepriklausomo Sąjungos piliečių finansinių interesų sergėtojo vaidmenį, visų pirma padėdami gerinti ES finansų valdymą. Daugiau informacijos apie mūsų darbą galima rasti mūsų veiklos ataskaitose, mūsų metinėse ES biudžeto vykdymo ataskaitose, mūsų specialiosiose ataskaitose, mūsų padėties apžvalgose bei mūsų nuomonėse apie naujus ar atnaujintus ES teisės aktus arba kitus sprendimus, turinčius poveikį finansų valdymui⁽²⁾.

1.2. Remdamiesi šiais įgaliojimais, mes kasmet tikriname ES institucijų, agentūrų ir kitų Sąjungos įstaigų finansines ataskaitas ir jose atspindimas pajamas ir mokėjimus⁽³⁾.

1.3. Šioje ataskaitoje pristatyti mūsų atlikto metinio ES agentūrų ir kitų Sąjungos įstaigų (bendrai vadinamų agentūromis) 2018 finansinių metų audito rezultatai ir papildomi su agentūromis susiję audito rezultatai, gauti atlikus kitas užduotis, kaip antai specialiuosius auditus ar nuomones. Ataskaitos struktūra yra tokia:

- 1 skyriuje aprašytos agentūros ir mūsų auditų pobūdis,
- 2 skyriuje pateikiami bendri mūsų metinio audito rezultatai ir daroma nuoroda į kitus su agentūromis susijusius audito rezultatus ir nuomones,
- 3 skyriuje pateiktas kiekvienos iš 41 agentūros *patikinimo pareiškimas* kartu su mūsų nuomonėmis ir pastabomis dėl agentūrų finansinių ataskaitų patikimumo ir atspindimų pajamų ir mokėjimų teisėtumo ir tvarkingumo.

ES AGENTŪROS**Įvairių rūšių agentūros padeda ES formuoti ir įgyvendinti ES politikas**

1.4. Agentūros yra atskiri juridiniai subjektai, antriniais teisės aktais įsteigiami tam, kad vykdytų konkrečias technines, mokslines ar valdymo užduotis, padedančias ES institucijoms formuoti ir įgyvendinti politiką. Daugelis jų yra labai gerai matomos ir turi didelę įtaką Europos piliečių kasdieniam gyvenimui labai svarbiose srityse, tokiose kaip sveikata, sauga, saugumas, laisvė ir teisingumas. Kiekvienos agentūros atliekamos užduotys yra trumpai aprašytos 3 skyriuje greta jų *patikinimo pareiškimų*. Šioje ataskaitoje mes konkrečias agentūras vadiname jų akronimais, kurie yra išvardyti ataskaitos pradžioje.

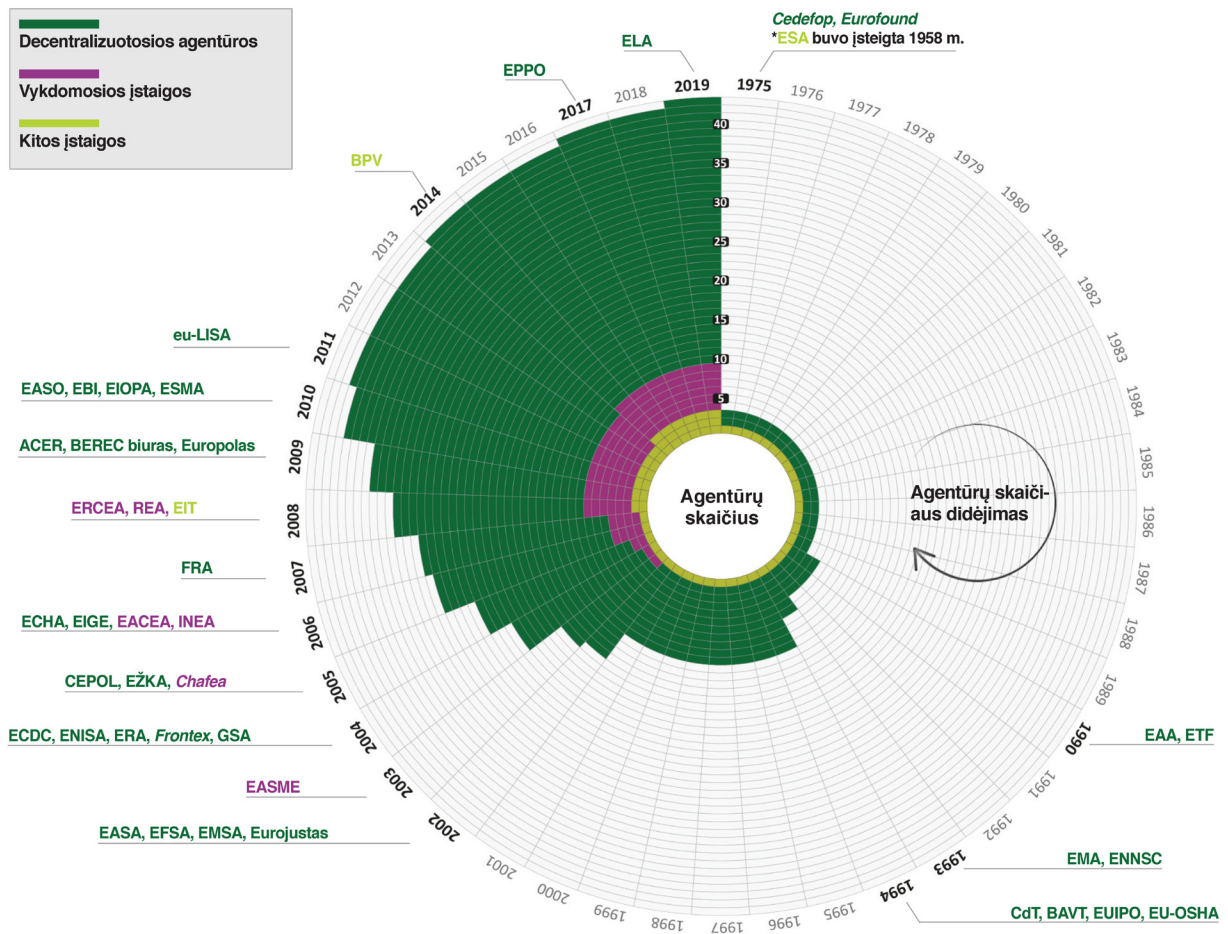
1.5. Agentūros būna trijų rūšių: decentralizuotosios agentūros, vykdomosios įstaigos ir kitos įstaigos. Toliau aprašytos kiekvienos jų pagrindinės ypatybės. Agentūrų skaičius metai iš metų didėjo ir dabar šis skaičius siekia 43 (*1.1 langelis*, įskaitant dvi naujas agentūras, kurios šiuo metu yra steigiamos. Tai Europos prokuratūra (EPPO), kuriai steigimo reglamentas jau galioja nuo 2017 m., ir Europos darbo institucija (ELA), kurios steigimo reglamentas įsigaliojo 2019 m. rugpjūčio mėn.

⁽¹⁾ 285–287 straipsniai (OL C 326, 2012 10 26, p. 169–171).

⁽²⁾ Pateikta mūsų interneto svetainėje www.eca.europa.eu.

⁽³⁾ Trys gynybos srityje dirbančios agentūros (Europos gynybos agentūra, Europos Sąjungos saugumo studijų institutas ir Europos Sąjungos palydovų centras) yra finansuojamos valstybių narių įnašais ir jas audituoja ne Audito Rūmai, o kiti nepriklausomi išorės auditoriai.

1.1 langelis
Agentūrų skaičiaus didėjimas

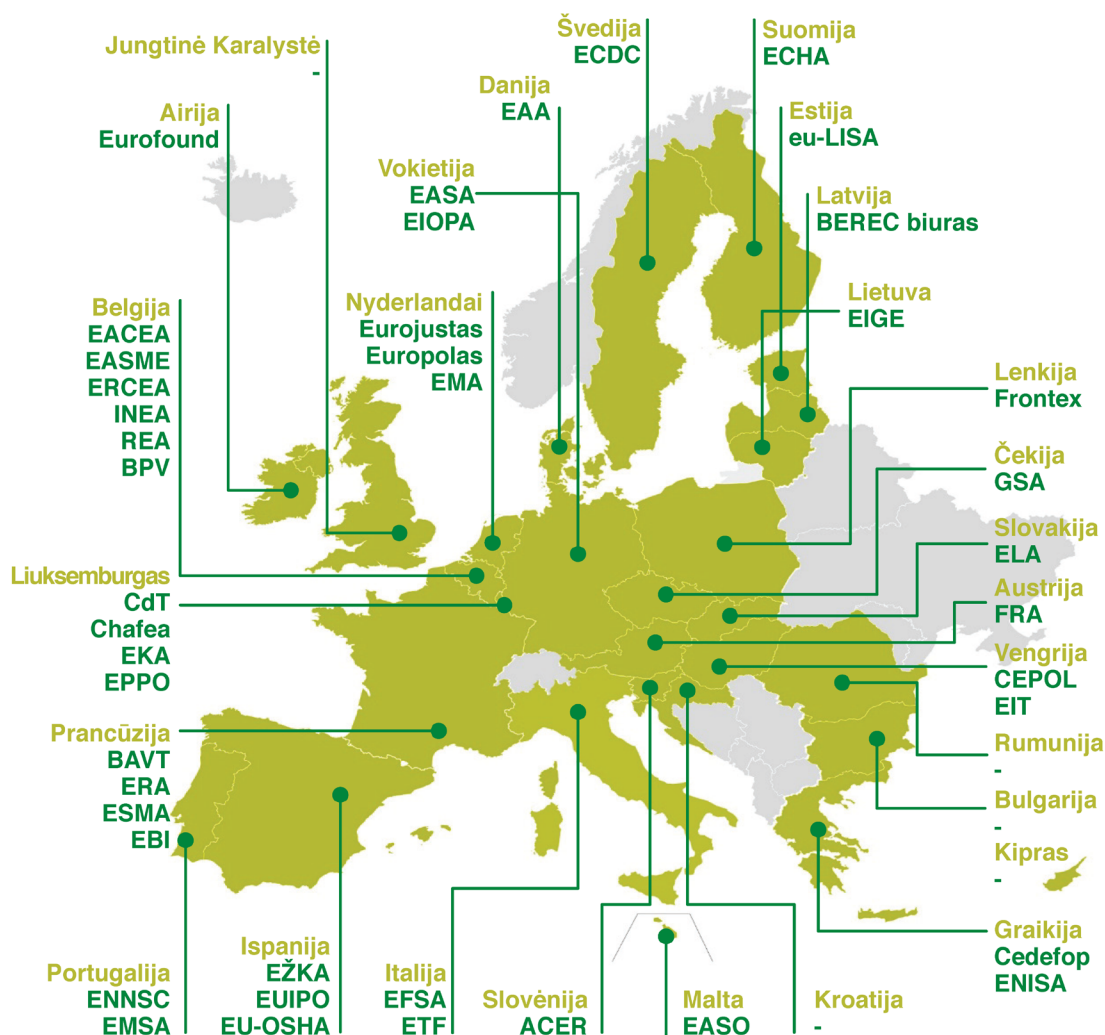
Šaltinis: Audito Rūmai.

1.6. Komisijos vykdomosios įstaigos yra įsikūrusios Komisijos būstinėse Briuselyje ir Liuksemburge. Decentralizuotosios agentūros ir kitos įstaigos yra įsikūrusios skirtingose valstybėse narėse visoje ES, kaip parodyta akronimų sąrašė ir 1.2 langelyje. Dėl jų įsikūrimo vietos sprendžia Taryba arba kartu Taryba ir Europos Parlamentas.

Jungtinei Karalystei priėmus sprendimą pasitraukti iš ES, 2019 m. pirmoje pusėje EMA ir EBI buvo atitinkamai perkeltos į Amsterdamą ir Paryžių. Europos prokuratūra bus įsikūrusi Liuksemburge, o ELA – Bratislavoje (Slovakija).

1.2 langelis

Agentūrų įsikūrimo vieta įvairiose valstybėse narėse

Šaltinis: Audito Rūmai.

Decentralizuotosios agentūros patenkina konkrečius politikos poreikius

1.7. **34 decentralizuotosios agentūros** ⁽⁴⁾ vaidina svarbų vaidmenį formuojant ir įgyvendinant ES politikas, ypač vykdam techninio, mokslinio, operatyvinio ir (arba) norminio pobūdžio užduotis. Siekiama patenkinti konkrečius politikos poreikius ir sustiprinti Europos bendradarbiavimą sutelkiant ES ir nacionalinių vyriausybių technines ir specializuotas ekspertines žinias. Jos buvo įsteigtos neribotam laikui Tarybos reglamentu arba Europos Parlamento ir Tarybos reglamentu.

1.8. Naujai įsteigta Europos prokuratūra yra nepriklausoma ir decentralizuota Europos Sąjungos prokuratūra, kurios kompetencijai priklauso tirti ES biudžetui padarytus nusikaltimus, tokius kaip sukčiavimas, korupcija ar rimtas tarpvalstybinis sukčiavimas PVM, vykdyti baudžiamąjį persekiojimą ir patraukti baudžiamojon atsakomybėn. ELA įgaliojimai bus stiprinti darbo rinkos institucijų bendradarbiavimą visais lygmenimis ir geriau valdyti tarpvalstybines situacijas, taip pat toliau plėtoti iniciatyvas, kuriomis remiamas sąžiningas judumas. Abiem agentūroms mūsų auditas bus taikomas nuo 2019 finansinių metų.

⁽⁴⁾ ACER, BEREC biuras, Cedefop, CdT, CEPOL, BAVT, EASA, EASO, EBI, ECDC, ECHA, EAA, EŽKA, EFSA, EIGE, EIOPA, ELA, EMA, EMCDDA, EMSA, ENISA, EPPO, ERA, ESMA, ETF, EUIPO, eu-LISA, EU-OSHA, Eurofound, Eurojustas, Europolas, FRA, Frontex, GSA.

1.9. Visas decentralizuotąsias agentūras valdo valdyba, kurią sudaro valstybių narių, Komisijos ir kai kurių agentūrų atveju kitų susijusių šalių atstovai. Valdyba ⁽⁵⁾ nustato veiklos pagrindą, kuriuo turi remtis agentūra, kaip antai daugiametės ir metinės darbo programos, biudžeto projektus ir personalo etatų planus, už kurių įgyvendinimą yra atsakingi jų (vykdomieji) direktoriai.

Komisijos vykdomosios įstaigos įgyvendina ES programas

1.10. Šešioms Komisijos **vykdomosioms įstaigoms** ⁽⁶⁾ yra pavestos vykdomosios ir veiklos užduotys, susijusios su viena ar daugiau ES programų, ir jos buvo įsteigtos nustatytam laikotarpiui. Jos buvo įsteigtos Komisijos sprendimu, o jas prižiūri valdymo komitetai, kuriuos suformuoja Komisija. Jos dirba pagal daugiametės ir metinės darbo programos, už kurių nustatymą ir įgyvendinimą atsakingi (vykdomieji) direktoriai. Kitaip nei decentralizuotųjų agentūrų atveju, jų biudžetai apima tik personalo ir administracines išlaidas, o visos jų įgyvendinamos veiklos išlaidos yra generuojamos Komisijos. Todėl vykdomųjų agentūrų savi biudžetai sudaro tik labai mažą dalį biudžeto, kurį jos iš tikrųjų vykdo.

Kitoms įstaigoms pavesti konkretūs įgaliojimai

1.11. **Kitos trys įstaigos** yra EIT, ESA ir BPV.

1.12. Budapešte įsikūręs Europos inovacijos ir technologijos institutas (EIT) yra nepriklausoma, decentralizuota ES įstaiga, kurioje sutelkiami moksliniai, verslo ir švietimo išekliai, siekiant išplėsti Sąjungos inovacinius pajėgumus teikiant dotacijų finansavimą. Ją neribotam laikui įsteigė Europos Parlamentas ir Taryba. Jai vadovauja direktorius ir prižiūri Valdyba.

1.13. Taryba neribotam laikui įsteigė Euratomo tiekimo agentūrą (ESA) Liuksemburge, siekdama užtikrinti reguliarių ir teisingą branduolinio kuro tiekimą ES vartotojams, laikantis Euratomo sutarties. Šiuo tikslu ESA taiko tiekimo politiką, grindžiamą vienodų galimybių visiems vartotojams naudotis rūdomis ir branduoliniu kuru principu ir kuria daugiausia dėmesio skiriama tiekimo ES esantiems vartotojams saugumo didinimui, taip prisidedant prie ES branduolinės pramonės gyvybingumo. Iš valstybių narių skiriamų narių sudarytas patariamasis komitetas padeda ESA atlikti jos užduotis formuluodamas nuomones ir teikdamas analizę bei informaciją. ESA vadovauja generalinis direktorius, kuris glaudžiai bendradarbiauja su Komisija.

1.14. Bendra pertvarkymo valdyba (BPV) yra centrinė pertvarkymo institucija Bankų sąjungoje ir yra įsikūrusi Briuselyje. Jos misija – užtikrinti tvarkingą sunkumų patiriančių bankų pertvarkymą kuo mažiau paveikiant dalyvaujančių valstybių narių, ir ne tik jų, realiąją ekonomiką, finansų sistemą ir viešuosius finansus. BPV atstovauja jos pirmininkas, kuris taip pat vykdo paskyrimų institucijos funkciją.

Agentūros finansuojamos iš įvairių šaltinių ir pagal skirtingas DFP išlaidų kategorijas

1.15. 2018 m. bendrasis visų agentūrų (išskyrus BPV) biudžetas sudarė 4,2 milijardo eurų (tai yra 20 % daugiau palyginti su 3,5 milijardo eurų biudžetu 2017 m.), o tai atitinka maždaug 2,9 % 2018 m. ES bendrojo biudžeto (2017 m. – 2,7 %), kaip parodyta 1.3 langelyje. Agentūros, kurių biudžetai 2017–2018 m. didėjo daugiausia (absoliučiąja verte), buvo EIT, EMSA ir ECHA, kurios finansuojamos pagal DFP 1a išlaidų kategoriją (Konkurencingumas augimui ir darbo vietų kūrimui skatinti), ir eu-LISA, Frontex, EMA, EASO ir Europol, finansuojami pagal DFP 3 išlaidų kategoriją (Saugumas ir pilietybė).

⁽⁵⁾ Remiantis 2018 m. gruodžio 18 d. Komisijos deleguotuoju reglamentu (ES) 2019/715 dėl finansinio pagrindų reglamento, taikomo organams, įsteigtiems pagal SESV ir Euratomo sutartį ir nurodytiems Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES, Euratomas) 2018/1046 70 straipsnyje (OL L 122, 2019 5 10, p. 1), yra sudaryta galimybė turėti dvi skirtingas valdybas: vadovaujančiąją valdybą ir vykdomąją valdybą.

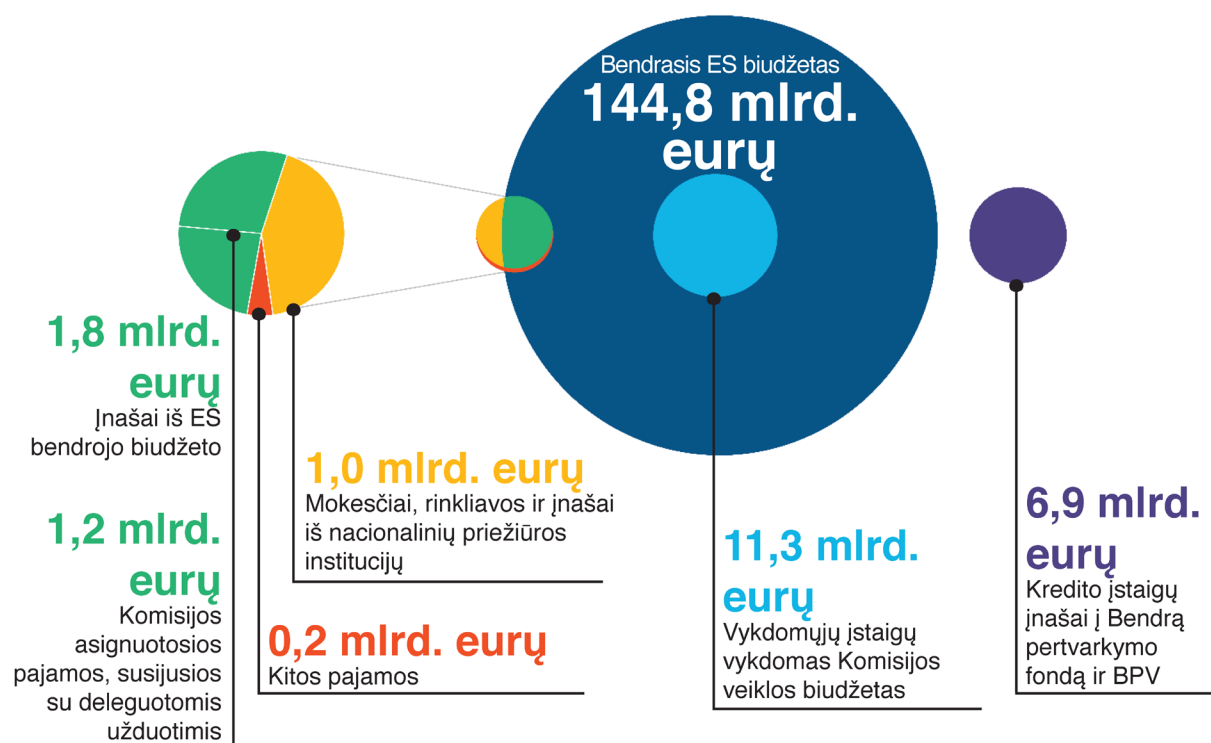
⁽⁶⁾ Chafea, EACEA, EASME, ERCEA, INEA, REA.

1.16. Be to, 2018 m. BPV biudžetas sudarė 6,9 milijardo eurų (2017 m. – 6,6 milijardo eurų). Tai yra kredito institucijų įnašai siekiant įsteigti Bendrą pertvarkymo fondą ir finansuoti BPV administracines išlaidas.

1.17. Decentralizuotųjų agentūrų ir kitų įstaigų biudžetai apima personalo, administracines ir veiklos išlaidas. Vykdomosios įstaigos įgyvendina iš Komisijos biudžeto finansuojamas programas, o jų pačių biudžetai (iš viso apie 249 milijonus eurų 2018 m.) apima tik jų personalo ir administracines išlaidas. Komisijos veiklos biudžetas (įsipareigojimų asignavimai), kuriuos 2018 m. įgyvendino šešios vykdomosios įstaigos, sudarė apie 11,3 milijardo eurų (2017 m. – 11 milijardų eurų).

1.3 langelis

Agentūrų finansavimo šaltiniai 2018 m.

Šaltinis: 2018 m. ES bendrasis biudžetas ir 2018 m. agentūrų biudžetai, susisteminta Audito Rūmų.

1.18. Dauguma agentūrų, įskaitant visas vykdomąsias agentūras, yra finansuojamos beveik vien tik iš ES bendrojo biudžeto. Kitos įstaigos yra visiškai ar iš dalies finansuojamos mokesčiais ir rinkliavomis bei tiesioginiais jų veikloje dalyvaujančių šalių – valstybių narių, ELPA valstybių ir t. t. – įnašais. 2018 finansiniais metais agentūrų biudžetai daugiausia buvo finansuojami maždaug 1,8 milijardo eurų suma iš ES bendrojo biudžeto, maždaug 1 milijardo eurų suma iš mokesčių, rinkliavų ir nacionalinių priežiūros institucijų įnašų ir maždaug 1,2 milijardo eurų suma – kaip pajamos, kurias Komisija skyrė konkrečioms (deleguotoms) užduotims vykdyti. 1.4 langelyje parodytas agentūrų biudžetų pasiskirstymas pagal pajamų šaltinį.

1.4 langelis

2018 m. agentūrų biudžetai pagal pajamų šaltinį

Agentūros, sugrupuotos pagal bendrą pajamų dydį (milijonai eurų)

Komisijos asignuotosios pajamos, susijusios su deleguotomis užduotimis

≈ 1,2 mlrd. eurų

Įnašai iš ES bendrojo biudžeto

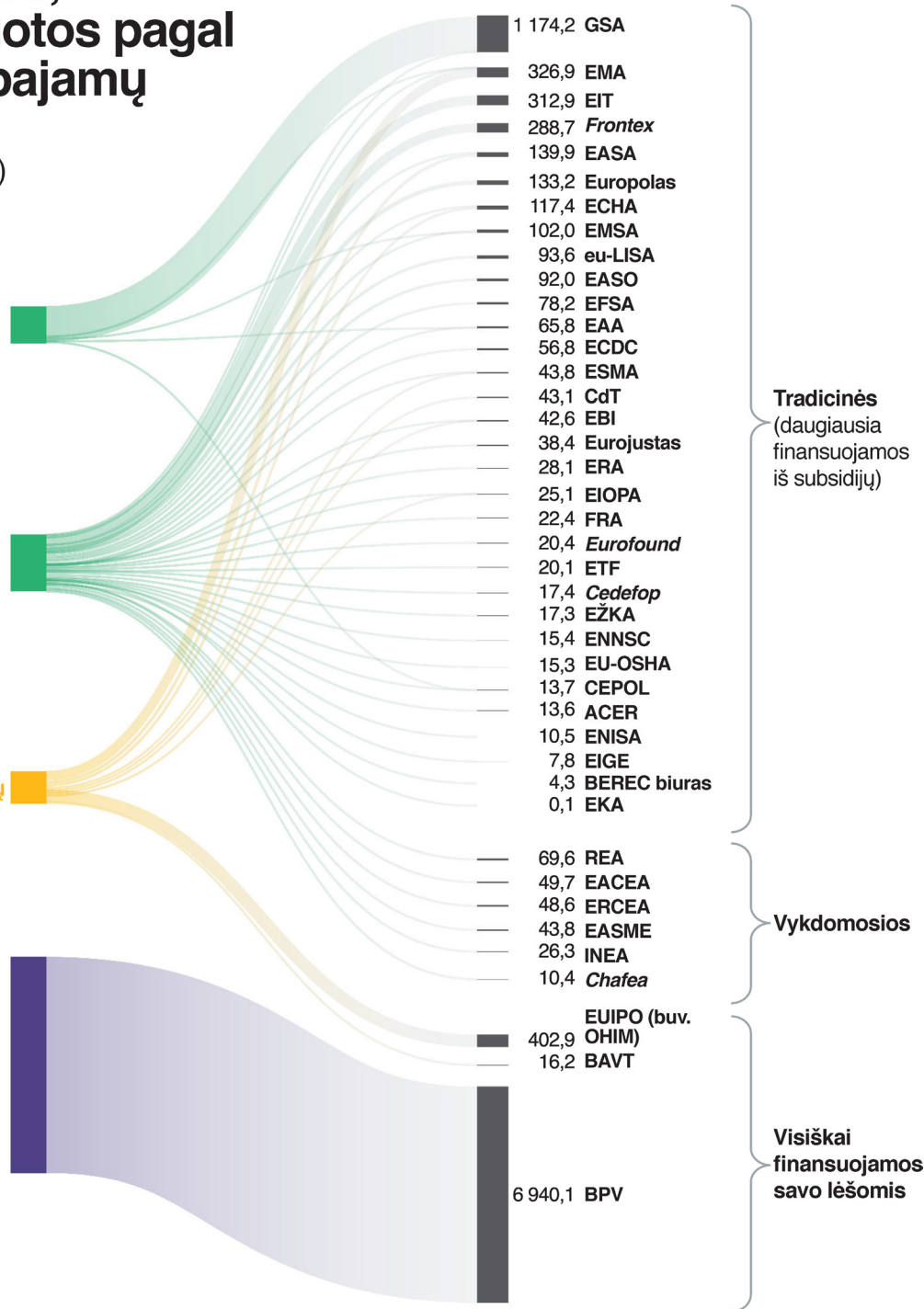
≈ 1,8 mlrd. eurų

Mokesčiai, rinkliavos ir įnašai iš nacionalinių priežiūros institucijų

≈ 1,0 mlrd. eurų

Kredito įstaigų įnašai į Bendrą pertvarkymo fondą ir BPV

≈ 6,9 mlrd. eurų

Šaltinis: 2018 m. agentūrų biudžetai, susisteminta Audito Rūmų.

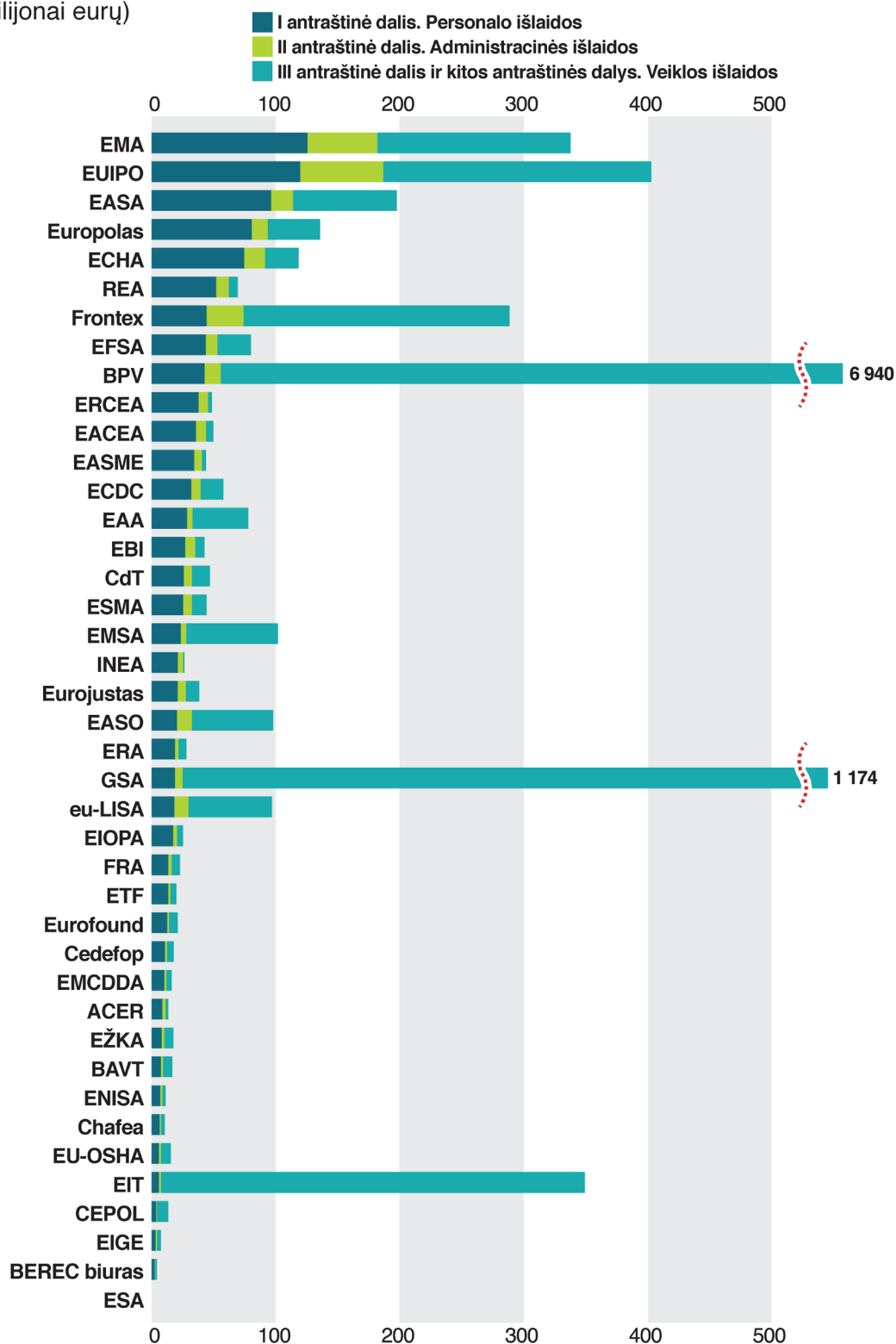
1.19. 1.5 langelyje pateikiami agentūrų 2018 m. biudžetai, kaip paskelbta ES oficialiajame leidinyje. Jie skirstomi pagal išlaidų rūšį (I antraštinę dalį „Personalo išlaidos“, II antraštinę dalį „Administracinės išlaidos“ ir III antraštinę dalį „Veiklos išlaidos“ kartu su bet kuriomis kitomis naudojamomis antraštinėmis dalimis), o ne pagal veiklą.

1.5 langelis

Agentūrų 2018 m. biudžetai, kaip paskelbta ES oficialiajame leidinyje

Biudžetas pagal antraštinę dalį

(milijonai eurų)

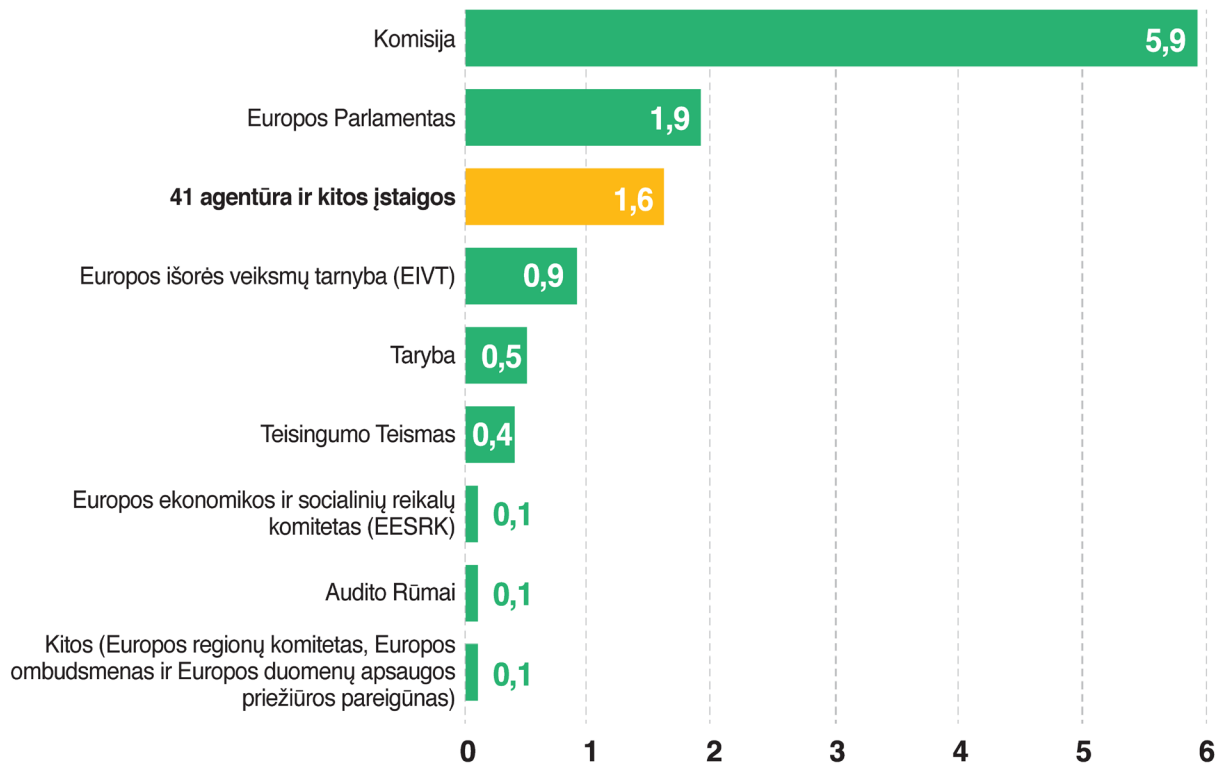

Šaltinis: Agentūros, susisteminta Audito Rūmų.

1.20. Dauguma agentūrų neįgyvendina didelės apimties veiklos išlaidų programų arba kitų sąnaudų atžvilgiu intensyvių operacijų, o veikia vykdo techninio, mokslinio ir (arba) reguliuojamojo pobūdžio užduotis. Todėl dauguma atvejų jų biudžetai daugiausia susideda iš personalo ir administracinių išlaidų (1.5 langelis). Apskritai agentūrų personalo ir administracinės išlaidos sudaro apie 14 % visų ES institucijų ir kitų įstaigų tokio tipo išlaidų (1.6 langelis).

1.6 langelis

ES institucijų ir įstaigų personalo ir administracinės išlaidos (*) (milijardais eurų) 2018 m.

(*) Personalo išlaidos apima personalo, vykdančio ir operatyvinę veiklą, ir administracinę veiklą, išlaidas.

Šaltinis: ES 2018 m. konsoliduotos finansinės ataskaitos.

1.21. 1,8 milijardo eurų įnašų iš ES bendrojo biudžeto yra finansuojami pagal skirtingas DFP išlaidų kategorijas, kaip parodyta 1.7 langelyje.

1.7 langelis

Agentūrų finansavimas pagal ES bendrojo biudžeto DFP išlaidų kategoriją

Šaltinis: ES daugiametė finansinė programa, apimanti 2014–2020 m. laikotarpį, ir 2018 m. agentūrų biudžetai, susisteminta Audito Rūmų.

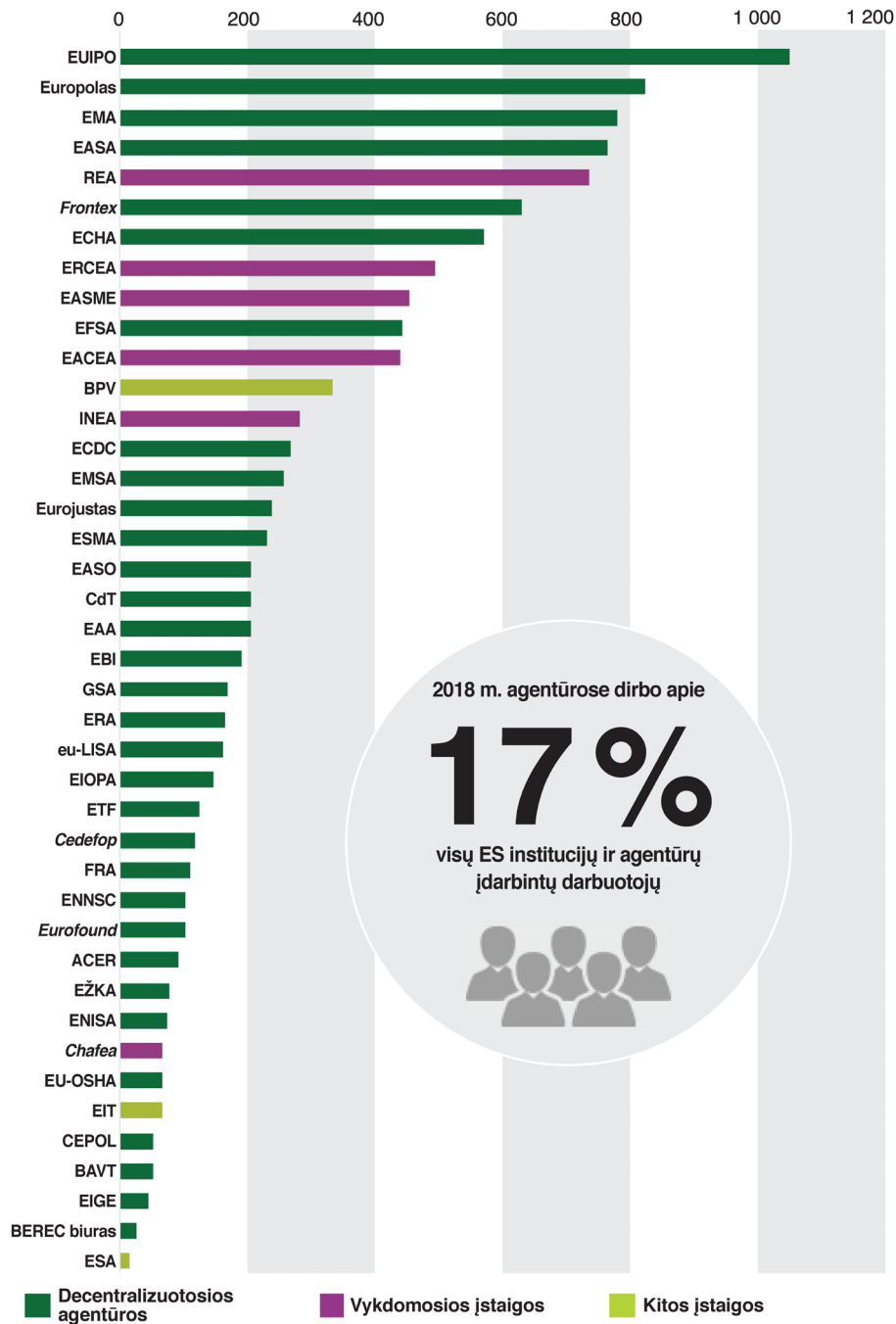
1.22. Kalbant apie darbuotojus, 2018 m. pabaigoje agentūrose dirbo apie 11 400 darbuotojų (2017 m. – apie 11 000 darbuotojų), tai sudarė penktadalį visų ES institucijų ir agentūrų įdarbintų darbuotojų. Šie darbuotojų skaičiai apima pareigūnus, laikinuosius darbuotojus, sutartininkus ir komandiruotus nacionalinius ekspertus. Viso personalo pasiskirstymas pagal agentūras pateiktas 1.8 langelyje. Be savo darbuotojų, 2018 m. agentūros taip pat naudojo daug laikinųjų darbuotojų iš laikinojo įdarbinimo agentūrų ir konsultantų, dirbančių įvairiose srityse.

1.8 langelis

Darbuotojų skaičius pagal agentūras 2018 m. pabaigoje

Darbuotojų skaičius

(sugrupuota pagal darbuotojų skaičių)

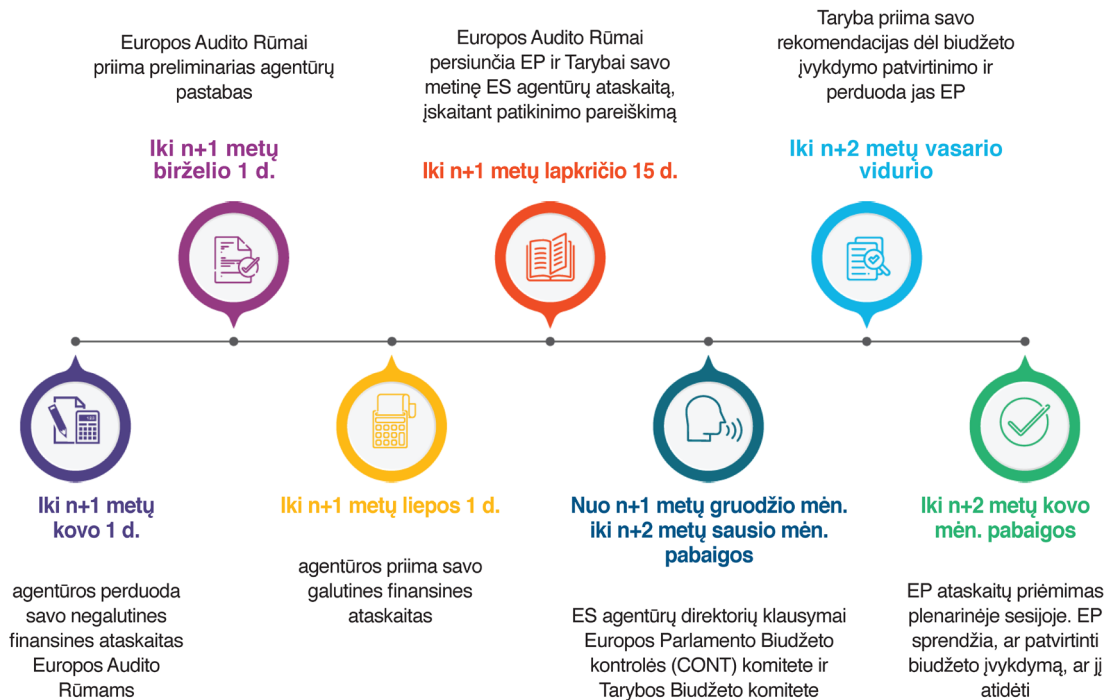
Šaltinis: Agentūros, susisteminta Audito Rūmų.

Biudžeto ir jo įvykdymo patvirtinimo tvarka yra panaši visoms agentūroms, išskyrus EUIPO, BAVT ir BPV

1.23. Daugumos decentralizuotųjų agentūrų ir kitų įstaigų, taip pat visų Komisijos vykdomųjų įstaigų atveju Europos Parlamentas ir Taryba yra atsakingi už metines biudžeto ir jo įvykdymo patvirtinimo procedūras. Biudžeto įvykdymo patvirtinimo procedūros tvarkaraštis parodytas 1.9 langelyje.

1.9 langelis

Daugumai agentūrų taikoma biudžeto įvykdymo patvirtinimo procedūra

Šaltinis: Audito Rūmai.

1.24. Tačiau vienai iš trijų visiškai save finansuojančių decentralizuotųjų agentūrų (EUIPO) biudžeto įvykdymo patvirtinimo procedūras taiko atitinkamas jos biudžeto komitetas, o ne Europos Parlamentas ir Taryba. Panašiai, už BAVT ir BPV (kitų dviejų visiškai save finansuojančių decentralizuotųjų agentūrų) metines biudžeto ir jo įvykdymo tvirtinimo procedūras yra atsakingos jų valdybos.

ES agentūrų tinklas palengvina bendradarbiavimą tarp agentūrų ir bendravimą su suinteresuotosiomis šalimis

1.25. ES agentūrų tinklą (EUAN) agentūros sukūrė kaip bendradarbiavimo tarp agentūrų platformą, skirtą didinti agentūrų matomumą, nustatyti ir skatinti galimą efektyvumo didinimą ir kurti pridėtinę vertę. EUAN vykdo veiklą remdamasi prioritetais, dėl kurių agentūros susitarė 5 metų strateginėje darbotvarkėje (2015–2020 m.) ir metinėse darbo programose, kuriose nustatoma veikla ir teiktini išdirbiai. Viena svarbi EUAN priskirta funkcija yra užtikrinti efektyvų bendravimą tarp agentūrų ir suinteresuotųjų šalių, visų pirma su Europos Sąjungos institucijomis. EUAN kasmet rotacijos principu pirmininkauja skirtinga agentūra.

MŪSŲ AUDITAS

Mūsų įgaliojimai apima metinius auditus, specialiuosius auditus ir nuomones

1.26. Kaip to reikalaujama pagal Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo (SESV) 287 straipsnį, mes auditavome ⁽⁷⁾:

- 1) visų agentūrų finansines ataskaitas, kurias sudaro 2018 m. gruodžio 31 d. pasibaigusiu finansinių metų finansinės būklės ⁽⁸⁾ ir biudžeto vykdymo ⁽⁹⁾ ataskaitos, ir
- 2) šiose finansinėse ataskaitose atspindimų operacijų teisėtumą ir tvarkingumą.

⁽⁷⁾ ELA ir EPPO auditas 2018 m. nebuvo atliktas, nes pirmieji jų biudžeto vykdymo metai bus 2019 m.

⁽⁸⁾ Finansinės būklės ataskaitas sudaro balansas, finansinių rezultatų ataskaita, pinigų srautų lentelė, grynojo turto pokyčių ataskaita, svarbių apskaitos metodų santrauka ir kita aiškinamoji informacija.

⁽⁹⁾ Biudžeto vykdymo ataskaitas sudaro ataskaitos, kuriose suvestos visos biudžeto operacijos, ir aiškinamoji informacija.

1.27. Remdamiesi savo audito rezultatais, mes teikiame Europos Parlamentui ir Tarybai arba kitoms šios ataskaitos 3 skyriuje nurodytoms biudžeto įvykdymą tvirtinančioms institucijoms kiekvienai agentūrai skirtus agentūrų finansinių ataskaitų patikimumo bei jose atspindimų operacijų teisėtumo ir tvarkingumo patikinimo pareiškimus. Kai tai yra tikslinga, mes papildome patikinimo pareiškimus reikšmingomis audito pastabomis.

1.28. Be to, pagal Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 287 straipsnio 4 dalį mes taip pat atliekame auditus ir skelbiame specialiąsias ataskaitas konkrečiomis temomis. Mes taip pat teikiame nuomones vienos iš kitų Sąjungos institucijų ar įstaigų prašymu, kuriose pateikiama mūsų nuomonė apie naujus ar atnaujintus įstatymus ir kitus teisės aktus, turinčius didelį poveikį ES finansų valdymui. Žr. šios ataskaitos 2 skyrių, skirsnį „*Kituose Audito Rūmų paskelbtuose su agentūromis susijusiuose leidiniuose pateikti audito rezultatai*“.

Mūsų auditai skirti pagrindinėms rizikoms šalinti

1.29. Mūsų auditų koncepcija parengta taip, kad jais būtų šalinamos pagrindinės nustatytos rizikos. 2018 m. ES agentūrų finansinių ataskaitų ir atspindimų pajamų bei mokėjimų auditas buvo atliktas reaguojant į mūsų atliktą rizikos vertinimą, kuris trumpai pristatytas toliau.

Agentūrų finansinių ataskaitų patikimumui kylanti rizika paprastai yra žema

1.30. Apskritai, mes manome, kad visų agentūrų finansinių ataskaitų patikimumui kylanti rizika yra žema. Agentūrų finansinės ataskaitos yra sudarytos taikant Komisijos apskaitos pareigūno patvirtintas apskaitos taisykles. Jos pagrįstos tarptautiniu mastu pripažintais viešojo sektoriaus apskaitos standartais. Praeityje nustatytų reikšmingų klaidų skaičius buvo mažas. Tačiau didėjantis įgaliojimo susitarimų su Komisija, pagal kuriuos agentūroms priskiriamos konkrečios papildomos užduotys ir pajamos, skaičius yra iššūkis agentūrų apskaitos (ir biudžeto) tvarkymo nuoseklumui ir skaidrumui.

Pajamų teisėtumui ir tvarkingumui kylanti rizika apskritai yra žema, tačiau yra išimčių

1.31. Daugumos agentūrų finansinėse ataskaitose atspindimų pajamų teisėtumui ir tvarkingumui kylanti rizika yra žema. Jos yra visiškai finansuojamos iš ES bendrojo biudžeto ir, kaip nustatyta jų reglamentuose, dėl biudžetų ir gautų pajamų susitariama su biudžeto valdymo institucijomis per metines biudžeto procedūras. Tačiau rizika yra vidutinė savo veiklą (iš dalies) finansuojančių agentūrų atveju ⁽¹⁰⁾, kai mokesčių už paslaugas nustatymui ir surinkimui bei įnašams iš ekonominės veiklos vykdytojų arba bendradarbiaujančių šalių yra taikomi konkretūs reglamentai.

Mokėjimų teisėtumui ir tvarkingumui kylanti rizika apskritai yra vidutinė, tačiau yra skirtumų

I antraštinė dalis (Personalo išlaidos)

1.32. Rizika paprastai yra žema. Atlyginimus administruoja Komisijos Individualių išmokų administravimo ir mokėjimo biuras (PMO), kurį Audito Rūmai audituoja atlikdami savo administracinių išlaidų specialiuosius vertinimus. Pastaraisiais metais personalo išlaidų srityje nebuvo rasta reikšmingų klaidų. Tačiau tais atvejais, kai agentūros per trumpą laiką turi įdarbinti didelį skaičių papildomų darbuotojų, įdarbinimo procedūrų teisėtumui ir tvarkingumui iškilanti rizika yra nuo vidutinės iki aukštos.

II antraštinė dalis (Administracinės išlaidos)

1.33. Rizika laikoma vidutine. Įvairių paslaugų rūšių pirkimams, kurie vis dažniau yra susiję su IT, taikomos sudėtingos pirkimų taisyklės ir procedūros, ir agentūrų administracija kartais nepasiekia pakankamo skaidrumo bei lėšos nesuteikia didžiausios naudos. Rimtos pirkimų klaidos, darančios poveikį mokėjimų sąlygoms, tradiciškai buvo viena pagrindinių priežasčių, dėl kurių Audito Rūmų teikė sąlygines audito nuomones ir pastabas. Tačiau biurų nuoma dažnai yra pagrindinė reguliariai apmokamų išlaidų kategorija ir pakeitimai paprastai įvyksta tik agentūroms keliantis į kitas patalpas, todėl bendra rizika yra vidutinė. Nustatyta nauja rizika – dažnesnis išorės darbuotojų naudojimas pagal IT paslaugų sutartis arba per laikinojo įdarbinimo agentūras, kurioms taikomos konkrečios ES ir nacionalinės teisės sistemos ir dėl kurių įmonėms laikinojo darbo naudotojoms nustatomi įvairūs įpareigojimai.

III antraštinė dalis (Veiklos išlaidos)

1.34. Rizika vertinama nuo žemos iki aukštos. Tai priklauso nuo konkrečių agentūrų ir nuo jų patiriamų veiklos išlaidų rūšių. Paprastai su pirkimais susijusios rizikos yra panašios į II antraštinės dalies rizikas, tačiau susijusios sumos gali būti didesnės. Kalbant apie dotacijas, sumokėtas pagal biudžeto III antraštinę dalį, atliekant ankstesnius auditus buvo nustatyta, kad nepaisant to, kad agentūrų kontrolės priemonės apskritai pagerėjo, jos ne visada visiškai veiksmingos.

⁽¹⁰⁾ CdT, BAVT, EASA, EBI, ECHA, EIOPA, EMA, ESMA, EUIPO, BPV.

Patikimam finansų valdymui kylanti rizika apskritai yra vidutinė

1.35. Patikimam finansų valdymui kylanti rizika laikoma vidutine ir daugiausia buvo nustatyta IT ir viešųjų pirkimų srityse. Mes anksčiau esame pranešę nustatytus faktus apie labai įvairias agentūrų IT sistemas ir IT projektų valdymo trūkumus bei apie pirkimų procedūras, kurios neužtikrino didžiausią naudą teikiančio lėšų panaudojimo.

1.36. Poreikis visoms agentūroms sukurti atskiras administracines struktūras ir procedūras kelia būdingą riziką administraciniam efektyvumui.

Kitos rizikos

1.37. Atsižvelgiant į ankstesniais metais pateiktas pastabas ir dėl žinomų ES politikos pokyčių tam tikrose srityse, nustatyta rizika, susijusi su valstybių narių bendradarbiavimo lygiu, yra didelė kai kurioms agentūroms: *Frontex*, *EASO*, *ECHA*, *BPV*.

Apie įtariamo sukčiavimo atvejus pranešame OLAF

1.38. Mes glaudžiai bendradarbiaujame su Europos kovos su sukčiavimu tarnyba (OLAF) kovoje su ES biudžetui žalą darančiu sukčiavimu. Mes pranešame OLAF apie visus įtariamo sukčiavimo, korupcijos ar kitos nelegalios veikos, turinčios įtakos ES finansų interesams, atvejus, kuriuos nustatome mūsų audito darbo metu. Tuomet OLAF nagrinėja šiuos atvejus ir nusprendžia, kokio tyrimo imtis ir, prireikus, bendradarbiauja su valstybių narių institucijomis.

1.39. Nors mūsų auditai nėra specialiai skirti aptikti sukčiavimą, nustatome atvejų, keliančių įtarimą, kad galėjo būti vykdoma neteisėta veika ar sukčiaujama. 2018 m. mes OLAF nepranešėme apie jokių įtariamo sukčiavimo atvejus (2017 m. – 3 atvejai), kuriuos mes nustatėme mūsų audito darbo metu. Tačiau OLAF prašymu pateikėme informaciją apie keletą įtariamo sukčiavimo atvejų, susijusių su įdarbinimo procedūromis įvairiose agentūrose.

Mes teikiame informaciją apie Komisijos vidaus audito tarnybos (VAT) auditus ir išorės vertinimo ataskaitas

1.40. Šios ataskaitos 3 skyriaus konkrečiuose agentūroms skirtuose skirsniuose mes taip pat informuojame apie VAT parengtas audito ataskaitas ir 2018 m. atliktus agentūrų išorės vertinimus. Mes netikrinome susijusių audito arba vertinimo procesų.

2 SKYRIUS

Audito rezultatų apžvalga**IVADAS**

2.1. Šiame skyriuje pristatyta Audito Rūmų 2018 m. agentūrų metinių auditų bei kito Audito Rūmų 2018 m. atlikto su agentūromis susijusio audito darbo rezultatų apžvalga.

Patikinimo pareiškimai (audito nuomonės) dėl agentūrų finansinių ataskaitų patikimumo ir šiose ataskaitose atspindimų pajamų ir mokėjimų teisėtumo ir tvarkingumo, taip pat visi klausimai ir pastabos, nekeičiantys šių nuomonių, yra pateikti šios ataskaitos 3 skyriuje.

2018 M. METINIŲ AGENTŪRŲ AUDITŲ REZULTATAI APSKRITAI YRA TEIGIAMI

2.2. Apskritai, mūsų atliktas 2018 m. gruodžio 31 d. pasibaigusių finansinių metų agentūrų metinių finansinių ataskaitų ir jose atspindimų pajamų ir mokėjimų auditas patvirtino teigiamus rezultatus, kurie buvo skelbti ankstesniais metais.

Palanki nuomonė dėl visų agentūrų finansinių ataskaitų patikimumo

2.3. Mes pateikėme besąlyginę („palankią“) audito nuomonę dėl visų agentūrų finansinių ataskaitų. Mūsų nuomone, šiose finansinėse ataskaitose visais reikšmingais aspektais yra teisingai pateikta agentūrų finansinė padėtis 2018 m. gruodžio 31 d. bei jų operacijų ir pinigų srautų rezultatai tą dieną pasibaigusiais metais, laikantis taikytinų finansinių reglamentų nuostatų ir apskaitos taisyklių, kurias patvirtino Komisijos apskaitos pareigūnas ⁽¹⁾.

Dalyko pabrėžimo pastraipos yra svarbios siekiant suprasti finansines ataskaitas (EBI, EMA, Frontex ir BPV)

2.4. Dalyko pabrėžimo pastraipose atkreipiamas skaitytojų dėmesys į svarbius dalykus, kurie yra labai svarbūs tam, kad naudotojas galėtų suprasti finansines ataskaitas. Dėl 2018 finansinių metų, mes teikiame dalyko pabrėžimo pastraipas keturioms agentūroms: **EBI, EMA, Frontex ir BPV**.

2.5. Dėl **EBI ir EMA**, agentūrų, kurios anksčiau buvo įsikūrusios Londone, atkreipiame dėmesį į tai, kad jos pasitraukė iš JK 2019 m. ir kad į jų finansines ataskaitas įtraukti persikraustymo išlaidų atidėjiniai. Į 2018 m. gruodžio 31 d. pasibaigusių finansinių metų EBI finansines ataskaitas įtraukti tokie atidėjiniai, sudarantys 4,7 milijono eurų, ir atidėjinys dėl likusių būsimų biuro Londone sutartinių mokėjimų, sudarantių 10,4 milijono eurų. Į 2018 m. gruodžio 31 d. pasibaigusių finansinių metų EMA finansines ataskaitas yra įtraukti persikraustymo išlaidų atidėjiniai, sudarantys 17,8 milijono eurų. Agentūros ankstesnių patalpų Londone nuomos sutartyje nustatytas nuomos laikotarpis iki 2039 m. nenumatant jokios nuostatos dėl pasitraukimo. 2019 m. vasario 20 d. Aukštasis Anglijos ir Velso teismas priėmė EMA prašymui atšaukti nuomos sutartį nepalankų sprendimą. Tačiau pagal nuomos sutartį leidžiama perduoti ar pernuomuoti patalpas trečiosioms šalims. Kai Agentūros galutinės finansinės ataskaitos buvo pasirašytos, Agentūros ir galimų subnuomininkų derybos dar tebevyko ir būsimos nenutraukiamos nuomos sutarties gryniosios sąnaudos nebuvo žinomos ⁽¹²⁾. Agentūros 2018 m. gruodžio 31 d. pasibaigusių finansinių metų finansinių ataskaitų aiškinamuosiuose raštuose yra atskleista 468 milijonų eurų iki 2039 m. likusios nuomos suma, iš kurios 465 milijonai eurų tenka nuomos laikotarpiui po Agentūros persikėlimo į Amsterdamą. Be to, mūsų su EMA susijusio audito metu dar nebuvo aišku, kokie bus bendri personalo praradimai persikėlus agentūrai. Dėl šio netikrumo agentūrai kyla reikšminga veiklos tęstinumo rizika. Ir EBI, ir EMA atveju mes taip pat nurodėme galimą pajamų sumažėjimą Jungtinei Karalystei išstojus iš ES.

⁽¹⁾ Jos grindžiamos tarptautiniu mastu pripažintais apskaitos standartais, taikomais viešajam sektoriui.

⁽¹²⁾ Pagal Agentūrą, subnuomos sutartis, kuri įsigaliojo 2019 m. liepos 1 d., buvo sudaryta užbaigus 2018 m. finansines ataskaitas. Subnuomos sutarties mes dar neauditavome.

2.6. Kalbant apie **Frontex**, 2018 m. Agentūra valdė finansavimo susitarimus su bendradarbiaujančiomis šalimis dėl pagrindinės veiklos, kurie sudarė 171 milijoną eurų (189 milijonus eurų 2017 m.) arba 59 % 2018 m. Agentūros biudžeto. Pradėta naudoti nauja supaprastinta finansavimo schema, kuri buvo taikoma žmogiškųjų išteklių išlaidoms, deklaruotoms pagal šiuos finansavimo susitarimus. 2018 m. pabaigoje Agentūra taip pat įdiegė naują *ex post* kontrolės sistemą, apimančią visas išlaidų rūšis, ir pakeitė savo finansinėse procedūrose taikomų *ex ante* patikrų sistemą. Audito Rūmai įvertins šių pokyčių poveikį atlikdami savo būsimus auditus. Tačiau su įranga susijusių išlaidų kompensavimas (apie 35 % visų pagrindinės veiklos išlaidų arba apie 60 milijonų eurų) vis dar yra pagrįstas faktinėmis išlaidomis. 2018 m. bandomasis projektas, kuriuo taip pat buvo siekiama pereiti prie išlaidomis pagrįstų kompensacijų už šios rūšies išlaidas, iki šiol nebuvo sėkmingas tokia jo forma, kokia yra dabar. Audito Rūmai nuo 2014 m. nuolat praneša, kad įrodymų dėl bendradarbiaujančių šalių deklaruotų su įranga susijusių išlaidų dažnai nepakanka, ir tai dar kartą patvirtino šių metų audito rezultatai. **Frontex** atliekami šių išlaidų *ex ante* patikrinimai yra neveiksmingi tol, kol yra kompensuojamos patvirtinamaisiais dokumentais nepagrįstos išlaidos. Be to, kaip ir praėjusiais metais, **Frontex** neatliko jokių *ex post* patikrų, taip dar labiau padidindama nepagrįstų išlaidų kompensavimo riziką.

2.7. Dėl **BPV** finansinių ataskaitų, pažymime, kad su Fondo įnašais susiję administraciniai skundai arba teisinės procedūros tarp kai kurių kredito institucijų ir nacionalinių pertvarkymo institucijų ir Valdybos bei teisiniai veiksmai, iškelti Teisingumo Teisme ir susiję su sprendimais dėl pertvarkymo schemų patvirtinimo, nebuvo mūsų audito dalykas. Jų galimas poveikis Valdybos 2018 m. gruodžio 31 d. pasibaigusiu finansinių metų finansinės būklės ataskaitoms (ir ypač neapibrėžtiesiems įsipareigojimams, atidėjiniams ir įsipareigojimams) bus tikrinamas specialiojo metinio audito metu, o audito rezultatai bus paskelbti iki 2019 m. gruodžio 1 d., kaip nustatyta BPM reglamento 92 straipsnio 4 dalyje.

Palanki nuomonė dėl visų agentūrų finansinėse ataskaitose atspindimų pajamų teisėtumo ir tvarkingumo

2.8. Visų agentūrų atveju mes pateikėme besąlyginę („palankią“) audito nuomonę dėl 2018 m. gruodžio 31 d. pasibaigusiu finansinių metų metinėse finansinėse ataskaitose atspindimų pajamų teisėtumo ir tvarkingumo. Mūsų nuomone, pajamos buvo visais reikšmingais aspektais teisėtos ir tvarkingos.

Palanki nuomonė dėl agentūrų finansinėse ataskaitose atspindimų mokėjimų teisėtumo ir tvarkingumo, išskyrus EASO

2.9. 40 agentūrų atveju mes pateikėme besąlyginę („palankią“) audito nuomonę dėl 2018 m. gruodžio 31 d. pasibaigusiu metų metinėse finansinėse ataskaitose atspindimų mokėjimų teisėtumo ir tvarkingumo. Mūsų nuomone, su šiomis agentūromis susiję mokėjimai buvo visais reikšmingais aspektais teisėti ir tvarkingi.

2.10. Pateikėme su **EASO** susijusią sąlyginę nuomonę dėl mūsų nustatytų faktų, kuriuos pranešėme dėl 2016 ir 2017 finansinių metų, kai padarėme išvadą, kad sutartys dėl laikinųjų darbuotojų suteikimo Graikijoje, Biurui teikiamų kelionių paslaugų ir Biuro patalpų nuomos Lesbe yra netvarkingos. Pagal šias sutartis atlikti 2018 m. mokėjimai sudarė 3 405 970 eurų (4 % visų 2018 m. mokėjimų). Iš esmės darome išvadą, kad pranešta su 2017 metais susijusi nepatenkinama padėtis dėl Biuro valdymo ir vidaus kontrolės priemonių ir operacijų teisėtumo ir tvarkingumo gerėja tik labai iš lėto ir kad taisomieji veiksmai, kuriuos pradėjo vykdyti Biuro vadovybė, vis dar turi būti užbaigti. Tai atspindi ir faktas, kad didelės apimties pirkimų procedūra, kurią Biuras atliko 2018 m. (sutarties apimtis siekia maždaug 50 milijonų eurų), dėl procedūros trūkumų buvo vėl netvarkinga. 2018 m. pagal susijusias sutartis dar nebuvo atlikta jokių mokėjimų.

Kitomis dalyko pastraipomis nagrinėjami specifinės svarbos klausimai (EASO, EBI, ECHA, EIOPA, ESMA, BPV ir GSA)

2.11. Kitose dalyko pastraipose atkreipiamas skaitytojų dėmesys į konkrečius svarbius dalykus, kurie nėra tiesiogiai susiję su finansinių ataskaitų supratimu.

2.12. **EBI, EIOPA** ir **ESMA** atveju mes atkreipiame dėmesį į tai, kad jų biudžetai yra iš dalies finansuojami Europos Sąjungos lėšomis ir iš dalies ES valstybių narių priežiūros institucijų ir (arba) prižiūrimų subjektų tiesioginiais įnašais. Gali būti, kad ateityje institucijų pajamos sumažės dėl JK sprendimo išstoti iš ES.

2.13. Be to, kaip jau nustatyta **ESMA**, kredito reitingų agentūroms taikomi mokesčiai yra pagrįsti jų, kaip juridinių subjektų, o ne grupės ar susijusių subjektų grupės pajamomis. Tai sukuria beveik teisėtą galimybę sumažinti mokesčius ar jų išvengti pervedant pajamas iš ES jurisdikcijoje esančių kredito reitingų agentūrų su jomis susijusiems subjektams už ES ribų. Tikėtinas šios spragos teisės aktuose finansinis poveikis yra nežinomas. Institucija teisingai taikė Reglamentą, nustatė riziką ir pranešė apie ją Komisijai.

2.14. **EASO** atveju ir toliau atkreipiame dėmesį į tai, kad nuo 2017 m. pabaigos nuolat blogėjo Biuro žmogiškųjų išteklių situacija. 2018 m. pabaigoje dar nebuvo užpildyta didžioji dalis laisvų darbo vietų. Ypatingą susirūpinimą kelia vadovų trūkumas administravimo departamente. Iš esmės ši padėtis kelia didelę riziką Biuro operacijų tęstinumui dabartiniu mastu.

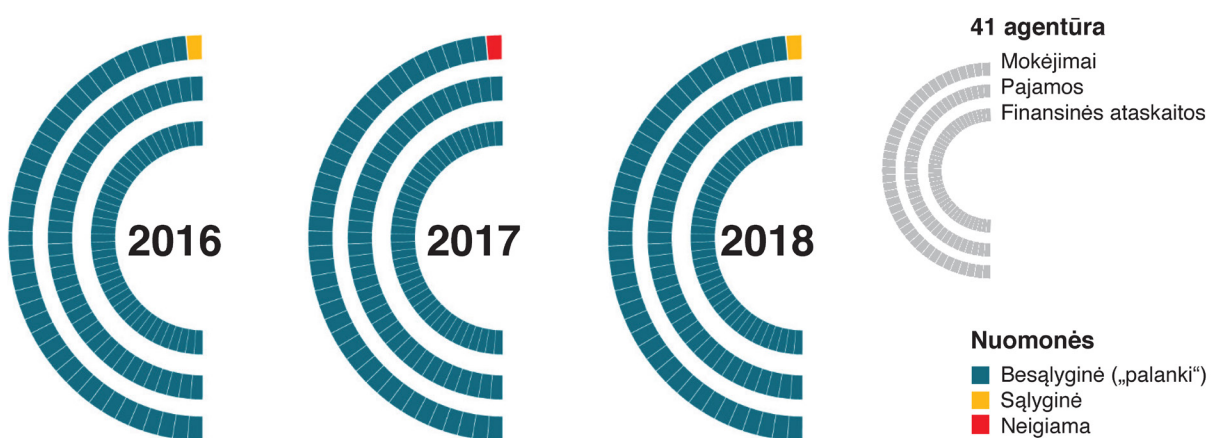
2.15. **ECHA** atveju Audito Rūmai vėl pabrėžia, kad Agentūra iš dalies finansuojama jos pačios lėšomis ir gauna mokesčių iš kiekvienos įmonės, kuri teikia paraišką registruoti chemines medžiagas, kaip reikalaujama pagal REACH reglamentą ⁽¹³⁾. Agentūra apskaičiuoja mokesčius ir teikia jų sąskaitas faktūras remdamasi įmonių teikiant paraišką pateikta informacija. Agentūrai atliekant *ex post* patikras, buvo nustatytas poreikis atlikti didelį mokesčių koregavimą, kurio bendra suma 2018 m. pabaigoje buvo nežinoma. Ši pastaba rodo sistemos, kuri pernelyg remiasi pareiškėjų pateiktomis savideklaracijomis, ribotumą.

2.16. **BPV atveju** mes dar kartą pakartojame, kad Bendro pertvarkymo fondo įnašai apskaičiuojami remiantis kredito įstaigų per nacionalines pertvarkymo institucijas valdybai pateikta informacija. Atsižvelgiant į tai, kad bendro pertvarkymo mechanizmo reglamente nenumatyta išsami ir nuosekli kontrolės sistema, kuria būtų užtikrinamas informacijos patikimumas, kredito įstaigų lygmeniu nėra atliekamos jokios patikros. Tačiau BPV atlieka informacijos nuoseklumo ir analitines patikras. Be to, mes pažymėjome, kad pagal teisinį pagrindą nustatyta įnašų apskaičiavimo metodika yra labai sudėtinga, todėl tikslumui išskyla rizika. Dėl konfidencialumo Valdyba negali atskleisti kredito institucijų duomenų, naudojamų apskaičiuojant fondo įnašus, todėl mažėja skaidrumas.

2.17. **GSA atveju** mes dar kartą atkreipiame dėmesį į tai, kad vienas konkurso dalyvis užginčijo vieną pirkimų procedūrą dėl preliminariosios sutarties dėl *Galileo* palydovinės sistemos eksploatavimo 2017–2027 m laikotarpiu, kurios vertė – 1,5 milijardo eurų. Europos Teisingumo Teismui priėmus savo sprendimą, bus nuspręsta dėl su preliminariąja sutartimi susijusios viešosios pirkimų procedūros bei visų susijusių specialiųjų sutarčių bei būsimų mokėjimų teisėtumo ir tvarkingumo. Agentūra šį dalyką atskleidė ir paaiškino 2018 m. finansinės būklės ataskaitose kartu su informacija, kad 121 milijonas eurų arba 10 % 2018 m. biudžeto, įskaitant sumas, gautas per įgaliojimo susitarimus, buvo sumokėti pagal preliminariąją sutartį.

2.1 langelis

2016–2018 m. metinės audito nuomonės dėl agentūrų finansinių ataskaitų, pajamų ir mokėjimų

Šaltinis: Audito Rūmai.

⁽¹³⁾ 2006 m. gruodžio 18 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (EB) Nr. 1907/2006 dėl cheminių medžiagų registracijos, įvertinimo, autorizacijos ir apribojimų (REACH), įsteigiantis Europos cheminių medžiagų agentūrą, iš dalies keičiantis Direktyvą 1999/45/EB bei panaikinant Tarybos reglamentą (EEB) Nr. 793/93, Komisijos reglamentą (EB) Nr. 1488/94, Tarybos direktyvą 76/769/EEB ir Komisijos direktyvas 91/155/EEB, 93/67/EEB, 93/105/EB bei 2000/21/EB (OL L 396, 2006 12 30, p. 1).

Mūsų pastabomis nagrinėjamos tobulintinos sritys 36 agentūrose

2.18. Be nuomonių ir kartu su jomis teikiamų „dalyko pabrėžimo“ ir „kitų dalykų“ pastraipų, mes taip pat pateikėme apie 100 pastabų dėl 36 agentūrų siekdami išnagrinėti sritis, kuriose būtina atlikti tolesnius patobulinimus. Dauguma šių pastabų, kaip ir ankstesniais metais, yra susijusios su viešųjų pirkimų procedūrų trūkumais.

Viešųjų pirkimų valdymas išlieka labiausiai klaidų veikiama sritimi

2.19. Pagrindinis viešųjų pirkimų tikslas yra užtikrinti sąžiningą ekonominės veiklos vykdytojų konkurenciją ir įsigyti ekonomiškai naudingiausių pirkinių, tokiu būdu laikantis skaidrumo, proporcingumo, vienodų sąlygų taikymo ir nediskriminavimo principų.

2.20. Į mūsų 2018 m. audito imtis buvo įtrauktos preliminariosios, specialiosios ir tiesioginės sutartys, apimančios visas agentūras. Šios sutartys 27 agentūrose, kurių bendra vertė sudarė 221 milijoną eurų (susiję 2018 m. mokėjimai sudarė 18 milijonų eurų), buvo paveiktos įvairių rūšių viešųjų pirkimų trūkumų. Tačiau yra tik viena agentūra (EASO), kurioje dėl viešųjų pirkimų procedūrų ir susijusių mokėjimų pažeidimų buvo pateikta sąlyginė audito nuomonė (žr. 2.10 dalį).

Dažni su pirkimais susiję nustatyti faktai

2.21. Dėl teisėtumo aspekto (BAVT, EASA, EASO, EIGE, EMCDDA, ERA, EUIPO, eu-LISA, Eurojustas, Europolas, REA, BPV), nuolat pasikartojantys ⁽¹⁴⁾ trūkumai susiję su pernelyg dažnu ir nepagrįstu derybinių pirkimų procedūrų naudojimu be išankstinio skelbimo apie pirkimą; klaidomis konkurso specifikacijose, sutarties trukmės pratęsimais ir pradinės sutarties kainos padidinimais viršijant teisinį limitą, finansiniais preliminariųjų ir specialiųjų sutarčių neatitikimais ir sutarčių sudarymu neturint įrodymų apie konkurso dalyvių atmetimo kriterijus.

2.2 langelis

Nepagrįsto derybinių pirkimų procedūrų naudojimo be išankstinio skelbimo apie pirkimą pavyzdys

Po derybinės pirkimų procedūros be išankstinio skelbimo apie pirkimą, agentūra su bendrove, kuri pagal ankstesnę preliminariąją sutartį teikė tas pačias paslaugas, pasirašė 3 metų trukmės IT preliminariąją sutartį. Visa pasirašytos bendrosios sutarties vertė sudarė 450 000 eurų (150 000 eurų per metus). Pagal Finansinį reglamentą tokia supaprastinta procedūra priimtina tik konkrečiomis aplinkybėmis, kurių agentūra nepagrindė.

2.22. Dėl pastabų apie patikimą finansų valdymą (BEREC biuras, Cedefop, CEPOL, EBI, ECHA, EAA, EIOPA, EMCDDA, ESMA, ETF, EUIPO, Frontex), nuolat pasikartojantys ⁽¹⁵⁾ trūkumai susiję su pernelyg dideliu pasiklojimu rangovais, išorės konsultantais ir laikiniais darbuotojais, netinkamų sutarčių skyrimo kriterijų naudojimu ir sutarčių su konkurso dalyviais, kurie pateikė nenormaliai žemus pasiūlymus, sudarymu tinkamai jų pagrindus. Kelios ES agentūros dažnai trečiosioms šalims pavesdavo įprastinę veiklą, o kartais ir pagrindinę veiklą, o tai silpnina vidaus kompetenciją ir sutarčių vykdymo kontrolę. Kai kurios ES agentūros neužtikrino patikimos kainos ir kokybės skyrimo kriterijų pusiausvyros, visų pirma dėl to, kad kainos komponentai nebuvo pakankamai konkurencingi. Kitais atvejais sutartys buvo skirtos konkurso dalyviams, kurių kainos buvo žymiai mažesnės nei kitų kandidatų pateiktos kainos, neišanalizavus galimai nenormaliai žemų pasiūlymų priežasčių ir negavus formalų ir svarbių įrodymų, pagrindžiančių tokią nukrypti leidžiančią nuostatą. Galiausiai šie trūkumai gali pakenkti sąžiningai konkurencijai ir didžiausios pirkimo metu už panaudotas lėšas gautos naudos pasiekimui.

⁽¹⁴⁾ Panašios pastabos buvo pateiktos dėl kelių agentūrų ankstesnių metų audito ataskaitose.

⁽¹⁵⁾ Panašios pastabos buvo pateiktos dėl kelių agentūrų ankstesnių metų audito ataskaitose.

2.3 langelis

Priklausomybės nuo rangovų pavyzdys

Pagal keletą preliminariųjų sutarčių su ta pačia įmone agentūra sumokėjo 793 000 eurų už įvairių paslaugų (kanceliarinės ir sekretoriato paramos, renginių organizavimo, gerovės ir darbuotojų integracijos ir pan.) pirkimą. Ši suma sudaro 37 % jos su atlyginimais nesusijusio 2018 m. biudžeto, o tai rodo, kad agentūra priklauso nuo išorės išteklių ir nuo vienos įmonės. Tai kelia riziką veiklos tęstinumui.

2.23. Dėl su pirkimais susijusių pastabų dėl *vidaus kontrolės priemonių (ECDC, EŽKA, EIT, EMSA, ERA, Eurofound)*, mes darome nuorodą į tarpinstitucinę preliminariąją sutartį dėl Komisijos įdiegtos ir kelių agentūrų naudojamos IT įrangos tiekimo ir techninės priežiūros. Šios sutarties sąlygos buvo negriežtos, kadangi jos leido pirkti dalykus, kurie nebuvo joje konkrečiai įvardyti ir kuriems nebuvo taikoma pradinė konkursinė procedūra. Jos taip pat leido sutarties vykdytojui taikyti iš kitų tiekėjų nupirktų dalykų kainų padidinimus. Nors agentūros neturi įgaliojimų pakeisti pagrindinę sutartinę tvarką, nustatėme, kad jų susijusiomis *ex ante* kontrolės priemonėmis ne visada būdavo patikrinama, ar sutarties vykdytojas siūlo tinkamiausius su konkurencingomis kainomis susijusius sprendinius, jomis taip pat nebūdavo tikrinamas sutarties vykdytojo pareikalautų padidinimų tikslumas. Silpna sutartinė tvarka kartu su iš dalies silpnomis vidaus kontrolės priemonėmis neužtikrino didžiausios pirkimo metu už panaudotas lėšas gautos naudos. Tuo tarpu preliminarioji sutartis baigė galioti, o paskesnė sutartis yra geriau parengta, taip atsizvelgiant į mūsų nustatytą faktą.

Veiksmai, kurių turi būti imtasi. 1 dalis

Viešųjų pirkimų klaidos išlieka dažniausia klaidų, kurios nustatomos mūsų auditų metu, rūšimi. Agentūros skatinamos toliau gerinti savo viešųjų pirkimų procedūras, užtikrinant visišką taikomų taisyklių ir didžiausios pirkimo metu už panaudotas lėšas gautos naudos atitiktį.

Veiksmai, kurių turi būti imtasi. 2 dalis

Agentūros, naudodamos tarpinstitucines sutartis, išlieka atsakingos už viešųjų pirkimų principų taikymą konkrečių pirkimų metu. Agentūros vidaus kontrolės priemonėmis turi būti užtikrinama, kad jų būtų laikomasi.

Kai kurių agentūrų preliminariųjų sutarčių naudojimas gali apriboti konkurenciją

2.24. Preliminariosios sutartys yra susitarimai su tiekėjais, kuriuose nustatomos per visą susitarimo laikotarpį konkrečioms pirkimams taikomos sąlygos. Jos yra naudojamos tiksliai apibrėžtam dalykui, tačiau tikslūs kiekiai ir pristatymo laikas negali būti nurodyti iš anksto. Pagrindinė preliminariųjų sutarčių naudojimo priežastis – užtikrinti administracinį efektyvumą ir masto ekonomiją. Tačiau nustatėme atvejų (EASA ir EUIPO), kai dėl naudojimosi didelės apimties preliminariosiomis sutartimis, apimančiomis daugybę skirtingų paslaugų, kilo rizika konkurencijai. Taip būna visų pirma tuomet, kai faktinės paslaugos, kurios turi būti teikiamos viso susitarimo galiojimo metu, negali būti aiškiai nurodytos prasidėjus pradinėms pirkimų procedūroms, o taip būna paprastai tokių paslaugų kaip IT ir verslo konsultavimas atveju.

2.4 langelis

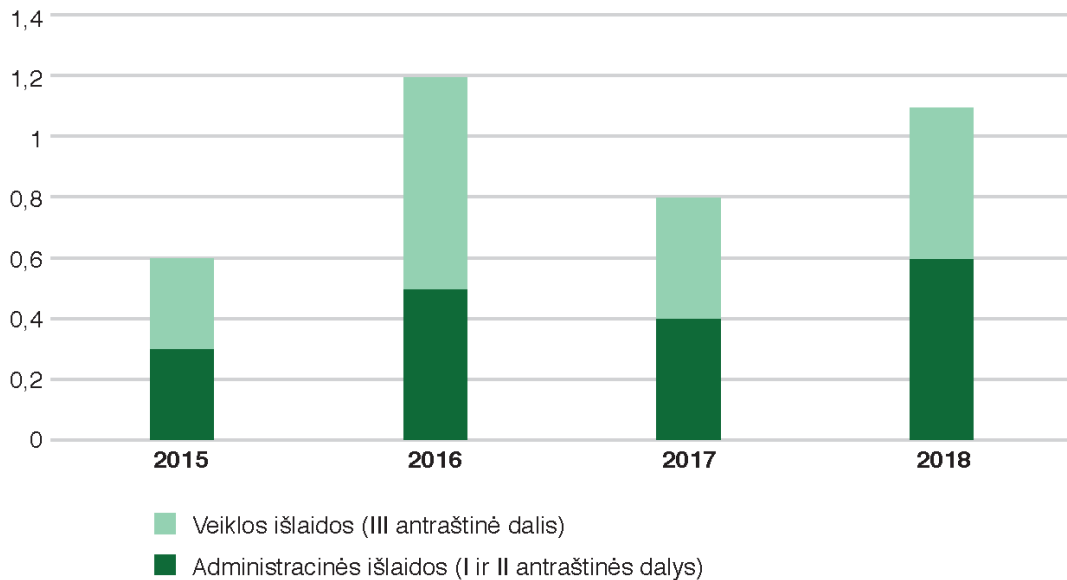
Preliminariosios sutarties, kurios specifikacijų trūksta, pavyzdys

Pirkdama duomenų analizės paslaugas, kurių bendra vertė sudaro iki 5 milijonų eurų, viena agentūra pasirinko taikyti pagal atvirą procedūrą sudarytą preliminariąją sutartį su vienu ekonominės veiklos vykdytoju. Tačiau preliminariojoje sutartyje nustatytos sąlygos nebuvo pakankamai konkrečios, kad būtų galima užtikrinti sąžiningą konkurenciją, kadangi konkretūs reikalavimai dėl teiktinų paslaugų pirkimo procedūros metu dar nebuvo žinomi. Pagal Finansinio reglamento taikymo taisykles tokiomis aplinkybėmis perkančioji organizacija turi skirti preliminariąją sutartį keliems ekonominės veiklos vykdytojams, o konkrečių pirkimų atveju atrinktiems rangovams turi būti taikoma konkursinė procedūra.

2.25. 2.5 langelyje parodyta preliminariųjų sutarčių, kurias agentūros pasirašė 2015–2018 m., vertės. 2018 m. agentūros pasirašė daugiamėčių preliminariųjų sutarčių, kurių bendra vertė – apie 1,1 milijardo eurų ⁽¹⁶⁾.

2.5 langelis

Bendra 2015–2018 m. pasirašytų preliminariųjų sutarčių vertė (milijardais eurų)

Šaltinis: Agentūrų tinklas, susisteminta Audito Rūmų.

Veiksmai, kurių turi būti imtasi. 3 dalis

Preliminariųjų sutarčių naudojimas neturi trukdyti sąžiningai ir konkurencingai pirkimų procedūrai. Taikant kainų konkurenciją turi būti atsižvelgiama į visus pagrindinius kainų elementus, tokius kaip vieneto kainos ir susijęs vienetų kiekis, kuris turi būti taikomas už konkrečias paslaugas.

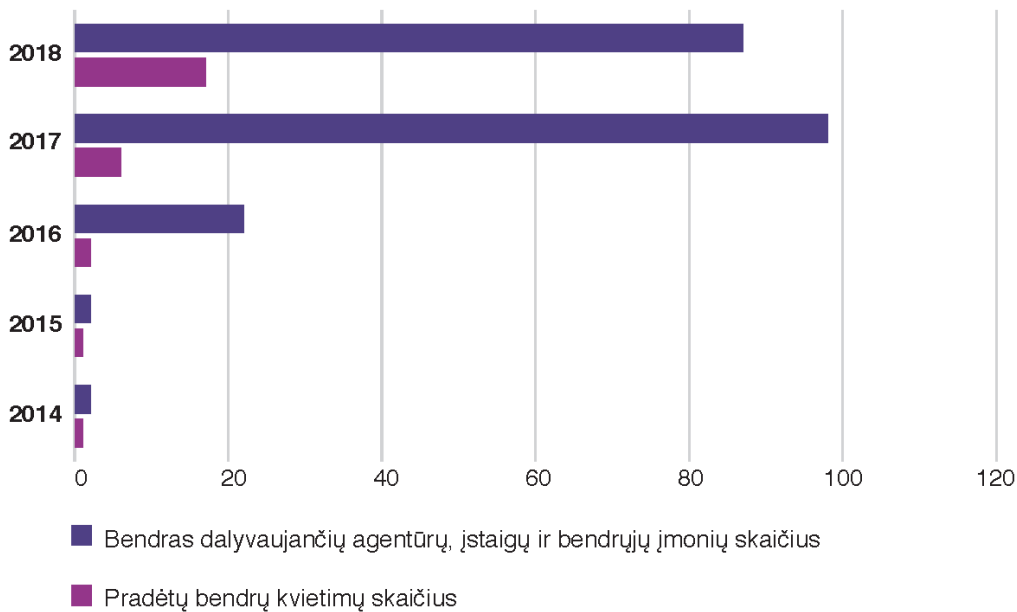
Bendros pirkimų procedūros gali padėti pasiekti didesnę efektyvumą ir masto ekonomiją

2.26. 35 decentralizuotosios agentūros ir kitos įstaigos kartu su aštuoniomis ES bendrosiomis įmonėmis (ES įstaigomis) taip pat ragina pasiekti didesnę administracinę efektyvumą ir masto ekonomiją, dažniau taikant bendras pirkimų procedūras, kai dvi ar daugiau agentūrų ir bendrų įmonių, kurioms reikia panašių paslaugų, kartu vykdo pirkimų procedūrą ir kartu tampa sutarties savininkėmis (2.6 langelis). 2014–2018 m. ES įstaigų paskelbtų bendrų kvietimų teikti pasiūlymus skaičius išaugo nuo 1 iki 17, o iki 2018 m. pabaigos 30 ES įstaigų dalyvavo viename ar daugiau bendrų pirkimų ⁽¹⁷⁾. Tačiau, nepaisant perspektyvios tendencijos, bandymai taikyti bendras pirkimų procedūras ne visada buvo sėkmingi, pavyzdžiui, dėl netinkamos rinkos analizės.

⁽¹⁶⁾ ES agentūrų tinklo (EUAN) pateiktas skaičius.

⁽¹⁷⁾ ES agentūrų tinklo (EUAN) pateikti skaičiai. Dėl administracinio susietumo su Komisija, vykdomosios įstaigos ir ESA paprastai dalyvauja Komisijos vykdomose pirkimų procedūrose.

2.6 langelis

Reikšmingas bendrų kvietimų skaičiaus padidėjimas

Šaltinis: Agentūrų tinklas, susisteminta Audito Rūmų.

2.7 langelis

Nesėkmingų bendrų pirkimų pavyzdžiai

Nesant tinkamos rinkos analizės dėl dviejų visos Europos kvietimų telekomunikacijų ir bankininkystės paslaugų srityje, nebuvo gauta reikalavimus atitinkančių pasiūlymų, apimančių reikiamas vietas rinkas, o procedūros žlugo, nulemdamos administracinį neefektyvumą. Be to, nepaisant bendros dviejų agentūrų būstinės vietos, bendrų pirkimų procedūra dėl jų naujų patalpų buvo nesėkminga.

Veiksmai, kurių turi būti imtasi. 4 dalis

Agentūros skatinamos toliau taikyti bendras pirkimų procedūras arba tarpinstitucines preliminarias sutartis, kad būtų pasiektas didesnis efektyvumas ir masto ekonomija. Naujoms agentūroms, pavyzdžiui, Europos prokuratūrai ir ELA dalyvauti bendruose pirkimuose, o ne kurti jų atskiras sutartis, gali būti ypač naudinga. Tačiau prieš pradėdant vykdyti bendras pirkimų procedūras ir dedant susijusias administracines pastangas, rinkos analizė turėtų įrodyti bendros procedūros įgyvendinamumą.

Laikinieji darbuotojai ir konsultantai ne visada naudojami laikantis teisinio pagrindo

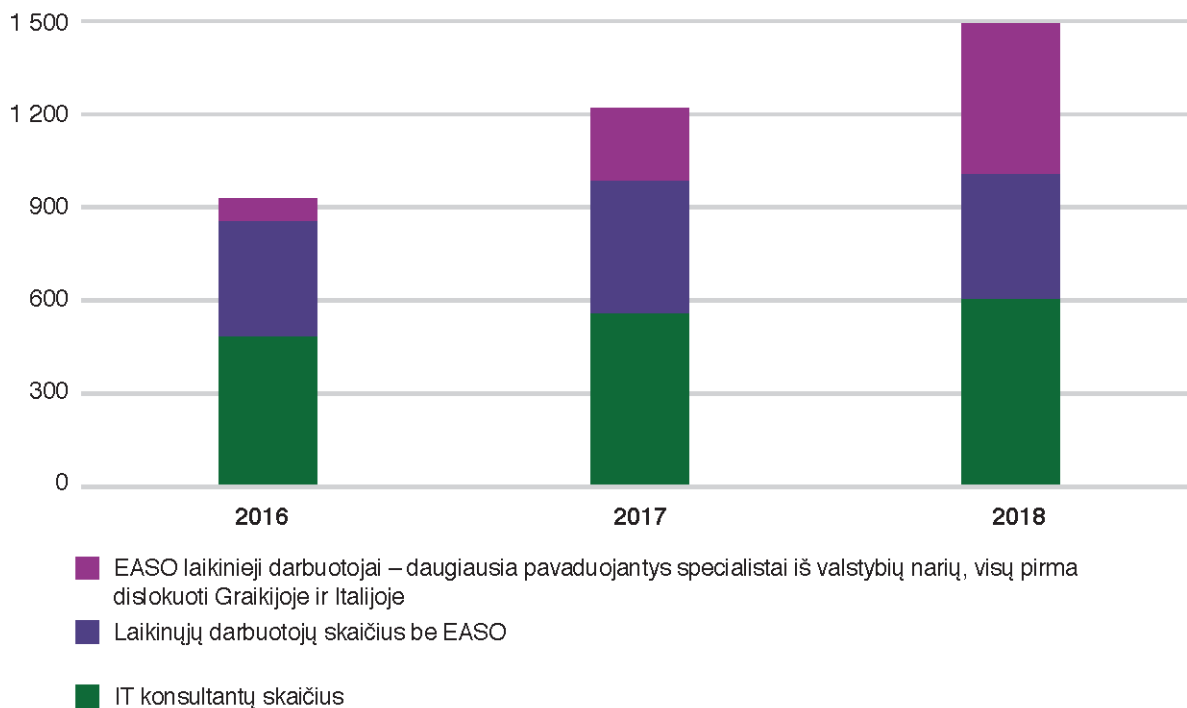
2.27. 2017 m. Audito Rūmai paskelbė skubią atvejo apžvalgą⁽¹⁸⁾ dėl to, kaip ES institucijos ir agentūros įgyvendino priimtą išipareigojimą savo etatų planuose 2013–2017 m. laikotarpiu (2014–2018 m. agentūrų atveju) 5 % sumažinti personalą. Agentūrų atveju padarėme išvadą, kad 5 % sumažinimas buvo įgyvendintas, nors ir su tam tikrais vėlavimais.

⁽¹⁸⁾ Skubi atvejo apžvalga dėl darbuotojų etatų skaičiaus sumažinimo 5 %; paskelbta 2017 m. gruodžio 21 d.

2.28. Šiomis aplinkybėmis ypač svarbios šių metų pastabos dėl kai kurių agentūrų konsultantų ir laikinųjų darbuotojų naudojimo. Nors mes neauditavome išorės personalo naudojimo horizontaliai visoms agentūroms, į mūsų audito imtis įtraukti mokėjimai rodo tendenciją kompensuoti teisės aktuose numatytą darbuotojų trūkumą išorės darbuotojais. 2.8 langelyje pateikiama ES agentūrų tinklo (EUAN) surinkta informacija apie didėjančią IT konsultantų, dirbančių agentūrų ir kitų įstaigų patalpose pagal laiko ir priemonių sutartis, skaičių, taip pat apie 33 agentūras, kurios atsakė į atitinkamą tyrimą, laikinųjų darbuotojų skaičių.

2.8 langelis

IT konsultantų ir laikinųjų darbuotojų skaičius (33 agentūros)

Šaltinis: ES agentūrų tinklas (EUAN), skaičiai susisteminti Audito Rūmų.

2.29. Aštuonių agentūrų (**BEREC biuro, Chafea, BAVT, EASO, ERCEA, ESMA, BPV, EUIPO**) atveju nustatėme, kad jos naudojo sutartis dėl IT ir kitų konsultacinių paslaugų teikimo, suformuluodamos ir (arba) vykdydamos jas taip, kad praktikoje pagal jas galėtų būti skiriami dirbti („mise à disposition“) laikinieji darbuotojai, o ne teikiamos aiškiai nustatytos paslaugos ar produktai. Laikinųjų darbuotojų suteikimas gali būti vykdomas tik pagal sutartis su registruotomis laikinojo įdarbinimo agentūromis ir pagal Europos Parlamento ir Tarybos direktyvą 2008/104/EB⁽¹⁹⁾ bei konkrečias valstybių narių priimtas tos direktyvos perkėlimo į nacionalinę teisę taisykles. Naudojant paslaugų sutartis darbo jėgai suteikti neatitinka ES tarnybos nuostatų ir ES socialinių ir užimtumo taisyklių, todėl agentūroms iškyla teisinė rizika bei rizika reputacijai.

2.30. Be to, septynios agentūros (**EASO, EBI, EIOPA, EIGE, EMCDDA, ERCEA, BPV**) dalyvavo naudojant laikinuosius darbuotojus, kuriuos suteikė registruotos laikinojo įdarbinimo agentūros, tačiau nesilaikė visų taisyklių, nustatytų ir Direktyvoje, ir atitinkamuose nacionalinės teisės aktuose, pavyzdžiui, dėl laikinųjų darbuotojų darbo sąlygų.

Veiksmai, kurių turi būti imtasi. 5 dalis

Agentūros kartu su biudžeto valdymo institucijomis gali išnagrinėti, ar išorės personalo naudojimas yra ekonomiškai efektyvus, palyginti su statutinių darbuotojų naudojimu.

⁽¹⁹⁾ 2008 m. lapkričio 19 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2008/104/EB dėl darbo per laikinojo įdarbinimo įmones (OL L 327, 2008 12 5, p. 9).

Veiksmai, kurių turi būti imtasi. 6 dalis

Tais atvejais, kai naudojamas išorės personalas, iš principo reikia visapusiškai laikytis taikomo ES ir nacionalinio teisinio pagrindo, to taip pat reikia siekiant išvengti bylinėjimosi rizikos ir pakenkimo reputacijai.

EUIPO konsultavimo ir ne konsultavimo paslaugos

2.31. Atsižvelgdami į EUIPO naudojamų konsultavimo paslaugų mastą, atlikome Tarnybos konsultavimo paslaugų valdymo analizę. Pagrindinės sutarties dėl konsultavimo paslaugų teikimo vertė – 80 milijonų eurų ketverių metų laikotarpiui. Paslaugų teikėjų pagal šias ir panašias sutartis suteiktų išorės darbuotojų skaičius 2011 m. padidėjo nuo maždaug 250 iki didžiausio lygio (daugiausia kaip 350) 2014 m., o 2018 m. pradžioje sumažėjo iki 215 (tai prilygsta apie 20 % Tarnybos statutinį darbuotojų).

2.32. Nustatėme, kad nors dalis pagal šias sutartis teikiamų paslaugų išties yra konsultacijos (pavyzdžiui, parama projektų valdymui, verslo procesų analizė), kita jų dalis yra labiau administracinė parama (pavyzdžiui, sekretoriato pagalba, administracijos tarnautojai, rengiantys ataskaitas, parama vidaus ir išorės komunikacijos veiklai). Pastaroji dalis yra darbo jėgos pirkimas arba darbuotojų panauda, kurie yra griežtai reglamentuojami Europos ir nacionalinės darbo teisės aktais. Tik registruotos laikinojo įdarbinimo įmonės turi leidimą teikti išorės darbuotojus, tokių paslaugų konsultacinės bendrovės negali teikti.

Naujos vidaus kontrolės sistemos įgyvendinimas vyksta

2.33. Vidaus kontrolė taikoma visai finansinei ir nefinansinei veiklai ir yra procesas, padedantis organizacijai pasiekti savo tikslus ir užtikrinti veiksmingumą laikantis taisyklių ir teisės aktų. Ji padeda priimti pagrįstus sprendimus, atsižvelgiant į riziką, susijusią su tikslų pasiekimu ir jų sumažinimu iki priimtino lygio taikant ekonomiškai efektyvias kontrolės priemones. 2017 m. balandžio mėn. Komisija patvirtino peržiūrėtą vidaus kontrolės sistemą (ICF).

2.34. Nauja ICF skirta suteikti pakankamą patikinimą, kad bus pasiekti penki Finansiniuose reglamentuose nustatyti tikslai: 1) operacijų veiksmingumas, efektyvumas ir ekonomiškumas; 2) ataskaitų teikimo patikimumas; 3) turto ir informacijos apsauga; 4) sukčiavimo ir pažeidimų prevencija, nustatymas, ištaisymas ir tolesni veiksmai bei 5) tinkamas rizikos, susijusios su atspindimų operacijų teisėtumu ir tvarkingumu, valdymas. Ji papildo Finansinį reglamentą, kad vidaus kontrolės standartai būtų suderinti su aukščiausiais tarptautiniais standartais, kuriuos nustatė *Treadway* komisijos rėmimo organizacijų komiteto (COSO) sistema.

2.35. Kaip kad Komisijos vidaus kontrolės standartų, kuriuos pakeičia ICF, atveju, tikimasi, kad įstaigos, kurioms buvo pavestos funkcijos, kaip antai agentūros turėtų įgyvendinti ICF pagal analogiją. 2018 m. pabaigoje 29 agentūrų valdybos priėmė ICF, o 15 agentūrų taip pat pranešė apie ICF įgyvendinimą.

Veiksmai, kurių turi būti imtasi. 7 dalis

Būtina, kad visos agentūros priimtų ir įgyvendintų Komisijos vidaus kontrolės sistemą (2017), kad vidaus kontrolės standartai būtų suderinti su aukščiausiais tarptautiniais standartais, ir būtų užtikrinta, kad vidaus kontrolės priemonės veiksmingai ir efektyviai paremtų sprendimų priėmimą.

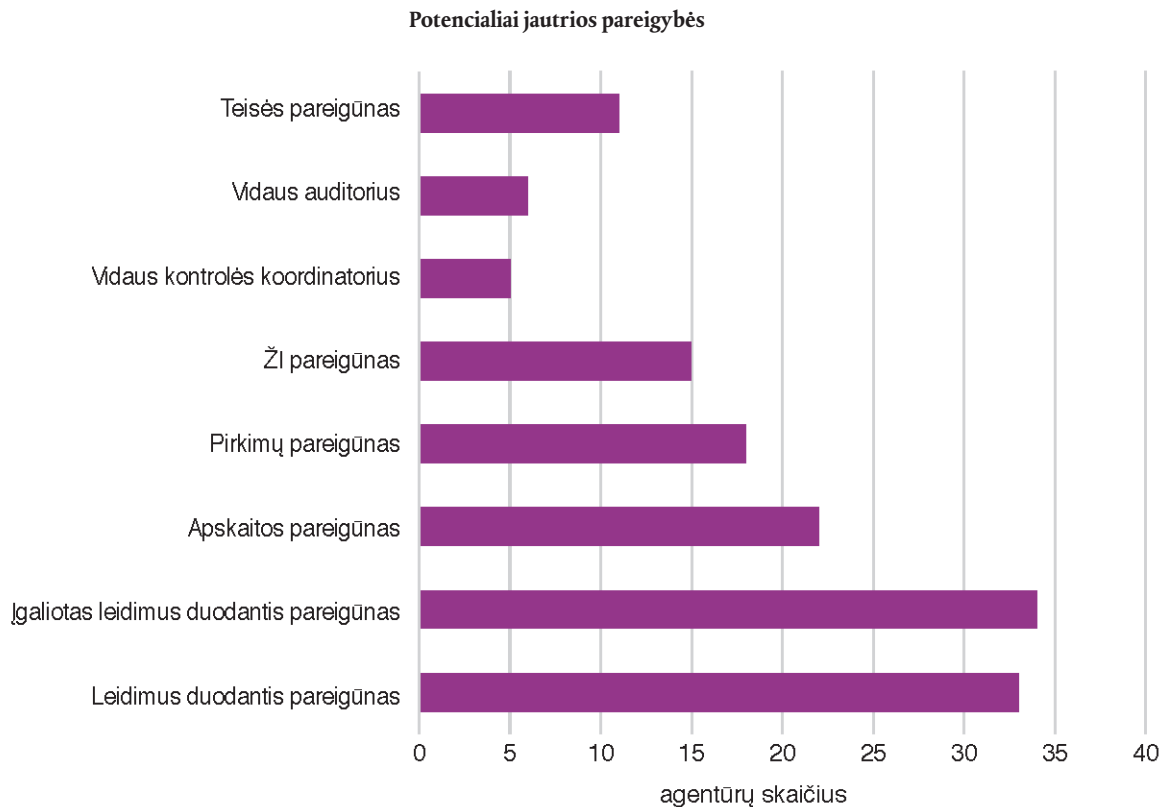
Ne visos agentūros turi jautrių pareigybių politiką

2.36. Jautrių funkcijų valdymas yra standartinis vidaus kontrolės elementas, kuriuo siekiama iki priimtino lygio sumažinti piktnaudžiavimo įgaliojimais, suteiktais darbuotojams, riziką. Jautrios funkcijos yra tos, kai veiklą vykdančias darbuotojas turi tam tikrą autonomiją ir (arba) sprendžiamąją galią, kuri yra pakankama jiems leisti piktnaudžiauti šiais įgaliojimais, jei jie to nori, siekiant asmeninės naudos⁽²⁰⁾. Taikant veiksmingą vidaus kontrolės sistemą, rizika, susijusi su jautriomis funkcijomis, valdoma pasitelkiant riziką mažinančias kontrolės priemones ir galiausiai darbuotojų judumą. Nustatėme, kad septynios agentūros (**EASO, EASME, ECHA, EAA, ENISA, Frontex, BPV**) neturi nustačiusios politikos, kuria apibrėžiamos jų jautrios funkcijos ir susijusios riziką mažinančios kontrolės priemonės.

⁽²⁰⁾ Europos Komisija (SEC 2008 (77)), Gairės dėl jautrių funkcijų, 2007 m. gruodžio 19 d.

2.37. Nors agentūros turi panašią administracinę struktūrą, o finansų pareigūnų vaidmuo reglamentuojamas panašiais finansiniais reglamentais, jos skirtingai aiškina, kurios pareigybės turėtų būti laikomos potencialiai jautriomis. 2.9 langelyje pateikiamas agentūrų, kurios mano, kad konkrečios pareigybės gali būti jautrios, skaičius.

2.9 langelis

Šaltinis: Audito Rūmai.

2.38. Pagrindinės agentūrų taikomos kontrolės priemonės, kuriomis siekiama sumažinti su jautriomis pareigybėmis susijusią riziką, yra pareigų atskyrimas ir keturių akių principo taikymas operacijoms inicijuoti ir leidimams suteikti. Tačiau darbuotojų, turinčių jautrias pareigybes, privalomo judumo politika yra vykdoma tik trečdalyje agentūrų.

Veiksmai, kurių turi būti imtasi. 8 dalis

Agentūros raginamos susitarti, kurios pareigybės turi būti laikomos jautriomis, ir nustatyti arba suderinti savo jautrių pareigybių politiką, kad būtų sumažinta piktnaudžiavimo įgaliojimais siekiant asmeninės naudos rizika.

Yra galimybių užtikrinti prasmingesnę biudžeto struktūrą ir ataskaitų teikimą

2.39. Kaip ir ankstesniais metais, 2018 m. Komisijos ir kelių agentūrų sudarytų įgaliojimų ir dotacijų susitarimų skaičius ir apimtis dar labiau padidėjo. Pagal šiuos susitarimus agentūros gauna Komisijos lėšas, skirtas konkrečioms užduotims atlikti Komisijos vardu.

2.40. Nors šios lėšos tampa atitinkamų agentūrų biudžeto pajamų (asignuotųjų pajamų) dalimi, jos gali būti naudojamos tik įgaliojimo susitarimuose nustatytais tikslais. Jeigu užduotys trunka ilgiau nei vienerius metus, agentūros turi pasilikti lėšų, nepanaudotų metų pabaigoje, dalį, kad galėtų jas panaudoti likusioms užduotims, kurias reikia įvykdyti iki susitarimo galiojimo pabaigos. Tik tada likusios lėšos turi būti grąžintos Komisijai. Todėl šios lėšos turi būti išbrauktos iš agentūrų „savo“ metinio biudžeto rezultato, kuris yra jų finansinės būklės ataskaitų dalis, skaičiavimų. Dauguma agentūrų į savo biudžeto rezultato skaičiavimus įtraukia šį rezultatą koreguojantį skaičių. Tačiau, atsižvelgdami į didėjantį šių susitarimų skaičių ir apimtį, manome, kad reikia išsamesnių ir standartizuotų ataskaitų dėl asignuotųjų pajamų ir susijusių išlaidų, skirtų agentūrų biudžeto rezultatams apskaičiuoti.

Veiksmai, kurių turi būti imtasi. 9 dalis

Siekiant padidinti biudžeto ataskaitų skaidrumą, asignuotąsias pajamas įgyvendinančios agentūros raginamos į savo finansinės būklės ataskaitas įtraukti standartizuotą apžvalgą, kurioje būtų atskleidžiamos asignuotosios pajamos ir susijusios išlaidos pagal Komisijos įgaliojimo susitarimą.

2.41. Be to, visų agentūrų vykdomos planavimo procedūros, pagal kurias rengiamos metinės ir daugiametės darbo programos (arba atskiri programavimo dokumentai), yra pagrįstos veikla. Vykdam kiekvieną iš šių veiklų, specialiosiose darbo programose turi būti pateikiama informacija apie planuojamus išteklius (žmogiškuosius ir finansinius). Tačiau nustatėme, kad visų agentūrų paskelbti biudžetai pateikti pagal išlaidų rūšį (personalo išlaidos, administracinės išlaidos ir veiklos išlaidos, žr. 1.5 langelį 1 skyriuje), bet ne pagal veiklą. Todėl skirtingoms veiklos rūšims išleisti ištekliai nematomi.

Veiksmai, kurių turi būti imtasi. 10 dalis

Agentūrų biudžetų paskelbimas pagal veiklą leistų išteklius susieti su veikla, kuriai jie naudojami.

Yra rizika, susijusi su teisingu registracijos ir paslaugų mokesčių apskaičiavimu

2.42. Nemažai agentūrų (**CdT, BAVT, EASA, EBI, ECHA, EIOPA, EMA, ESMA, EUIPO, BPV**) gauna pajamas iš paslaugų arba registracijos mokesčių, taikomų ekonominės veiklos vykdytojams (žr. 1 skyriaus, 1.3 ir 1.4 langelius). Atkreipėme dėmesį į riziką, susijusią su teisingu tokių mokesčių apskaičiavimu.

2.43. **ECHA** iš kiekvienos prašančios registruoti chemines medžiagas įmonės ⁽²¹⁾ gauna mokesį, kuris priklauso nuo įmonių dydžio (labai mažos, mažos, vidutinio dydžio, didelės) ir nuo registruojamų cheminių medžiagų kiekio (skirtingos ribos). Remiantis pačios ECHA nuo 2011 m. atliktais ir iki šiol užbaigtais tikrinimais, apie 52 % tikrintų įmonių, kurios teigė esančios labai mažos, mažos ar vidutinio dydžio (11 % visų įmonių), klaidingai priskyrė savo dydį tokiu būdu sumažindamos mokesčius ⁽²²⁾. Nors agentūra padarė didelę pažangą susigrąžindama netinkamai sumažintus mokesčius ir surinkdama vėluojančius administravimo mokesčius, tikrinimo darbas vis dar lemia didelį darbo krūvį, susijusį su šių atvejų nustatymu ir korekcijų atlikimu. Be to, cheminių medžiagų, kurios turi būti užregistruotos, kiekiai yra svarbus ECHA registracijos mokesčio apskaičiavimo elementas. Tačiau ECHA neturi jokių šių kiekių tikslumo tikrinimo teisių, šios teisės priklauso valstybėms narėms.

2.44. Kredito reitingų agentūroms **ESMA** taikomi mokesčiai yra pagrįsti jų, kaip juridinių subjektų, o ne grupės ar susijusių subjektų grupės pajamomis. Ši mokesčių reglamento spraga sukuria beveik teisėtą galimybę sumažinti mokesčius ar jų išvengti pervedant pajamas iš ES jurisdikcijoje esančių kredito reitingų agentūrų su jomis susijusiems subjektams už ES ribų. Institucija teisingai taikė reglamentą, nustatė riziką ir pranešė apie ją Komisijai.

2.45. **BPV** valdomi kredito įstaigų įnašai į Bendrą pertvarkymo fondą apskaičiuojami remiantis kredito įstaigų per nacionalines pertvarkymo institucijas valdybai pateikta informacija. Atsižvelgiant į tai, kad bendro pertvarkymo mechanizmo reglamente nenumatyta išsami ir nuosekli kontrolės sistema, kuria būtų užtikrinamas informacijos patikimumas, kredito įstaigų lygmeniu nėra atliekamos jokios patikros. Tačiau BPV atlieka informacijos nuoseklumo ir analitinės patikras. Be to, pagal teisinį pagrindą nustatyta įnašų apskaičiavimo metodika yra labai sudėtinga, todėl tikslumui išskyla rizika. Dėl konfidencialumo Valdyba negali atskleisti kredito įstaigų duomenų, naudojamų apskaičiuojant Fondo įnašus, todėl mažėja skaidrumas.

Veiksmai, kurių turi būti imtasi. 11 dalis

Atitinkamos agentūros raginamos konsultuotis su Komisija dėl poreikio pakoreguoti teisinį pagrindą, kad būtų užtikrinti mokesčių skaičiavimai remiantis tikslia informacija, atspindinčia ekonominę realybę.

⁽²¹⁾ Joks mokestis nėra taikomas registruojant medžiagas, kai tam tikromis sąlygomis jų kiekis sudaro nuo 1 iki 10 tonų.

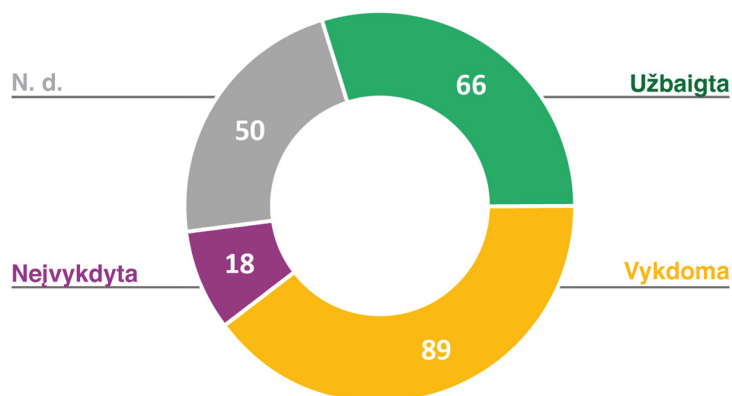
⁽²²⁾ 4 % tikrintų atvejų blogas dydis reiškė, kad įmonė deklaravo per didelį savo dydį ir ji turėjo teisę į grąžinamąją išmoką.

Agentūros vykdo tolesnius veiksmus dėl ankstesnių metų audito metu nustatytų faktų

2.46. Pateikėme padėties ataskaitą dėl tolesnių veiksmų, kurių ėmėsi agentūros, reaguodamos į ankstesnių metų pastabas. 2.10 langelyje parodyta, kad iš 223 pastabų, į kurias nebuvo atsižvelgta 2017 m. pabaigoje, taisomieji veiksmai dauguma atveju 2018 m. buvo užbaigti arba tebevykdomi. 107 pastabų, į kurias nebuvo atsižvelgta ir kurios buvo tebevykdomos, atveju pati agentūra negalėjo (išskirtinai) kontroliuoti su 13 pastabų susijusių būtinų taisomųjų veiksmų.

2.10 langelis

Agentūrų pastangos siekiant imtis tolesnių veiksmų atsižvelgiant į ankstesnių metų pastabas

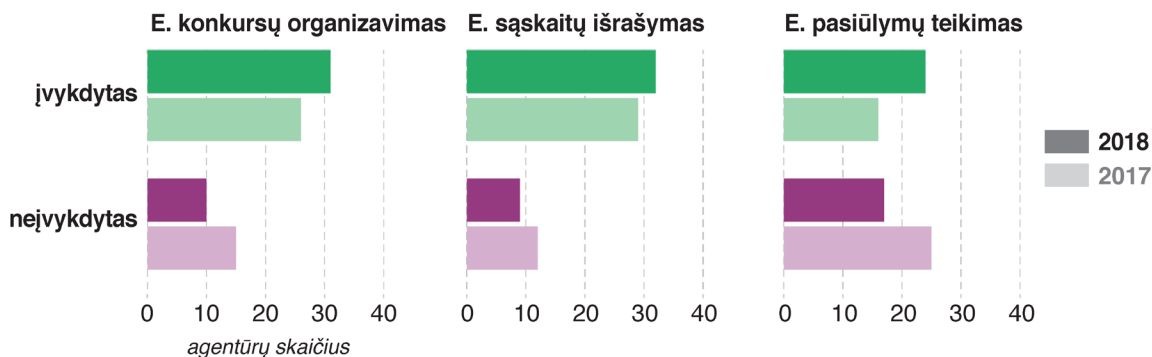
Šaltinis: Audito Rūmai.

2.47. Per praeitų metų metinį auditą peržiūrėjome agentūrų apskaitos aplinką, kuri yra svarbus elementas siekiant parengti patikimas finansines ataskaitas. Pateikėme pastabų dėl su 13 agentūrų susijusių apskaitos pareigūnų nepriklausomumo vykdant savo pareigas. Audito Rūmams pateikus pastabas, dauguma agentūrų probleminių klausimų išnagrinėjo 2018 m., išskyrus dvi (EACEA, EFSA). Panaši tendencija pastebėta ir dėl neatliktų (pakartotinių) apskaitos sistemų patvirtinimų. Visos septynios agentūros, dėl kurių apie tokią poreikį pranešėme 2018 m., 2018 m. buvo užbaigusios taisomuosius veiksmus.

2.48. Tinkama pažanga taip pat buvo padaryta dėl e. pirkimų įdiegimo. Kaip pranešta praeitais metais, Komisija elektroninių sąskaitų faktūrų išrašymo (e. sąskaitų išrašymo) priemones pradėjo taikyti 2010 m., elektroninio dokumentų, susijusių su skelbimais apie pirkimus ES oficialiajame leidinyje, skelbimo (e. konkursų organizavimo) priemones – 2011 m., o elektroninio pasiūlymų teikimo (e. pasiūlymų teikimo) priemones – 2015 m. Toliau pateiktame 2.11 langelyje parodyta iki 2018 m. pabaigos diegiant priemones padaryta pažanga.

2.11 langelis

E. pirkimai juda į priekį

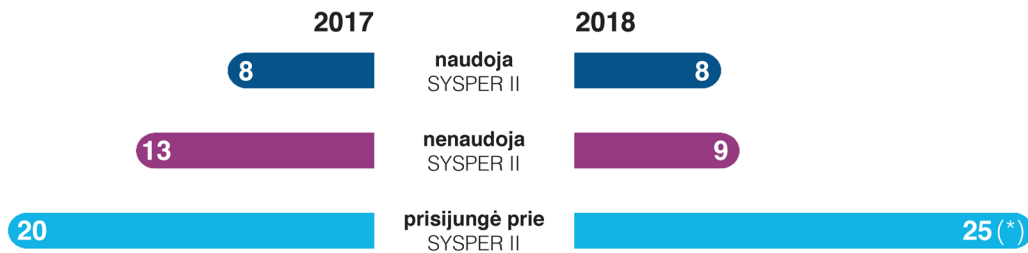

Šaltinis: Audito Rūmai.

2.49. 2018 m. taip pat padaryta tam tikra pažanga diegiant SYSPER II – žmogiškųjų išteklių valdymo priemonę, kurią sukūrė Komisija. Toliau pateiktame 2.12 langelyje parodyta, kad 2018 m. prie priemonės prisijungė dar penkios agentūros. Komisija pranešė, kad bendradarbiavimas su agentūromis apskritai yra geras. Tačiau kadangi projektas yra sudėtingas, o kiekviena agentūra turi savo ypatumus, SYSPER II įgyvendinimo pažanga yra nevienoda. Kai kurioms agentūroms sunku skirti šiam projektui reikiamą išteklių, todėl jos susiduria su tam tikrais vėlavimais.

2.12 langelis

Žmogiškųjų išteklių priemonės SYSPER II diegimas

(*) Paskutinėje 2018 m. eilutėje pateiktas skaičius taip pat apima EPPO.

Šaltinis: Audito Rūmai.

Ne visoms agentūroms taikoma ta pati biudžeto ir jo įvykdymo patvirtinimo procedūra

2.50. Kitaip nei kitų agentūrų atveju, visiškai save finansuojančios decentralizuotosios agentūros (EUIPO) biudžeto įvykdymo patvirtinimo procedūras vykdo atitinkamas jos biudžeto komitetas, o ne Europos Parlamentas ir Taryba (žr. 1 skyriaus 1.23 ir 1.24 dalis). Panašiai, už kitų dviejų visiškai save finansuojančių decentralizuotųjų agentūrų BPV ir BAVT metines biudžeto ir jo įvykdymo tvirtinimo procedūras yra atsakingos jų valdybos. Šios skirtingos procedūros yra nustatytos jų steigimo reglamentuose.

2.51. Tai yra pačios save finansuojančios agentūros ir įstaigos, kurių biudžetai nėra įtraukti į Sąjungos bendrąjį biudžetą, tačiau jų pajamos gaunamos iš viešosios valdžios funkcijų pagal ES teisę. Taigi Audito Rūmai nuolat kartojo, kad visoms su ES susijusioms įstaigoms turėtų būti taikomi tie patys atskaitomybės ir skaidrumo principai. Dėl EUIPO, Audito Rūmai savo 2015 m. ⁽²³⁾ ir 2019 m. ⁽²⁴⁾ paskelbtose nuomonėse išreiškė susirūpinimą dėl Tarnybos biudžeto įvykdymo patvirtinimo procedūros. Dėl BPV ⁽²⁵⁾ ir BAVT ⁽²⁶⁾, 2015 m. paskelbtose nuomonėse Audito Rūmai taip pat išreiškė savo susirūpinimą.

KITUOSE AUDITO RŪMŲ PASKELBTUOSE SU AGENTŪROMIS SUSIJUSIUOSE LEIDINIUOSE PATEIKTI AUDITO REZULTATAI

Audito Rūmų specialioji ataskaita Nr. 29/2018 „EIOPA svariai prisidėjo prie draudimo sektoriaus priežiūros ir stabilumo, bet išlieka reikšmingų iššūkių“

2.52. EIOPA buvo įsteigta 2011 m., po to, kai buvo įvykdyta ES finansų sektoriaus priežiūros reforma po 2007–2008 m. finansų krizės. EIOPA veikia kaip nepriklausoma Europos Komisijos, Parlamento ir Tarybos patariamoji institucija.

2.53. Be mūsų metinio EIOPA finansų ir atitikties audito, specialiojo audito metu tikrinome, ar institucija veiksmingai prisideda prie draudimo sektoriaus priežiūros ir finansinio stabilumo. Konkrečiai, mes analizavome EIOPA veiksmus priežiūros ir priežiūros konvergencijos srityse (bendradarbiavimą su kompetentingomis nacionalinėmis institucijomis (KNI), jų darbą, susijusį su vidaus modeliais ir tarpvalstybiniu verslu), 2016 m. draudimo testavimą nepalankiomis sąlygomis bei EIOPA išteklių pakankamumą ir valdyseną.

2.54. Mūsų bendra išvada yra ta, kad EIOPA veiksmingai išnaudojo didelę įvairovę priemonių remdama priežiūros konvergenciją ir finansinį stabilumą. Tačiau vis dar yra reikšmingų iššūkių, kuriuos turi išspręsti pati EIOPA, nacionalinės priežiūros institucijos ir teisės aktų leidėjai, pavyzdžiui, Europos priežiūros institucijų (EPI) ir „Mokumas II“ peržiūrų kontekste. Be to, rekomendavome, kad siekiant pagerinti EIOPA veiksmų efektyvumą ir veiksmingumą, Institucija turėtų sustiprinti priežiūrai skirtus žmogiškuosius išteklius.

2.55. Visos audito išvados kartu su susijusiomis rekomendacijomis bei institucijos atsakymais nagrinėjamos mūsų Specialiojoje ataskaitoje Nr. 29/2018, kurią galima rasti mūsų interneto svetainėje eca.europa.eu.

⁽²³⁾ Žr. Audito Rūmų nuomonę Nr. 5/2015 dėl iš dalies pakeisto Vidaus rinkos derinimo tarnybos biudžeto komiteto reglamento, nustatančio Tarnybai taikomas finansines nuostatas, pasiūlymo.

⁽²⁴⁾ Žr. Audito Rūmų nuomonę Nr. 1/2019 dėl Europos intelektinės nuosavybės tarnybos biudžeto komiteto reglamento BC-01-2019, nustatančio Tarnybai taikomas finansines taisykles, pasiūlymo.

⁽²⁵⁾ Žr. Audito Rūmų nuomonę Nr. 3/2015 dėl Bendros pertvarkymo valdybos finansinio reglamento, nustatančio Valdybai taikomas finansines taisykles, pasiūlymo.

⁽²⁶⁾ Žr. Audito Rūmų nuomonę Nr. 2/2015 dėl pasiūlymo iš dalies keisti Bendrijos augalų veislių tarnybos finansinį reglamentą.

Audito Rūmų 2017 m. specialioji metinė ataskaita pagal Reglamento (ES) 806/2014 dėl bet kokių neapibrėžtųjų įsipareigojimų, atsiradusių dėl Bendros pertvarkymo valdybos, Tarybos ir Komisijos užduočių vykdymo pagal šį reglamentą 2017 finansiniais metais, 92 straipsnio 4 dalį

2.56. Pagal BPM reglamento 92 straipsnio 4 dalį mes kasmet audituojame bet kokius neapibrėžtuosius įsipareigojimus, atsirandančius dėl Bendros pertvarkymo valdybos, Tarybos ir Komisijos užduočių pagal šį reglamentą vykdymo.

2.57. 2017 finansinių metų audito išvados kartu su susijusiomis rekomendacijomis bei BPV atsakymais nagrinėjamos mūsų specialiojoje ataskaitoje, kurią galima rasti mūsų interneto svetainėje eca.europa.eu.

Kitos Audito Rūmų specialiosios ataskaitos, kuriose taip pat aptartos viena ar daugiau agentūrų

2.58. Be audito ataskaitų, konkrečiai skirtų agentūroms, 2018 m. mes taip pat paskelbėme keletą specialiųjų audito ataskaitų dėl ES politikos įgyvendinimo, kuriose buvo aptarta keletas agentūrų (2.13 langelis).

2.13 langelis

Kitos Audito Rūmų specialiosios audito ataskaitos, kuriose aptartos agentūros

ES AGENTŪRŲ TINKLO ATSAKYMAS

Agentūros vertina Audito Rūmų teigiamas išvadas dėl jų finansinių ataskaitų ir jose nurodytų operacijų patikimumo.

2.21, 2.22 ir 2.28. Agentūrų tinklas norėtų pabrėžti, kad pastabos finansų valdymo, viešųjų pirkimų vidaus kontrolės ir laikinųjų paslaugų pirkimo srityse išsakytos dėl labai įvairių atvejų, kurie skiriasi kiekvienoje agentūroje, todėl Agentūrų tinklas norėtų remtis 3 skyriuje pateiktais konkrečiais agentūrų atsakymais.

2.29. Iš tiesų, ES agentūros turi sudaryti laikinųjų darbuotojų sutartis pagal galiojančias ES finansines taisykles ir atitinkamus nacionalinius teisės aktus, kuriais į nacionalinę teisę perkeliama Direktyva 2008/104/EB dėl darbo per laikinojo įdarbinimo įmones. ES agentūrų pasamdytos laikinojo įdarbinimo įmonės privalo laikytis sąlygų, nustatytų nacionaliniuose teisės aktuose (kuriais į nacionalinę teisę perkeliama atitinkami ES teisės aktai) dėl laikinojo darbo sutarčių, sudarytų su kiekvienu laikinuoju darbuotoju, ir prisiimti atsakomybę sprendžiant galimus teisinius ginčus dėl tokių sutarčių vykdymo. Tokia prievolė paprastai nurodoma (standartinėje) paslaugų sutartyje, kurią sudarė ES agentūra ir laikinojo įdarbinimo įmonė.

2.31. Europos Sąjungos intelektinės nuosavybės tarnyba (toliau – Tarnyba arba EUIPO) griežtai atskiria sąvokas „personalas“ ir „išorės ištekliai“, taigi, EUIPO nėra sąvokos „išorės darbuotojai“. Be to, Tarnyba daugiausia pasitelkia išorės užsakomąsias paslaugas, naudodamasi fiksuotos kainos sąlygomis. Todėl išteklių skaičius nėra tinkamas rodiklis. Taip pat, pastaraisiais metais konsultacijoms skirtas biudžetas stabiliai mažėjo.

2.32. Tarnyba nemano, kad preliminarioje sutartyje nurodytas užsakomąsias paslaugas, kurios gali atrodyti esančios administracinio pobūdžio, galima vadinti „darbuotojų skolinimu“. Pagal bendras nuostatas tokia užsakomoji administracinė pagalba teikiama vykdam projektus, o ne pagrindinę veiklą. Paprastai su projektais nesusijusias pagalbines administracines užduotis vykdo nenuolatiniai, per agentūras įdarbinti laikinieji darbuotojai.

2.37. Agentūrų tinklas nori pabrėžti savo įsipareigojimą suderinti procedūras. Aptariant iškilusį klausimą („galimai itin svarbias pareigybes“), reikia atidžiai apsvarstyti, kaip būtų galima suderinti pareigybes nustatant galimai itin svarbias pareigybes ir pastarosioms būdingos rizikos pobūdį bei lygį. Švelninančioms priemonėms, kurios gali būti laikomos būtinomis ir (arba) proporcingomis šiai rizikai pašalinti, iš esmės reikšmės turi tokie veiksniai kaip agentūros dydis ir (arba) jos įgaliojimų ir (arba) pagrindinės veiklos pobūdis ir mastas. Reikėtų vengti bet kokio neproporcingo „suderinimo“ arba „visiems tinkamo“ sprendimo, ypač galimo „privalomo judumo“ naudojimo ir (arba) taikymo tam tikroms iš anksto numatytoms pareigybėms. Tokia priemonė visada turėtų būti nustatoma įvertinant į faktinį jos proporcingumą ir veiksmingumą kiekvienoje agentūroje, atsižvelgiant į realią riziką, taip pat į galimą jos žalingą poveikį įprastam agentūros darbui.

2.50 ir 2.51. EUIPO norėtų pabrėžti įstatymų leidėjų sprendimą, kuris buvo patvirtintas per paskutinę teisėkūros reformą. Pagal 2017 m. birželio 14 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) 2017/1001 dėl Europos Sąjungos prekių ženklo (ESPŽR) 176 straipsnio 2 dalį, „Biudžeto komitetas vykdomajam direktoriui patvirtina biudžeto įvykdymą“. Toks patvirtinimas yra iš esmės grindžiamas Audito Rūmų pateiktomis metinėmis ataskaitomis.

3 SKYRIUS

Patikinimo pareiškimai ir kiti konkrečių agentūrų audito rezultatai**3.1. PATIKINIMO PAREIŠKIMUS PATVIRTINANTI INFORMACIJA****Pagrindas pareikšti nuomones**

3.1.1. Mes auditą atlikome remdamiesi IFAC tarptautiniais audito standartais (TAS) ir etikos kodeksais ir INTOSAI tarptautiniais aukščiausiųjų audito institucijų standartais (TAAIS). Mūsų pagal šiuos standartus nustatytos pareigos plačiau apibūdintos mūsų ataskaitos skirsnyje „Auditoriaus atsakomybė“. Pagal Tarptautinių buhalterijų etikos standartų valdybos Buhalterijų profesionalų etikos kodeksą (IESBA kodeksą) bei mūsų auditui svarbius etinius reikalavimus mes esame nepriklausomi ir atlikome kitas savo etines pareigas laikydamiesi šių reikalavimų ir IESBA kodekso. Esame įsitikinę, kad savo nuomonei pagrįsti surinkome pakankamus ir tinkamus audito įrodymus.

Vadovybės ir už valdymą atsakingų asmenų atsakomybė

3.1.2. Pagal SESV 310–325 straipsnius ir agentūrų finansinius reglamentus agentūrų vadovybės yra atsakingos už finansinių ataskaitų parengimą ir pateikimą, laikantis tarptautiniu mastu pripažintų viešojo sektoriaus apskaitos standartų, bei už jose atspindimų operacijų teisėtumą ir tvarkingumą. Tai apima vidaus kontrolės priemonių nustatymą, vykdymą ir palaikymą, siekiant parengti ir pateikti finansinės būklės ataskaitas, kuriose nėra reikšmingų dėl sukčiavimo ar klaidų atsiradusių iškraipymų. Vadovybė taip pat privalo užtikrinti, kad finansinės būklės ataskaitose atspindima veikla, finansinės operacijos ir informacija atitiktų jas reglamentuojančius teisės aktus. Galutinė atsakomybė už agentūrų finansinėse ataskaitose atspindimų operacijų teisėtumą ir tvarkingumą tenka agentūrų vadovybėms.

3.1.3. Rengiant finansines ataskaitas, vadovybė yra atsakinga už agentūros gebėjimo toliau užtikrinti veiklos tęstinumą vertinimą, už deramą su tęstinumu susijusių dalykų atskleidimą ir už veiklos tęstinumo prielaidos taikymą apskaitai, nebent vadovybė ketina likviduoti subjektą ar nutraukti operacijas arba yra priversta tą padaryti, neturėdama kitos realios išeities.

3.1.4. Už valdymą atsakingi asmenys vykdo agentūrų finansinės atskaitomybės proceso priežiūrą.

Auditoriaus atsakomybė už finansinių ataskaitų ir atspindimų operacijų auditą

3.1.5. Mūsų tikslai yra gauti pakankamą patikinimą dėl to, ar agentūrų finansinėse ataskaitose nėra reikšmingų iškraipymų, o jose atspindimos operacijos yra teisėtos ir tvarkingos, bei, remiantis mūsų auditu, pateikti Europos Parlamentui ir Tarybai arba kitoms atitinkamoms biudžeto įvykdymą tvirtinančioms institucijoms patikinimo pareiškimus dėl finansinių ataskaitų patikimumo bei jose atspindimų operacijų teisėtumo ir tvarkingumo. Pakankamas patikinimas užtikrina aukštą patikinimo lygį, tačiau jis nėra garantija, kad audito metu bus visuomet nustatyti reikšmingi iškraipymai ar neatitikties atvejai. Tokius atvejus gali nulemti sukčiavimas ar klaidos ir jie laikomi reikšmingais jei, imant atskirai ar subendrinus, galima pagrįstai tikėtis, jog jie darys įtaką naudotojų ekonominiams sprendimams, priimtiems remiantis šiomis finansinėmis ataskaitomis.

3.1.6. Kalbant apie pajamas, mes tikriname iš Komisijos ar bendradarbiaujančių šalių gautas subsidijas ir vertiname agentūrų mokesčių ir kitų pajamų (jei tokių yra) surinkimo procedūras.

3.1.7. Išlaidų srityje mes tikriname mokėjimų operacijas, kai išlaidos buvo padarytos, užregistruotos ir patvirtintos. Šis nagrinėjimas apima visas mokėjimų kategorijas (įskaitant mokėjimus įsigyjant turtą), išskyrus avansus jų išmokėjimo momentu. Išankstiniai mokėjimai tikrinami tuo metu, kai lėšų gavėjas pateikia jų tinkamo panaudojimo įrodymą ir kai agentūra sutinka su tuo įrodymu ir patvirtina išankstinį mokėjimą tais pačiais arba vėlesniais metais.

3.1.8. Pagal TAS ir TAAIS per visą auditą mes remiamės profesine nuovoka ir laikomės profesinio skepticizmo principo. Mes taip pat:

— nustatome ir vertiname reikšmingų dėl sukčiavimo ar klaidų atsiradusių finansinių ataskaitų iškraipymų ir reikšmingo operacijų neatitikimo Europos Sąjungos teisinio pagrindo reikalavimams riziką, parengti ir atlikti audito procedūras, kurių buvo imtasi atsižvelgiant į šią riziką, bei gauti savo nuomonėms pagrįsti skirtus pakankamus ir tinkamus audito įrodymus. Dėl sukčiavimo atsiradusio reikšmingo iškraipymo arba neatitikties neaptikimo rizika yra didesnė nei dėl klaidų atsiradusio iškraipymo neaptikimo rizika, kadangi sukčiavimas gali apimti sąmokslą, klastojimą, tyčinio pobūdžio neveikimą, klaidingų duomenų pateikimą arba vidaus kontrolės nepaisymą.

- Susipažįstame su auditui svarbia vidaus kontrole tam, kad galėtume nustatyti pagal esamas aplinkybes tinkamas audito procedūras, bet ne tam, kad pareikštume nuomonę dėl vidaus kontrolės veiksmingumo.
- Įvertiname taikomų apskaitos metodų tinkamumą ir vadovybės atliktų apskaitinių įvertinimų ir susijusios informacijos pagrįstumą.
- Darome išvadą dėl vadovybės apskaitos veiklos tęstinumo principo tinkamumo ir, remiantis gautais audito įrodymais, nustatyti, ar egzistuoja reikšmingas su įvykiais arba sąlygomis susijęs netikrumas, dėl kurio gali kilti didelių abejonių dėl agentūros gebėjimo toliau užtikrinti veiklos tęstinumą. Jei mes darome išvadą, kad reikšmingas netikrumas egzistuoja, mes privalome atkreipti dėmesį savo auditoriaus ataskaitoje į susijusią atskleidžiamą informaciją finansinėse ataskaitose arba, jei tokia atskleidžiama informacija yra netinkama, pakeisti savo nuomonę. Mūsų išvados pagrįstos audito įrodymais, gautais iki mūsų auditoriaus ataskaitos pateikimo dienos. Tačiau dėl būsimų įvykių arba sąlygų subjektas gali daugiau neužtikrinti veiklos tęstinumo.
- Įvertiname bendrą finansinių ataskaitų pateikimą, struktūrą ir turinį, įskaitant atskleidžiamą informaciją, ir tai, ar finansinėse ataskaitose operacijos ir įvykiai pateikti teisingai.
- Gauname pakankamų ir tinkamų audito įrodymų, susijusių su finansine informacija apie agentūras, kad galėtume pateikti nuomonę dėl finansinių ataskaitų ir jose atspindimų operacijų. Esame atsakingi už vadovavimą auditui, jo priežiūrą ir vykdymą. Mes ir toliau esame vieninteliai atsakingi už mūsų audito nuomonę.
- Prireikus, išnagrinėjome nepriklausomo išorės auditoriaus audito darbą, susijusį su agentūrų finansinėmis ataskaitomis, kaip nustatyta ES finansinio reglamento 208 straipsnio 4 dalyje ⁽²⁷⁾.

Mes vadovybei pranešame, be kita ko, apie planuojamą audito apimtį ir tvarkaraštį bei reikšmingus audito metu nustatytus faktus, taip pat apie bet kokius reikšmingus vidaus kontrolės trūkumus, kuriuos mes nustatome savo audito metu. Iš tų dalykų, kurie buvo pranešti agentūroms, mes nustatome tuos dalykus, kurie buvo svarbiausi einamojo laikotarpio finansinių ataskaitų auditui ir kurie todėl yra pagrindiniai audito dalykai. Mes apibūdiname šiuos dalykus mūsų auditoriaus ataskaitoje, nebent remiantis teisės aktu ar reglamentu tokio dalyko neleidžiama viešai atskleisti arba kai mes ypač retomis aplinkybėmis nustatome, kad dalykas neturėtų būti pateiktas mūsų ataskaitose, kadangi pagrįstai galima tikėtis, jog neigiamos tokio veiksmo pasekmės nusvers tokio pateikimo viešojo intereso naudą.

⁽²⁷⁾ 2012 m. spalio 25 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES, Euratomas) Nr. 966/2012 dėl Sąjungos bendrajam biudžetui taikomų finansinių taisyklių ir kuriuo panaikinamas Tarybos reglamentas (EB, Euratomas) Nr. 1605/2002 (OL L 298, 2012 10 26, p. 1).

**Pagal DFP 1a išlaidų kategoriją „Konkurencingumas augimui ir darbo vietų
kūrimui skatinti“ finansuojamos agentūros**

3.2. ENERGETIKOS REGULIAVIMO INSTITUCIJŲ BENDRADARBIAVIMO AGENTŪRA (ACER)

ĮVADAS

3.2.1. Liublianoje įsikūrusi Energetikos reguliavimo institucijų bendradarbiavimo agentūra (toliau – Agentūra arba ACER) įsteigta Europos Parlamento ir Tarybos reglamentu (EB) Nr. 713/2009⁽²⁸⁾. Pagrindinė Agentūros užduotis – padėti nacionalinėms reguliavimo institucijoms vykdyti Sąjungos lygmeniu reguliavimo užduotis, kurias jos vykdo valstybėse narėse, ir, jei pririekia, koordinuoti jų veiksmus. Pagal REMIT reglamentą⁽²⁹⁾ Agentūrai buvo suteikti įpareigojimai kartu su nacionalinėmis reguliavimo institucijomis stebėti Europos didmeninę energijos rinką.

3.2.2. Lentelėje pateikti pagrindiniai Agentūros duomenys⁽³⁰⁾.

Lentelė

Pagrindiniai Agentūros duomenys

	2017 m.	2018 m.
Biudžetas (milijonais eurų) ⁽¹⁾	13	14
Iš viso darbuotojų gruodžio 31 d. ⁽²⁾	91	90

⁽¹⁾ Biudžeto skaičiai pagrįsti mokėjimų asignavimais.

⁽²⁾ Darbuotojai – ES pareigūnai, ES laikinieji darbuotojai, ES sutartininkai ir komandiruoti nacionaliniai ekspertai, ne laikinieji darbuotojai ir ne konsultantai.

Šaltinis: OL paskelbtas biudžetas.

AUDITO RŪMŲ PATIKINIMO PAREIŠKIMAS, TEIKIAMAS EUROPOS PARLAMENTUI IR TARYBAI – NEPRIKLAUSOMO AUDITORIAUS ATASKAITA

NUOMONĖ

3.2.3. Mes auditavome:

- a) Agentūros finansines ataskaitas, kurias sudaro 2018 m. gruodžio 31 d. pasibaigusių finansinių metų finansinės būklės⁽³¹⁾ ir biudžeto vykdymo⁽³²⁾ ataskaitos, ir
- b) šiose finansinėse ataskaitose atspindimų operacijų teisėtumą ir tvarkingumą,

kaip to reikalauja Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo (SESV) 287 straipsnis.

Finansinių ataskaitų patikimumas

Nuomonė dėl finansinių ataskaitų patikimumo

3.2.4. Mūsų nuomone, 2018 m. gruodžio 31 d. pasibaigusių metų Agentūros metinėse finansinėse ataskaitose Agentūros finansinė būklė 2018 m. gruodžio 31 d. ir su tą dieną pasibaigusiais finansiniais metais susijusių operacijų ir pinigų srautų rezultatai bei grynojo turto pokyčiai visais reikšmingais aspektais yra pateikti teisingai, kaip to reikalauja jos finansinis reglamentas ir Komisijos apskaitos pareigūno priimtos apskaitos taisyklės. Jos pagrįstos tarptautiniu mastu pripažintais viešojo sektoriaus apskaitos standartais.

⁽²⁸⁾ O L L 211, 2009 8 14, p. 1.

⁽²⁹⁾ 2011 m. spalio 25 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) Nr. 1227/2011 dėl didmeninės energijos rinkos vientisumo ir skaidrumo (O L L 326, 2011 12 8, p. 1), suteikiantis Agentūrai svarbų vaidmenį prižiūrint prekybą didmeninėse energijos rinkose visoje Europoje.

⁽³⁰⁾ Daugiau informacijos apie Agentūros kompetenciją ir veiklą pateikta jos interneto svetainėje www.acer.europa.eu.

⁽³¹⁾ Finansinės būklės ataskaitas sudaro balansas, finansinių rezultatų ataskaita, pinigų srautų lentelė, grynojo turto pokyčių ataskaita, svarbių apskaitos metodų santrauka ir kita aiškinamoji informacija.

⁽³²⁾ Biudžeto vykdymo ataskaitas sudaro ataskaitos, kuriose suvestos visos biudžetinės operacijos, ir aiškinamoji informacija.

Finansinėse ataskaitose atspindimų operacijų teisėtumas ir tvarkingumas**Pajamos**

Nuomonė dėl finansinėse ataskaitose atspindimų pajamų teisėtumo ir tvarkingumo

3.2.5. Mūsų nuomone, 2018 m. gruodžio 31 d. pasibaigusių finansinių metų finansinėse ataskaitose atspindimos pajamos visais reikšmingais aspektais yra teisėtos ir tvarkingos.

Mokėjimai

Nuomonė dėl finansinėse ataskaitose atspindimų mokėjimų teisėtumo ir tvarkingumo

3.2.6. Mūsų nuomone, 2018 m. gruodžio 31 d. pasibaigusių finansinių metų finansinėse ataskaitose atspindimi mokėjimai visais reikšmingais aspektais yra teisėti ir tvarkingi.

INFORMACIJA APIE VIDAUS AUDITO TARNYBOS ATASKAITAS

3.2.7. 2018 m. Komisijos vidaus audito tarnyba paskelbė audito ataskaitą „ACER IT saugumas ir informacijos sauga „REMIT“ srityje“⁽³³⁾. Agentūra parengė veiksmų planą, kuriame nagrinėjama keletas galimų tobulintinų sričių.

ATSIŽVELGIMAS Į ANKSTESNIŲ METŲ PASTABAS

3.2.8. Taisomųjų veiksmų atsižvelgiant į Audito Rūmų ankstesnių metų pastabas apžvalga pateikta *priede*.

⁽³³⁾ Mes audito darbo netikrinome.

PRIEDAS

Atsižvelgimas į ankstesnių metų pastabas

Metai	Audito Rūmų pastabos	Taisomojo veiksmo būklė (užbaigtas / vykdomas / neįvykdytas / n. d.)
2014	Slovėnijoje dar nėra Europos mokyklos, kaip nustatyta susitarime dėl būstinės.	Užbaigtas
2016	Agentūra galėtų apsvarstyti galimybę pradėti taikyti diferencijuotus biudžeto asignavimus, siekiant geriau atspindėti daugiametį operacijų pobūdį.	Vykdomas
2017	Nepaisant reikšmingų apskaitos aplinkos pokyčių, paskutinis apskaitos sistemos tvirtinimas buvo atliktas 2011 m.	Užbaigtas
2017	Agentūros duomenų atkūrimo po gaivalinių nelaimių centras yra toje pačioje vietoje kaip ir pirminiai duomenys.	Vykdomas
2017	Agentūra neatliko išsamios galimo „Brexit“ o poveikio analizės.	Užbaigtas
2017	Agentūra skelbia skelbimus apie laisvas darbo vietas savo interneto svetainėje ir socialiniuose tinkluose, bet paprastai jų neskelbia Europos personalo atrankos tarnybos (EPSO) interneto svetainėje ⁽¹⁾ .	Vykdomas
2017	E. pirkimai: 2017 m. pabaigoje Agentūra nebuvo įdiegusi nė vienos Komisijos parengtos IT priemonės ⁽²⁾ .	Vykdomas

⁽¹⁾ Kai kuriuos skelbimus apie laisvas darbo vietas Agentūra taip pat skelbia EPSO interneto svetainėje.

⁽²⁾ 2018 m. Agentūra įdiegė e. pasiūlymų teikimo priemonę, bet dar nebuvo įdiegusi e. konkursų ir e. sąskaitų išrašymo priemonių.

AGENTŪROS ATSAKYMAS

Energetikos reguliavimo institucijų bendradarbiavimo agentūra (ACER) atkreipė dėmesį į Audito Rūmų pastabą.

3.3. EUROPOS ELEKTRONINIŲ RYŠIŲ REGULIUOTOJŲ INSTITUCIJOS PARAMOS AGENTŪRA (BEREC BIURAS)

IVADAS

3.3.1. Rygoje įsikūrusi Europos elektroninių ryšių reguliuotojų institucijos paramos agentūra (toliau – Biuras) buvo įsteigta Europos Parlamento ir Tarybos reglamentu (ES) 2018/1971 ⁽³⁴⁾, pakeičiančiu ankstesnį Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (EB) Nr. 1211/2009 ⁽³⁵⁾. Biuro pagrindinė užduotis – teikti specialistų ir pagalbines administravimo paslaugas Europos elektroninių ryšių reguliuotojų institucijai (BEREC) ir, vadovaujantis Reguliavimo valdybos rekomendacijomis, rinkti ir analizuoti informaciją apie elektroninius ryšius ir pažindinti nacionalines reguliavimo institucijas su geriausia praktika, kaip antai ES reglamentavimo pagrindo įgyvendinimo bendrais metodais, metodikomis ar gairėmis.

3.3.2. *Lentelėje* pateikti pagrindiniai Biuro duomenys ⁽³⁶⁾.

Lentelė

Pagrindiniai Biuro duomenys

	2017 m.	2018 m.
Biudžetas (milijonais eurų) ⁽¹⁾	4	4
Iš viso darbuotojų gruodžio 31 d. ⁽²⁾	27	27

⁽¹⁾ Biudžeto skaičiai pagrįsti mokėjimų asignavimais.

⁽²⁾ Darbuotojai – ES pareigūnai, ES laikinieji darbuotojai, ES sutartininkai ir komandiruoti nacionaliniai ekspertai, ne kaip laikinieji darbuotojai ir ne kaip konsultantai.

Šaltinis: Biuro pateikti duomenys.

AUDITO RŪMŲ PATIKINIMO PAREIŠKIMAS, TEIKIAMAS EUROPOS PARLAMENTUI IR TARYBAI – NEPRIKLAUSOMO AUDITORIAUS ATASKAITA

NUOMONĖ

3.3.3. Mes auditavome:

- Biuro finansines ataskaitas, kurias sudaro 2018 m. gruodžio 31 d. pasibaigusių finansinių metų finansinės būklės ⁽³⁷⁾ ir biudžeto vykdymo ⁽³⁸⁾ ataskaitos, ir
- šiose finansinėse ataskaitose atspindimų operacijų teisėtumą ir tvarkingumą,

kaip to reikalauja Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo (SESV) 287 straipsnis.

Finansinių ataskaitų patikimumas

Nuomonė dėl finansinių ataskaitų patikimumo

3.3.4. Mūsų nuomone, 2018 m. gruodžio 31 d. pasibaigusių finansinių metų Biuro finansinėse ataskaitose Biuro finansinė būklė 2018 m. gruodžio 31 d. bei tą dieną pasibaigusių finansinių metų operacijų ir pinigų srautų rezultatai bei grynojo turto pokyčiai visais reikšmingais aspektais yra pateikti teisingai, kaip to reikalauja jo finansinis reglamentas ir Komisijos apskaitos pareigūno priimtos apskaitos taisyklės. Jos pagrįstos tarptautiniu mastu pripažintais viešojo sektoriaus apskaitos standartais.

⁽³⁴⁾ O L L 321, 2018 12 17, p. 1.

⁽³⁵⁾ O L L 337, 2009 12 18, p. 1.

⁽³⁶⁾ Daugiau informacijos apie Biuro kompetenciją ir veiklą pateikta jo interneto svetainėje www.berec.europa.eu.

⁽³⁷⁾ Finansinės būklės ataskaitas sudaro balansas, finansinių rezultatų ataskaita, pinigų srautų lentelė, grynojo turto pokyčių ataskaita, svarbių apskaitos metodų santrauka ir kita aiškinamoji informacija.

⁽³⁸⁾ Biudžeto vykdymo ataskaitas sudaro ataskaitos, kuriose suvestos visos biudžetinės operacijos, ir aiškinamoji informacija.

Finansinėse ataskaitose atspindimų operacijų teisėtumas ir tvarkingumas**Pajamos**

Nuomonė dėl finansinėse ataskaitose atspindimų pajamų teisėtumo ir tvarkingumo

3.3.5. Mūsų nuomone, 2018 m. gruodžio 31 d. pasibaigusių finansinių metų finansinėse ataskaitose atspindimos pajamos visais reikšmingais aspektais yra teisėtos ir tvarkingos.

Mokėjimai

Nuomonė dėl finansinėse ataskaitose atspindimų mokėjimų teisėtumo ir tvarkingumo

3.3.6. Mūsų nuomone, 2018 m. gruodžio 31 d. pasibaigusių finansinių metų finansinėse ataskaitose atspindimi mokėjimai visais reikšmingais aspektais yra teisėti ir tvarkingi.

3.3.7. Toliau pateiktos pastabos šios Audito Rūmų nuomonės nekeičia.

PASTABOS DĖL OPERACIJŲ TEISĖTUMO IR TVARKINGUMO

3.3.8. 2018 m. gegužės 4 d. Biuras pasirašė preliminariją sutartį su viena įmone dėl kanceliariinių ir sekretoriato paramos paslaugų teikimo 4 metų laikotarpiui už maksimalią 433 000 eurų sumą (2018 mokėjimai: 27 655 eurai). Nuo 2018 m. birželio mėn., be 27 paties Biuro darbuotojų, jame dirbo vidutiniškai keturi tos įmonės darbuotojai. Personalo (laikinių darbuotojų) panauda gali būti vykdoma tik pagal sutartis su įgaliotomis laikinojo įdarbinimo agentūromis ir pagal Direktyvą 2008/104/EB bei konkrečias valstybių narių priimtas tos direktyvos perkėlimo į nacionalinę teisę taisykles. Šios darbo paslaugų teikimo sutarties naudojimas neatitinka ES socialinių ir užimtumo taisyklių, o Biurui kyla teisinė rizika ir rizika reputacijai.

PASTABOS DĖL PATIKIMO FINANSŲ VALDYMO IR VEIKSMINGUMO

3.3.9. 2018 m. pagal keletą preliminarųjų sutarčių su viena ir ta pačia įmone, įskaitant pirmiau minėtą sutartį, Biuras sumokėjo 793 000 eurų už įvairių paslaugų (kanceliariinės ir sekretoriato paramos, renginių organizavimo, gerovės ir darbuotojų integracijos ir pan.) pirkimą. Ši suma sudaro 37 % jo su atlyginimais nesusijusio 2018 m. biudžeto, o tai rodo, kad Biuras priklauso nuo išorės išteklių ir nuo vienos įmonės, o tai kelia riziką veiklos tęstinumui. Biuras turėtų užtikrinti, kad darbuotojų poreikiai būtų tenkinami reguliariai arba pateikiant statutinių darbuotojų poreikio klausimą biudžeto valdymo institucijoms, arba teisėtai ir nuolat naudojant laikinuosius darbuotojus.

3.3.10. 2018 m. kovo mėn. Biuras paskelbė konkursą sudaryti trejų metų trukmės preliminariją sutartį dėl Tinklo neutralumo vertinimo priemonės sukūrimo ir techninės priežiūros / paramos, kurios apskaičiuota rinkos vertė – 240 000 eurų. Sutarties skyrimo kriterijus buvo ekonomiškai naudingiausias pasiūlymas, remiantis 70 %/30 % kokybės ir kainos santykiu. Visi trys gauti pasiūlymai peržengė minimalią kokybės ribą. Konkurso dalyvis, kuriam buvo skirta sutartis, pasiūlė kainą, kuri buvo 59 % mažesnė už įvertintą sutarties sumą, ir 51 % mažesnė už dviejų kitų pasiūlymų vidurkį. Sutartis buvo skirta nepaprašius konkurso laimėtojo pateikti paaiškinimą dėl galimo neįprastai mažos kainos pasiūlymo. Pagal sutartį atlikti 2018 m. mokėjimai sudarė 16 745 eurus. Galimų neįprastai mažos kainos pasiūlymų atveju Biuras, siekdamas užtikrinti pasiūlymų tvarumą, turėtų prašyti pateikti atitinkamas priežastis ir jas išanalizuoti.

INFORMACIJA APIE VIDAUS AUDITO TARNYBOS ATASKAITAS

3.3.11. 2018 m. Komisijos vidaus audito tarnyba paskelbė audito ataskaitą „BEREC biuro veiklos planavimas, biudžeto sudarymas, stebėjimas ir ataskaitų teikimas“⁽³⁹⁾. Biuras ir VAT susitarė dėl plano imtis taisomųjų veiksmų.

ATSIŽVELGIMAS Į ANKSTESNIŲ METŲ PASTABAS

3.3.12. Taisomųjų veiksmų atsižvelgiant į Audito Rūmų ankstesnių metų pastabas apžvalga pateikta *priede*.

⁽³⁹⁾ Mes audito darbo netikrinome.

PRIEDAS

Atsižvelgimas į ankstesnių metų pastabas

Metai	Audito Rūmų pastabos	Taisomojo veiksmo būklė (užbaigtas / vykdomas / neįvykdytas / n. d.)
2014	Nesant susitarimų su ELPA šalimis, jie neprisideda prie biudžeto.	Užbaigtas
2016	Biuro steigimo reglamente nereikalaujama periodiškai atlikti jo veiksmingumo išorės vertinimų.	Užbaigtas
2017	Keturi vertimo prašymai nebuvo pagrįsti.	N. d.
2017	Nepaisant reikšmingų pokyčių, Biuro apskaitos sistemos pakartotinis patvirtinimas nebuvo atliktas nuo 2013 m.	Užbaigtas
2017	Biuras pasirašė išsipareigojimus dėl mokymo, kurių buvo planuojama surengti 2018 m. kovo mėn. pabaigoje, o tai prieštarauja metinio periodiškumo principui.	N. d.
2017	Pirkimo procedūra, vykdyta siekiant sudaryti ketverių metų trukmės preliminarąją paslaugų sutartį pagal pakopinę sistemą (eiliškumo nustatymo sistemą) su keliais tiekėjais dėl renginių organizavimo ir planavimo, neužtikrino tinkamos konkurencijos dėl kainos, o sutartis gali nebūti ekonomiškai naudingiausias pasiūlymas.	N. d.
2017	E. pirkimai: iki 2017 m. pabaigos Biuras buvo įdiegęs tam tikroms procedūroms taikomas e. konkursų, bet ne e. sąskaitų išrašymo ir e. pasiūlymų teikimo priemones.	Vykdomas
2017	Biuras neatliko išsamios galimo „Brexit'o“ poveikio analizės.	Užbaigtas

BIURO ATSAKYMAS

3.3.8. Kad galėtų skirti būtinus išteklius BEREC teikiamai profesinei paramai didinti, BEREC biuro Valdymo komitetas paprašė Agentūros apsvarstyti įvairias kasdienių ir eilinių funkcijų pavidimo išorės subjektams galimybes. Surengus atvirą konkursą, BEREC biuras sudarė preliminariąją sutartį dėl kanceliariinių ir sekretoriato paramos paslaugų teikimo BEREC biurui per visą sutarties laikotarpį, kuris skiriasi nuo laikinųjų darbuotojų naudojimo.

BEREC biuras norėtų pabrėžti, kad pagal pirkimo sąlygų specifikaciją, pridėtą prie preliminariosios sutarties, rangovas privalo laikytis taikomų ES ir nacionalinės teisės aktų.

3.3.9. BEREC biuras deramai atsižvelgia į Audito Rūmų susirūpinimą ir, kaip siūloma, su personalo planu susijusius klausimus pateiks biudžeto valdymo institucijai. Agentūra norėtų pabrėžti, kad visos minėtos sutartys sudarytos po atviros viešųjų pirkimų procedūros, kurioje galėjo dalyvauti ir kitos bendrovės. Deja, dėl atitinkamų paslaugų pobūdžio konkurencija vietos lygiu gali būti labai nedidelė, o užsienio įmonės nebūtinai yra suinteresuotos. Svarbiausioms paslaugoms Agentūra paprastai stengiasi sudaryti preliminariąsias sutartis pagal pakopinę sistemą, kad užtikrintų veiklos tęstinumą tuo atveju, jei pirmasis rangovas nevykdytų savo įsipareigojimų. Šiuo metu atitinkamam rangovui patikėtos administracinio pobūdžio užduotys.

3.3.10. BEREC biuras iki 2018 m. neturėjo jokių atskirų gairių, kaip elgtis kai pasiūlomos neįprastai mažos kainos. Pasiūlytos minimo pirkimo kainos patikrintos atsižvelgiant į išsamius techninius pasiūlymus, ir perkančioji organizacija nusprendė, kad atrinktasis pasiūlymas buvo tinkamas. Atsižvelgdamas į auditorių pateiktas pastabas, BEREC biuras atsižvelgė į Audito Rūmų nustatytus faktus ir savo vidaus viešųjų pirkimų vadove apibrėžė, kokia pasiūlyta kaina laikytina neįprastai maža (30 % mažesnė, nei numatyta sutarties suma).

3.4. EUROPOS PROFESINIO MOKYMO PLĖTROS CENTRAS (CEDEFOP)

IVADAS

3.4.1. Salonikuose įsikūręs Europos profesinio mokymo plėtros centras (toliau – Centras arba *Cedefop*) įsteigtas Tarybos reglamentu (EEB) Nr. 337/75 ⁽⁴⁰⁾, kuris buvo panaikintas Europos Parlamento ir Tarybos reglamentu (ES) 2019/128 ⁽⁴¹⁾. Jo pagrindinė funkcija – prisidėti prie profesinio mokymo plėtros Sąjungos lygmeniu. Siekdamas šio tikslo, Centras renka ir platina su profesinio mokymo sistemomis susijusius dokumentus.

3.4.2. *Lentelėje* pateikti pagrindiniai Centro duomenys ⁽⁴²⁾.

Lentelė

Pagrindiniai Centro duomenys

	2017 m.	2018 m.
Biudžetas (milijonais eurų) ⁽¹⁾	18	18
Iš viso darbuotojų gruodžio 31 d. ⁽²⁾	117	116

⁽¹⁾ Biudžeto skaičiai pagrįsti mokėjimų asignavimais.

⁽²⁾ Darbuotojai – ES pareigūnai, ES laikinieji darbuotojai, ES sutartininkai ir komandiruoti nacionaliniai ekspertai, ne laikinieji darbuotojai ir ne konsultantai.

Šaltinis: Centro pateikti duomenys.

AUDITO RŪMŲ PATIKINIMO PAREIŠKIMAS, TEIKIAMAS EUROPOS PARLAMENTUI IR TARYBAI – NEPRIKLAUSOMO AUDITORIAUS ATASKAITA

NUOMONĖ

3.4.3. Mes auditavome:

- Centro finansines ataskaitas, kurias sudaro 2018 m. gruodžio 31 d. pasibaigusių finansinių metų finansinės būklės ⁽⁴³⁾ ir biudžeto vykdymo ⁽⁴⁴⁾ ataskaitos, ir
- šiose finansinėse ataskaitose atspindimų operacijų teisėtumą ir tvarkingumą,

kaip to reikalauja Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo (SESV) 287 straipsnis.

Finansinių ataskaitų patikimumas

Nuomonė dėl finansinių ataskaitų patikimumo

3.4.4. Mūsų nuomone, 2018 m. gruodžio 31 d. pasibaigusių finansinių metų Centro finansinėse ataskaitose Centro finansinė būklė 2018 m. gruodžio 31 d. bei tą dieną pasibaigusių finansinių metų operacijų ir pinigų srautų rezultatai bei grynojo turto pokyčiai visais reikšmingais aspektais yra pateikti teisingai, kaip to reikalauja jo finansinis reglamentas ir Komisijos apskaitos pareigūno priimtos apskaitos taisyklės. Jos pagrįstos tarptautiniu mastu pripažintais viešojo sektoriaus apskaitos standartais.

⁽⁴⁰⁾ O L L 39, 1975 2 13, p. 1.

⁽⁴¹⁾ O L L 30, 2019 1 31, p. 90.

⁽⁴²⁾ Daugiau informacijos apie Centro kompetenciją ir veiklą pateikiama jo interneto svetainėje www.cedefop.europa.eu.

⁽⁴³⁾ Finansinės būklės ataskaitas sudaro balansas, finansinių rezultatų ataskaita, pinigų srautų lentelė, grynojo turto pokyčių ataskaita, svarbių apskaitos metodų santrauka ir kita aiškinamoji informacija.

⁽⁴⁴⁾ Biudžeto vykdymo ataskaitas sudaro ataskaitos, kuriose suvestos visos biudžetinės operacijos, ir aiškinamoji informacija.

Finansinėse ataskaitose atspindimų operacijų teisėtumas ir tvarkingumas**Pajamos**

Nuomonė dėl finansinėse ataskaitose atspindimų pajamų teisėtumo ir tvarkingumo

3.4.5. Mūsų nuomone, 2018 m. gruodžio 31 d. pasibaigusių finansinių metų finansinėse ataskaitose atspindimos pajamos visais reikšmingais aspektais yra teisėtos ir tvarkingos.

Mokėjimai

Nuomonė dėl finansinėse ataskaitose atspindimų mokėjimų teisėtumo ir tvarkingumo

3.4.6. Mūsų nuomone, 2018 m. gruodžio 31 d. pasibaigusių finansinių metų finansinėse ataskaitose atspindimi mokėjimai visais reikšmingais aspektais yra teisėti ir tvarkingi.

3.4.7. Toliau pateiktos pastabos šios Audito Rūmų nuomonės nekeičia.

PASTABOS DĖL OPERACIJŲ TEISĖTUMO IR TVARKINGUMO

3.4.8. Mes auditavome du 2018 m. atliktus įdarbinimus iš dviejų 2015 m. ir 2016 m. sudarytų rezervo sąrašų ⁽⁴⁵⁾. Abi procedūros, kaip ir kelios kitos ankstesniais metais audituotos įdarbinimo procedūros, buvo netinkamai valdomos ir dokumentuojamos. Centro procedūra, skirta atrankos komisijos narių galimų interesų konfliktų situacijoms nustatyti ir valdyti, nebuvo veiksminga. Tai buvo ypač akivaizdu dviejų vidaus kandidatų atveju, dėl kurių nė vienas iš atrankos komisijos narių nepareišė galimo interesų konflikto, nors kai kurie iš šių narių dirbo kartu su kandidatais. Be to, vertinimo metu buvo pakeistas pradžioje sutartas balų skyrimo metodas, kuris nebuvo skaidriai taikomas. Be to, vienas iš dviejų rezervo sąrašų buvo neteisėtai pratęstas. Nustatyti trūkumai kenkia skaidrumo ir vienodų sąlygų pareiškėjams taikymo principams. Centras turėtų nedelsdamas imtis taisomųjų veiksmų, siekdamas užtikrinti tvarkingas įdarbinimo procedūras.

PASTABOS DĖL PATIKIMO FINANSŲ VALDYMO IR VEIKSMINGUMO

3.4.9. Centras neturi vidaus teisės pareigūno nuo 2017 m. lapkričio mėn. Taigi visi teisiniai klausimai pavedami trečiosioms šalims pagal susitarimus dėl paslaugų lygio su Komisija ir su kita ES agentūra arba samdant išorės teisės įmones. Iš viso 2018 m. už teisinės paslaugas atlikti mokėjimai sudarė 181 039 eurus. Turint omeny didelį teisinių bylų, su kuriomis Centras susiduria, skaičių, toks visapusiškas išorės paslaugų teikėjų modelis kelia riziką nuosekliam bylų nagrinėjimui ir patikimo finansų valdymo principui, visų pirma efektyvumo principui. Kalbant apie teisinių bylų administravimo skaidrumą, nepaisant to, kad antrąjį 2018 m. pusmetį Centras šioje srityje atliko keletą patobulinimų, dėl apribojimų, su kuriais susiduria vadovai, norėdami pasinaudoti išorės teisės paslaugomis, ir dėl to, kad nebuvo kai kurių teisinių išlaidų audito sekos, šioje srityje iškyla skaidrumo rizika. Centras, siekdamas užtikrinti efektyvią ir skaidrią teisinių paslaugų funkciją, turėtų dar kartą įvertinti savo teisinių bylų nagrinėjimo būdą.

3.4.10. Vykdam Centro kelionių agentūros paslaugų pirkimo procedūrą, kainos ir kokybės skyrimo kriterijai ne visada buvo pakankamai išsamūs ir tinkami, siekiant užtikrinti ekonomiškai naudingiausios sutarties pirkimą. Be to, Centro metodika ir dokumentacija, susijusios su galimais neįprastai mažos kainos pasiūlymais, buvo nepakankamos. Centras turėtų naudoti tinkamesnius sutarties skyrimo kriterijus. Galimų neįprastai mažos kainos pasiūlymų atveju Centras, siekdamas užtikrinti pasiūlymų tvarumą, turėtų prašyti pateikti atitinkamas priežastis ir jas išanalizuoti.

INFORMACIJA APIE VIDAUS AUDITO TARNYBOS ATASKAITAS

3.4.11. 2018 m. Komisijos vidaus audito tarnyba (VAT) paskelbė audito ataskaitą dėl „CEDEFOP žmogiškųjų išteklių valdymo ir etikos“ ⁽⁴⁶⁾. Centras parengė veiksmų planą, kuriame nagrinėjamos visos VAT nustatytos tobulintinos sritys.

⁽⁴⁵⁾ Iki to laiko, kai buvo atliekamas mūsų auditas (2018 m. lapkričio mėn.), nebuvo užbaigta nė viena pastaruoju metu vykdyta įdarbinimo procedūra.

⁽⁴⁶⁾ Mes audito darbo netikrinome.

PRIEDAS

Atsižvelgimas į ankstesnių metų pastabas

Metai	Audito Rūmų pastabos	Taisomojo veiksmo būklė (užbaigtas / vykdomas / neįvykdytas / n. d.)
2017	Dviejų įdarbinimo į vadovaujamus postus procedūrų valdymas buvo prastas, taigi procedūros laikomos netvarkingomis.	Vykdomas
2017	Centras skelbia skelbimus apie laisvas darbo vietas savo interneto svetainėje ir socialiniuose tinkluose, bet paprastai jų neskelbia Europos personalo atrankos tarnybos (EPSO) interneto svetainėje.	Vykdomas
2017	E. pirkimai : 2017 m. pabaigoje Centras nebuvo įdiegęs nė vienos Komisijos parengtos IT priemonės.	Vykdomas

CENTRO ATSAKYMAS

3.4.8. *Cedefop* atsižvelgia į Audito Rūmų pastabą dėl dviejų įdarbinimo procedūrų ir nustatytų trūkumų. *Cedefop* šiuo metu vykdo išsamų visų atrankos procedūrų tobulinimo procesą. Tai darydamas *Cedefop* jau peržiūrėjo savo interesų konflikto procedūrą. Tobulinant *Cedefop* atrankos procedūras taip pat peržiūrimi vertinimo metodai ir viso atrankos proceso dokumentavimas. Galiausiai imamasi būtinų priemonių siekiant užtikrinti, kad rezervo sąrašų galiojimas būtų pratęsiamas tvarkingai.

3.4.9. *Cedefop* pripažįsta Audito Rūmų nurodytus trūkumus, susijusius su visišku teisinių funkcijų perdavimu išorės subjektams nuo 2017 m. lapkričio mėn. Kaip pripažino Audito Rūmai, 2018 m. antrąjį pusmetį *Cedefop* vadovybė jau ėmėsi skubių veiksmų, kad būtų išspręstos kai kurios svarbios neatidėliotinos problemos (visų pirma nepakankamo skaidrumo ir didžiulio dokumentų trūkumo), kurios buvo būdingos teisiniams procesams nuo 2017 m. lapkričio mėn. Imtasi šių priemonių: parengtos naujos teisinių konsultacijų užklauso ir su tuo susijusio darbo srauto gairės, palengvinančios prieigą prie teisinių konsultacijų; sukurta centrinė visų turimų elektroninių teisinių įrašų saugykla; sukurtos internetinės bendradarbiavimo priemonės visoms nagrinėjamos byloms tvarkyti, o fizinės teisinės bylos perkeltos į *Cedefop* archyvą.

Cedefop taip pat pripažįsta, kad, kaip pastebėjo Audito Rūmai, pasitelkus užsakomųjų paslaugų modelį kyla rizika, kad bylos bus nagrinėjamos nenuosekliai, ypač atsižvelgiant į išorės teisinių paslaugų teikėjų skaičių. Vis dėlto, visos teisinių konsultacijų užklauso išnagrinėtos tinkamai, nors ir susiduriant su daugiau administracinių kliūčių ir patiriant daugiau išlaidų. Tačiau neformalių teisinių konsultacijų nėra ir tai vis dar laikoma didele problema.

Siekdamas pašalinti Audito Rūmų nustatytus trūkumus, *Cedefop* iš naujo įvertins savo teisinių funkcijų vykdymo modelį ir dar kartą aptars riziką su savo priežiūros organu.

3.4.10. Atsižvelgiame į Audito Rūmų pastabas. Kelionių agentūrų paslaugų rinka yra specifinis sektorius, kuriame taikomos specialios įkainių apskaičiavimo schemos. *Cedefop* naudojo kelionių agentūros mokesčius kaip tinkamiausią kainos įvertį. Toks pat kokybės vertinimo kriterijus visuomet taikytas ir ankstesniuose konkursuose. Vis dėlto Centras stengsis geriau taikyti kokybės vertinimo kriterijus būsimuose panašių paslaugų pirkimuose. Kalbant apie neįprastai mažos kainos pasiūlymų vertinimą, *Cedefop* per 2018 m. antrąjį pusmetį pakoregavo formulę, pagal kurią nustatomi galimi neįprastai mažos kainos pasiūlymai. Centras užtikrins, kad kai apskaičiavus pagal formulę pasiūlyta kaina pasirodo neįprastai maža, būtų visuomet reikalaujama papildomos informacijos, kuri būtų analizuojama ir kurios būtų paisoma priimant sprendimą sudaryti sutartį.

3.5. EUROPOS AVIACIJOS SAUGOS AGENTŪRA (EASA)

ĮVADAS

3.5.1. Kelne įsikūrusi Europos aviacijos saugos agentūra (toliau – Agentūra arba EASA) įsteigta Europos Parlamento ir Tarybos reglamentu (EB) Nr. 1592/2002 ⁽⁴⁷⁾, kuris buvo panaikintas Reglamentu (EB) Nr. 216/2008 ⁽⁴⁸⁾. Agentūrai nustatytos konkrečios reglamentavimo ir vykdymo užduotys aviacijos saugos srityje.

3.5.2. *Lentelėje* pateikti pagrindiniai agentūros duomenys ⁽⁴⁹⁾.

Lentelė

Pagrindiniai Agentūros duomenys

	2017 m.	2018 m.
Biudžetas (milijonais eurų) ⁽¹⁾	192	198
Iš viso darbuotojų gruodžio 31 d. ⁽²⁾	771	767

⁽¹⁾ Biudžeto skaičiai pagrįsti mokėjimų asignavimais.

⁽²⁾ Darbuotojai – ES pareigūnai, ES laikinieji darbuotojai, ES sutartininkai ir komandiruoti nacionaliniai ekspertai, ne laikinieji darbuotojai ir ne konsultantai.

Šaltinis: Agentūros pateikti duomenys.

AUDITO RŪMŲ PATIKINIMO PAREIŠKIMAS, TEIKIAMAS EUROPOS PARLAMENTUI IR TARYBAI – NEPRIKLAUSOMO AUDITORIAUS ATASKAITA

NUOMONĖ

3.5.3. Mes auditavome:

- Agentūros finansines ataskaitas, kurias sudaro 2018 m. gruodžio 31 d. pasibaigusių finansinių metų finansinės būklės ⁽⁵⁰⁾ ir biudžeto vykdymo ⁽⁵¹⁾ ataskaitos, ir
 - šiose finansinėse ataskaitose atspindimų operacijų teisėtumą ir tvarkingumą,
- kaip to reikalauja Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo (SESV) 287 straipsnis.

Finansinių ataskaitų patikimumas

Nuomonė dėl finansinių ataskaitų patikimumo

3.5.4. Mūsų nuomone, 2018 m. gruodžio 31 d. pasibaigusių metų Agentūros metinėse finansinėse ataskaitose Agentūros finansinė būklė 2018 m. gruodžio 31 d. ir su tą dieną pasibaigusiais finansiniais metais susijusių operacijų ir pinigų srautų rezultatai bei grynojo turto pokyčiai visais reikšmingais aspektais yra pateikti teisingai, kaip to reikalauja jos finansinis reglamentas ir Komisijos apskaitos pareigūno priimtos apskaitos taisyklės. Jos pagrįstos tarptautiniu mastu pripažintais viešojo sektoriaus apskaitos standartais.

Finansinėse ataskaitose atspindimų operacijų teisėtumas ir tvarkingumas

Pajamos

Nuomonė dėl finansinėse ataskaitose atspindimų pajamų teisėtumo ir tvarkingumo

3.5.5. Mūsų nuomone, 2018 m. gruodžio 31 d. pasibaigusių finansinių metų finansinėse ataskaitose atspindimos pajamos visais reikšmingais aspektais yra teisėtos ir tvarkingos.

⁽⁴⁷⁾ OL L 240, 2002 9 7, p. 1.

⁽⁴⁸⁾ OL L 79, 2008 3 19, p. 1.

⁽⁴⁹⁾ Daugiau informacijos apie Agentūros kompetenciją ir veiklą pateikta jos interneto svetainėje www.easa.europa.eu.

⁽⁵⁰⁾ Finansinės būklės ataskaitas sudaro balansas, finansinių rezultatų ataskaita, pinigų srautų lentelė, grynojo turto pokyčių ataskaita, svarbių apskaitos metodų santrauka ir kita aiškinamoji informacija.

⁽⁵¹⁾ Biudžeto vykdymo ataskaitas sudaro ataskaitos, kuriose suvestos visos biudžetinės operacijos, ir aiškinamoji informacija.

Mokėjimai

Nuomonė dėl finansinėse ataskaitose atspindimų mokėjimų teisėtumo ir tvarkingumo

3.5.6. Mūsų nuomone, 2018 m. gruodžio 31 d. pasibaigusių finansinių metų finansinėse ataskaitose atspindimi mokėjimai visais reikšmingais aspektais yra teisėti ir tvarkingi.

3.5.7. Toliau pateiktos pastabos šios Audito Rūmų nuomonės nekeičia.

PASTABOS DĖL OPERACIJŲ TEISĖTUMO IR TVARKINGUMO

3.5.8. Preliminariosios sutartys yra susitarimai su tiekėjais, kuriuose nustatomos per visą susitarimo laikotarpį konkretiems pirkimams taikomos sąlygos. Siekdama pirkti duomenų analizės paslaugas, kurių apimtis siekia iki 5 milijonų eurų (2018 m. mokėjimai: 0 eurų), agentūra pasirinko taikyti preliminariąją sutartį su vienu ekonominės veiklos vykdytoju, remdamasi ES oficialiajame leidinyje paskelbta atvira procedūra. Tačiau preliminarinioje sutartyje nustatytos sąlygos nebuvo pakankamai konkrečios, kad būtų galima užtikrinti sąžiningą konkurenciją, kadangi konkretūs reikalavimai dėl teiktinų paslaugų pirkimo procedūros metu dar nebuvo žinomi. Pagal Finansinio reglamento taikymo taisykles tokiomis aplinkybėmis perkančioji organizacija turi skirti preliminariąją sutartį keliems ekonominės veiklos vykdytojams, o konkrečių pirkimų atveju atrinktiems rangovams turi būti taikoma konkursinė procedūra. Agentūra skatinama parengti preliminariąsias sutartis, leidžiančias užtikrinti sąžiningą konkurenciją ir racionalų lėšų panaudojimą.

3.5.9. Vykdamas kitą pirkimų procedūrą, susijusią su Agentūros pagrindine veikla, o būtent sertifikavimo užduočių, kurių apimtis – 7 700 000 eurų (2018 m. mokėjimai – 16 747 eurai) pavedimu trečiosioms šalims, Agentūra skyrė sutartis remdamasi tik paslaugų kokybe, neįvertinusi jų kainos. Be to, Agentūra pasirašė sutartį su vienu ekonominės veiklos vykdytoju prieš gavusi įrodymų, kad rangovas nebuvo atmetimo kriterijus atitinkančioje padėtyje. Nė vienas aspektas neatitiko Finansinio reglamento. Agentūra turėtų grįsti savo sutarties skyrimo sprendimą ir kokybės, ir kainos aspektais bei užtikrinti, kad sutartys būtų pasirašomos tik patikrinus atmetimo kriterijus.

3.5.10. Agentūra skyrė lėšų 115 000 eurų vertės susitarimui su Komisija dėl archyvavimo paslaugų maždaug po 8 mėnesių nuo susitarimo atnaujinimo. Vadovaujantis Finansiniu reglamentu, lėšų skyrimas turėtų būti registruojamas prieš prisiimant teisinį įsipareigojimą siekiant užtikrinti, kad lėšomis galima pasinaudoti. Agentūra turėtų prisiimti biudžetinius įsipareigojimus prieš prisiimdama teisinius įsipareigojimus.

INFORMACIJA APIE VIDAUS AUDITO TARNYBOS IR IŠORĖS VERTINIMO ATASKAITAS

3.5.11. 2018 m. Komisijos vidaus audito tarnyba (VAT) paskelbė audito ataskaitą dėl „EASA strateginio rizikos vertinimo, įskaitant IT“⁽⁵²⁾. Agentūra parengė veiksmų planą, kuriame nagrinėjama keletas galimų tobulintinų sričių.

3.5.12. Išorės vertinimas, kuriame nagrinėjami procesai, kuriuos įvykdžius buvo parengtas EASA bendrasis programavimo dokumentas (BPD), ir pagrindinių Agentūros suinteresuotųjų šalių (Europos Komisijos, valstybių narių institucijų ir pramonės atstovų) konsultavimo rengiant BPD būdai, buvo atliktas 2018 m.⁽⁵³⁾ Agentūra rengia veiksmų planą, kuriame bus nagrinėjamos visos galimos tobulintinos sritys.

ATSIŽVELGIMAS Į ANKSTESNIŲ METŲ PASTABAS

3.5.13. Taisomųjų veiksmų atsižvelgiant į Audito Rūmų ankstesnių metų pastabas apžvalga pateikta *priede*.

⁽⁵²⁾ Mes audito darbo netikrinome.

⁽⁵³⁾ Mes išorės vertinimo darbo netikrinome.

PRIEDAS

Atsižvelgimas į ankstesnių metų pastabas

Metai	Audito Rūmų pastabos	Taisomojo veiksmo būklė (užbaigtas / vykdomas / neįvykdytas / n. d.)
2016	Per kelerius metus ⁽¹⁾ Agentūra sukaupė 52 milijonų eurų perviršį iš pramonės finansuojamos veiklos, o tai nėra numatyta Agentūros steigimo reglamente.	Vykdomas (Agentūra nekontroliuoja)
2017	Yra poreikis sustiprinti apskaitos pareigūno nepriklausomumą, padarydami jį tiesiogiai atsakingą Tarnybos direktoriui (administracinė atskaitomybė) ir Valdybai (funkcinė atskaitomybė).	Užbaigtas
2017	Pirkdama IT paslaugas, kurių bendra vertė sudaro iki 22 milijonus eurų, Agentūra pasirinko taikyti preliminariąsias sutartis su trijų pakopų tiekėjais (eiliškumo nustatymo sistema). Preliminariojoje sutartyje nustatytos sąlygos nebuvo pakankamai konkrečios, kad užtikrintų sąžiningą konkurenciją ir pagrįstų tiekėjų eiliškumą visų būsimų konkrečių pirkimų atveju.	N. d.
2017	Viena bendroji IT sutartis buvo sudaryta ir pasirašyta maksimaliai 15 milijonų eurų sumai, tuo tarpu sprendimas dėl finansavimo apėmė tik 5 milijonų eurų sumą.	N. d.
2017	Vieno audituoto mokėjimo, sudariusio apie 300 000 eurų, atveju Agentūra pirkė per preliminariosios sutarties vykdytoją IT paslaugas netaikydama jokios konkursinės procedūros. 2017 m. visi mokėjimai preliminariosios sutarties vykdytojui sudarė 2 milijonus eurų.	N. d.
2017	Agentūra skelbia skelbimus apie laisvas darbo vietas savo interneto svetainėje ir socialiniuose tinkluose, bet jų neskelbia Europos personalo atrankos tarnybos (EPSO) interneto svetainėje.	Vykdomas
2017	E. pirkimai: Iki 2017 m. pabaigos Agentūra buvo įdiegusi tam tikroms procedūroms taikomas e. konkursų ir e. pasiūlymų teikimo, bet ne e. sąskaitų išrašymo priemones.	Neįvykdytas

⁽¹⁾ 2014 ir 2015 metais perviršiai sudarė atitinkamai 15,3 milijono ir 16,9 milijono eurų. 2018 m. pabaigoje perviršis sudarė 52 milijonus eurų.

AGENTŪROS ATSAKYMAS

3.5.8. Kaip pastebėjo Audito Rūmai, Agentūra pradėjo atvirą procedūrą, užtikrinančią visišką skaidrumą ir konkurenciją pagal finansinius reglamentus. Sprendimą vietoj preliminariosios sutarties su keliais tiekėjais pasirinkti preliminariąją sutartį su vienu tiekėju Agentūra priėmė vadovaudamasi patikimo finansų valdymo principu ir siekdama sutarties įgyvendinimo nuoseklumo. Naudojant preliminariąją sutartį su keliais tiekėjais per jos galiojimo laikotarpį būtų reikėję keisti rangovą, o tai būtų turėję rimtų pasekmių ne tik sutarties įgyvendinimo nuoseklumui (rangovas yra programos valdybų narys, todėl turi **nuolat** dalyvauti ir prisidėti), bet ir jos užbaigimui laiku; be to, ji neatitiktų patikimo finansų valdymo principo, atsižvelgiant į papildomas pastangas, laiką ir išteklius, kurių reikėtų norint įtraukti naują (skirtingą) rangovą kiekvienai konkrečiai sutarčiai pagal šią preliminariąją sutartį (iki 30 000 eurų pagal pirmą konkrečiąją sutartį ir 100 000 eurų – pagal trečią konkrečiąją sutartį).

3.5.9. Kaina yra vienas iš elementų, naudojamų visam sutarties įgyvendinimo laikotarpiui tinkamiausiam rangovui nustatyti. Taip yra dėl Agentūros pagrindinės veiklos paslaugų specifikos. Atsižvelgiant į kainą ankstesniame etape kyla rizika, kad bus suteiktas pranašumas mažiau tinkamam konkurso dalyviui ir gali būti apribota MVĮ sąžininga konkurencija. Agentūra užtikrino, kad buvo laikytasi visų viešųjų pirkimų principų ir pažymi, kad ši konkreti jos veikla neįtraukta į Finansinį reglamentą. Be to, nebuvo jokios rizikos, kad Agentūra pirsks paslaugas iš reikalavimų neatitinkančio rangovo, nes prieš akredituodama (pavesdama) užduotis pareikalavo pateikti įrodymus atmetimo kriterijams patikrinti. Agentūra iš naujo apsvarstys galimybę naudotis kompetentingų organizacijų paslaugomis.

3.5.10. 115 000 eurų suma buvo priskirta atitinkamai biudžeto eilutei ir patvirtinta, tačiau nebuvo oficialaus įsipareigojimo prieš atnaujinant pirmiau minėtą susitarimą antraisiais sutarties metais. Įsipareigojimas buvo pasirašytas prieš gaunant sąskaitą faktūrą, bet jau pradėjus teikti paslaugas. Todėl *a posteriori* pritaikyta išimtis.

3.6. EUROPOS BANKININKYSTĖS INSTITUCIJA (EBI)

ĮVADAS

3.6.1. Europos bankininkystės institucija (toliau – Institucija arba EBI), kuri yra perkelta į Paryžių, buvo įsteigta Europos Parlamento ir Tarybos reglamentu (ES) Nr. 1093/2010 ⁽⁵⁴⁾. Institucijos užduotis yra prisidėti rengiant aukštos kokybės bendruosius reguliavimo ir priežiūros standartus ir praktiką, padėti nuosekliai taikyti privalomus Sąjungos teisės aktus, skatinti kompetentingas institucijas perduoti viena kitai užduotis ir pareigas ir padėti joms tą daryti, stebėti ir vertinti rinkos pokyčius savo kompetencijos srityje ir stiprinti indėlininkų ir investuotojų apsaugą.

3.6.2. *Lentelėje* pateikti pagrindiniai Institucijos duomenys ⁽⁵⁵⁾.

Lentelė

Pagrindiniai Institucijos duomenys

	2017 m.	2018 m.
Biudžetas (milijonais eurų) ⁽¹⁾	38	43
Iš viso darbuotojų gruodžio 31 d. ⁽²⁾	190	190

⁽¹⁾ Biudžeto skaičiai pagrįsti mokėjimų asignavimais.

⁽²⁾ Darbuotojai – ES pareigūnai, ES laikinieji darbuotojai, ES sutartininkai ir komandiruoti nacionaliniai ekspertai, ne laikinieji darbuotojai ir ne konsultantai.

Šaltinis: Institucijos pateikti duomenys.

AUDITO RŪMŲ PATIKINIMO PAREIŠKIMAS, TEIKIAMAS EUROPOS PARLAMENTUI IR TARYBAI – NEPRIKLAUSOMO AUDITORIAUS ATASKAITA

NUOMONĖ

3.6.3. Mes auditavome:

a) Institucijos finansines ataskaitas, kurias sudaro 2018 m. gruodžio 31 d. pasibaigusių finansinių metų finansinės būklės ⁽⁵⁶⁾ ir biudžeto vykdymo ⁽⁵⁷⁾ ataskaitos, ir

b) šiose finansinėse ataskaitose atspindimų operacijų teisėtumą ir tvarkingumą,

kaip to reikalauja Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo (SESV) 287 straipsnis.

Finansinių ataskaitų patikimumas

Nuomonė dėl finansinių ataskaitų patikimumo

3.6.4. Mūsų nuomone, 2018 m. gruodžio 31 d. pasibaigusių finansinių metų Institucijos finansinėse ataskaitose Institucijos finansinė būklė 2018 m. gruodžio 31 d. bei tą dieną pasibaigusių finansinių metų operacijų ir pinigų srautų rezultatai bei grynojo turto pokyčiai visais reikšmingais aspektais yra pateikti teisingai, kaip to reikalauja jos finansinis reglamentas ir Komisijos apskaitos pareigūno priimtos apskaitos taisyklės. Jos pagrįstos tarptautiniu mastu pripažintais viešojo sektoriaus apskaitos standartais.

Dalyko pabrėžimas

3.6.5. 2017 m. lapkričio 20 d. Europos Sąjungos bendrųjų reikalų taryba sutiko perkelti Institucijos būstinę į Paryžių (Prancūzija). Perkėlimas vyksta palaipsniui nuo 2019 m. kovo mėn., o į 2018 m. gruodžio 31 d. pasibaigusių finansinių metų Institucijos finansines ataskaitas įtraukti susijusioms išlaidoms skirti atidėjiniai, sudarantys 4,7 milijono eurų, ir atidėjiniai dėl likusių būsimų jos biurų Londone sutartinių mokėjimų, sudarantių 10,4 milijono eurų.

⁽⁵⁴⁾ OL L 331, 2010 12 15, p. 12.

⁽⁵⁵⁾ Daugiau informacijos apie Institucijos kompetenciją ir veiklą pateikiama jos interneto svetainėje www.eba.europa.eu.

⁽⁵⁶⁾ Finansinės būklės ataskaitas sudaro balansas, finansinių rezultatų ataskaita, pinigų srautų lentelė, grynojo turto pokyčių ataskaita, svarbių apskaitos metodų santrauka ir kita aiškinamoji informacija.

⁽⁵⁷⁾ Biudžeto vykdymo ataskaitas sudaro ataskaitos, kuriose suvestos visos biudžetinės operacijos, ir aiškinamoji informacija.

Finansinėse ataskaitose atspindimų operacijų teisėtumas ir tvarkingumas**Pajamos***Nuomonė dėl finansinėse ataskaitose atspindimų pajamų teisėtumo ir tvarkingumo*

3.6.6. Mūsų nuomone, 2018 m. gruodžio 31 d. pasibaigusių finansinių metų finansinėse ataskaitose atspindimos pajamos visais reikšmingais aspektais yra teisėtos ir tvarkingos.

Kita

3.6.7. Be to, 40 % Institucijos biudžeto finansuojami iš Europos Sąjungos lėšų ir 60 % – per tiesioginius įnašus iš ES valstybių narių. Gali būti, kad ateityje Institucijos pajamos sumažės dėl JK sprendimo išstoti iš ES.

Mokėjimai*Nuomonė dėl finansinėse ataskaitose atspindimų mokėjimų teisėtumo ir tvarkingumo*

3.6.8. Mūsų nuomone, 2018 m. gruodžio 31 d. pasibaigusių finansinių metų finansinėse ataskaitose atspindimi mokėjimai visais reikšmingais aspektais yra teisėti ir tvarkingi.

3.6.9. Toliau pateiktos pastabos šios Audito Rūmų nuomonės nekeičia.

PASTABOS DĖL PATIKIMO FINANSŲ VALDYMO IR VEIKSMINGUMO

3.6.10. 2018 m. buvo pasirengimo perkelti Instituciją į Paryžių metai. Vienas iš svarbiausių aspektų buvo pirkimo procedūra dėl biuro patalpų Paryžiuje nuomos. EBI stengėsi bendradarbiauti su Europos vertybinių popierių ir rinkų institucija (ESMA), kuri yra įsikūrusi Paryžiuje ir tuo pat metu taip pat rengė jungtinę pirkimų procedūrą dėl biuro patalpų nuomos. Tačiau jungtinė pirkimų procedūra buvo sustabdyta ir abi institucijos vykdė atskiras pirkimų procedūras ne tik dėl biuro patalpų, bet ir dėl kitų susijusių paslaugų, kaip antai nekilnojamojo turto konsultacijų, biuro patalpų dizaino ir projektų valdymo. Tai buvo prarasta galimybė užtikrinti masto ekonomiją ir efektyvumo padidėjimą. Institucijos turėtų stiprinti savo bendradarbiavimą ir taikyti bendras pirkimų procedūras, kai tai įmanoma.

3.6.11. Institucija, rengdama konkursų dokumentus ir konkursų vertinimo metodiką, įdėjo didelių pastangų. Tačiau vis dar yra galimybių taikyti prasmingesnius skyrimo kriterijus. Pirkimų procedūros dėl Institucijos būsimų patalpų atveju konkurso dalyviai gavo papildomų vertinimo taškų už pareiškimą, kad jie galėtų suteikti patalpas, kurios yra pakankamos tame pačiame pastate įkurdinti ir ESMA. Konkurso laimėtoji buvo skirti šie taškai, tačiau galiausiai jis ESMA patalpų procese nedalyvavo.

3.6.12. EBI naudojosi laikiniais agentūros darbuotojais (toliau – laikini darbuotojai) pasitelkdama preliminariausias sutartis su dviem laikinojo įdarbinimo įmonėmis. 2018 m. Institucija be savo pačios 190 darbuotojų naudojosi 42 laikinųjų darbuotojų paslaugomis. Susiję 2018 m. atlikti mokėjimai sudarė 2 888 262 eurus. Institucija su IT susijusioms funkcijoms vykdyti naudojosi 27 laikinųjų darbuotojų paslaugomis, tuo tarpu IT srityje dirbo tik 13 jos pačios darbuotojų. Tai lėmė kritinę priklausomybę nuo laikinosios agentūros srityje, kuri yra labai svarbi EBI veiklai. Institucija, aptardama ES statutinių darbuotojų skaičių, turėtų pranešti biudžeto valdymo institucijoms apie šią reikšmingą riziką veiklos tęstinumui.

PASTABOS DĖL VIDAUS KONTROLĖS PRIEMONIŲ

3.6.13. Be to, sutarčių dėl laikinųjų darbuotojų paslaugų naudojimo atveju taikomas specialus teisinis pagrindas, pagal kurį laikinojo įdarbinimo įmonėms ir įmonėms laikinojo darbo naudotojoms nustatomos kelios prievolės. Viena iš pagrindinių prievolių pagal Direktyvą 2008/104/EB ir JK darbo teisę yra ta, kad laikini darbuotojai turėtų dirbti tokiomis pat sąlygomis kaip ir įmonių laikinojo darbo naudotojų tiesiogiai įdarbinti darbuotojai. Tačiau sutartyse nebuvo aiškiai reikalaujama, kad laikinojo įdarbinimo įmonės laikytųsi šių sąlygų, ir nėra įrodymų, kad Institucija pati atliko koki nors savo darbuotojų ir laikinųjų darbuotojų darbo sąlygų palyginimą. Dėl to kyla teisminių ginčų rizika ir rizika reputacijai. Institucija turėtų išanalizuoti savo laikinųjų darbuotojų darbo sąlygas ir užtikrinti, kad jos derėtų su Europos ir nacionaline darbo teise.

INFORMACIJA APIE VIDAUS AUDITO TARNYBOS ATASKAITAS

3.6.14. 2018 m. Komisijos vidaus audito tarnyba paskelbė audito ataskaitą „Bendras taisyklių sąvadas. Klausimai ir atsakymai Europos bankininkystės institucijoje“⁽⁵⁸⁾. Institucija parengė veiksmų planą, kuriame nagrinėjama keletas galimų tobulintinų sričių.

ATSIŽVELGIMAS Į ANKSTESNIŲ METŲ PASTABAS

3.6.15. Taisomųjų veiksmų atsižvelgiant į Audito Rūmų ankstesnių metų pastabas apžvalga pateikta *priede*.

⁽⁵⁸⁾ Mes audito darbo netikrinome.

PRIEDAS

Atsižvelgimas į ankstesnių metų pastabas

Metai	Audito Rūmų pastabos	Taisomojo veiksmo būklė (užbaigtas / vykdomas / neįvykdytas / n. d.)
2017	Keturiuose iš penkių audituotų atvirų pirkimų procedūrų tik vienas konkurso dalyvis atitiko sutarties skyrimo kriterijus, susijusius su kokybe, o visi kiti dalyviai buvo atmesti. Ši situacija rodo, kad Institucija pernelyg sureikšmina kokybės kriterijus.	Užbaigtas
2017	Institucija skelbia skelbimus apie laisvas darbo vietas savo interneto svetainėje ir socialiniuose tinkluose, bet paprastai jų neskelbia Europos personalo atrankos tarnybos (EPSO) interneto svetainėje.	Vykdomas
2017	E. pirkimai: Iki 2017 m. pabaigos Institucija buvo įdiegusi tam tikroms procedūroms taikomas e. sąskaitų išrašymo ir e. konkursų, bet ne e. pasiūlymų teikimo priemones.	Užbaigtas

INSTITUCIJOS ATSAKYMAS

3.6.10. EBI ir ESMA bandė surengti bendras viešųjų pirkimų procedūras dėl pastatų nuomos, tačiau nusprendė jų nebetęsti dėl dviejų pagrindinių priežasčių. Pirma, EBI rinkos tyrimai parodė, kad Paryžiaus regione yra tik keletas pastatų, kur per nustatytą terminą galėtų įsikurti abi institucijos. Tačiau jei EBI, kuriai reikalinga mažesnė erdvė, surengtų viešuosius pirkimus viena, ji rinkoje galėtų rinktis iš žymiai didesnio pastatų skaičiaus. Šį pasirinkimą lėmė tai, kad EBI pakvietė pasiūlymus teikti daug pastatų (28), ir gautų pasiūlymų skaičius (12). Taip pat to, kad surengus bendrą viešųjų pirkimų procedūrą galbūt bus sutaupyta lėšų, nepatvirtino abiejų agentūrų atliktas bendras rinkos tyrimas. Antra, reikėjo atsižvelgti į laiko klausimą, nes EBI pastatas buvo reikalingas aštuoniais mėnesiais anksčiau nei ESMA.

3.6.11. EBI įtraukė papildomos erdvės kriterijų kaip kompromisinį aspektą, siekdama padidinti galimybę įsigyti daugiau vietos pastate, kuriame galėtų įsikurti abi agentūros, nevykdant bendros viešųjų pirkimų procedūros.

3.6.12, 3.6.13. Šis atsakymas susijęs su abiem pastabomis dėl per agentūras įdarbinamų laikinųjų darbuotojų. EBI ėmėsi veiksmų, kad ankstesni JK per agentūras įdarbinami laikinieji darbuotojai perduotų žinias rangovui, teikiančiam IT paslaugas Paryžiuje. Be to, persikeldama į Paryžių, EBI ėmė vadovautis kitokiu požiūriu į per agentūras įdarbinamus laikinuosius darbuotojus, t. y. institucijoje naudotis žymiai mažiau per agentūras įdarbinamų darbuotojų arba visai jais nesinaudoti, jei įmanoma, sudarydama tarnautojų sutartis, o tai atitinkamai padeda mažinti arba pašalinti Audito Rūmų nustatytą riziką.

3.7. EUROPOS CHEMINIŲ MEDŽIAGŲ AGENTŪRA (ECHA)

ĮVADAS

3.7.1. Europos cheminių medžiagų agentūra (toliau – Agentūra arba ECHA), kuri yra įsikūrusi Helsinkyje, įsteigta Europos Parlamento ir Tarybos reglamentu (EB) Nr. 1907/2006 ⁽⁵⁹⁾. Jos pagrindiniai uždaviniai yra užtikrinti aukštą žmonių sveikatos ir aplinkos apsaugos lygį, taip pat laisvą cheminių medžiagų judėjimą vidaus rinkoje, tuo pačiu didinant konkurencingumą ir skatinant inovacijas. Agentūra taip pat skatina cheminių medžiagų pavojaus vertinimo alternatyvių metodų kūrimą.

3.7.2. *Lentelėje* pateikti pagrindiniai Agentūros duomenys ⁽⁶⁰⁾.

Lentelė

Pagrindiniai Agentūros duomenys

	2017 m.	2018 m.
Budžetas (milijonais eurų) ⁽¹⁾	112	119
Iš viso darbuotojų gruodžio 31 d. ⁽²⁾	563	572

⁽¹⁾ Budžeto skaičiai pagrįsti mokėjimų asignavimais.

⁽²⁾ Darbuotojai – ES pareigūnai, ES laikinieji darbuotojai, ES sutartininkai ir komandiruoti nacionaliniai ekspertai, ne laikinieji darbuotojai ir ne konsultantai.

Šaltinis: Agentūros pateikti duomenys.

AUDITO RŪMŲ PATIKINIMO PAREIŠKIMAS, TEIKIAMAS EUROPOS PARLAMENTUI IR TARYBAI – NEPRIKLAUSOMO AUDITORIAUS ATASKAITA

NUOMONĖ

3.7.3. Mes auditavome:

a) Agentūros finansines ataskaitas, kurias sudaro 2018 m. gruodžio 31 d. pasibaigusių finansinių metų finansinės būklės ⁽⁶¹⁾ ir budžeto vykdymo ⁽⁶²⁾ ataskaitos, ir

b) šiose finansinėse ataskaitose atspindimų operacijų teisėtumą ir tvarkingumą,

kaip to reikalauja Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo (SESV) 287 straipsnis.

Finansinių ataskaitų patikimumas

Nuomonė dėl finansinių ataskaitų patikimumo

3.7.4. Mūsų nuomone, 2018 m. gruodžio 31 d. pasibaigusių metų Agentūros metinėse finansinėse ataskaitose Agentūros finansinė būklė 2018 m. gruodžio 31 d. ir su tą dieną pasibaigusiais finansiniais metais susijusių operacijų ir pinigų srautų rezultatai bei grynojo turto pokyčiai visais reikšmingais aspektais yra pateikti teisingai, kaip to reikalauja jos finansinis reglamentas ir Komisijos apskaitos pareigūno priimtos apskaitos taisyklės. Jos pagrįstos tarptautiniu mastu pripažintais viešojo sektoriaus apskaitos standartais.

⁽⁵⁹⁾ OL L 396, 2006 12 30, p. 1.

⁽⁶⁰⁾ Daugiau informacijos apie Agentūros kompetenciją ir veiklą pateikta jos interneto svetainėje www.echa.europa.eu.

⁽⁶¹⁾ Finansinės būklės ataskaitas sudaro balansas, finansinių rezultatų ataskaita, pinigų srautų lentelė, grynojo turto pokyčių ataskaita, svarbių apskaitos metodų santrauka ir kita aiškinamoji informacija.

⁽⁶²⁾ Budžeto vykdymo ataskaitas sudaro ataskaitos, kuriose suvestos visos biudžetinės operacijos, ir aiškinamoji informacija.

Finansinėse ataskaitose atspindimų operacijų teisėtumas ir tvarkingumas**Pajamos**

Nuomonė dėl finansinėse ataskaitose atspindimų pajamų teisėtumo ir tvarkingumo

3.7.5. Mūsų nuomone, 2018 m. gruodžio 31 d. pasibaigusių finansinių metų finansinėse ataskaitose atspindimos pajamos visais reikšmingais aspektais yra teisėtos ir tvarkingos.

Kita

3.7.6. Neprieštarodami savo nuomonėms, pateiktoms dėl finansinių ataskaitų patikimumo ir jose atspindimų pajamų teisėtumo ir tvarkingumo, Audito Rūmai norėtų pabrėžti, kad Agentūra iš dalies finansuojama jos pačios lėšomis ir gauna mokesčių iš kiekvienos įmonės, kuri nori registruoti chemines medžiagas, kaip reikalaujama pagal REACH reglamentą⁽⁶³⁾. Taikytini mokesčiai priklauso nuo įmonių dydžio (labai mažos, mažos, vidutinio dydžio, didelės) ir nuo registruojamų cheminių medžiagų kiekio (skirtingos ribos).

3.7.7. Kaip nustatyta Įgyvendinimo reglamente⁽⁶⁴⁾, Agentūra mokesčius apskaičiuoja ir teikia jų sąskaitas faktūras remiantis įmonės pateikta informacija paraiškos teikimo metu. Nuo pirmųjų registracijų 2009 m. užregistruotų apie 27 % įmonių teigė, kad jos yra labai mažos, mažos ar vidutinio dydžio įmonės. Agentūra įdėjo nemažai pastangų pradėti taikyti *ex post* patikrų sistemą, skirtą patikrinti informaciją apie įmonės dydį, kurią pateikė šios paraiškų teikėjos. Agentūra galėjo nustatyti, kad remiantis iki 2011 m. atliktomis ir iki šiol užbaigtomis patikromis, apie 52 % pirmiau minėtų įmonių, kurios teigė esančios labai mažos, mažos ar vidutinio dydžio (11 % visų įmonių), klaidingai priskyre savo dydį tokiu būdu sumažindamos mokesčius⁽⁶⁵⁾. Šis nustatytas faktas rodo sistemos, pagal kurią remiamasi tik pačių pareiškėjų deklaracijomis, trūkumus.

3.7.8. Kad sušvelnintų šią padėtį, Agentūra per kelerius metus išrašė sąskaitų faktūrų dėl mokesčių pataisymų ir administracinių mokesčių, kurių suma, remiantis atliktomis *ex post* patikromis, sudaro apie 17,9 milijono eurų (16,4 milijono eurų iki 2017 m. pabaigos)⁽⁶⁶⁾. 2018 m. Agentūra, susigrąžindama nepagrįstus mokesčių sumažinimus ir surinkdama laiku nesumokėtus administracinius mokesčius, padarė didelę pažangą. 2018 m. gruodžio 31 d. susigrąžintina laiku nesumokėtų administracinių mokesčių suma sudarė 1,45 milijono eurų (2017 m. 3,18 milijono eurų). Tačiau ateityje vis dar laukia didelis su patikrinimais susijęs darbas, o likusi būtinų mokesčių pataisymų suma 2018 m. pabaigoje nebuvo žinoma.

3.7.9. Pagal REACH reglamentą už įmonių deklaruotų kiekių tikrinimą yra atsakingos valstybių narių nacionalinės vykdymo užtikrinimo institucijos. Todėl Agentūra nėra susijusi su šio antrojo mokesčio apskaičiavimo elemento tikrinimu.

Mokėjimai

Nuomonė dėl finansinėse ataskaitose atspindimų mokėjimų teisėtumo ir tvarkingumo

3.7.10. Mūsų nuomone, 2018 m. gruodžio 31 d. pasibaigusių finansinių metų finansinėse ataskaitose atspindimi mokėjimai visais reikšmingais aspektais yra teisėti ir tvarkingi.

3.7.11. Toliau pateiktos pastabos šios Audito Rūmų nuomonės nekeičia.

PASTABOS DĖL VIDAUS KONTROLĖS PRIEMONIŲ

3.7.12. Agentūra neturi jautrių pareigybių politikos, kuri padėtų nustatyti jautrias pareigas, jas nuolat atnaujinti ir nustatyti tinkamas priemones, kad būtų sumažinta asmeninio suinteresuotumo rizika. Tai neatitinka Agentūros vidaus kontrolės standartų. Agentūra turėtų nedelsdama priimti ir įgyvendinti tokią jautrių pareigybių politiką.

⁽⁶³⁾ Reglamentas (EB) Nr. 1907/2006.

⁽⁶⁴⁾ 2008 m. balandžio 16 d. Komisijos reglamento (EB) Nr. 340/2008 dėl mokesčių ir rinkliavų, mokamų Europos cheminių medžiagų agentūrai pagal Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (EB) Nr. 1907/2006 dėl cheminių medžiagų registracijos, įvertinimo, autorizacijos ir apribojimų (REACH), 13 straipsnis (OL L 107, 2008 4 17, p. 6).

⁽⁶⁵⁾ Skirtingų metų skaičiai yra skirtingi. 2018 m. skaičius buvo 32 %.

⁽⁶⁶⁾ 2019 m. vasario mėn. pabaigoje ECHA buvo patikrinusi visus 2008–2012 m. MVĮ registruotojus ir, remdamasi prioritetų nustatymo metodu, – 48 % 2013–2015 m. MVĮ registruotojus. Nuo 2020 m. pradžios ECHA pradės vykdyti trečiosios dalies (2016–2019 m.) patikrinimus, kuriems teikiama pirmenybė.

PASTABOS DĖL BIUDŽETO VALDYMO

3.7.13. ECHA, kaip iš dalies savo lėšomis save finansuojančios agentūros, pajamos gaunamos iš pramonės mokamų mokesčių ir rinkliavų ir balansuojamosios subsidijos iš ES biudžeto. Dėl REACH reglamento, kuriame pateikti atskiri registracijos terminai, koncepcijos didelė dalis Agentūros savų pajamų gali būti gaunama tik tam tikrais laiko momentais. Po trečio ir paskutinio pagal REACH reglamentą nustatyto registracijos termino 2018 m. gegužės mėn. Agentūra tikisi, kad mokesčiai ir rinkliavos nuo 2019 m. gerokai sumažės. Yra rizika, kad santykinai stabilios išlaidos ir ne tokios nuspėjamos pajamos gali neigiamai paveikti Agentūros operacijas ir biudžeto vykdymą. Agentūra kartu su Komisija ir biudžeto valdymo institucijomis turėtų pradėti diskusiją dėl naujo, perspektyvaus finansavimo modelio.

PASTABOS DĖL PATIKIMO FINANSŲ VALDYMO IR VEIKSMINGUMO

3.7.14. Vykdamt preliminariosios sutarties dėl IT infrastruktūros paslaugų teikimo, kurios apytikslė suma – 35,4 milijono eurų, pirkimų procedūrą, penkios įmonės pateikė pasiūlymus 10–38,2 milijono eurų intervale. ECHA skyrė 30 milijonų eurų vertės preliminarįją sutartį konkurso dalyviui, pateikusiam 12 milijono eurų pasiūlymą, kuris buvo laikomas ekonomiškai naudingiausiu. Reikšmingas sutarties ir faktinių pasiūlymų verčių skirtumas kelia susirūpinimą dėl patikimo finansų valdymo. Agentūra turėtų taikyti griežtą IT sutarčių finansinį valdymą.

INFORMACIJA APIE VIDAUS AUDITO TARNYBOS ATASKAITAS

3.7.15. 2018 m. Komisijos vidaus audito tarnyba paskelbė audito ataskaitą dėl „ECHA interesų konflikto ir etikos“⁽⁶⁷⁾. Agentūra rengia veiksmų planą, kuriame nagrinėjama keletas galimų tobulintinų sričių.

ATSIŽVELGIMAS Į ANKSTESNIŲ METŲ PASTABAS

3.7.16. Taisomųjų veiksmų atsižvelgiant į Audito Rūmų ankstesnių metų pastabas apžvalga pateikta *priede*.

⁽⁶⁷⁾ Mes audito darbo netikrinome.

PRIEDAS

Atsižvelgimas į ankstesnių metų pastabas

Metai	Audito Rūmų pastabos	Taisomojo veiksmo būklė (užbaigtas / vykdomas / neįvykdytas / n. d.)
2014	Reglamento dėl biocidinių produktų įgyvendinimo išlaidos buvo iš dalies finansuotos ES įnašais į Agentūros biudžetą, o ne mokesčiais.	Vykdomas
2016	Užfiksuotas aukštas perkėlimų lygis kuris prieštarauja biudžeto metinio periodiškumo principui. Agentūra galėtų apsvarstyti galimybę daugiau taikyti diferencijuotus biudžeto asignavimus.	Užbaigtas
2016	Skirtingai nei daugumos kitų agentūrų, ECHA steigimo reglamente aiškiai nereikalaujama atlikti periodinius išorės vertinimus.	Neįvykdytas (Agentūra nekontroliuoja)
2017	Agentūros <i>ex post</i> patikrinimai parodė, kad daugiau kaip pusė įmonių neteisingai deklaravo savo dydį, o tai reikšmingai paveikė mokesčių apskaičiavimus ir Agentūros pajamas. Būtina skubiai paspartinti ir užbaigti <i>ex post</i> patikrinimus.	Vykdomas
2017	Aptikusi klaidų, Agentūra išrašo taisomasias sąskaitas faktūras. Tačiau atrodo, kad Agentūra susiduria su sunkumais susigražinant pataisytus mokesčius. 2017 m. finansinėse ataskaitose Agentūra užregistravo 2,8 milijono eurų atidėjinį blogoms skoloms (t. y. 600 000 eurų didesnę nei 2016 m. pabaigoje).	Vykdomas
2017	Už įmonių deklaruotų kiekių patikrinimą yra atsakingos valstybių narių nacionalinės vykdymo užtikrinimo institucijos ir Agentūra neturi vykdymo užtikrinimo įgaliojimų. Agentūros gebėjimai vykdyti savo įgaliojimus priklauso nuo nacionalinių institucijų. Tačiau maždaug du trečdaliai įmonių neatnaujino registruotos informacijos apie jų naudojamų cheminių medžiagų kiekius. Tai trukdo veiksmingai įgyvendinti REACH reglamentą ir taip pat turi įtakos mokesčių apskaičiavimo tikslumui.	Vykdomas (Agentūra nekontroliuoja)
2017	Agentūra skelbia skelbimus apie laisvas darbo vietas savo interneto svetainėje ir socialiniuose tinkluose, bet paprastai jų neskelbia Europos personalo atrankos tarnybos (EPSO) interneto svetainėje.	Vykdomas

AGENTŪROS ATSAKYMAS

3.7.12. Agentūra atsižvelgia į Audito Rūmų preliminarią pastabą ir supranta, kad tai yra horizontalaus pobūdžio įvairioms agentūroms aktualus klausimas. Agentūra apsvarstys galimybę priimti politiką šiuo klausimu, atsižvelgdama į agentūros ypatumus ir praktinius veiksmingo šios politikos įgyvendinimo aspektus.

3.7.13. Agentūra patvirtina, kad pradėjo diskusijas su Komisija dėl naujo, perspektyvaus finansavimo modelio.

3.7.14. Iš pradžių agentūra apskaičiavo preliminariosios sutarties vertę (35,4 milijono eurų) vadovaudamasi Komisijos viešųjų pirkimų vadovu, remdamasi *ex-ante* vertinimu, savo ankstesne patirtimi, ankstesnėmis panašiomis sutartimis ir rinkoje prieinama informacija. Agentūra pasirinko konkurso procedūrą su derybomis siekdama paskatinti kuo platesnę įvairių rinkoje prieinamų techninių ir finansinių sprendimų konkurenciją, atitinkančią konkrečius jos poreikius, kad būtų rastas ekonomiškai naudingiausias sprendimas. Gautų pasiūlymų įvairovė (penki pasiūlymai, kurių vertė – nuo 38,2 milijono iki 10 milijonų eurų) įrodo, kad agentūros vertinimai buvo teisingi.

Preliminariosios sutarties galutinė riba buvo nustatyta vadovaujantis Komisijos viešųjų pirkimų vadovu. Finansinis vertinimas atliktas reprezentatyviam scenarijui taikant vieneto kainas, kad būtų galima tinkamai lengviau palyginti pasiūlymus. Nustatydamą galutinę preliminariosios sutarties vertę, agentūra padidino savo būtinos paslaugų apimtį prognozes išaugus jos poreikiams po to, kai Komisija viešųjų pirkimų procedūros laikotarpiu jai suteikė naujų įgaliojimų.

3.8. EUROPOS DRAUDIMO IR PROFESINIŲ PENSIJŲ INSTITUCIJA (EIOPA)

IVADAS

3.8.1. Frankfurte įsikūrusi Europos draudimo ir profesinių pensijų institucija (toliau – Institucija arba EIOPA) įsteigta Europos Parlamento ir Tarybos reglamentu (ES) Nr. 1094/2010 ⁽⁶⁸⁾. Institucijos užduotis – prisidėti rengiant aukštos kokybės bendrus reguliavimo ir priežiūros standartus ir praktiką, padėti nuosekliai taikyti teisiškai privalomus Sąjungos aktus, skatinti kompetentingas institucijas perduoti viena kitai užduotis ir pareigas ir padėti joms tą daryti, pagal savo kompetenciją stebėti ir vertinti rinkos pokyčius ir stiprinti apdraustųjų, pensijų sistemų narių ir naudos gavėjų apsaugą.

3.8.2. *Lentelėje* pateikti pagrindiniai Institucijos duomenys ⁽⁶⁹⁾.

Lentelė

Pagrindiniai Institucijos duomenys

	2017 m.	2018 m.
Biudžetas (milijonais eurų) ⁽¹⁾	24	25
Iš viso darbuotojų gruodžio 31 d. ⁽²⁾	151	146

⁽¹⁾ Biudžeto skaičiai pagrįsti mokėjimų asignavimais.

⁽²⁾ Darbuotojai – ES pareigūnai, ES laikinieji darbuotojai, ES sutartininkai ir komandiruoti nacionaliniai ekspertai, ne laikinieji darbuotojai ir ne konsultantai.

Šaltinis: Institucijos pateikti duomenys.

AUDITO RŪMŲ PATIKINIMO PAREIŠKIMAS, TEIKIAMAS EUROPOS PARLAMENTUI IR TARYBAI – NEPRIKLAUSOMO AUDITORIAUS ATASKAITA

NUOMONĖ

3.8.3. Mes auditavome:

a) Institucijos finansines ataskaitas, kurias sudaro 2018 m. gruodžio 31 d. pasibaigusių finansinių metų finansinės būklės ⁽⁷⁰⁾ ir biudžeto vykdymo ⁽⁷¹⁾ ataskaitos, ir

b) šiose finansinėse ataskaitose atspindimų operacijų teisėtumą ir tvarkingumą,

kaip to reikalauja Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo (SESV) 287 straipsnis.

Finansinių ataskaitų patikimumas

Nuomonė dėl finansinių ataskaitų patikimumo

3.8.4. Mūsų nuomone, 2018 m. gruodžio 31 d. pasibaigusių finansinių metų Institucijos finansinėse ataskaitose Institucijos finansinė būklė 2018 m. gruodžio 31 d. bei tą dieną pasibaigusių finansinių metų operacijų ir pinigų srautų rezultatai bei grynojo turto pokyčiai visais reikšmingais aspektais yra pateikti teisingai, kaip to reikalauja jos finansinis reglamentas ir Komisijos apskaitos pareigūno priimtos apskaitos taisyklės. Jos pagrįstos tarptautiniu mastu pripažintais viešojo sektoriaus apskaitos standartais.

⁽⁶⁸⁾ OL L 331, 2010 12 15, p. 48.

⁽⁶⁹⁾ Daugiau informacijos apie Institucijos kompetenciją ir veiklą pateikiama jos interneto svetainėje <https://eiopa.europa.eu>.

⁽⁷⁰⁾ Finansinės būklės ataskaitas sudaro balansas, finansinių rezultatų ataskaita, pinigų srautų lentelė, grynojo turto pokyčių ataskaita, svarbių apskaitos metodų santrauka ir kita aiškinamoji informacija.

⁽⁷¹⁾ Biudžeto vykdymo ataskaitas sudaro ataskaitos, kuriose suvestos visos biudžetinės operacijos, ir aiškinamoji informacija.

Finansinėse ataskaitose atspindimų operacijų teisėtumas ir tvarkingumas**Pajamos**

Nuomonė dėl finansinėse ataskaitose atspindimų pajamų teisėtumo ir tvarkingumo

3.8.5. Mūsų nuomone, 2018 m. gruodžio 31 d. pasibaigusių finansinių metų finansinėse ataskaitose atspindimos pajamos visais reikšmingais aspektais yra teisėtos ir tvarkingos.

Kita

3.8.6. EIOPA biudžetas finansuojamas 40 % iš Europos Sąjungos lėšų ir 60 % – per tiesioginius įnašus iš ES valstybių narių. Gali būti, kad ateityje Institucijos pajamos sumažės dėl JK sprendimo išstoti iš ES.

Mokėjimai

Nuomonė dėl finansinėse ataskaitose atspindimų mokėjimų teisėtumo ir tvarkingumo

3.8.7. Mūsų nuomone, 2018 m. gruodžio 31 d. pasibaigusių finansinių metų finansinėse ataskaitose atspindimi mokėjimai visais reikšmingais aspektais yra teisėti ir tvarkingi.

3.8.8. Toliau pateiktos pastabos šios Audito Rūmų nuomonės nekeičia.

PASTABOS DĖL VIDAUS KONTROLĖS PRIEMONIŲ

3.8.9. EIOPA naudoja laikinai agentūros darbuotojais (toliau – laikini darbuotojai) pasitelkdama preliminarinius sutartis su laikinojo įdarbinimo įmonėmis. 2018 m. Institucija be savo pačios 146 darbuotojų naudojo 29 laikinųjų darbuotojų paslaugomis. Susiję 2018 m. atlikti mokėjimai sudarė 763 035 eurus. Sutarčių dėl laikinųjų darbuotojų paslaugų naudojimo atveju taikomas specialus teisinis pagrindas, pagal kurį laikinojo įdarbinimo įmonėms ir įmonėms laikinojo darbo naudotojoms nustatomos kelios prievolės. Viena iš pagrindinių prievolių pagal Direktyvą 2008/104/EB ir Vokietijos darbo teisę yra ta, kad laikini darbuotojai turėtų dirbti tokiais pat sąlygomis kaip ir įmonių laikinojo darbo naudotojų tiesiogiai įdarbinti darbuotojai. Tačiau sutartyse nebuvo aiškiai reikalaujama, kad laikinojo įdarbinimo įmonės laikytųsi šių sąlygų, ir nėra įrodymų, kad Institucija pati atliko kokį nors savo darbuotojų ir laikinųjų darbuotojų darbo sąlygų palyginimą. Dėl to kyla teisminių ginčų rizika ir rizika reputacijai. Institucija turėtų išanalizuoti savo laikinųjų darbuotojų darbo sąlygas ir užtikrinti, kad jos derėtų su Europos ir nacionaline darbo teise.

PASTABOS DĖL PATIKIMO FINANSŲ VALDYMO

3.8.10. Vienos 2018 m. atliktos pirkimų procedūros dėl laikinųjų darbuotojų paslaugų teikimo atveju EIOPA taikė sutarties skyrimo kriterijus, daugiausia susidedančius iš nekonkurencingų kainos elementų. Todėl nėra jokių įrodymų, kad įvykdžius pirkimų procedūrą buvo skirta ekonomiškai naudingiausia sutartis. Institucija turėtų taikyti tokius sutarties skyrimo kriterijus, kuriais didžiausias dėmesys skiriamas konkurencingoms kainos elementams.

INFORMACIJA APIE EUROPOS AUDITO RŪMŲ SPECIALIĄJĄ ATASKAITĄ

3.8.11. 2018 m. paskelbėme specialiąją audito ataskaitą dėl EIOPA indėlio į priežiūrą ir stabilumą draudimo sektoriuje ⁽⁷²⁾. EIOPA, kaip vienos iš trijų Europos priežiūros institucijų (EPI), misija – remti finansų sistemos stabilumą ir apsaugoti vartotojus draudimo ir profesinių pensijų srityse. Draudimo rinka, kurios turto vertė siekia maždaug du trečdalius visų ES valstybių narių BVP, yra svarbi Europos finansų rinkos dalis. Jos neveikimas turėtų neigiamos įtakos realiajai ekonomikai ir vartotojų gerovei. Mes patikrinome, ar EIOPA veiksmingai prisidėjo prie priežiūros, priežiūros konvergencijos ir finansinio stabilumo. Dėl pastarojo komponento daugiausia dėmesio skyrėme 2016 m. draudimo rinkos testavimui nepalankiausiomis sąlygomis. Padarėme išvadą, kad EIOPA tinkamai naudojo įvairiausiomis priemonėmis, nors jų koncepcija ir tolesni veiksmai turėtų būti tobulinami. Nustatėme keletą sisteminių problemų, susijusių su tarpvalstybinių įmonių priežiūra ir vidaus modeliais. Jas turi išspręsti pati EIOPA, nacionalinės priežiūros institucijos ir teisės aktų leidėjai, visų pirma tebevykdomos EPI priežiūros kontekste.

INFORMACIJA APIE VIDAUS AUDITO TARNYBOS ATASKAITAS

3.8.12. 2018 m. Komisijos vidaus audito tarnyba paskelbė audito ataskaitą dėl „Testavimo nepalankiausiomis sąlygomis EIOPA“ ⁽⁷³⁾. Institucija parengė veiksmų planą, kuriame nagrinėjama keletas galimų tobulintinų sričių.

⁽⁷²⁾ Specialioji ataskaita Nr. 29/2018.

⁽⁷³⁾ Mes audito darbo netikrinome.

PRIEDAS

Atsižvelgimas į ankstesnių metų pastabas

Metai	Audito Rūmų pastabos	Taisomojo veiksmo būklė (užbaigtas / vykdomas / neįvykdytas / n. d.)
2017	Yra poreikis sustiprinti apskaitos pareigūno nepriklausomumą, padarant jį tiesiogiai atsakingą Institucijos direktoriui (administracinė atskaitomybė) ir Valdybai (funkcinė atskaitomybė).	Užbaigtas
2017	Institucija skelbia skelbimus apie laisvas darbo vietas savo interneto svetainėje ir socialiniuose tinkluose, bet jų neskelbia Europos personalo atrankos tarnybos (EPSO) interneto svetainėje.	Vykdomas

INSTITUCIJOS ATSAKYMAS

3.8.9. EIOPA pripažįsta vienodo požiūrio principo svarbą ir norėtų pabrėžti savo besąlygišką įsipareigojimą ši svarbų principą visada gerbti. Pareiga laikytis Vokietijos įstatymo, įgyvendinančio direktyvą 2008/104/EB (t. y. *Arbeitnehmerüberlassungsgesetz*, AÜG), įtvirtinta EIOPA preliminariosiose laikinojo įdarbinimo sutartyse. Be to, laikiniems darbuotojams EIOPA darbo aplinkoje taikomos vienodos sąlygos (pvz., tos pačios teisės naudotis bendra infrastruktūra ir paslaugomis, tos pačios darbo valandos, poilsio laikotarpiai, švenčių dienos ir kt.). Todėl EIOPA laikosi nuomonės, kad savo veiksmais nepažeidė AÜG ir dės visas pastangas šio įstatymo laikytis ir ateityje. Vis dėlto EIOPA ieškos ir kitų būdų įgyvendinti Audito Rūmų rekomendacijas.

3.8.10. Kainos elementus, naudotus sutarties sudarymo kriterijams nustatyti, sudarė valandinis atlygis, kurį laikinajam darbuotojui moka personalo agentūra, ir personalo agentūros mokestis. Nors EIOPA mano, kad abiejų kriterijų elementai yra konkurencingi, ji supranta Audito Rūmų išreikštą susirūpinimą ir svarstys galimybę ateityje taikyti alternatyvius vertinimo kriterijus.

3.9. EUROPOS INOVACIJOS IR TECHNOLOGIJOS INSTITUTAS (EIT)

IVADAS

3.9.1. Budapešte įsikūręs Europos inovacijos ir technologijos institutas (toliau – Institutas arba EIT) įsteigtas Europos Parlamento ir Tarybos reglamentu (EB) Nr. 294/2008 ⁽⁷⁴⁾. Instituto tikslas – prisidėti prie tvaraus Europos ekonominio augimo ir konkurencingumo stiprinant valstybių narių ir Europos Sąjungos inovacinius gebėjimus. Institutas teikia dotacijas vis didėjančiam skaičiui „žinių ir inovacijos bendruomenių“ (ŽIB), susiejiančių aukštojo mokslo, mokslinių tyrimų ir verslo sritis, ir per tai siekia skatinti inovaciją ir verslumą. ŽIB koordinuoja šimtų partnerių veiklą. Iš Instituto skiriamų dotacijų kompensuojamos partnerių išlaidos ir išlaidos ŽIB koordinacijos veiklai. 2018 m. veiklos išlaidos, susijusias su ŽIB dotacijomis, sudarė 387 milijonus eurų ⁽⁷⁵⁾, t. y. 97 % Instituto biudžeto.

3.9.2. Lentelėje pateikti pagrindiniai Instituto duomenys ⁽⁷⁶⁾.

Lentelė

Pagrindiniai Instituto duomenys

	2017 m.	2018 m.
Biudžetas (milijonais eurų) ⁽¹⁾	303	350
Iš viso darbuotojų gruodžio 31 d. ⁽²⁾	61	64

⁽¹⁾ Biudžeto skaičiai pagrįsti mokėjimų asignavimais.

⁽²⁾ Darbuotojai – ES pareigūnai, ES laikinieji darbuotojai, ES sutartininkai ir komandiruoti nacionaliniai ekspertai, ne laikinieji darbuotojai ir ne konsultantai.

Šaltinis: Instituto pateikti duomenys.

AUDITO RŪMŲ PATIKINIMO PAREIŠKIMAS, TEIKIAMAS EUROPOS PARLAMENTUI IR TARYBAI – NEPRIKLAUSOMO AUDITORIAUS ATASKAITA

NUOMONĖ

3.9.3. Mes auditavome:

- Instituto finansines ataskaitas, kurias sudaro 2018 m. gruodžio 31 d. pasibaigusių finansinių metų finansinės būklės ⁽⁷⁷⁾ ir biudžeto vykdymo ⁽⁷⁸⁾ ataskaitos, ir
- šiose finansinėse ataskaitose atspindimų operacijų teisėtumą ir tvarkingumą,

kaip to reikalauja Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo (SESV) 287 straipsnis.

Finansinių ataskaitų patikimumas

Nuomonė dėl finansinių ataskaitų patikimumo

3.9.4. Mūsų nuomone, 2018 m. gruodžio 31 d. pasibaigusių metų Instituto metinėse finansinėse ataskaitose Instituto finansinė būklė 2018 m. gruodžio 31 d. bei tą dieną pasibaigusių finansinių metų operacijų ir pinigų srautų rezultatai bei grynojo turto pokyčiai visais reikšmingais aspektais yra pateikti teisingai, kaip to reikalauja jo finansinio reglamento nuostatos ir Komisijos apskaitos pareigūno priimtos apskaitos taisyklės. Jos pagrįstos tarptautiniu mastu pripažintais viešojo sektoriaus apskaitos standartais.

⁽⁷⁴⁾ OL L 97, 2008 4 9, p. 1.

⁽⁷⁵⁾ Pradinių mokėjimų asignavimų suma.

⁽⁷⁶⁾ Daugiau informacijos apie Instituto kompetenciją ir veiklą pateikta jo interneto svetainėje <https://eit.europa.eu/>.

⁽⁷⁷⁾ Finansinės būklės ataskaitas sudaro balansas, finansinių rezultatų ataskaita, pinigų srautų lentelė, grynojo turto pokyčių ataskaita, svarbių apskaitos metodų santrauka ir kita aiškinamoji informacija.

⁽⁷⁸⁾ Biudžeto vykdymo ataskaitas sudaro ataskaitos, kuriose suvestos visos biudžetinės operacijos, ir aiškinamoji informacija.

Finansinėse ataskaitose atspindimų operacijų teisėtumas ir tvarkingumas**Pajamos**

Nuomonė dėl finansinėse ataskaitose atspindimų pajamų teisėtumo ir tvarkingumo

3.9.5. Mūsų nuomone, 2018 m. gruodžio 31 d. pasibaigusių finansinių metų finansinėse ataskaitose atspindimos pajamos visais reikšmingais aspektais yra teisėtos ir tvarkingos.

Mokėjimai

Nuomonė dėl finansinėse ataskaitose atspindimų mokėjimų teisėtumo ir tvarkingumo

3.9.6. Mūsų nuomone, 2018 m. gruodžio 31 d. pasibaigusių finansinių metų finansinėse ataskaitose atspindimi mokėjimai visais reikšmingais aspektais yra teisėti ir tvarkingi.

3.9.7. Toliau pateiktos pastabos šios Audito Rūmų nuomonės nekeičia.

PASTABOS DĖL OPERACIJŲ TEISĖTUMO IR TVARKINGUMO

3.9.8. Kalbant apie personalo išlaidas, Institutas sumokėjo beveik 3 000 eurų švietimo išmokų penkiems darbuotojams, dėl kurių Institutas jau tiesiogiai mokėjo mokykloms mokesčius už mokslą. Mūsų nuomone, tai yra netvarkingas švietimo išlaidų dvigubas finansavimas, kuris nėra įtrauktas į ES tarnybos nuostatus. Institutas turėtų ištaisyti padėtį ir padengti švietimo išlaidas laikydamasis teisinio pagrindo.

3.9.9. Kitu atveju Institutas pusantrų metų mokėjo Valdybos nario atlygį ne tam asmeniui. Iš viso dešimt mokėjimų, kurių sukaupta suma siekė 20 000 eurų, buvo atlikti asmeniui, turinčiam tą patį vardą ir pavardę, bet skirtingą tapatybę. Institutas sužinojo apie šią klaidą tik po to, kai asmuo kreipėsi į Institutą. Nors lėšos buvo susigrąžintos, Institutas turėtų sustiprinti vidaus kontrolės procedūras, siekdamas užtikrinti, kad mokėjimai būtų atliekami teisingiems gavėjams.

PASTABOS DĖL VIDAUS KONTROLĖS PRIEMONIŲ

3.9.10. 2014 m. Komisija daugiau kaip 50 ES institucijų ir įstaigų, įskaitant EIT, vardu su vienu sutarties vykdytoju pasirašė preliminarąją sutartį dėl programinės įrangos, licencijų įsigijimo bei susijusių IT priežiūros ir konsultavimo paslaugų teikimo. Dėl programinės įrangos rinkos nepastovumo kainoraštis sutartyje nepateiktas. Preliminariosios sutarties vykdytojas veikia kaip tarpininkas tarp Instituto ir tiekėjų, kurie gali patenkinti Instituto poreikius. Šių tarpininkavimo paslaugų atveju preliminariosios sutarties vykdytojas turi teisę į tiekėjų kainų padidimus, siekiančius nuo dviejų iki devynių procentų. 2018 m. visi mokėjimai preliminariosios sutarties vykdytojui sudarė 64 000 eurų. Atliktos *ex ante* patikros nebuvo veiksmingos, nes jomis nebuvo patikrinta, ar preliminariosios sutarties vykdytojo kainos ir jų padidiniai yra teisingi. Pati preliminarioji sutartis gali apriboti konkurenciją, nes nėra jokių įrodymų, kad bendrosios sutarties vykdytojas pasirenka tiekėjus konkurenciniu pagrindu. Institutas turėtų pritaikyti pagal tokias sutartis atliekamų mokėjimų *ex ante* patikras ir užtikrinti konkursinę visų pirkimų procedūrą.

PASTABOS DĖL BIUDŽETO VALDYMO

3.9.11. 2018 m. Institutas vėlavo dviem ŽIB išmokėti sutartas išankstinio finansavimo sumas, nepaisant to, kad dotacijų operacijos yra pagrindinė Instituto veiklos dalis. 2018 m. pavėluotų mokėjimų delspinigiai sudarė 27 000 eurų. Institutas kartu su Komisija, kaip EIT išdininku ir apskaitininku, turėtų laiku valdyti grynųjų pinigų poreikius ir išvengti bet kokios delspinigių ir žalos reputacijai rizikos.

PASTABOS DĖL PATIKIMO FINANSŲ VALDYMO IR VEIKSMINGUMO

3.9.12. Nors visoms ŽIB skirti tvarumo planai, parengti laikantis EIT gairių, buvo priimti, faktinė pažanga siekiant tvarumo tebėra ribota. Visų pirma susirūpinimą kelia trys pirmosios bangos ŽIB⁽⁷⁹⁾ dėl mažo finansinio tvarumo rodiklių, iš kurių matyti tik nedidelis augimas. Tuo pat metu ŽIB, kuriai buvo skirtas mažiausias balas, EIT Klimato ŽIB, deklaruotos valdymo sąnaudos išlieka gana didelės (17 %). EIT turėtų kartu su ŽIB sutelkti dėmesį į taupaus valdymo struktūras, peržiūrėti vykdomos veiklos portfelį ir skatinti alternatyvius pajamų šaltinius siekiant padidinti finansinį nepriklausomumą nuo EIT.

⁽⁷⁹⁾ EIT Klimato ŽIB, ŽIB „InnoEnergy“ ir EIT „Digital“, kurios veikia nuo 2010 m. Dviejų antrosios bangos ŽIB, EIT Sveikatos ŽIB ir EIT Žaliavų ŽIB šiuo atžvilgiu veiklos rezultatai yra geresni daugiausia dėl to, kad nuo pat veiklos vykdymo pradžios didesnis prioritetą buvo skiriamas finansų tvarumui.

INFORMACIJA APIE VIDAUS AUDITO TARNYBOS ATASKAITAS

3.9.13. 2018 m. Komisijos vidaus audito tarnyba atliko auditą „Mokėjimų ŽIB *ex ante* patikrinimas Europos inovacijos ir technologijos institute“⁽⁸⁰⁾. Institutas rengia šių patvirtintų rekomendacijų įgyvendinimo veiksmų planą⁽⁸¹⁾.

ATSIŽVELGIMAS Į ANKSTESNIŲ METŲ PASTABAS

3.9.14. Taisomųjų veiksmų atsižvelgiant į Audito Rūmų ankstesnių metų pastabas apžvalga pateikta *priede*.

⁽⁸⁰⁾ Mes audito darbo netikrinome.

⁽⁸¹⁾ EIT dviejų rekomendacijų nepatvirtino.

PRIEDAS

Atsižvelgimas į ankstesnių metų pastabas

Metai	Audito Rūmų pastabos	Taisomojo veiksmo būklė (užbaigtas / vykdomas / neįvykdytas / n. d.)
2014	Institutas pervertino savo biudžetinius poreikius. Žemas įvykdymo lygis iš esmės yra susijęs su nepanaudotais asignavimais, skirtais finansuoti ŽIB veiklą.	N. d.
2014	Nors ŽIB vis dar turi parengti finansinio tvarumo strategijas, jos vis dar priklauso nuo EIT ir ŽIB partnerių finansavimo.	Vykdomas
2015	Audito Rūmai savo Specialiojoje ataskaitoje Nr. 4/2016 padarė išvadą, kad finansavimo sąlyga, jog EIT įnašas į ŽIB neturi viršyti 25 %, sukuria labai nedaug pridėtinės vertės ar visai jos nesukuria.	Vykdomas (Institutas nekontroliuoja)
2015	EIT reglamente nustatyta, kad „EIT kaupia finansavimą iš viešųjų ir privačių šaltinių ... ir siekia sukaupti didelę ir vis didėjančią savo biudžeto dalį iš privačių šaltinių ir pajamų iš savo veiklos.“	Vykdomas
2015	Dėl „EIT Digital“ magistro studijų programos, kurioje dalyvauja 16 Europos universitetų, Institutas turėtų nustatyti aiškų ir oficialiai apibrėžtą finansavimo modelį.	Užbaigtas
2016	Dotacijos už 2015 m. laikotarpį buvo skirtos tik 2015 m. balandžio mėn., o dotacijų susitarimai buvo pasirašyti 2015 m. birželio ir liepos mėn. 2016 m. laikotarpio dotacijos buvo skirtos ir dotacijų susitarimai buvo pasirašyti 2016 m. balandžio mėn.	N. d.
2016/2017	Nuo EIT įsteigimo 2008 metais iki 2014 m. liepos mėnesio jo direktorius keitėsi keturis kartus. Nuo 2014 m. rugpjūčio mėn. į Direktoriaus vietą priimti pavaduojantys darbuotojai.	Vykdomas (Institutas nekontroliuoja)
2016	Nustatyta reikšmingų ŽIB teisinių subjektų vykdytų pirkimų procedūrų trūkumų. 2016 m. mokėjimai pagal šias netvarkingas pirkimų procedūras sudarė 2,2 milijono eurų. Institutas sukūrė veiksmų planą.	N. d.
2016	Nepaisant to, kad biudžetas smarkai padidėjo – nuo 309 milijonų eurų (2008–2013 m.) iki 2,4 milijardo eurų (2014–2020 m.) ir kad ŽIB skaičius išaugo nuo trijų iki šešių 2016 m. pabaigoje, Instituto patvirtintų etatų skaičius reikšmingai nepasikeitė.	Neįvykdytas (Institutas nekontroliuoja)
2017	EIT su trimis ŽIB pasirašė specialių susitarimų dėl dotacijų pakeitimus likus nedaug laiko iki tinkamumo laikotarpio pabaigos, o vienos ŽIB atveju net ir po šio laikotarpio pabaigos, taip padidinant bendras kompensavimo normas. Ši praktika neskatina ŽIB ieškoti savo finansavimo šaltinių, ji taip pat galėtų pakenkti sąžiningai konkurencijai tarp ŽIB.	N. d.
2017	Dviejų ŽIB veiklos planų pakeitimais taip pat buvo atgaline data įtraukta veikla, kuri nebuvo numatyta pradinuose veiklos planuose, o tai gali neigiamai paveikti sprendimus dėl sutarties skyrimo ir vienodo požiūrio į ŽIB ir neatitinka Finansinio reglamento.	N. d.
2017	2017 m. Institutas įdiegė elektroninę mokėjimų sistemą, todėl buvo pakeistos Instituto procedūros ir jo apskaitos sistema. Tačiau apskaitos sistema nebuvo iš naujo patvirtinta nuo 2012 m.	Vykdomas
2017	EIT veiklos tęstinumo ir veiklos atkūrimo po ekstremaliųjų įvykių planai buvo priimti 2013 m. ir yra pasenę.	Užbaigtas
2017	Kaip ir ankstesniais metais, ŽIB neįsisavino visų EIT skirtų dotacijų sumų.	Vykdomas
2017	EIT stebėjo ŽIB veiksmingumą ir apskaičiavo kai kuriuos veiksmingumo pataisymus. Tačiau šie pataisymai neturėjo finansinio poveikio nė vienam ŽIB, kadangi EIT taiko tik aukštesnius finansinius ir veiksmingumo pataisymus.	Vykdomas (Institutas nekontroliuoja)

Metai	Audito Rūmų pastabos	Taisomojo veiksmo būklė (užbaigtas / vykdomas / neįvykdytas / n. d.)
2017	2017 m. visos ŽIB pagal EIT gaires priėmė tvarumo strategijas, o tai buvo svarbus žingsnis siekiant tvaresnės ŽIB ateities. Tačiau ŽIB generuojamos pajamos ir bendrasis ŽIB partnerių finansavimas tebėra labai maži.	Vykdomas
2017	EIT skelbia skelbimus apie laisvas darbo vietas savo interneto svetainėje ir DG HR interneto svetainėje, bet paprastai jų neskelbia Europos personalo atrankos tarnybos (EPSO) interneto svetainėje.	Vykdomas
2017	E. pirkimai: iki 2017 m. pabaigos Institutas buvo įdiegęs tam tikroms procedūroms taikomas e. sąskaitų išrašymo, bet ne e. konkursų ir e. pasiūlymų teikimo priemones.	Vykdomas
2017	Pagal savo statutą EIT savo laikiniams darbuotojams gali siūlyti tik terminuotas sutartis, kurių maksimali trukmė yra penkeri metai, ir kurios gali būti vieną kartą pratęstos dar penkeriems metams. Tai gali sutrikdyti operacijų tęstinumą.	Vykdomas (Institutas nekontroliuoja)

INSTITUTO ATSAKYMAS

3.9.8. EIT nuodugniai peržiūrėjo per pastaruosius penkerius metus išmokėtas ikimokyklinio ugdymo išmokas visiems į jas teisę turintiems darbuotojams. Tai padaręs Institutas nustatė, kokias sumas jis turi susigrąžinti iš kiekvieno darbuotojo, ir įdiegė papildomas kontrolės priemones, kad sustiprintų darbuotojams mokamų išmokų kontrolę. Neteisėtai išmokėtas sumas iš darbuotojų planuojama susigrąžinti per 2019 m. Be to, apie tai oficialiai pranešta Komisijos tarnybai, atsakingai už EIT darbuotojų atlyginimų ir išmokų mokėjimą, kad šiems darbuotojams būtų nutrauktas ikimokyklinio ugdymo išmokų mokėjimas.

3.9.9. Ši vienintelė klaida išsivėlė dėl nesusipratimo. Ją EIT jau buvo nustatęs ir ištaisęs ECA vizito metu. Tikimybė, kad panaši padėtis pasikartos, yra labai maža. Įdiegtos atitinkamos kontrolės priemonės, kad išmokos nebūtų mokamos naudos gavėjams, kuriems jos nepriklauso, ir finansus tvarkantiems pareigūnams nurodyta griežtai laikytis atitinkamų standartinių veiklos procedūrų.

3.9.10. EIT yra viena iš minėtos preliminariosios sutarties šalių. Šią sutartį administruoja Komisija, todėl EIT negali ginčyti pačios preliminariosios sutarties sąlygų. EIT griežtai laikėsi preliminariojoje sutartyje nustatyto mechanizmo, pagal kurį reikalaujama, kad kaina ir jos padidinimas būtų nurodyti kartu, o ne atskirai. Todėl, priešingai, nei mano Europos Audito Rūmai, EIT laikosi nuomonės, kad jo *ex-ante* patikros veikė tinkamai, nes preliminarioji sutartis įgyvendinta laikantis joje nustatytų sąlygų. Jei rangovas tyčia nurodė kainą, kuri neatitiko taikomų sąlygų, tai turėtų būti laikoma pažeidimu ir atitinkamai ištirta. Kalbant apie ateitį, šis klausimas turėtų būti išspręstas, nes ši preliminarioji sutartis baigė galioti ir buvo pakeista nauja, kurioje nustatyta, kad nurodant kiekvieną kainą reikia nurodyti ir pradinę kainą ir rangovo padidinimą.

3.9.11. ŽIB išankstinio finansavimo sumą vėluota išmokėti dėl to, kad EIT banko sąskaitoje nebuvo grynųjų pinigų. Tai nesusiję su jokiais ETI dotacijų operacijų trūkumais. EIT planavo ir inicijavo Komisijos subsidijos prašymą pagal atitinkamas procedūras, taip pat atsižvelgdamas į galimą neigiamų palūkanų, kurias EIT turi mokėti už dideles banke laikomų grynųjų pinigų sumas, poveikį. Deja, dėl to pinigai vėlavo vieną darbo dieną. Nors šis trumpas vėlavimas iš tikrųjų turėjo palyginti didelį finansinį poveikį, nuo EIT veiksmų jis nepriklausė.

3.9.12. EIT kartu su ŽIB nuolat įgyvendina ŽIB finansinio tvarumo tikslą. Šioje srityje padaryta labai didelė pažanga, nes ŽIB gautos pajamos padidėjo nuo 23,7 milijono eurų (2017 m.) iki 38,4 milijono eurų (2018 m.), ir ŽIB kaupia turtą, užtikrinsiantį pajamas ateityje. Be ŽIB gautų pajamų, ŽIB partneriai taip pat iš esmės prisideda prie bendro ŽIB veiklos sąnaudų finansavimo. Siekiant dar labiau sumažinti ŽIB valdymo išlaidas, EIT nustatė atitinkamas EIT finansuojamų valdymo išlaidų ribas tiek ŽIB lygiu (ne daugiau kaip 12 % visos EIT finansavimo sumos), tiek atskirų darbuotojų lygiu (nustatyta pagal ES Tarnybos nuostatuose apibrėžtus darbo užmokesčius).

3.10. EUROPOS JŪRŲ SAUGUMO AGENTŪRA (EMSA)

ĮVADAS

3.10.1. Europos jūrų saugumo agentūra (toliau – Agentūra arba EMSA), įsikūrusi Lisabonoje, įsteigta Europos Parlamento ir Tarybos reglamentu (EB) Nr. 1406/2002 ⁽⁸²⁾. Agentūros užduotis – užtikrinti aukštą jūrų saugos ir taršos iš laivų prevencijos lygį, teikti techninę pagalbą Komisijai ir valstybėms narėms, prižiūrėti Sąjungos teisės aktų taikymą bei įvertinti jų veiksmingumą.

3.10.2. Lentelėje pateikti pagrindiniai Agentūros duomenys ⁽⁸³⁾.

Lentelė

Pagrindiniai Agentūros duomenys

	2017 m.	2018 m.
Biudžetas (milijonais eurų) ⁽¹⁾	79	77
Iš viso darbuotojų gruodžio 31 d. ⁽²⁾	250	256

⁽¹⁾ Biudžeto skaičiai pagrįsti mokėjimų asignavimais.

⁽²⁾ Darbuotojai – ES pareigūnai, ES laikinieji darbuotojai, ES sutartininkai ir komandiruoti nacionaliniai ekspertai, ne laikinieji darbuotojai ir ne konsultantai.

Šaltinis: Agentūros pateikti duomenys.

AUDITO RŪMŲ PATIKINIMO PAREIŠKIMAS, TEIKIAMAS EUROPOS PARLAMENTUI IR TARYBAI – NEPRIKLAUSOMO AUDITORIAUS ATASKAITA

NUOMONĖ

3.10.3. Mes auditavome:

- Agentūros finansines ataskaitas, kurias sudaro 2018 m. gruodžio 31 d. pasibaigusių finansinių metų finansinės būklės ⁽⁸⁴⁾ ir biudžeto vykdymo ⁽⁸⁵⁾ ataskaitos, ir
- šiose finansinėse ataskaitose atspindimų operacijų teisėtumą ir tvarkingumą,

kaip to reikalauja Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo (SESV) 287 straipsnis.

Finansinių ataskaitų patikimumas

Nuomonė dėl finansinių ataskaitų patikimumo

3.10.4. Mūsų nuomone, 2018 m. gruodžio 31 d. pasibaigusių metų Agentūros metinėse finansinėse ataskaitose Agentūros finansinė būklė 2018 m. gruodžio 31 d. ir su tą dieną pasibaigusiais finansiniais metais susijusių operacijų ir pinigų srautų rezultatai bei grynojo turto pokyčiai visais reikšmingais aspektais yra pateikti teisingai, kaip to reikalauja jos finansinis reglamentas ir Komisijos apskaitos pareigūno priimtos apskaitos taisyklės. Jos pagrįstos tarptautiniu mastu pripažintais viešojo sektoriaus apskaitos standartais.

Finansinėse ataskaitose atspindimų operacijų teisėtumas ir tvarkingumas

Pajamos

Nuomonė dėl finansinėse ataskaitose atspindimų pajamų teisėtumo ir tvarkingumo

3.10.5. Mūsų nuomone, 2018 m. gruodžio 31 d. pasibaigusių finansinių metų finansinėse ataskaitose atspindimos pajamos visais reikšmingais aspektais yra teisėtos ir tvarkingos.

⁽⁸²⁾ OL L 208, 2002 8 5, p. 1.

⁽⁸³⁾ Daugiau informacijos apie Agentūros kompetenciją ir veiklą pateikta jos interneto svetainėje emsa.europa.eu.

⁽⁸⁴⁾ Finansinės būklės ataskaitas sudaro balansas, finansinių rezultatų ataskaita, pinigų srautų lentelė, grynojo turto pokyčių ataskaita, svarbių apskaitos metodų santrauka ir kita aiškinamoji informacija.

⁽⁸⁵⁾ Biudžeto vykdymo ataskaitas sudaro ataskaitos, kuriose suvestos visos biudžetinės operacijos, ir aiškinamoji informacija.

Mokėjimai

Nuomonė dėl finansinėse ataskaitose atspindimų mokėjimų teisėtumo ir tvarkingumo

3.10.6. Mūsų nuomone, 2018 m. gruodžio 31 d. pasibaigusių finansinių metų finansinėse ataskaitose atspindimi mokėjimai visais reikšmingais aspektais yra teisėti ir tvarkingi.

3.10.7. Toliau pateiktos pastabos šios Audito Rūmų nuomonės nekeičia.

PASTABOS DĖL VIDAUS KONTROLĖS PRIEMONIŲ

3.10.8. 2014 m. Komisija daugiau kaip 50 ES institucijų ir įstaigų, įskaitant Agentūrą, vardu su vienu tiekėju pasirašė preliminarąją sutartį dėl techninės ir programinės įrangos įsigijimo ir priežiūros bei pagalbos (IT paslaugų) teikimo. Preliminariosios sutarties vykdytojas veikia kaip tarpininkas tarp Agentūros ir tiekėjų, kurie gali teikti IT paslaugas. Šių tarpininkavimo paslaugų atveju preliminariosios sutarties vykdytojas turi teisę į tiekėjų kainų padidėjimus, siekiančius nuo dviejų iki devynių procentų. Nepaisant to, kad dauguma šių IT paslaugų ir susijusių kainų buvo nustatytos preliminariojoje sutartyje, sudarytoje po konkurencinės pirkimų procedūros, ši sutartis taip pat leidžia pirkti konkrečiai nepaminėtas IT paslaugas. Vieno audituoto mokėjimo, kurio vertė – apie 15 000 eurų, atveju Agentūra per sutarties vykdytoją nusipirko programinės įrangos licencijų, nepatikrinusi, ar paslaugų teikėjas pareikalavo sumokėti teisingą kainą, arba kad sutarties vykdytojui buvo nustatytas teisingas padidėjimas. 2018 m. visi mokėjimai sutarties vykdytojui sudarė 1 589 918 eurų. Agentūra turėtų pritaikyti pagal tokias sutartis atliekamų mokėjimų *ex ante* patikras ir užtikrinti konkursinę visų pirkimų procedūrą ⁽⁸⁶⁾.

INFORMACIJA APIE VIDAUS AUDITO TARNYBOS ATASKAITAS

3.10.9. 2018 m. Komisijos vidaus audito tarnyba paskelbė audito ataskaitą dėl „Vizitų ir patikrinimų (didžiausią dėmesį skiriant Kokybės valdymo sistemai) Europos jūrų saugumo agentūroje“ ⁽⁸⁷⁾. Agentūra parengė veiksmų planą, kuriame nagrinėjamos galimos tobulintinos sritys.

ATSIŽVELGIMAS Į ANKSTESNIŲ METŲ PASTABAS

3.10.10. Taisomųjų veiksmų atsižvelgiant į Audito Rūmų ankstesnių metų pastabas apžvalga pateikta *priede*.

⁽⁸⁶⁾ Tuo tarpu 2014 m. preliminariosios sutarties galiojimas baigėsi, o pagal tolesnio pagrindo koncepciją geriau skatinama sąžininga konkurencija.

⁽⁸⁷⁾ Mes audito darbo netikrinome.

PRIEDAS

Atsižvelgimas į ankstesnių metų pastabas

Metai	Audito Rūmų pastabos	Taisomojo veiksmo būklė (užbaigtas / vykdomas / neįvykdytas / n. d.)
2017	Tarpininkavimo paslaugų atveju preliminariosios sutarties vykdytojas turi teisę į tiekėjų kainų padidinimus, siekiančius nuo dviejų iki devynių procentų. 2017 m. visi mokėjimai preliminariosios sutarties vykdytojui sudarė 1,7 milijono eurų. Agentūra sistemingai netikrina kainų ir jų padidinimų, nustatytų kartu su tiekėjų kotiruotomis kainomis, ir preliminariosios sutarties vykdytojui pateiktų sąskaitų faktūrų.	Neįvykdytas
2017	Agentūra skelbia skelbimus apie laisvas darbo vietas savo interneto svetainėje ir socialiniuose tinkluose, bet jų neskelbia Europos personalo atrankos tarnybos (EPSO) interneto svetainėje.	Vykdomas
2017	E. pirkimai: iki 2017 m. pabaigos Agentūra buvo įdiegusi tam tikroms procedūroms taikomas e. sąskaitų faktūrų išrašymo ir e. pasiūlymų teikimo, bet ne e. konkursų priemones.	Užbaigtas

AGENTŪROS ATSAKYMAS

3.10.8. Minimą viešųjų pirkimų procedūrą preliminariajai sutarčiai sudaryti vykdė Europos Komisija (Informatikos GD) ir Agentūra niekaip prie jos neprisidėjo (pavyzdžiui, nesirinko procedūros rūšies, sutarties tipo ir įgyvendinimo mechanizmo). Šios preliminariosios sutarties įgyvendinimo mechanizmas neapėmė nustatytų kainų sąrašo, vietoj jo Informatikos GD nusprendė taikyti kainų didinimo sistemą. Agentūra atsižvelgė į Audito Rūmų pastabas ir į savo sutartis įtraukė tinkamus kontrolės mechanizmus. EMSA buvo informuota, kad rangovas pasinaudojo savo teise nutraukti sutartį nuo 2019 m. spalio 12 d.

3.1.1. EUROPOS SAJUNGOS TINKLŲ IR INFORMACIJOS APSAUGOS AGENTŪRA (ENISA)

ĮVADAS

3.1.1.1. Atėnuose ir Heraklione ⁽⁸⁸⁾ įsikūrusi Europos Sąjungos tinklų ir informacijos apsaugos agentūra (toliau – Agentūra arba ENISA) įsteigta Europos Parlamento ir Tarybos reglamentu (EB) Nr. 460/2004 ⁽⁸⁹⁾, kuris po įvairių pataisų buvo pakeistas Europos Parlamento ir Tarybos reglamentu (ES) Nr. 526/2013 ⁽⁹⁰⁾. Pagrindinė Agentūros užduotis – palaikant nacionalines ir Sąjungos lygmens iniciatyvas, sustiprinti Sąjungos gebėjimus užkertant kelią tinklų ir informacijos apsaugos problemoms bei jas sprendžiant.

3.1.1.2. *Lentelėje* pateikti pagrindiniai Agentūros duomenys ⁽⁹¹⁾.

Lentelė

Pagrindiniai Agentūros duomenys

	2017 m.	2018 m.
Biudžetas (milijonais eurų) ⁽¹⁾	11	11
Iš viso darbuotojų gruodžio 31 d. ⁽²⁾	74	70

⁽¹⁾ Biudžeto skaičiai pagrįsti mokėjimų asignavimais.

⁽²⁾ Darbuotojai – ES pareigūnai, ES laikinieji darbuotojai, ES sutartininkai ir komandiruoti nacionaliniai ekspertai, ne laikinieji darbuotojai ir ne konsultantai.

Šaltinis: Agentūros pateikti duomenys.

AUDITO RŪMŲ PATIKINIMO PAREIŠKIMAS, TEIKIAMAS EUROPOS PARLAMENTUI IR TARYBAI – NEPRIKLAUSOMO AUDITORIAUS ATASKAITA

NUOMONĖ

3.1.1.3. Mes auditavome:

- Agentūros finansines ataskaitas, kurias sudaro 2018 m. gruodžio 31 d. pasibaigusių finansinių metų finansinės būklės ⁽⁹²⁾ ir biudžeto vykdymo ⁽⁹³⁾ ataskaitos, ir
- šiose finansinėse ataskaitose atspindimų operacijų teisėtumą ir tvarkingumą,

kaip to reikalauja Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo (SESV) 287 straipsnis.

Finansinių ataskaitų patikimumas

Nuomonė dėl finansinių ataskaitų patikimumo

3.1.1.4. Mūsų nuomone, 2018 m. gruodžio 31 d. pasibaigusių metų Agentūros metinėse finansinėse ataskaitose Agentūros finansinė būklė 2018 m. gruodžio 31 d. ir su tą dieną pasibaigusiais finansiniais metais susijusių operacijų ir pinigų srautų rezultatai bei grynojo turto pokyčiai visais reikšmingais aspektais yra pateikti teisingai, kaip to reikalauja jos finansinis reglamentas ir Komisijos apskaitos pareigūno priimtos apskaitos taisyklės. Jos pagrįstos tarptautiniu mastu pripažintais viešojo sektoriaus apskaitos standartais.

⁽⁸⁸⁾ 2013 m. kovo mėn. Agentūros veiklos personalas buvo perkeltas į Atėnus.

⁽⁸⁹⁾ OL L 77, 2004 3 13, p. 1.

⁽⁹⁰⁾ OL L 165, 2013 6 18, p. 41.

⁽⁹¹⁾ Daugiau informacijos apie Agentūros kompetenciją ir veiklą pateikta jos interneto svetainėje www.enisa.europa.eu.

⁽⁹²⁾ Finansinės būklės ataskaitas sudaro balansas, finansinių rezultatų ataskaita, pinigų srautų lentelė, grynojo turto pokyčių ataskaita, svarbių apskaitos metodų santrauka ir kita aiškinamoji informacija.

⁽⁹³⁾ Biudžeto vykdymo ataskaitas sudaro ataskaitos, kuriose suvestos visos biudžetinės operacijos, ir aiškinamoji informacija.

Finansinėse ataskaitose atspindimų operacijų teisėtumas ir tvarkingumas**Pajamos**

Nuomonė dėl finansinėse ataskaitose atspindimų pajamų teisėtumo ir tvarkingumo

3.11.5. Mūsų nuomone, 2018 m. gruodžio 31 d. pasibaigusių finansinių metų finansinėse ataskaitose atspindimos pajamos visais reikšmingais aspektais yra teisėtos ir tvarkingos.

Mokėjimai

Nuomonė dėl finansinėse ataskaitose atspindimų mokėjimų teisėtumo ir tvarkingumo

3.11.6. Mūsų nuomone, 2018 m. gruodžio 31 d. pasibaigusių finansinių metų finansinėse ataskaitose atspindimi mokėjimai visais reikšmingais aspektais yra teisėti ir tvarkingi.

3.11.7. Toliau pateiktos pastabos šios Audito Rūmų nuomonės nekeičia.

PASTABOS DĖL VIDAUS KONTROLĖS PRIEMONIŲ

3.11.8. Agentūra neturi jautrių pareigybių politikos, kuri padėtų nustatyti jautrias pareigas, jas nuolat atnaujinti ir nustatyti tinkamas priemones, kad būtų sumažinta asmeninio suinteresuotumo rizika. Tai neatitinka Agentūros vidaus kontrolės standartų. Agentūra turėtų nedelsdama priimti ir įgyvendinti tokią jautrių pareigybių politiką.

INFORMACIJA APIE VIDAUS AUDITO TARNYBOS ATASKAITAS

3.11.9. 2018 m. Komisijos vidaus audito tarnyba paskelbė audito ataskaitą „Suinteresuotųjų subjektų dalyvavimas rengiant siektinus ENISA rezultatus“⁽⁹⁴⁾. Agentūra parengė veiksmų planą, kuriame nagrinėjamos galimos tobulintinos sritys.

ATSIŽVELGIMAS Į ANKSTESNIŲ METŲ PASTABAS

3.11.10. Taisomųjų veiksmų atsižvelgiant į Audito Rūmų ankstesnių metų pastabas apžvalga pateikta *priede*.

⁽⁹⁴⁾ Mes audito darbo netikrinome.

PRIEDAS

Atsižvelgimas į ankstesnių metų pastabas

Metai	Audito Rūmų pastabos	Taisomojo veiksmo būklė (užbaigtas / vykdomas / neįvykdytas / n. d.)
2015	Agentūra planuoja perkelti administracijos darbuotojus į Atėnus, nors jos reglamente nustatyta, kad administracijos darbuotojai turėtų dirbti Heraklione ⁽¹⁾ .	Vykdomas
2016	Agentūra perkėlė dar aštuonis darbuotojus į Atėnus, sumažindama Herakliono darbuotojų skaičių iki 14 ⁽²⁾ . Gali būti taip, kad jeigu visas personalas būtų centralizuotas vienoje vietoje, išlaidas būtų galima dar labiau sumažinti.	Vykdomas
2017	Naujasis Agentūros apskaitos pareigūnas pareigas eiti pradėjo 2017 m. gruodžio 1 d. Pareigų perdavimo procesas buvo netinkamai atliktas.	N. d.
2017	Agentūra skelbia skelbimus apie laisvas darbo vietas savo interneto svetainėje ir socialiniuose tinkluose, bet jų neskelbia Europos personalo atrankos tarnybos (EPSO) interneto svetainėje.	Vykdomas
2017	Agentūra neatliko išsamios galimo „Brexit'o“ poveikio analizės.	Užbaigtas

⁽¹⁾ Šiuo metu vyksta derybos su Graikijos vyriausybe dėl naujos sutarties dėl būstinės.

⁽²⁾ Pagal ENISA, 2018 m. pabaigoje šis skaičius buvo dar labiau sumažėjęs iki aštuonių darbuotojų.

AGENTŪROS ATSAKYMAS

Agentūra atsižvelgė į Audito Rūmų ataskaitą.

3.1.2. EUROPOS SAJUNGOS GELEŽINKELIŲ AGENTŪRA (ERA)

IVADAS

3.1.2.1. Europos Sąjungos geležinkelių agentūra (toliau – Agentūra arba ERA), įsikūrusi Lilyje ir Valansjene, įsteigta Europos Parlamento ir Tarybos reglamentu (EB) Nr. 881/2004 ⁽⁹⁵⁾, kuris 2016 m. buvo pakeistas Europos Parlamento ir Tarybos reglamentu (EB) Nr. 2016/796 ⁽⁹⁶⁾. Agentūros tikslas – padidinti geležinkelių sistemų sąveikos lygį ir kurti bendrą saugumo strategiją, siekiant prisidėti prie konkurencingesnio aukštą saugos lygį turinčio Europos geležinkelių sektoriaus kūrimo.

3.1.2.2. *Lentelėje* pateikti pagrindiniai Agentūros duomenys ⁽⁹⁷⁾.

Lentelė

Pagrindiniai Agentūros duomenys

	2017 m.	2018 m.
Biudžetas (milijonais eurų) ⁽¹⁾	31	29
Iš viso darbuotojų gruodžio 31 d. ⁽²⁾	164	165

⁽¹⁾ Biudžeto skaičiai pagrįsti mokesčių asignavimais.

⁽²⁾ Darbuotojai – ES pareigūnai, ES laikinieji darbuotojai, ES sutartininkai ir komandiruoti nacionaliniai ekspertai, ne laikinieji darbuotojai ir ne konsultantai.

Šaltinis: Agentūros pateikti duomenys.

AUDITO RŪMŲ PATIKINIMO PAREIŠKIMAS, TEIKIAMAS EUROPOS PARLAMENTUI IR TARYBAI – NEPRIKLAUSOMO AUDITORIAUS ATASKAITA

NUOMONĖ

3.1.2.3. Mes auditavome:

a) Agentūros finansines ataskaitas, kurias sudaro 2018 m. gruodžio 31 d. pasibaigusių finansinių metų finansinės būklės ⁽⁹⁸⁾ ir biudžeto vykdymo ⁽⁹⁹⁾ ataskaitos, ir

b) šiose finansinėse ataskaitose atspindimų operacijų teisėtumą ir tvarkingumą,

kaip to reikalauja Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo (SESV) 287 straipsnis.

Finansinių ataskaitų patikimumas

Nuomonė dėl finansinių ataskaitų patikimumo

3.1.2.4. Mūsų nuomone, 2018 m. gruodžio 31 d. pasibaigusių metų Agentūros metinėse finansinėse ataskaitose Agentūros finansinė būklė 2018 m. gruodžio 31 d. ir su tą dieną pasibaigusiais finansiniais metais susijusių operacijų ir pinigų srautų rezultatai bei grynojo turto pokyčiai visais reikšmingais aspektais yra pateikti teisingai, kaip to reikalauja jos finansinis reglamentas ir Komisijos apskaitos pareigūno priimtos apskaitos taisyklės. Jos pagrįstos tarptautiniu mastu pripažintais viešojo sektoriaus apskaitos standartais.

⁽⁹⁵⁾ O L 164, 2004 4 30, p. 1.

⁽⁹⁶⁾ O L 220, 2004 6 21, p. 3 ir O L 138, 2016 5 26, p. 1. Pagal pastarąjį reglamentą Agentūros pirminis pavadinimas „Europos geležinkelio agentūra“ buvo pakeistas į „Europos Sąjungos geležinkelių agentūra“.

⁽⁹⁷⁾ Daugiau informacijos apie Agentūros kompetenciją ir veiklą pateikta jos interneto svetainėje www.era.europa.eu.

⁽⁹⁸⁾ Finansinės būklės ataskaitas sudaro balansas, finansinių rezultatų ataskaita, pinigų srautų lentelė, grynojo turto pokyčių ataskaita, svarbių apskaitos metodų santrauka ir kita aiškinamoji informacija.

⁽⁹⁹⁾ Biudžeto vykdymo ataskaitas sudaro ataskaitos, kuriose suvestos visos biudžetinės operacijos, ir aiškinamoji informacija.

Finansinėse ataskaitose atspindimų operacijų teisėtumas ir tvarkingumas**Pajamos**

Nuomonė dėl finansinėse ataskaitose atspindimų pajamų teisėtumo ir tvarkingumo

3.12.5. Mūsų nuomone, 2018 m. gruodžio 31 d. pasibaigusiu finansinių metų finansinėse ataskaitose atspindimos pajamos visais reikšmingais aspektais yra teisėtos ir tvarkingos.

Mokėjimai

Nuomonė dėl finansinėse ataskaitose atspindimų mokėjimų teisėtumo ir tvarkingumo

3.12.6. Mūsų nuomone, 2018 m. gruodžio 31 d. pasibaigusiu finansinių metų finansinėse ataskaitose atspindimi mokėjimai visais reikšmingais aspektais yra teisėti ir tvarkingi.

3.12.7. Toliau pateiktos pastabos šios Audito Rūmų nuomonės nekeičia.

PASTABOS DĖL OPERACIJŲ TEISĖTUMO IR TVARKINGUMO

3.12.8. Į 2017 m. pirkimų planą buvo įtrauktas tiesioginės sutarties, skirtos Konferencijos saugos klausimais organizavimui 2018 m. balandžio mėn., sudarymas; jos biudžetas – 100 000 eurų. Konferenciją organizavo vietos paslaugų teikėjas už 15 000 eurų nesiekiantį mokesčių, o tai leido Agentūrai naudoti derybų procedūrą su vienu konkurso dalyviu. Pagal konkurso specifikacijas dėl visų susijusių paslaugų (konferencijos vietos, aprūpinimo maistu ir gėrimais, transporto ir pan.) turėtų būti sudarytos sutartys ir jas turi atskirai apmokėti Agentūra. Kadangi paaiškėjo, kad ši procedūra yra pernelyg sudėtinga ir atima daug laiko, sutartis buvo iš dalies pakeista 2018 m. vasario mėn., siekiant sudaryti galimybę apmokėti visas susijusias paslaugas per vietos paslaugų teikėją. Visų 2018 m. faktiškai apmokėtų paslaugų suma sudarė 63 380 eurų be PVM. Sprendimas sudaryti sutartis dėl visų susijusių paslaugų ir jas atskirai apmokėti buvo dirbtinis sutarties padalijimas. Sutartis ir visi susiję mokėjimai yra netvarkingi. Agentūra turėtų užtikrinti, kad pirkimų procedūros būtų pasirenkamos laikantis Finansinio reglamento.

PASTABOS DĖL VIDAUS KONTROLĖS PRIEMONIŲ

3.12.9. 2014 m. Komisija daugiau kaip 50 ES institucijų ir įstaigų, įskaitant Agentūrą, vardu su vienu tiekėju pasirašė preliminarįją sutartį dėl techninės ir programinės įrangos įsigijimo ir priežiūros bei pagalbos (IT paslaugų) teikimo. Preliminariosios sutarties vykdytojas veikia kaip tarpininkas tarp Agentūros ir tiekėjų, kurie gali teikti IT paslaugas. Nepaisant to, kad dauguma šių IT paslaugų ir susijusių kainų buvo nustatytos preliminariojoje sutartyje, sudarytoje po konkurencinės pirkimų procedūros, ši sutartis taip pat leidžia pirkti konkrečiai nepaminėtas IT paslaugas. Vieno audituoto mokėjimo, kurio vertė – apie 20 000 eurų, atveju Agentūra per sutarties vykdytoją nusipirko programinės įrangos licencijų, kurios nebuvo konkrečiai įvardytos, nepatikrinusi, ar paslaugų teikėjas pareikalavo sumokėti teisingą kainą, arba kad sutarties vykdytojui buvo nustatytas teisingas padidinimas. ERA atliktos *ex ante* patikros šiuo atžvilgiu buvo neveiksmingos. Pati preliminarioji sutartis gali apriboti konkurenciją dėl konkrečiai neįvardytų IT paslaugų, nes nėra jokių įrodymų, kad preliminariosios sutarties vykdytojas pasirenka tiekėjus konkurenciniu pagrindu. 2018 m. visi mokėjimai sutarties vykdytojui sudarė 839 923 eurus. Agentūra turėtų pritaikyti pagal tokias sutartis atliekamų mokėjimų *ex ante* patikras ir užtikrinti konkursinę visų pirkimų procedūrą ⁽¹⁰⁰⁾.

3.12.10. Vadovaujantis Agentūros išplėtais įgaliojimais jos naujajame reglamente, Agentūra 2019 m. pradės rinkti mokesčius ir rinkliavas už sertifikavimo užduotis. Reglamente reikalaujama atsizvelgti į specialius mažųjų ir vidutinių įmonių (MVĮ) poreikius šiuo atžvilgiu. Siekdama užtikrinti, kad MVĮ būtų teisingai taikomi mokesčiai ir rinkliavos, Agentūra turėtų pradėti taikyti veiksmingas patikras, skirtas patikrinti pareiškėjams taikomus MVĮ kriterijus.

⁽¹⁰⁰⁾ Tuo tarpu 2014 m. preliminariosios sutarties galiojimas baigėsi, o pagal tolesnio pagrindo koncepciją geriau skatinama sąžininga konkurencija.

PASTABOS DĖL BIUDŽETO VALDYMO

3.1.2.11. Pagal naująjį reglamentą ⁽¹⁰¹⁾ mokesčiai ir rinkliavos yra Agentūros asignuotosios įplaukos. Kad Agentūra galėtų tinkamai planuoti mokesčius ir rinkliavas bei atitinkamus įsipareigojimus ir mokėjimus biudžete, būtina atlikti kai kuriuos Agentūros finansinio reglamento įgyvendinimo taisyklių pakeitimus. Be to, mokesčių ir rinkliavų sąskaitos faktūros gali būti išrašomos tik po to, kai užbaigiama teikiama paslauga, o tarpinės sąskaitos faktūros gali būti išrašomos tik kas šešis mėnesius ⁽¹⁰²⁾. Agentūra turės atidžiai stebėti su mokesčiais ir rinkliavomis susijusias išlaidas ir kaip galima greičiau išrašyti tarpinių sumų mokėjimo sąskaitas faktūras, kad būtų užkirstas kelias biudžeto deficitui metų pabaigoje.

INFORMACIJA APIE VIDAUS AUDITO TARNYBOS ATASKAITAS

3.1.2.12. 2018 m. Komisijos vidaus audito tarnyba paskelbė audito ataskaitą dėl „Programų, projektų ir paslaugų (įskaitant IT) valdymo Europos Sąjungos geležinkelių agentūroje“. Agentūra parengė veiksmų planą, kuriame nagrinėjamos galimos tobulintinos sritys.

ATSIŽVELGIMAS Į ANKSTESNIŲ METŲ PASTABAS

3.1.2.13. Taisomųjų veiksmų atsižvelgiant į Audito Rūmų ankstesnių metų pastabas apžvalga pateikta *priede*.

⁽¹⁰¹⁾ 2016 m. gegužės 11 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2016/796 dėl Europos Sąjungos geležinkelių agentūros ir kuriuo panaikinamas Reglamentas (EB) Nr. 881/2004 (OL L 138, 2016 5 26, p. 1).

⁽¹⁰²⁾ Žr. Komisijos įgyvendinimo reglamento (ES) 2018/764 (mokesčių ir rinkliavų reglamento) 5 straipsnio 6 dalį (OL L 129, 2018 5 25, p. 68).

PRIEDAS

Atsižvelgimas į ankstesnių metų pastabas

Metai	Audito Rūmų pastabos	Taisomojo veiksmo būklė (užbaigtas / vykdomas / neįvykdytas / n. d.)
2013	Agentūra įsikūrusi Lilyje ir Valansjene. Gali būti taip, kad jeigu visos operacijos būtų centralizuotos vienoje vietoje, išlaidas būtų galima sumažinti.	Vykdomas (Agentūra nekontroliuoja)
2017	Nėra aiškaus leidimus duodančio pareigūno ir apskaitos pareigūno pareigų atskyrimo.	Užbaigtas
2017	Vieno audituoto mokėjimo, sudariusio apie 47 000 eurų, atveju Agentūra pirko per preliminarią sutartį su tarpiniu sutarties vykdytoju IT paslaugas netaikydama jokios konkursinės procedūros ar išankstinio rinkos tyrimo. 2017 m. visi mokėjimai tiekėjui sudarė 1,1 milijono eurų.	Neįvykdytas

AGENTŪROS ATSAKYMAS

3.1.2.8. Agentūra nesutinka su išvada, kurioje teigiama: „Sprendimas sudaryti sutartis dėl visų susijusių paslaugų ir jas atskirai apmokėti buvo dirbtinis sutarties padalijimas“. Vis dėlto agentūra ketina parengti įgaliojimus, kad būtų galima pasirašyti preliminariąją sutartį su specializuota bendrove, atsakinga už tokių renginių, kaip konferencijos, rengimą.

3.1.2.9. Agentūra naudojo DIGIT preliminariąją sutartį. Vis dėlto agentūra atsižvelgia į Audito Rūmų pastabą. Agentūra laukia, kol bus parengta nauja DIGIT preliminarioji sutartis, kurioje numatoma atnaujinti tiekėjų varžymąsi.

3.1.2.10. Agentūra žino, kad reikia atsižvelgti į konkrečius mažųjų ir vidutinių įmonių (MVI) poreikius. Kaip nurodyta Įgyvendinimo reglamento dėl mokesčių ir rinkliavų 5 straipsnio 9 dalyje ⁽¹⁰³⁾, jei pareiškėjas yra mažoji arba vidutinė įmonė, agentūra atsižvelgia į pagrįstus prašymus nustatyti vėlesnius mokėjimo ir mokėjimo dalimis terminus.

3.1.2.11. Agentūra jau pateikė Komisijai prašymą leisti nukrypti nuo nuostatų, kad galėtų iš dalies pakeisti Finansinį reglamentą. Tikimasi netrukus gauti nuomonę šiuo klausimu. Be to, siekiant išvengti biudžeto deficito metų pabaigoje, bus atidžiai stebimos išlaidos ir išrašomos tarpinių sumų mokėjimo sąskaitos faktūros.

⁽¹⁰³⁾ 2018 m. gegužės 2 d. Komisijos įgyvendinimo reglamentas (ES) 2018/764 dėl Europos Sąjungos geležinkelių agentūrai mokamų mokesčių bei rinkliavų ir jų mokėjimo sąlygų (OL L 129, 2018 5 25, p. 68).

3.1.3. EUROPOS VERTYBINIŲ POPIERIŲ IR RINKŲ INSTITUCIJA (ESMA)

ĮVADAS

3.1.3.1. Paryžiuje įsikūrusi Europos vertybinių popierių ir rinkų institucija (toliau – Institucija arba ESMA) įsteigta Europos Parlamento ir Tarybos reglamentu (ES) Nr. 1095/2010 ⁽¹⁰⁴⁾. Institucijos tikslas – gerinti ES vidaus finansų rinkos veikimą užtikrinant aukštą, veiksmingą ir nuoseklų reglamentavimo ir priežiūros lygį, skatinant finansų sistemų vientisumą ir stabilumą ir stiprinant tarptautinės priežiūros koordinavimą, kad būtų užtikrintas finansų sistemos stabilumas ir veiksmingumas.

3.1.3.2. *Lentelėje* pateikti pagrindiniai Institucijos duomenys ⁽¹⁰⁵⁾.

Lentelė

Pagrindiniai Institucijos duomenys

	2017 m.	2018 m.
Biudžetas (milijonais eurų) ⁽¹⁾	42	44
Iš viso darbuotojų gruodžio 31 d. ⁽²⁾	226	231

⁽¹⁾ Biudžeto skaičiai pagrįsti mokėjimų asignavimais.

⁽²⁾ Darbuotojai – ES pareigūnai, ES laikinieji darbuotojai, ES sutartininkai ir komandiruoti nacionaliniai ekspertai, ne laikinieji darbuotojai ir ne konsultantai.

Šaltinis: Institucijos pateikti duomenys.

AUDITO RŪMŲ PATIKINIMO PAREIŠKIMAS, TEIKIAMAS EUROPOS PARLAMENTUI IR TARYBAI – NEPRIKLAUSOMO AUDITORIAUS ATASKAITA

NUOMONĖ

3.1.3.3. Mes auditavome:

- Institucijos finansines ataskaitas, kurias sudaro 2018 m. gruodžio 31 d. pasibaigusių finansinių metų finansinės būklės ⁽¹⁰⁶⁾ ir biudžeto vykdymo ⁽¹⁰⁷⁾ ataskaitos, ir
- šiose finansinėse ataskaitose atspindimų operacijų teisėtumą ir tvarkingumą,

kaip to reikalauja Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo (SESV) 287 straipsnis.

Finansinių ataskaitų patikimumas

Nuomonė dėl finansinių ataskaitų patikimumo

3.1.3.4. Mūsų nuomone, 2018 m. gruodžio 31 d. pasibaigusių finansinių metų Institucijos finansinėse ataskaitose Institucijos finansinė būklė 2018 m. gruodžio 31 d. bei tą dieną pasibaigusių finansinių metų operacijų ir pinigų srautų rezultatai bei grynojo turto pokyčiai visais reikšmingais aspektais yra pateikti teisingai, kaip to reikalauja jos finansinis reglamentas ir Komisijos apskaitos pareigūno priimtos apskaitos taisyklės. Jos pagrįstos tarptautiniu mastu pripažintais viešojo sektoriaus apskaitos standartais.

⁽¹⁰⁴⁾ OL L 331, 2010 12 15, p. 84.

⁽¹⁰⁵⁾ Daugiau informacijos apie Institucijos kompetenciją ir veiklą pateikiama jos interneto svetainėje www.esma.europa.eu.

⁽¹⁰⁶⁾ Finansinės būklės ataskaitas sudaro balansas, finansinių rezultatų ataskaita, pinigų srautų lentelė, grynojo turto pokyčių ataskaita, svarbių apskaitos metodų santrauka ir kita aiškinamoji informacija.

⁽¹⁰⁷⁾ Biudžeto vykdymo ataskaitas sudaro ataskaitos, kuriose suvestos visos biudžetinės operacijos, ir aiškinamoji informacija.

Finansinėse ataskaitose atspindimų operacijų teisėtumas ir tvarkingumas**Pajamos**

Nuomonė dėl finansinėse ataskaitose atspindimų pajamų teisėtumo ir tvarkingumo

3.13.5. Mūsų nuomone, 2018 m. gruodžio 31 d. pasibaigusių finansinių metų finansinėse ataskaitose atspindimos pajamos visais reikšmingais aspektais yra teisėtos ir tvarkingos.

Kita

3.13.6. Kredito reitingų agentūroms taikomi mokesčiai yra pagrįsti jų, kaip juridinių subjektų, o ne grupės ar susijusių subjektų grupės pajamomis. Tai sukuria beveik teisėtą galimybę sumažinti mokesčius ar jų išvengti pervedant pajamas iš ES jurisdikcijoje esančių kredito reitingų agentūrų su jomis susijusiems subjektams už ES ribų. Tikėtinas šios spragos teisės aktuose finansinis poveikis yra nežinomas. Institucija teisingai taikydama Reglamentą, nustatė riziką ir pranešė apie ją Komisijai. Institucija turėtų tęsti diskusiją su Komisija siekdama susitarti dėl būtinų pakeitimų.

3.13.7. 27 % Institucijos biudžeto yra finansuojama iš Europos Sąjungos lėšų, 42 % iš tiesioginių ES valstybių narių įnašų, 29 % iš mokesčių, gautų iš prižiūrimų subjektų (kredito reitingų agentūrų ir sandorių duomenų saugyklų), bei 2 % iš kitų šaltinių. Gali būti, kad ateityje Institucijos pajamos sumažės dėl JK sprendimo išstoti iš ES.

Mokėjimai

Nuomonė dėl finansinėse ataskaitose atspindimų mokėjimų teisėtumo ir tvarkingumo

3.13.8. Mūsų nuomone, 2018 m. gruodžio 31 d. pasibaigusių finansinių metų finansinėse ataskaitose atspindimi mokėjimai visais reikšmingais aspektais yra teisėti ir tvarkingi.

3.13.9. Toliau pateiktos pastabos šios Audito Rūmų nuomonės nekeičia.

PASTABOS DĖL OPERACIJŲ TEISĖTUMO IR TVARKINGUMO

3.13.10. Institucija naudoja sutartis su IT bendrovėmis, kurios buvo suformuluotos taip, kad galėtų reikšti laikinųjų darbuotojų paskyrimą („mise à disposition“), o ne aiškiai apibrėžtą IT paslaugų ar produktų teikimą. Laikinių darbuotojų suteikimas gali būti vykdomas tik pagal sutartis su įgaliotomis laikinojo įdarbinimo agentūromis ir pagal Direktyvą 2008/104/EB bei konkrečias valstybių narių priimtas tos direktyvos perkėlimo į nacionalinę teisę taisykles. Šių darbo paslaugų teikimo sutarčių naudojimas neatitiktų ES socialinių ir užimtumo taisyklių, o Institucijai kyla teisinė rizika ir rizika reputacijai. Susiję 2018 m. atlikti mokėjimai sudarė 1 257 479 eurų. Institucija turėtų užtikrinti, kad sutartyse nebūtų painiojamas IT paslaugų pirkimas su laikinųjų darbuotojų samdymu.

PASTABOS DĖL BIUDŽETO VALDYMO

3.13.11. Institucija *kredito reitingų agentūroms* taiko mokesčius pagal susijusį mokesčių reglamentą. Šie mokesčiai turėtų būti naudojami tik ESMA išlaidoms, susijusioms su kredito reitingų agentūrų registravimu, sertifikavimu priežiūra, padengti. 2017 m. ESMA kredito reitingų agentūroms nustatė mokesčius, kurie viršijo šias išlaidas 853 950 eurų, ir išleido perviršį kitai veiklai. Remiantis ESMA po audito pateikta informacija, padėtis pasikeitė 2018 m., kai išlaidos susijusius nustatytus mokesčius viršijo 228 664 eurais. Bendras nuokrypis 2015–2018 m. laikotarpiu sudaro 540 412 eurų (arba 1,6 %). Be to, ESMA *sandorių duomenų saugykloms* taiko mokesčius pagal susijusį mokesčių reglamentą. Šie mokesčiai turėtų būti naudojami tik ESMA išlaidoms, susijusioms su jų registravimu ir priežiūra, padengti. 2017 m. Institucijos išlaidos susijusius nustatytus mokesčius viršijo 452 466 eurais. Remiantis ESMA po audito pateikta informacija, 2018 m. Institucijos išlaidos susijusius nustatytus mokesčius viršijo 30 882 eurais. Bendras nuokrypis 2015–2018 m. laikotarpiu sudaro 545 735 eurus (arba 6 %). Nepaisant to, kad Institucija laikėsi Komisijos šiuo klausimu pateiktų gairių, perviršiai ir deficitai gali lemti metinį veiklos kryžminį finansavimą. Institucija turėtų atrasti praktiką, kuri leistų išvengti tokio kryžminio finansavimo, pavyzdžiui, koreguodama metinius mokesčius pagal ankstesnių metų perviršius ir deficitus arba įvesdama asignuotųjų pajamų modelį su mokesčiais susijusiai veiklai.

PASTABOS DĖL PATIKIMO FINANSŲ VALDYMO IR VEIKSMINGUMO

3.1.3.12. 2018 m. ESMA pradėjo vykdyti pirkimo procedūrą dėl naujų biuro patalpų Paryžiuje nuomos. Iš pradžių ESMA planavo jungtinę pirkimų procedūrą su kitomis Europos įstaigomis, kaip antai Europos bankininkystės institucija, kuri tuo metu rengėsi persikelti iš Londono į Paryžių. Tačiau institucijos išnagrinėjo, kad numatomi jungtinės pirkimų procedūros privalumai nepasitvirtins ir abi institucijos vykdė atskiras pirkimų procedūras dėl biuro patalpų ir dėl kitų susijusių paslaugų, kaip antai nekilnojamojo turto konsultacijų, biuro patalpų dizaino ir projektų valdymo. Tai buvo prarasta galimybė užtikrinti masto ekonomiją ir efektyvumo padidėjimą. Institucijos turėtų tęsti savo bendradarbiavimą ir taikyti bendras pirkimų procedūras, kai tai įmanoma.

3.1.3.13. ESMA įdėjo didelių pastangų rengdama konkursų dėl naujų biuro patalpų nuomos dokumentus ir jų vertinimo metodiką. Tačiau Institucija vis dar turi patobulinti konkursų vertinimų dokumentaciją ir atsekamumą. Visų pirma vertinimo ataskaitos yra pagrindinis tolesnių pirkimų procedūrų etapų ataskaitos taškas, o ginčo atveju jų turinys turėtų būti išsamus ir jose turėtų būti suteikta visa reikalinga informacija.

INFORMACIJA APIE VIDAUS AUDITO TARNYBOS ATASKAITAS

3.1.3.14. 2018 m. Komisijos vidaus audito tarnyba paskelbė audito ataskaitą dėl „Pajamų ir veikla grindžiamo valdymo Europos vertybinių popierių ir rinkų institucijoje“. ESMA parengė veiksmų planą, kuriame nagrinėjama keletas galimų tobulintinių sričių.

PRIEDAS

Atsižvelgimas į ankstesnių metų pastabas

Metai	Audito Rūmų pastabos	Taisomojo veiksmo būklė (užbaigtas / vykdomas / neįvykdytas / n. d.)
2017	Institucija skelbia skelbimus apie laisvas darbo vietas savo interneto svetainėje ir socialiniuose tinkluose, bet ne visada juos skelbia Europos personalo atrankos tarnybos (EPSO) interneto svetainėje.	Užbaigtas

INSTITUCIJOS ATSAKYMAS

3.1.3.10. ESMA sutinka, kad būtina užtikrinti, jog IT konsultacinės paslaugos būtų aiškiai atskirtos nuo laikinųjų darbuotojų paslaugų, todėl ji naudoja dvi atskiras preliminariąsias sutartis. ESMA taip pat supranta, kad siekiant pašalinti Europos Audito Rūmų išvadose nurodytą riziką, galima patobulinti ESMA sutarčių dėl IT konsultacinių paslaugų sudarymo metodiką ir procesus. ESMA toliau dės pastangas, kad nesusidarytų įspūdis, jos pasitelkiami laikinieji darbuotojai ar egzistuoja darbo sutartiniai santykiai tarp Institucijos ir IT konsultantų.

3.1.3.11. ESMA, kaip tiesioginė finansų subjektų priežiūros institucija, turi gebėti sutelkti dėmesį į su tais subjektais susijusią pagrindinę riziką. 2017 m. ESMA metų laikotarpiu turėjo persikirstyti išteklius darbui su konkrečia rizika, susijusia su sandorių duomenų saugykloomis. Dėl to tarp surinktų mokesčių (apskaičiuotų metų pradžioje) ir faktinių išlaidų atsirado skirtumas. ESMA savo mokesčiams visada taikė visuotinį biudžeto sudarymo modelį, remdamasi Komisijos gairėmis, o tai reiškia, kad vienos veiklos galimos perteklinės lėšos arba deficitas turi būti priskirti kitai veiklai. Siekdama stebėti galimus skirtumus, ESMA įdiegė gerai išplėtotą veikla grindžiamą valdymo sistemą (ABMS). Kai pagal ABMS nustatomas reikšmingas ir pasikartojantis surinktų mokesčių ir faktinių išlaidų skirtumas, biudžetai atitinkamai pakoreguojami. Dėl to bet koks trumpalaikis disbalansas (atsiradęs tik vienais konkrečiais metais) gali būti kompensuojamas žvelgiant į ilgalaikę perspektyvą. Kadangi ESMA 2011 m. priėmė tiesioginę priežiūros atsakomybę, reikšmingo disbalanso atvejų nebepasitaikė, o 2018 m. mokesčiai ir išlaidos buvo glaudžiai suderinti. ESMA pasirengusi išnagrinėti visas mokesčių koregavimo galimybes pagal ES finansų teisės aktus, kad būtų atsižvelgta į ankstesnį biudžeto perteklių ir deficitą, kartu išlaikant lankstumą, kuris yra būtinas siekiant patikslinti išteklius, kai tai būtina atsižvelgiant į jos prižiūrimų finansų rinkų rizikos priežiūrą.

3.1.3.12. ESMA pasiūlė imtis bendros pirkimo procedūros pastatui dalintis su kuo daugiau Paryžiuje veikiančių ES agentūrų ir institucijų ir galiausiai įvykdė bendrą pirkimą su Europos Sąjungos saugumo studijų institutu (ESSSI) – kita ES agentūra Paryžiuje. Iš tiesų, jei daugiau agentūrų būtų sutikusios dalyvauti, būtų buvęs pasiektas didesnis šio projekto efektyvumas. Tačiau ESMA negali būti atsakinga už kitų subjektų sprendimą nedalyvauti atliekant siūlomą bendrą pirkimo procedūrą, kaip buvo šiuo atveju, kai 2018 m. balandžio mėn. Europos bankininkystės institucija atsisakė dalyvauti bendroje procedūroje.

3.1.3.13. ESMA pripažįsta pastabą.

3.14. EUROPOS DARBUOTOJŲ SAUGOS IR SVEIKATOS AGENTŪRA (EU-OSHA)

IVADAS

3.14.1. Bilbao įsikūrusi Europos darbuotojų saugos ir sveikatos agentūra (toliau – Agentūra arba EU-OSHA) įsteigta Tarybos reglamentu (EB) Nr. 2062/94 ⁽¹⁰⁸⁾, kuris buvo panaikintas Europos Parlamento ir Tarybos reglamentu (ES) Nr. 2019/126 ⁽¹⁰⁹⁾. Agentūros tikslas – rinkti ir platinti informaciją apie nacionalinius ir Sąjungos sveikatos ir saugos darbe prioritetus, padėti nacionalinėms ir Sąjungos organizacijoms, formuojančioms ir įgyvendinančioms šios srities politiką, bei teikti informaciją apie prevencines priemones.

3.14.2. *Lentelėje* pateikti pagrindiniai Agentūros duomenys ⁽¹¹⁰⁾.

*Lentelė***Pagrindiniai Agentūros duomenys**

	2017 m.	2018 m.
Biudžetas (milijonais eurų) ⁽¹⁾	15	15
Iš viso darbuotojų gruodžio 31 d. ⁽²⁾	64	65

⁽¹⁾ Biudžeto skaičiai pagrįsti mokėjimų asignavimais.

⁽²⁾ Darbuotojai – ES pareigūnai, ES laikinieji darbuotojai, ES sutartininkai ir komandiruoti nacionaliniai ekspertai, ne laikinieji darbuotojai ir ne konsultantai.

Šaltinis: Agentūros pateikti duomenys.

AUDITO RŪMŲ PATIKINIMO PAREIŠKIMAS, TEIKIAMAS EUROPOS PARLAMENTUI IR TARYBAI – NEPRIKLAUSOMO AUDITORIAUS ATASKAITA

NUOMONĖ

3.14.3. Mes auditavome:

- Agentūros finansines ataskaitas, kurias sudaro 2018 m. gruodžio 31 d. pasibaigusių finansinių metų finansinės būklės ⁽¹¹¹⁾ ir biudžeto vykdymo ⁽¹¹²⁾ ataskaitos, ir
- šiose finansinėse ataskaitose atspindimų operacijų teisėtumą ir tvarkingumą,

kaip to reikalauja Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo (SESV) 287 straipsnis.

Finansinių ataskaitų patikimumas*Nuomonė dėl finansinių ataskaitų patikimumo*

3.14.4. Mūsų nuomone, 2018 m. gruodžio 31 d. pasibaigusių metų Agentūros metinėse finansinėse ataskaitose Agentūros finansinė būklė 2018 m. gruodžio 31 d. ir su tą dieną pasibaigusiais finansiniais metais susijusių operacijų ir pinigų srautų rezultatai bei grynojo turto pokyčiai visais reikšmingais aspektais yra pateikti teisingai, kaip to reikalauja jos finansinis reglamentas ir Komisijos apskaitos pareigūno priimtos apskaitos taisyklės. Jos pagrįstos tarptautiniu mastu pripažintais viešojo sektoriaus apskaitos standartais.

⁽¹⁰⁸⁾ OL L 216, 1994 8 20, p. 1. Reglamentas buvo paskutinį kartą iš dalies pakeistas Reglamentu (EB) Nr. 1112/2005 (OL L 184, 2005 7 15, p. 5).

⁽¹⁰⁹⁾ OL L 30, 2019 1 31, p. 58.

⁽¹¹⁰⁾ Daugiau informacijos apie Agentūros kompetenciją ir veiklą pateikta jos interneto svetainėje www.osha.europa.eu.

⁽¹¹¹⁾ Finansinės būklės ataskaitas sudaro balansas, finansinių rezultatų ataskaita, pinigų srautų lentelė, grynojo turto pokyčių ataskaita, svarbių apskaitos metodų santrauka ir kita aiškinamoji informacija.

⁽¹¹²⁾ Biudžeto vykdymo ataskaitas sudaro ataskaitos, kuriose suvestos visos biudžetinės operacijos, ir aiškinamoji informacija.

Finansinėse ataskaitose atspindimų operacijų teisėtumas ir tvarkingumas**Pajamos**

Nuomonė dėl finansinėse ataskaitose atspindimų pajamų teisėtumo ir tvarkingumo

3.14.5. Mūsų nuomone, 2018 m. gruodžio 31 d. pasibaigusiu finansinių metų finansinėse ataskaitose atspindimos pajamos visais reikšmingais aspektais yra teisėtos ir tvarkingos.

Mokėjimai

Nuomonė dėl finansinėse ataskaitose atspindimų mokėjimų teisėtumo ir tvarkingumo

3.14.6. Mūsų nuomone, 2018 m. gruodžio 31 d. pasibaigusiu finansinių metų finansinėse ataskaitose atspindimi mokėjimai visais reikšmingais aspektais yra teisėti ir tvarkingi.

3.14.7. Toliau pateiktos pastabos šios Audito Rūmų nuomonės nekeičia.

PASTABOS DĖL BIUDŽETO VALDYMO

3.14.8. Įsipareigotų asignavimų perkėlimų į 2019 m. lygis buvo aukštas II antraštinėje dalyje (administracinės išlaidos), jis sudarė 468 676 eurus, arba 35 % (2017 m. – 578 850 eurų, arba 40 %), bei III antraštinėje dalyje, kur jis sudarė 4 333 792 eurus, arba 46 % (2017 m. – 2 933 897 eurus, t. y. 40 %). Pernelyg didelė perkėlimų, susijusių ir su II, ir su III antraštine dalimi, suma rodo, kad 2018 m. biudžeto poreikiai buvo pervertinti, o tai prieštarauja biudžeto metinio periodiškumo principui. Be to, ši problema rodo pasikartojančių didelių sumų perkėlimų iš vienu finansinių metų į kitus tendenciją, atsižvelgiant į tai, kad panašūs nustatyti faktai buvo pranešti dėl 2016 ir 2017 finansinių metų. Agentūra kartu su Komisija turėtų išanalizuoti nuolat pernelyg didelių perkėlimų priežastis ir atitinkamai pagerinti biudžeto planavimą.

INFORMACIJA APIE VIDAUS AUDITO TARNYBOS IR IŠORĖS VERTINIMO ATASKAITAS

3.14.9. 2018 m. Komisijos vidaus audito tarnyba paskelbė audito ataskaitą dėl „EU-OSHA sveikų darbo vietų kampanijų ir IT paramos“⁽¹¹³⁾. Agentūra rengia veiksmų planą, kuriame nagrinėjama keletas galimų tobulintinų sričių.

3.14.10. Komisijos vardu 2018 m. atliktas ES agentūrų, priklausančių Užimtumo generalinio direktorato kompetencijai (EU-OSHA, Eurofound, Cedefop ir ETF), išorės vertinimas dėl jų svarbos, veiksmingumo, efektyvumo, nuoseklumo ir ES pridėtinės vertės⁽¹¹⁴⁾.

ATSIŽVELGIMAS Į ANKSTESNIŲ METŲ PASTABAS

3.14.11. Taisomųjų veiksmų atsižvelgiant į Audito Rūmų ankstesnių metų pastabas apžvalga pateikta *priede*.

⁽¹¹³⁾ Mes audito darbo netikrinome.

⁽¹¹⁴⁾ Mes vertinimo darbo netikrinome.

PRIEDAS

Atsižvelgimas į ankstesnių metų pastabas

Metai	Audito Rūmų pastabos	Taisomojo veiksmo būklė (užbaigtas / vykdomas / neįvykdytas / n. d.)
2016	Perkeltų įsipareigotų asignavimų lygis buvo aukštas. Agentūra galėtų apsvarstyti galimybę pradėti taikyti diferencijuotus biudžeto asignavimus.	Vykdomas
2016	Sutartiniai susitarimai dėl IT konsultavimo paslaugų teikimo neparėmė ekonomiškai naudingiausių pirkimų.	Užbaigtas
2016	Agentūros steigimo reglamente aiškiai nereikalaujama atlikti jos veiklos išorės vertinimų.	Užbaigtas
2017	Yra poreikis sustiprinti apskaitos pareigūno nepriklausomumą, padarydami jį tiesiogiai atsakingą Tarnybos direktoriui (administracinė atskaitomybė) ir Valdybai (funkcinė atskaitomybė).	Užbaigtas
2017	Perkėlimų lygis II antraštinėje dalyje (administracinės išlaidos) ir III antraštinėje dalyje (veiklos išlaidos) buvo aukštas, jis sudarė po 40 % kiekvienoje antraštinėje dalyje arba iš viso 3,5 milijono eurų. Tai prieštarauja biudžeto metinio periodiškumo principui. Nėra įrodymų, kad šie perkėlimai būtų susiję su išlaidomis, kurios buvo planuotos biudžeto sudarymo procese.	Neįvykdytas
2017	E. pirkimai: 2017 m. pabaigoje Agentūra nebuvo įdiegusi nė vienos Komisijos parengtos IT priemonės.	Vykdomas
2017	Agentūra neatliko išsamios galimo „Brexit“ poveikio analizės.	Užbaigtas

AGENTŪROS ATSAKYMAS

3.14.8. II antraštinės dalies perkėlimo lygis yra aukštas daugiausia dėl IT paslaugų, dėl kurių sutartys buvo sudarytos metų pabaigoje po to, kai tapo prieinami asignavimai ir juos buvo galima perkelti į susijusią biudžeto eilutę. Kad ateityje tokių (-ius) perkėlimą (-us) būtų galima numatyti, kaip priedas prie Bendrojo programavimo dokumento gali būti pridėtas ir pagrįstas galimų papildomų IT įsigijimų ir (arba) įsigijimų sąrašas, tuo atveju, jei, pvz., būtų iš naujo palankiai susiderėta dėl kainų.

Didelė dalis III antraštinės dalies asignavimų, perkeltų į 2019 m., atitinka pirmąją iš dviejų konkrečių sutarčių dėl duomenų rinkimo paslaugų, susijusių su įmonių apklausa ESENER. Dėl didelių šių paslaugų sąnaudų, palyginti su visu agentūros III antraštinės dalies biudžetu, projektas ir viešųjų pirkimų tvarkaraštis yra suplanuoti taip, kad duomenų rinkimo išlaidos galėtų būti paskirstytos dvejų metų biudžetams. Šiam projektui taikomas metodas yra toks pat, kaip ir dviejose ankstesnėse, 2009 m. ir 2014 m. atliktose apklausose taikytas metodas, aprašytas agentūros darbo programoje, veikla grindžiamo biudžeto (VGB) sudarymo ir viešųjų pirkimų planuose. Jis taip pat buvo nurodytas valdybos patvirtintame ir į pirkimo dokumentus įtrauktame projekto *ex ante* vertinime. Apskritai, kalbant apie kitą operatyvinę veiklą, EU-OSHA, siekdama didesnio poveikio turimiems ištekliams, taiko didelio masto, daugiau nei dvejus metus trunkančių mokslinių tyrimų projektų programavimo metodą. Perkėlimai yra suplanuoti priemonė, naudojama taikant tokią metodą, ir jie yra numatomi pirmiau minėtuose agentūros planavimo dokumentuose.

3.15. EUROPOS GYVENIMO IR DARBO SĄLYGŲ GERINIMO FONDAS (EUROFOUND)

ĮVADAS

3.15.1. Dubline įsikūręs Europos gyvenimo ir darbo sąlygų gerinimo fondas (toliau – Fondas arba *Eurofound*) įsteigtas Tarybos reglamentu (EEB) Nr. 1365/75⁽¹¹⁵⁾, kuris buvo panaikintas Europos Parlamento ir Tarybos reglamentu (ES) Nr. 2019/127⁽¹¹⁶⁾. Fondo užduotis – gilinant ir skleidžiant šiai sričiai svarbias žinias, prisidėti planuojant ir kuriant geresnes darbo ir gyvenimo sąlygas Sąjungoje.

3.15.2. *Lentelėje* pateikti pagrindiniai Fondo duomenys⁽¹¹⁷⁾.

Lentelė

Pagrindiniai Fondo duomenys

	2017 m.	2018 m.
Budžetas (milijonais eurų) ⁽¹⁾	20	21
Iš viso darbuotojų gruodžio 31 d. ⁽²⁾	100	101

⁽¹⁾ Budžeto skaičiai pagrįsti mokėjimų asignavimais.

⁽²⁾ Darbuotojai – ES pareigūnai, ES laikinieji darbuotojai, ES sutartininkai ir komandiruoti nacionaliniai ekspertai, ne laikinieji darbuotojai ir ne konsultantai.

Šaltinis: Fondo pateikti duomenys.

AUDITO RŪMŲ PATIKINIMO PAREIŠKIMAS, TEIKIAMAS EUROPOS PARLAMENTUI IR TARYBAI – NEPRIKLAUSOMO AUDITORIAUS ATASKAITA

NUOMONĖ

3.15.3. Mes auditavome:

a) Fondo finansines ataskaitas, kurias sudaro 2018 m. gruodžio 31 d. pasibaigusių finansinių metų finansinės būklės⁽¹¹⁸⁾ ir biudžeto vykdymo⁽¹¹⁹⁾ ataskaitos, ir

b) šiose finansinėse ataskaitose atspindimų operacijų teisėtumą ir tvarkingumą,

kaip to reikalauja Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo (SESV) 287 straipsnis.

Finansinių ataskaitų patikimumas

Nuomonė dėl finansinių ataskaitų patikimumo

3.15.4. Mūsų nuomone, 2018 m. gruodžio 31 d. pasibaigusių finansinių metų Fondo finansinėse ataskaitose Fondo finansinė būklė 2018 m. gruodžio 31 d. bei tą dieną pasibaigusių finansinių metų operacijų ir pinigų srautų rezultatai bei grynojo turto pokyčiai visais reikšmingais aspektais yra pateikti teisingai, kaip to reikalauja jo finansinis reglamentas ir Komisijos apskaitos pareigūno priimtos apskaitos taisyklės. Jos pagrįstos tarptautiniu mastu pripažintais viešojo sektoriaus apskaitos standartais.

⁽¹¹⁵⁾ O L L 139, 1975 5 30, p. 1.

⁽¹¹⁶⁾ O L L 30, 2019 1 31, p. 74.

⁽¹¹⁷⁾ Daugiau informacijos apie Fondo kompetenciją ir veiklą pateikta jo interneto svetainėje www.eurofound.europa.eu.

⁽¹¹⁸⁾ Finansinės būklės ataskaitas sudaro balansas, finansinių rezultatų ataskaita, pinigų srautų lentelė, grynojo turto pokyčių ataskaita, svarbių apskaitos metodų santrauka ir kita aiškinamoji informacija.

⁽¹¹⁹⁾ Biudžeto vykdymo ataskaitas sudaro ataskaitos, kuriose suvestos visos biudžetinės operacijos, ir aiškinamoji informacija.

Finansinėse ataskaitose atspindimų operacijų teisėtumas ir tvarkingumas**Pajamos**

Nuomonė dėl finansinėse ataskaitose atspindimų pajamų teisėtumo ir tvarkingumo

3.15.5. Mūsų nuomone, 2018 m. gruodžio 31 d. pasibaigusiu finansinių metų finansinėse ataskaitose atspindimos pajamos visais reikšmingais aspektais yra teisėtos ir tvarkingos.

Mokėjimai

Nuomonė dėl finansinėse ataskaitose atspindimų mokėjimų teisėtumo ir tvarkingumo

3.15.6. Mūsų nuomone, 2018 m. gruodžio 31 d. pasibaigusiu finansinių metų finansinėse ataskaitose atspindimi mokėjimai visais reikšmingais aspektais yra teisėti ir tvarkingi.

3.15.7. Toliau pateiktos pastabos šios Audito Rūmų nuomonės nekeičia.

PASTABOS DĖL VIDAUS KONTROLĖS PRIEMONIŲ

3.15.8. 2014 m. Komisija daugiau kaip 50 ES institucijų ir įstaigų, įskaitant *Eurofound*, vardu su vienu sutarties vykdytoju pasirašė preliminariąją sutartį dėl programinės įrangos, licencijų įsigijimo bei susijusių IT priežiūros ir konsultavimo paslaugų teikimo. Dėl svyravimų programinės įrangos rinkoje sutartyje nėra jokio kainoraščio, o preliminariosios sutarties vykdytojas veikia kaip tarpininkas tarp Fondo ir tiekėjų, kurie gali patenkinti Fondo poreikius. Šių tarpininkavimo paslaugų atveju preliminariosios sutarties vykdytojas turi teisę į tiekėjų kainų padidimus, siekiančius nuo dviejų iki devynių procentų. 2018 m. visi mokėjimai preliminariosios sutarties vykdytojui sudarė 88 166 eurus. *Eurofound* atliktos *ex ante* patikros nebuvo veiksmingos, nes jomis nebuvo patikrinta, ar preliminariosios sutarties vykdytojo pareikalautos sumokėti kainos ir jų padidiniai yra teisingi. Pati preliminarioji sutartis gali apriboti konkurenciją, nes nėra jokių įrodymų, kad bendrosios sutarties vykdytojas pasirenka tiekėjus konkurenciniu pagrindu. Fondas turėtų pritaikyti pagal tokias sutartis atliekamų mokėjimų *ex ante* patikras ir užtikrinti konkursinę visų pirkimų procedūrą ⁽¹²⁰⁾.

INFORMACIJA APIE VIDAUS AUDITO TARNYBOS ATASKAITAS IR IŠORĖS VERTINIMUS

3.15.9. 2018 m. Komisijos vidaus audito tarnyba paskelbė audito ataskaitą dėl „*Eurofound* veiklos prioritetų nustatymo ir (ŽI ir finansinių) išteklių paskirstymo“ ⁽¹²¹⁾. Fondas ir VAS susitarė dėl taisomųjų veiksmų plano.

3.15.10. Komisijos vardu 2018 m. atliktas ES agentūrų, priklausančių Užimtumo generalinio direktorato kompetencijai (*Eurofound*, *Cedefop*, ETF ir EU-OSHA), išorės vertinimas dėl jų svarbos, veiksmingumo, efektyvumo, nuoseklumo ir ES pridėtinės vertės ⁽¹²²⁾.

ATSIŽVELGIMAS Į ANKSTESNIŲ METŲ PASTABAS

3.15.11. Taisomųjų veiksmų atsižvelgiant į Audito Rūmų ankstesnių metų pastabas apžvalga pateikta *priede*.

⁽¹²⁰⁾ Tuo tarpu 2014 m. preliminariosios sutarties galiojimas baigėsi, o pagal tolesnio pagrindo koncepciją geriau skatinama sąžininga konkurencija.

⁽¹²¹⁾ Mes audito darbo netikrinome.

⁽¹²²⁾ Mes vertinimo darbo netikrinome.

PRIEDAS

Atsižvelgimas į ankstesnių metų pastabas

Metai	Audito Rūmų pastabos	Taisomojo veiksmo būklė (užbaigtas / vykdomas / neįvykdytas / n. d.)
2016	Savo ataskaitoje dėl 2014 m. finansinių ataskaitų Audito Rūmai nurodė nepriemokas darbuotojams už 2005–2014 laikotarpį, susijusias su perėjimu prie naujų ES tarnybos nuostatų 2005 m. Fondas turėtų vėl išanalizuoti visas galimas klaidas.	Užbaigtas
2016	Didelis biudžeto perkėlimų lygis prieštarauja biudžeto metinio periodiškumo principui. Fondas galėtų apsvarstyti galimybę pradėti taikyti diferencijuotus biudžeto asignavimus.	Užbaigtas
2016	Fondo steigimo reglamentas aiškiai nereikalauja vykdyti jo veiklos išorės vertinimų.	Užbaigtas
2017	Yra poreikis sustiprinti apskaitos pareigūno nepriklausomumą, padarant jį tiesiogiai atsakingą Fondo direktoriui (administracinė atskaitomybė) ir Valdybai (funkcinė atskaitomybė).	Užbaigtas
2017	E. pirkimai: Iki 2017 m. pabaigos Fondas buvo įdiegęs tam tikroms procedūroms taikomas e. sąskaitų išrašymo ir e. konkursų, bet ne e. pasiūlymų teikimo priemones.	Vykdomas

FONDO ATSAKYMAS

3.15.8. Aptariamą sutartį sudarė Komisijos Informatikos GD (ji vadinama SIDE preliminarąja sutartimi) taip, kad į nurodytas kainas jau buvo įskaičiuotas kainos padidinimas. *Ex ante* patikra atlikta esamus užsakymus palyginus su ankstesniais panašių kategorijų produktų užsakymais, taip pat atsižvelgiant į rinkoje vyraujančias programinės įrangos kainas. Dideli kainų šuoliai ar nuolatiniai kainų skirtumai būtų paskatinę atlikti nuodugnesnę analizę. Taip, prireikus, ir buvo daroma. Bet kokiu atveju SIDE preliminarąji sutartis neseniai nustojo galioti ir ją pakeitė preliminarąji sutartis su keliais tiekėjais, SIDE II. Audito Rūmų pastabose dėl šios sutarties nurodytos problemos išspręstos, t. y. iš nurodytos kainos aiškiai matyti pirminis rangovo kainų apskaičiavimas ir taikomas kainų padidinimas (proc.).

3.16. EUROPOS GNSS (PASAULINĖS NAVIGACIJOS PALYDOVŲ SISTEMOS) AGENTŪRA (GSA)

ĮVADAS

3.16.1. Europos GNSS (*Global Navigation Satellite System* – pasaulinės navigacijos palydovų sistema) agentūra (toliau – Agentūra arba GSA), kuri 2012 m. rugsėjo 1 d. buvo perkelta iš Briuselio į Prahą ⁽¹²³⁾, įsteigta Europos Parlamento ir Tarybos reglamentu (ES) Nr. 912/2010 ⁽¹²⁴⁾, kuriuo panaikinamas Tarybos reglamentas (EB) Nr. 1321/2004 ⁽¹²⁵⁾ dėl Europos palydovinės radijo navigacijos programų valdymo struktūrų sukūrimo ir iš dalies keičiamas Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (EB) Nr. 683/2008 ⁽¹²⁶⁾. 2007 m. sausio 1 d. pagal Reglamentą (EB) Nr. 1321/2004 Europos GNSS agentūra oficialiai perėmė visas funkcijas, kurios buvo priskirtos Bendrajai įmonei „Galileo“. Šią veiklą dabar vykdo „Europos GNSS agentūra“ pagal pataisytą Reglamentą (ES) Nr. 912/2010. Be to, Komisija Agentūrai įgaliojimų perdavimo susitarimu pavedė Europos geostacionarinės navigacinės tinklo sistemos (EGNOS) eksploatavimą.

3.16.2. Lentelėje pateikti pagrindiniai Agentūros duomenys ⁽¹²⁷⁾.

Lentelė

Pagrindiniai Agentūros duomenys

	2017 m.	2018 m.
Budžetas (milijonais eurų) ⁽¹⁾	704 ⁽²⁾	1 174 ⁽³⁾
Iš viso darbuotojų gruodžio 31 d. ⁽⁴⁾	166	170

⁽¹⁾ Budžeto skaičiai pagrįsti mokėjimų asignavimais.

⁽²⁾ Iš kurių 676 milijonai eurų buvo gauti per su Komisija sudarytus įgaliojimo susitarimus.

⁽³⁾ Iš kurių 1 142 milijonai eurų buvo gauti per su Komisija sudarytus įgaliojimo susitarimus.

⁽⁴⁾ Darbuotojai – ES pareigūnai, ES laikinieji darbuotojai ir ES sutartininkai bei komandiruoti nacionaliniai ekspertai, ne laikinieji darbuotojai ir ne konsultantai.

Šaltinis: Agentūros pateikti duomenys.

AUDITO RŪMŲ PATIKINIMO PAREIŠKIMAS, TEIKIAMAS EUROPOS PARLAMENTUI IR TARYBAI – NEPRIKLAUSOMO AUDITORIAUS ATASKAITA

NUOMONĖ

3.16.3. Mes auditavome:

- Agentūros finansines ataskaitas, kurias sudaro 2018 m. gruodžio 31 d. pasibaigusių finansinių metų finansinės būklės ⁽¹²⁸⁾ ir biudžeto vykdymo ⁽¹²⁹⁾ ataskaitos, ir
- šiose finansinėse ataskaitose atspindimų operacijų teisėtumą ir tvarkingumą,

kaip to reikalauja Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo (SESV) 287 straipsnis.

Finansinių ataskaitų patikimumas*Nuomonė dėl finansinių ataskaitų patikimumo*

3.16.4. Mūsų nuomone, 2018 m. gruodžio 31 d. pasibaigusių metų Agentūros metinėse finansinėse ataskaitose Agentūros finansinė būklė 2018 m. gruodžio 31 d. ir su tą dieną pasibaigusiais finansiniais metais susijusių operacijų ir pinigų srautų rezultatai bei grynojo turto pokyčiai visais reikšmingais aspektais yra pateikti teisingai, kaip to reikalauja jos finansinis reglamentas ir Komisijos apskaitos pareigūno priimtos apskaitos taisyklės. Jos pagrįstos tarptautiniu mastu pripažintais viešojo sektoriaus apskaitos standartais.

⁽¹²³⁾ 2010 m. gruodžio 10 d. Sprendimas 2010/803/ES, priimtas bendru valstybių narių vyriausybės atstovų susitarimu, kuriuo nustatoma Europos GNSS agentūros būstinės vieta (OL L 342, 2010 12 28, p. 15).

⁽¹²⁴⁾ OL L 276, 2010 10 20, p. 11.

⁽¹²⁵⁾ OL L 246, 2004 7 20, p. 1.

⁽¹²⁶⁾ OL L 196, 2008 7 24, p. 1.

⁽¹²⁷⁾ Daugiau informacijos apie Agentūros kompetenciją ir veiklą pateikta jos interneto svetainėje www.gsa.europa.eu.

⁽¹²⁸⁾ Finansinės būklės ataskaitas sudaro balansas, finansinių rezultatų ataskaita, pinigų srautų lentelė, grynojo turto pokyčių ataskaita, svarbių apskaitos metodų santrauka ir kita aiškinamoji informacija.

⁽¹²⁹⁾ Biudžeto vykdymo ataskaitas sudaro ataskaitos, kuriose suvestos visos biudžetinės operacijos, ir aiškinamoji informacija.

Finansinėse ataskaitose atspindimų operacijų teisėtumas ir tvarkingumas**Pajamos**

Nuomonė dėl finansinėse ataskaitose atspindimų pajamų teisėtumo ir tvarkingumo

3.16.5. Mūsų nuomone, 2018 m. gruodžio 31 d. pasibaigusiu finansinių metų finansinėse ataskaitose atspindimos pajamos visais reikšmingais aspektais yra teisėtos ir tvarkingos.

Mokėjimai

Nuomonė dėl finansinėse ataskaitose atspindimų mokėjimų teisėtumo ir tvarkingumo

3.16.6. Mūsų nuomone, 2018 m. gruodžio 31 d. pasibaigusiu finansinių metų finansinėse ataskaitose atspindimi mokėjimai visais reikšmingais aspektais yra teisėti ir tvarkingi.

Kita

3.16.7. 2016 m. gruodžio 15 d. Agentūra pasirašė preliminarąją sutartį dėl „Galileo“ palydovinės sistemos eksploatavimo 2017–2027 m laikotarpiu, kurios vertė – 1,5 milijardo eurų. Įvykdžius viešųjų pirkimų procedūrą buvo skirta sutartis. Vienas iš procedūroje dalyvavusių konkurso dalyvių Europos Teisingumo Teisme pradėjo teismo procesą prieš Agentūrą, apskųsdamas viešosios procedūros rezultatus. Europos Teisingumo Teismui priėmus savo sprendimą, bus nuspręsta dėl su preliminarąja sutartimi susijusios viešosios pirkimų procedūros bei visų susijusių specialiųjų sutarčių bei būsimų mokėjimų teisėtumo ir tvarkingumo. Agentūra šį dalyką atskleidė ir paaiškino 2018 m. finansinės būklės ataskaitose kartu su informacija, kad 121 milijonas eurų (2017 m. 49 milijonai eurų), arba 10 % 2018 m. biudžeto, įskaitant sumas, gautas per įgaliojimo susitarimus, buvo sumokėti pagal preliminarąją sutartį.

INFORMACIJA APIE VIDAUS AUDITO TARNYBOS ATASKAITAS

3.16.8. 2018 m. Komisijos vidaus audito tarnyba paskelbė audito ataskaitą dėl „GSA IT valdymo“⁽¹³⁰⁾. Agentūra parengė veiksmų planą, kuriame nagrinėjama keletas galimų tobulintinių sričių.

ATSIŽVELGIMAS Į ANKSTESNIŲ METŲ PASTABAS

3.16.9. Taisomųjų veiksmų atsižvelgiant į Audito Rūmų ankstesnių metų pastabas apžvalga pateikta *priede*.

⁽¹³⁰⁾ Mes audito darbo netikrinome.

PRIEDAS

Atsižvelgimas į ankstesnių metų pastabas

Metai	Audito Rūmų pastabos	Taisomojo veiksmo būklė (užbaigtas / vykdomas / neįvykdytas / n. d.)
2014	Nėra ilgalaikio materialaus turto draudimo.	Vykdomas
2015	Paskutinis apskaitos sistemų tvirtinimas buvo atliktas 2012 m.	Užbaigtas
2015	Veiklos tęstinumo plano, skirto Agentūros būstinei Prahoje ir visai Agentūrai, nėra.	Vykdomas
2015	Agentūros 2015 m. metinė darbo programa buvo patvirtinta tik 2015 m. kovo mėn., o 2014–2020 m. daugiametė darbo programa vis dar nėra patvirtinta.	Užbaigtas
2017	2013 m. Agentūra buvo perkelta ir jos misija iš naujo apibrėžta. 2014 m. jos Finansinis reglamentas buvo patikslintas ir Agentūra savo apskaitos funkciją perdavė Komisijos apskaitos pareigūnui. Nors dėl šių įvykių buvo žymiai pakeistos Agentūros procedūros, apskaitos sistema nėra (iš naujo) patvirtinta nuo 2012 m.	Užbaigtas
2017	Agentūra skelbia skelbimus apie laisvas darbo vietas savo interneto svetainėje ir socialiniuose tinkluose, bet jų neskelbia Europos personalo atrankos tarnybos (EPSO) interneto svetainėje.	Vykdomas
2017	E. pirkimai: 2017 m. pabaigoje Agentūra dar nesinaudojo nė viena Komisijos parengta IT priemone.	Neįvykdytas

AGENTŪROS ATSAKYMAS

Agentūra atsižvelgė į Audito Rūmų ataskaitą.

Pagal DFP 2 išlaidų kategoriją „Tvarus augimas. Gamtos ištekliai“ finansuojamos agentūros

3.17. EUROPOS APLINKOS AGENTŪRA (EAA)

ĮVADAS

3.17.1. Europos aplinkos agentūra (toliau – Agentūra arba EAA), įsikūrusi Kopenhagoje, įsteigta Tarybos reglamentu (EEB) Nr. 1210/90 ⁽¹³¹⁾. Agentūros užduotis – sukurti stebėjimo tinklą, per kurį Komisijai, Parlamentui, valstybėms narėms ir apskritai visai visuomenei būtų teikiama patikima informacija apie aplinkos būklę. Ši informacija pirmiausiai turi sudaryti galimybę Europos Sąjungai ir valstybėms narėms imtis aplinkos apsaugos veiksmų ir įvertinti jų veiksmingumą.

3.17.2. *Lentelėje* pateikti pagrindiniai Agentūros duomenys ⁽¹³²⁾.

Lentelė

Pagrindiniai Agentūros duomenys

	2017 m.	2018 m.
Budžetas (milijonais eurų) ⁽¹⁾	42	43
Iš viso darbuotojų gruodžio 31 d. ⁽²⁾	212	204

⁽¹⁾ Budžeto skaičiai pagrįsti mokėjimų asignavimais.

⁽²⁾ Darbuotojai – ES pareigūnai, ES laikinieji darbuotojai, ES sutartininkai ir komandiruoti nacionaliniai ekspertai, ne laikinieji darbuotojai ir ne konsultantai.

Šaltinis: Agentūros pateikti duomenys; apima tiek pagrindinį, tiek nepagrindinį biudžetą.

AUDITO RŪMŲ PATIKINIMO PAREIŠKIMAS, TEIKIAMAS EUROPOS PARLAMENTUI IR TARYBAI – NEPRIKLAUSOMO AUDITORIAUS ATASKAITA

NUOMONĖ

3.17.3. Mes auditavome:

a) Agentūros finansines ataskaitas, kurias sudaro 2018 m. gruodžio 31 d. pasibaigusių finansinių metų finansinės būklės ⁽¹³³⁾ ir biudžeto vykdymo ⁽¹³⁴⁾ ataskaitos, ir

b) šiose finansinėse ataskaitose atspindimų operacijų teisėtumą ir tvarkingumą,

kaip to reikalauja Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo (SESV) 287 straipsnis.

Finansinių ataskaitų patikimumas

Nuomonė dėl finansinių ataskaitų patikimumo

3.17.4. Mūsų nuomone, 2018 m. gruodžio 31 d. pasibaigusių metų Agentūros metinėse finansinėse ataskaitose Agentūros finansinė būklė 2018 m. gruodžio 31 d. ir su tą dieną pasibaigusiais finansiniais metais susijusių operacijų ir pinigų srautų rezultatai bei grynojo turto pokyčiai visais reikšmingais aspektais yra pateikti teisingai, kaip to reikalauja jos finansinis reglamentas ir Komisijos apskaitos pareigūno priimtos apskaitos taisyklės. Jos pagrįstos tarptautiniu mastu pripažintais viešojo sektoriaus apskaitos standartais.

⁽¹³¹⁾ OL L 120, 1990 5 11, p. 1.

⁽¹³²⁾ Daugiau informacijos apie Agentūros kompetenciją ir veiklą pateikta jos interneto svetainėje www.eea.europa.eu.

⁽¹³³⁾ Finansinės būklės ataskaitas sudaro balansas, finansinių rezultatų ataskaita, pinigų srautų lentelė, grynojo turto pokyčių ataskaita, svarbių apskaitos metodų santrauka ir kita aiškinamoji informacija.

⁽¹³⁴⁾ Biudžeto vykdymo ataskaitas sudaro ataskaitos, kuriose suvestos visos biudžetinės operacijos, ir aiškinamoji informacija.

Finansinėse ataskaitose atspindimų operacijų teisėtumas ir tvarkingumas**Pajamos**

Nuomonė dėl finansinėse ataskaitose atspindimų pajamų teisėtumo ir tvarkingumo

3.17.5. Mūsų nuomone, 2018 m. gruodžio 31 d. pasibaigusiu finansinių metų finansinėse ataskaitose atspindimos pajamos visais reikšmingais aspektais yra teisėtos ir tvarkingos.

Mokėjimai

Nuomonė dėl finansinėse ataskaitose atspindimų mokėjimų teisėtumo ir tvarkingumo

3.17.6. Mūsų nuomone, 2018 m. gruodžio 31 d. pasibaigusiu finansinių metų finansinėse ataskaitose atspindimi mokėjimai visais reikšmingais aspektais yra teisėti ir tvarkingi.

3.17.7. Toliau pateiktos pastabos šios Audito Rūmų nuomonės nekeičia.

PASTABOS DĖL PATIKIMO FINANSŲ VALDYMO IR VEIKSMINGUMO

3.17.8. Agentūra nutraukė 1,4 milijono eurų vertės sutartį dėl IT konsultavimo paslaugų, kadangi sutarties vykdytojo veiklos rezultatai buvo nepatenkinami. Praėjus keletui mėnesių ir paskelbus naują viešųjų pirkimų procedūrą, Agentūra pasirašė naują 2 milijonų eurų pakopinę sutartį dėl tos pačios rūšies paslaugų su konsorciumu, kuriam vadovauja tas pats sutarties vykdytojas. Tačiau techninėse specifikacijose nėra elementų, kurie pašalintų panašių problemų, kurios ir vėl gali iškilti pagal naują sutartį, riziką. Agentūra turėtų skirti sutartis tik tada, jei galima tikėtis patenkinamų veiklos rezultatų.

PASTABOS DĖL VIDAUS KONTROLĖS PRIEMONIŲ

3.17.9. Kalbant apie „Copernicus“ vietos žemės paviršiaus stebėjimo paslaugų teikimą, Agentūra užsakė paslaugų už sumą, kuri 111 000 eurų viršijo viršutinę reglamentuojančios preliminariosios sutarties ribą. Atsižvelgdama į tai, Agentūra padidino viršutinę preliminariosios sutarties ribą 112 000 eurų. Tačiau ji oficialiai to neįtvirtino priimdama sutarties pakeitimą. Agentūra turėtų įforminti bet kokius sutarties pakeitimus laikantis viešųjų pirkimų nuostatų.

3.17.10. Agentūra neturi atnaujintos jautrių pareigybių politikos, kuri padėtų nustatyti jautrias pareigas, jas nuolat atnaujinti ir nustatyti tinkamas priemones, kad būtų sumažinta asmeninio suinteresuotumo rizika. Agentūra turėtų nedelsdama priimti ir įgyvendinti tokią itin svarbių pareigybių politiką.

ATSIŽVELGIMAS Į ANKSTESNIŲ METŲ PASTABAS

3.17.11. Taisomųjų veiksmų atsižvelgiant į Audito Rūmų ankstesnių metų pastabas apžvalga pateikta *priede*.

PRIEDAS

Atsižvelgimas į ankstesnių metų pastabas

Metai	Audito Rūmų pastabos	Taisomojo veiksmo būklė (užbaigtas / vykdomas / neįvykdytas / n. d.)
2016	Komisijos tarpinstitucinės preliminariosios sutarties dėl programinės įrangos, licencijų įsigijimo ir susijusios IT priežiūros ir konsultavimo paslaugų teikimo naudojimas neužtikrino pakankamos konkurencijos ir ekonomiškiausio sprendimo taikymo.	N. d.
2017	Yra poreikis sustiprinti apskaitos pareigūnės nepriklausomumą, padarant ją tiesiogiai atsakingą Agentūros direktoriui (administracinė atskaitomybė) ir Valdybai (funkcinė atskaitomybė).	Neįvykdytas (Agentūra nesutinka) ⁽¹⁾
2017	EAA labai vėlavo įgyvendinti 2016 m. vieno Europos teminio centro veiksmų planą.	Užbaigtas
2017	Keleto viešųjų pirkimų procedūrų atveju buvo nustatyta kai kurių trūkumų.	N. d.
2017	Kainų konkurencija keleto didelės vertės kvietimų dalyvauti konkurse atveju buvo pagrįsta tik dienos tarifais, kurie buvo pasiūlyti tam tikriems profiliams, o ne įvertintu laiku, kurio reikia užduotims įvykdyti. Preliminariosios sutartys buvo pasirašytos tik su vienu konkurso dalyviu, nepaisant to, kad tam tikrų sutarčių atveju iš naujo pradėjus konkursą su daugeliu dalyvių būtų pasiekta geresnių rezultatų.	N. d.
2017	E. pirkimai: Iki 2017 m. pabaigos Agentūra buvo įdiegusi tam tikroms procedūroms taikomas e. sąskaitų išrašymo ir e. konkursų, bet ne e. pasiūlymų teikimo priemones.	Užbaigtas
2017	Nustatyta keletas trūkumų, susijusių su Agentūros organizuotomis įdarbinimo procedūromis.	N. d.
2017	Agentūra skelbia skelbimus apie laisvas darbo vietas savo interneto svetainėje ir socialiniuose tinkluose, bet jų neskelbia Europos personalo atrankos tarnybos (EPSO) interneto svetainėje.	Vykdomas
2017	Agentūra prisiėmė keletą su programa „Copernicus“ susijusių teisinių įsipareigojimų, prieš tai negavusi Komisijos išankstinio finansavimo, o tai prieštarauja Finansinio reglamento taikymo taisyklėms.	Užbaigtas

⁽¹⁾ Agentūra mano, kad šis klausimas yra užbaigtas, nes apskaitos pareigūnė turi pareigūno statusą ir ji yra skiriama ir turi tiesioginę priegią prie Valdybos.

AGENTŪROS ATSAKYMAS

3.17.8. Agentūra sutinka, kad sutartys turi būti sudaromos tik tuo atveju, jei galima tikėtis tinkamų rezultatų. Dėl šios priežasties atitinkama preliminarioji paslaugų sutartis yra sutartis su keliais tiekėjais, sudaryta pagal pakopinę sistemą su trimis ekonominės veiklos vykdytojais. Tai savo ruožtu sumažina nepatenkinamų rezultatų riziką. Sutartį gali vykdyti vienas ar kitas iš rangovų sąrašą žemėjimo tvarka ištrauktas rangovas. Taip išvengiama priklausomybės nuo vieno rangovo ir užtikrinamas veiklos tęstinumas tuo atveju, jei vienas rangovas negalėtų suteikti paslaugų arba jei būtų nutraukta pakopinė sutartis su vienu iš rangovų. Be to, pagal pakopinę sistemą pirmąją vietą užimantis rangovas yra konsorciumas, kurį sudaro du ekonominės veiklos vykdytojai. Vertinimo komisijos pripažinti jų jungtiniai techniniai ir profesiniai gebėjimai suteikia papildomų garantijų, kad sutartis bus vykdoma tinkamai. Taip pat iš preliminariąją sutartį yra ištrauktos nuostatos dėl nuostolių atlyginimo ir kainos sumažinimo. Tai gali būti ir priemonė, skatinanti tinkamai vykdyti sutartį, ir rizikos mažinimo priemonė nesutarimų atveju. Galiausiai paskirtos vertinimo komisijos rekomendacija sudaryti sutartį su teigiamai įvertintu rangovu akivaizdžiai rodo lūkestį, kad sutartis turėtų būti vykdoma tinkamai. Bet kokių atveju sužinoti, ar sutartis vykdoma tinkamai, galima tik įgyvendinant preliminariąją sutartį, sudarius konkrečiąją sutartį. Veiksmingas rizikos mažinimo priemonės galima apsvarstyti tik derybų dėl konkrečiosios sutarties sudarymo metu, atsižvelgiant į prašymo dėl paslaugų ypatumus ir rangovo pateiktą pasiūlymą.

3.17.9. Agentūra laiko, kad sprendimas padidinti preliminariosios sutarties viršutinę biudžeto ribą yra agentūros vidaus reikalas. Jis neturi poveikio rangovui, nes pastarajam nesuteikia teisės reikalauti įsigyti tam tikrą kiekį paslaugų. Be to, agentūra vadovavosi BUDG GD Centrinės finansų tarnybos parengto Viešųjų pirkimų vadovo nurodymais ir rekomendacijomis. Atsakingas leidimus suteikiantis pareigūnas pasirašė bylos priedą, nurodymas pakeitimo teisinį pagrindą ir pagrindimą. Preliminariosios sutarties pakeitimas bus paskelbtas agentūros svetainėje 2019 m. birželio 30 d., vadovaujantis finansinių taisyklių taikymo taisyklių nuostatomis (FR2012).

3.17.10. Itin svarbių pareigybių klausimu EAA vadovybė atliko itin svarbių pareigybių patikrinimą, apimančią laikotarpį nuo 2009 m., taip pat įvertino riziką ir įdiegtas rizikos mažinimo kontrolės priemones. Parengtas informacinis dokumentas apie pareigybių nustatymo procesą. Jis šiuo metu peržiūrimas siekiant atsižvelgti pokyčius, kuriuos lėmė EAA reorganizacija 2018 m. rugsėjo mėn. Informacinis dokumentas vadinasi „Itin svarbių pareigybių nustatymo ir valdymo gairės“. Jis suderintas su Europos Komisijos vidaus kontrolės gairėmis. Atnaujintas informacinis dokumentas (gairės) iš esmės nesiskirs nuo dabartinio, nes pagrindiniai aspektai ir rizikos mažinimo priemonės iš esmės lieka tos pačios.

3.18. EUROPOS ŽUVININKYSTĖS KONTROLĖS AGENTŪRA (EŽKA)

ĮVADAS

3.18.1. Europos žuvininkystės kontrolės agentūra (toliau – Agentūra arba EŽKA), įsikūrusi Vigė, įsteigta Tarybos reglamentu (EB) Nr. 768/2005 ⁽¹³⁵⁾. Pagrindinė Agentūros užduotis – organizuoti valstybių narių atliekamą žuvininkystės kontrolės ir inspektavimo veiklos koordinavimą siekiant užtikrinti veiksmingą ir vienodą bendros žuvininkystės politikos taisyklių taikymą.

3.18.2. *Lentelėje* pateikti pagrindiniai Agentūros duomenys ⁽¹³⁶⁾.

Lentelė

Pagrindiniai Agentūros duomenys

	2017 m.	2018 m.
Biudžetas (milijonais eurų) ⁽¹⁾	17	17
Iš viso darbuotojų gruodžio 31 d. ⁽²⁾	72	77

⁽¹⁾ Biudžeto skaičiai pagrįsti mokėjimų asignavimais.

⁽²⁾ Darbuotojai – ES pareigūnai, ES laikinieji darbuotojai, ES sutartininkai ir komandiruoti nacionaliniai ekspertai, ne laikinieji darbuotojai ir ne konsultantai.

Šaltinis: Agentūros pateikti duomenys.

AUDITO RŪMŲ PATIKINIMO PAREIŠKIMAS, TEIKIAMAS EUROPOS PARLAMENTUI IR TARYBAI – NEPRIKLAUSOMO AUDITORIAUS ATASKAITA

NUOMONĖ

3.18.3. Mes auditavome:

a) Agentūros finansines ataskaitas, kurias sudaro 2018 m. gruodžio 31 d. pasibaigusių finansinių metų finansinės būklės ⁽¹³⁷⁾ ir biudžeto vykdymo ⁽¹³⁸⁾ ataskaitos, ir

b) šiose finansinėse ataskaitose atspindimų operacijų teisėtumą ir tvarkingumą,

kaip to reikalauja Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo (SESV) 287 straipsnis.

Finansinių ataskaitų patikimumas

Nuomonė dėl finansinių ataskaitų patikimumo

3.18.4. Mūsų nuomone, 2018 m. gruodžio 31 d. pasibaigusių metų Agentūros metinėse finansinėse ataskaitose Agentūros finansinė būklė 2018 m. gruodžio 31 d. ir su tą dieną pasibaigusiais finansiniais metais susijusių operacijų ir pinigų srautų rezultatai bei grynojo turto pokyčiai visais reikšmingais aspektais yra pateikti teisingai, kaip to reikalauja jos finansinis reglamentas ir Komisijos apskaitos pareigūno priimtos apskaitos taisyklės. Jos pagrįstos tarptautiniu mastu pripažintais viešojo sektoriaus apskaitos standartais.

Finansinėse ataskaitose atspindimų operacijų teisėtumas ir tvarkingumas**Pajamos**

Nuomonė dėl finansinėse ataskaitose atspindimų pajamų teisėtumo ir tvarkingumo

3.18.5. Mūsų nuomone, 2018 m. gruodžio 31 d. pasibaigusių finansinių metų finansinėse ataskaitose atspindimos pajamos visais reikšmingais aspektais yra teisėtos ir tvarkingos.

⁽¹³⁵⁾ OL L 128, 2005 5 21, p. 1.

⁽¹³⁶⁾ Daugiau informacijos apie Agentūros kompetenciją ir veiklą pateikta jos interneto svetainėje www.efca.europa.eu.

⁽¹³⁷⁾ Finansinės būklės ataskaitas sudaro balansas, finansinių rezultatų ataskaita, pinigų srautų lentelė, grynojo turto pokyčių ataskaita, svarbių apskaitos metodų santrauka ir kita aiškinamoji informacija.

⁽¹³⁸⁾ Biudžeto vykdymo ataskaitas sudaro ataskaitos, kuriose suvestos visos biudžetinės operacijos, ir aiškinamoji informacija.

Mokėjimai

Nuomonė dėl finansinėse ataskaitose atspindimų mokėjimų teisėtumo ir tvarkingumo

3.18.6. Mūsų nuomone, 2018 m. gruodžio 31 d. pasibaigusių finansinių metų finansinėse ataskaitose atspindimi mokėjimai visais reikšmingais aspektais yra teisėti ir tvarkingi.

3.18.7. Toliau pateiktos pastabos šios Audito Rūmų nuomonės nekeičia.

PASTABOS DĖL VIDAUS KONTROLĖS PRIEMONIŲ

3.18.8. 2014 m. Komisija daugiau kaip 50 ES institucijų ir įstaigų, įskaitant EŽKA, vardu su vienu sutarties vykdytoju pasirašė preliminariąją sutartį dėl programinės įrangos, licencijų įsigijimo bei susijusių IT priežiūros ir konsultavimo paslaugų teikimo. Dėl programinės įrangos rinkos nepastovumo kainoraštis sutartyje nepateiktas. Preliminariosios sutarties vykdytojas veikia kaip tarpininkas tarp Agentūros ir tiekėjų, kurie gali patenkinti Agentūros poreikius. Šių tarpininkavimo paslaugų atveju preliminariosios sutarties vykdytojas turi teisę į tiekėjų kainų padidimus, siekiančius nuo dviejų iki devynių procentų. 2018 m. visi mokėjimai preliminariosios sutarties vykdytojui sudarė 192 112 eurų. EŽKA atliktos *ex ante* patikros nebuvo veiksmingos, nes jomis nebuvo patikrinta, ar preliminariosios sutarties vykdytojo pareikalautos sumokėti kainos ir jų padidinimai yra teisingi. Pati preliminarioji sutartis gali apriboti konkurenciją, nes nėra jokių įrodymų, kad preliminariosios sutarties vykdytojas pasirenka tiekėjus konkurenciniu pagrindu. Agentūra turėtų pritaikyti pagal tokias sutartis atliekamų mokėjimų *ex ante* patikras ir užtikrinti konkursinę visų pirkimų procedūrą⁽¹³⁹⁾.

INFORMACIJA APIE VIDAUS AUDITO TARNYBOS ATASKAITAS

3.18.9. 2018 m. Komisijos vidaus audito tarnyba paskelbė audito ataskaitą dėl „Planavimo, biudžeto sudarymo ir stebėjimo Europos žuvininkystės kontrolės agentūroje“⁽¹⁴⁰⁾. Agentūra ir VAT susitarė dėl plano imtis taisomųjų veiksmų.

⁽¹³⁹⁾ Tuo tarpu 2014 m. preliminariosios sutarties galiojimas baigėsi, o pagal tolesnio pagrindo koncepciją geriau skatinama sąžininga konkurencija.

⁽¹⁴⁰⁾ Mes audito darbo netikrinome.

AGENTŪROS ATSAKYMAI

3.18.8. Europos žuvininkystės kontrolės agentūra (EŽKA) palankiai vertina Audito Rūmų pastabas ir į jas atsižvelgs. Dėl tarpinstitucinės preliminariosios sutarties, kurią pasirašė DIGIT ir „Comparex“, EŽKA tiesiogiai nedalyvavo apibrėžiant sutartį ir negalėjo pakeisti preliminariosios sutarties sąlygų ir nuostatų. EŽKA prisijungė prie naujosios DIGIT pasirašytos preliminariosios sutarties dėl tos pačios rūšies produktų pirkimo. Panašu, kad dėl senosios sutarties nustatytos problemos buvo išspręstos, ir EŽKA atitinkamai įgyvendins naują preliminariąją sutartį. Kainų klausimu, EŽKA paprastai nurodytas kainas lygina su rekomenduojamomis mažmeninėmis pardavėjų paskelbtomis kainomis, anksčiau taikytomis kainomis ir alternatyvių produktų žinomomis kainomis. EŽKA nuolat įsitikindavo, kad kainos būdavo mažesnės už rekomenduojamas mažmenines kainas. Taip buvo užtikrinama ekonominė nauda EŽKA. Bet kokie nurodytų kainų nukrypimai ar staigus arba reikšmingas kainos padidėjimas būtų pastebėtas ir išnagrinėtas prieš pasirašant užsakymą.

Pagal DFP 3 išlaidų kategoriją „Saugumas ir pilietybė“ finansuojamos agentūros

3.19. EUROPOS SĄJUNGOS TEISĖSAUGOS MOKYMO AGENTŪRA (CEPOL)

IVADAS

3.19.1. Budapešte įsikūrusi Europos Sąjungos teisėsaugos mokymo agentūra (toliau – Agentūra arba CEPOL) buvo įsteigta Europos Parlamento ir Tarybos reglamentu (ES) 2015/2219 ⁽¹⁴¹⁾, kuriuo pakeičiamas ir panaikinamas Tarybos sprendimas 2005/681/TVR ⁽¹⁴²⁾. Jos tikslas – veikiant tinklo pagrindu suburti nacionalines valstybių narių policijos mokymo įstaigas, siekiant teikti bendrais standartais pagrįstus mokymo kursus vyresniesiems policijos agentams.

3.19.2. *Lentelėje* pateikti pagrindiniai Agentūros duomenys ⁽¹⁴³⁾.

Lentelė

Pagrindiniai Agentūros duomenys

	2017 m.	2018 m.
Budžetas (milijonais eurų) ⁽¹⁾	9	10
Iš viso darbuotojų gruodžio 31 d. ⁽²⁾	53	51

⁽¹⁾ Budžeto skaičiai pagrįsti mokėjimų asignavimais.

⁽²⁾ Darbuotojai – ES pareigūnai, ES laikinieji darbuotojai, ES sutartininkai ir komandiruoti nacionaliniai ekspertai, ne laikinieji darbuotojai ir ne konsultantai.

Šaltinis: Agentūros pateikti duomenys.

AUDITO RŪMŲ PATIKINIMO PAREIŠKIMAS, TEIKIAMAS EUROPOS PARLAMENTUI IR TARYBAI – NEPRIKLAUSOMO AUDITORIAUS ATASKAITA

NUOMONĖ

3.19.3. Mes auditavome:

- Agentūros finansines ataskaitas, kurias sudaro 2018 m. gruodžio 31 d. pasibaigusių finansinių metų finansinės būklės ⁽¹⁴⁴⁾ ir biudžeto vykdymo ⁽¹⁴⁵⁾ ataskaitos, ir
- šiose finansinėse ataskaitose atspindimų operacijų teisėtumą ir tvarkingumą,

kaip to reikalauja Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo (SESV) 287 straipsnis.

Finansinių ataskaitų patikimumas

Nuomonė dėl finansinių ataskaitų patikimumo

3.19.4. Mūsų nuomone, 2018 m. gruodžio 31 d. pasibaigusių metų Agentūros metinėse finansinėse ataskaitose Agentūros finansinė būklė 2018 m. gruodžio 31 d. ir su tą dieną pasibaigusiais finansiniais metais susijusių operacijų ir pinigų srautų rezultatai bei grynojo turto pokyčiai visais reikšmingais aspektais yra pateikti teisingai, kaip to reikalauja jos finansinis reglamentas ir Komisijos apskaitos pareigūno priimtos apskaitos taisyklės. Jos pagrįstos tarptautiniu mastu pripažintais viešojo sektoriaus apskaitos standartais.

⁽¹⁴¹⁾ 2015 m. lapkričio 25 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2015/2219 dėl Europos Sąjungos teisėsaugos mokymo agentūros (CEPOL) ir kuriuo pakeičiamas ir panaikinamas Tarybos sprendimas 2005/681/TVR (OL L 319, 2015 12 4, p. 1).

⁽¹⁴²⁾ 2005 m. rugsėjo 20 d. Tarybos sprendimas 2005/681/TVR, įsteigiantis Europos policijos koledžą (CEPOL) ir panaikinantis Sprendimą 2000/820/TVR (OL L 256, 2005 10 1, p. 63).

⁽¹⁴³⁾ Daugiau informacijos apie Agentūros kompetenciją ir veiklą pateikta jos interneto svetainėje www.cepol.europa.eu.

⁽¹⁴⁴⁾ Finansinės būklės ataskaitas sudaro balansas, finansinių rezultatų ataskaita, pinigų srautų lentelė, grynojo turto pokyčių ataskaita, svarbių apskaitos metodų santrauka ir kita aiškinamoji informacija.

⁽¹⁴⁵⁾ Biudžeto vykdymo ataskaitas sudaro ataskaitos, kuriose suvestos visos biudžetinės operacijos, ir aiškinamoji informacija.

Finansinėse ataskaitose atspindimų operacijų teisėtumas ir tvarkingumas**Pajamos**

Nuomonė dėl finansinėse ataskaitose atspindimų pajamų teisėtumo ir tvarkingumo

3.19.5. Mūsų nuomone, 2018 m. gruodžio 31 d. pasibaigusiu finansinių metų finansinėse ataskaitose atspindimos pajamos visais reikšmingais aspektais yra teisėtos ir tvarkingos.

Mokėjimai

Nuomonė dėl finansinėse ataskaitose atspindimų mokėjimų teisėtumo ir tvarkingumo

3.19.6. Mūsų nuomone, 2018 m. gruodžio 31 d. pasibaigusiu finansinių metų finansinėse ataskaitose atspindimi mokėjimai visais reikšmingais aspektais yra teisėti ir tvarkingi.

3.19.7. Toliau pateiktos pastabos šios Audito Rūmų nuomonės nekeičia.

PASTABOS DĖL PATIKIMO FINANSŲ VALDYMO IR VEIKSMINGUMO

3.19.8. 2017 m. gruodžio mėn. CEPOL paskelbė konkursą, skirtą sudaryti ketverių metų trukmės preliminarį sutartį, kurios rinkos apimtis įvertinta 8,5 milijono eurų pačios Agentūros darbuotojų ir mokymo dalyvių kelionių organizavimui. Sutarties sudarymo kriterijų svoriai buvo tokie: 60 % buvo skirta už kokybę, o 40 % – už kainą. Trys iš šešių gautų pasiūlymų peržengė minimalią kokybės ribą. Konkurso dalyvio, kuriam buvo skirta sutartis, pasiūlyta kaina, remiantis Agentūros parengtu scenarijumi, sudarė 56 % kitų dviejų konkurso dalyvių pasiūlytų kainų vidurkiu. Sutartis buvo skirta nepaprašius konkurso laimėtojo pateikti paaiškinimą dėl galimo neįprastai mažos kainos pasiūlymo. Pagal sutartį atlikti 2018 m. mokėjimai sudarė 2 058 073 eurus. Galimų neįprastai mažos kainos pasiūlymų atveju Agentūra, siekdama užtikrinti pasiūlymų tvarumą, turėtų prašyti pateikti atitinkamas priežastis ir jas išanalizuoti.

ATSIŽVELGIMAS Į ANKSTESNIŲ METŲ PASTABAS

3.19.9. Taisomųjų veiksmų atsižvelgiant į Audito Rūmų ankstesnių metų pastabas apžvalga pateikta *priede*.

PRIEDAS

Atsižvelgimas į ankstesnių metų pastabas

Metai	Audito Rūmų pastabos	Taisomojo veiksmo būklė (užbaigtas / vykdomas / neįvykdytas / n. d.)
2016	Agentūroje didelė personalo kaita, todėl tai gali daryti poveikį veiklos tęstinumui ir Agentūros gebėjimui vykdyti jos darbo programoje numatytą veiklą. Iš kitų valstybių narių gauta tik nedaug paraiškų.	Vykdomas
2017	Nepaisant reikšmingų Agentūros procedūrų pakeitimų, apskaitos sistema nėra (iš naujo) patvirtinta nuo 2013 m.	Užbaigtas
2017	2016 m. gruodžio mėn. Agentūra su viena bendrove pasirašė ketverių metų trukmės 1,6 milijono eurų vertės preliminarią sutartį dėl laikinųjų darbuotojų paslaugų teikimo. Vienintelis konkursinis pirkimų procedūros kriterijus buvo kaina, o į kokybę nebuvo atsižvelgta.	N. d.
2017	Agentūra neatliko išsamios galimo „Brexit“ poveikio analizės.	Užbaigtas
2017	Agentūra skelbia skelbimus apie laisvas darbo vietas savo interneto svetainėje ir socialiniuose tinkluose, bet jų neskelbia Europos personalo atrankos tarnybos (EPSO) interneto svetainėje.	Vykdomas
2017	E. pirkimai: iki 2017 m. pabaigos Agentūra buvo įdiegusi e. sąskaitų išrašymo ir e. konkursų priemones, bet ne e. pasiūlymų teikimo priemones.	Neįvykdytas

AGENTŪROS ATSAKYMAS

3.19.8. Agentūra atsižvelgia į Audito Rūmų pastabas ir sutinka, kad Finansiniame reglamente nustatyta, jog, gavusi pasiūlymą su neįprastai mažomis kainomis, perkančioji organizacija privalo išsiaiškinti, kodėl jos tokios. Šiuo atveju vertinimo komisija nesikreipė paaiškinimo, nes iš kasdienio darbo žinojo kainas, kurias taikė ankstesnę sutartį sudariusi bendrovė, ir todėl galėjo nustatyti, kad rangovo, su kuriuo sudaryta naujoji sutartis, kainos buvo daug didesnės nei ankstesniosios. Be to, dviejų iš trijų pasiūlymų, kurie pasiekė finansinio vertinimo etapą, kainos buvo panašios, o trečioji bendrovė pasiūlė gerokai didesnes. Dėl šių priežasčių vertinimo komisija atmetė galimybę, kad pasiūlytos kainos neįprastai mažos; tačiau mes sutinkame su Audito Rūmų pastaba, kad šis vertinimas nebuvo įformintas vertinimo ataskaitoje.

3.20. EUROPOS PRIEGLOBSČIO PARAMOS BIURAS (EASO)

ĮVADAS

3.20.1. Europos prieglobsčio paramos biuras (toliau – Biuras, taip pat vadinamas EASO), įsikūręs Valetyje, įsteigtas Europos Parlamento ir Tarybos reglamentu (ES) Nr. 439/2010 ⁽¹⁴⁶⁾, siekiant pagerinti praktinį bendradarbiavimą prieglobsčio klausimais ir padėti valstybėms narėms vykdyti savo Europos lygmens ir tarptautinius įsipareigojimus suteikti apsaugą žmonėms, kuriems ji yra būtina. Nuo 2015 m. Biuras teikė pagalbą Graikijai ir Italijai migracijos krizės kontekste.

3.20.2. Mūsų audito nuomonės ir pastabos dėl 2017 m. gruodžio 31 d. pasibaigusių finansinių metų atspindėjo įvykius ir sąlygas, kurie savaime buvo linkę daryti poveikį Biuro veiklos vykdymui taikomo teisinio pagrindo laikymosi atžvilgiu (daugiausia susijusio su viešaisiais pirkimais ir įdarbinimu). Iš esmės šie įvykiai ir sąlygos nepasikeitė.

3.20.3. Biuras valdo su pabėgėlių krize susijusias operacijas decentralizuotoje aplinkoje ir turi keletą regioninių skyrių Italijoje ir Graikijoje, o nuo 2018 m. – Kipre. Ši decentralizuota aplinka yra dar vienas svarbus iššūkis operacijų vykdymui laikantis taikomo teisinio pagrindo.

3.20.4. Vykdydamas savo operacijas, EASO, kuris turi ribotą skaičių darbuotojų (apie 200), priklauso nuo valstybių narių bendradarbiavimo ir nacionalinių ekspertų komandiravimo, kaip nustatyta jo reglamente. Atsižvelgdamas į nuolat ribotą nacionalinių ekspertų, kuriuos skiria valstybės narės, skaičių, EASO ir toliau naudojo alternatyvias priemones, iš ekonominės veiklos vykdytojų samdydamas laikinus darbuotojus ir naudodamas jų vertimo žodžiu paslaugas. 2018 m. iš maždaug 569 ekspertų, išsiųstų į Graikiją, apie 243 (43 %) buvo laikinieji darbuotojai, o iš maždaug 60 116 užregistruotų darbo dienų apie 40 947 (68 %) dienų dirbo laikinieji darbuotojai. Tuo pačiu laikotarpiu iš maždaug 373 ekspertų, išsiųstų į Italiją, apie 221 (59 %) buvo laikinieji darbuotojai, o iš maždaug 43 584 užregistruotų darbo dienų apie 35 137 (81 %) dienų dirbo laikinieji darbuotojai. Tokio masto pagrindinių EASO užduočių perdavimas ekonominės veiklos vykdytojams lemia itin didelę priklausomybę ir nuolatinę veiklos tęstinumo riziką EASO tokioje opioje srityje, kuri yra labai svarbi siekiant užtikrinti veiksmingą migrantų srautų į Europą valdymą.

3.20.5. Dėl Biuro operacijų pobūdžio sudėtinga numatyti jų laiką ir trukmę. Todėl EASO sudėtinga numatyti, kokios veiklos priemonės yra naudingiausios patikimo finansų valdymo požiūriu, samdant vidaus ar išorės darbuotojus arba, pavyzdžiui, numatant nuomos sutarčių trukmę įvairiose vietose.

3.20.6. Dėl ilgo derybų dėl bendros Europos prieglobsčio sistemos reformos proceso jau ir taip riboti EASO ištekliai nukreipiami reikšmingiems parengiamiesiems darbams, dar labiau sumažinant turimus išteklius, kurie yra skirti operatyvinėms užduotims vykdyti.

3.20.7. *Lentelėje* pateikti pagrindiniai Biuro duomenys ⁽¹⁴⁷⁾.

Lentelė

Pagrindiniai Biuro duomenys

	2017 m.	2018 m.
Biudžetas (milijonais eurų) ⁽¹⁾	79	98
Iš viso darbuotojų gruodžio 31 d. ⁽²⁾	200	207

⁽¹⁾ Biudžeto skaičiai pagrįsti mokėjimų asignavimais.

⁽²⁾ Darbuotojai – ES pareigūnai, ES laikinieji darbuotojai, ES sutartininkai ir komandiruoti nacionaliniai ekspertai, ne laikinieji darbuotojai ir ne konsultantai.

Šaltinis: Biuro pateikti duomenys.

⁽¹⁴⁶⁾ OL L 132, 2010 5 29, p. 11.

⁽¹⁴⁷⁾ Daugiau informacijos apie Biuro kompetenciją ir veiklą pateikta jo interneto svetainėje www.easo.europa.eu.

AUDITO RŪMŲ PATIKINIMO PAREIŠKIMAS, TEIKIAMAS EUROPOS PARLAMENTUI IR TARYBAI – NEPRIKLAUSOMO AUDITORIAUS ATASKAITA

NUOMONĖ

3.20.8. Mes auditavome:

- a) Biuro finansines ataskaitas, kurias sudaro 2018 m. gruodžio 31 d. pasibaigusių finansinių metų finansinės būklės ⁽¹⁴⁸⁾ ir biudžeto vykdymo ⁽¹⁴⁹⁾ ataskaitos, ir
- b) šiose finansinėse ataskaitose atspindimų operacijų teisėtumą ir tvarkingumą,

kaip to reikalauja Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo (SESV) 287 straipsnis.

Finansinių ataskaitų patikimumas

Nuomonė dėl finansinių ataskaitų patikimumo

3.20.9. Mūsų nuomone, 2018 m. gruodžio 31 d. pasibaigusių finansinių metų Biuro finansinėse ataskaitose Biuro finansinė būklė 2018 m. gruodžio 31 d. bei tą dieną pasibaigusių finansinių metų operacijų ir pinigų srautų rezultatai bei grynojo turto pokyčiai visais reikšmingais aspektais yra pateikti teisingai, kaip to reikalauja jo finansinis reglamentas ir Komisijos apskaitos pareigūno priimtos apskaitos taisyklės. Jos pagrįstos tarptautiniu mastu pripažintais viešojo sektoriaus apskaitos standartais.

Finansinėse ataskaitose atspindimų operacijų teisėtumas ir tvarkingumas

Pajamos

Nuomonė dėl finansinėse ataskaitose atspindimų pajamų teisėtumo ir tvarkingumo

3.20.10. Mūsų nuomone, 2018 m. gruodžio 31 d. pasibaigusių finansinių metų finansinėse ataskaitose atspindimos pajamos visais reikšmingais aspektais yra teisėtos ir tvarkingos.

Mokėjimai

Sąlyginė nuomonė dėl finansinėse ataskaitose atspindimų mokėjimų teisėtumo ir tvarkingumo pagrindas

3.20.11. Savo 2016 ir 2017 finansinių metų audito ataskaitose Audito Rūmai padarė išvadą, kad sutartys dėl laikinųjų darbuotojų paslaugų teikimo Graikijoje, kelionių į Biurą paslaugos ir Biuro patalpų nuoma Lesbo saloje yra netvarkingos. Pagal šias sutartis atlikti 2018 m. mokėjimai sudarė 3 405 970 eurų (4 % visų 2018 m. mokėjimų).

Sąlyginė nuomonė dėl finansinėse ataskaitose atspindimų mokėjimų teisėtumo ir tvarkingumo

3.20.12. Mūsų nuomone, išskyrus pagrindo pareikšti sąlyginę nuomonę dėl mokėjimų teisėtumo ir tvarkingumo dalyje aprašytų dalykų poveikį, 2018 m. gruodžio 31 d. pasibaigusių metų finansinėse ataskaitose atspindimi mokėjimai visais reikšmingais aspektais yra teisėti ir tvarkingi.

Kita

3.20.13. Nuo 2017 m. pabaigos Biuro žmogiškųjų išteklių padėtis nuolat blogėjo. 2018 m. EASO įdarbinimo taisyklės padarė skaidresnes. 2018 m. pabaigoje EASO dirbo 219 darbuotojų. Buvo išsiųsti 89 pasiūlymų raštai ir buvo pasirašyta 60 sutarčių. Tačiau 2018 m. faktinis grynasis EASO darbuotojų skaičiaus padidėjimas buvo nedidelis ir iki metų pabaigos vis dar reikėjo užpildyti 78 laisvas darbo vietas. Ypatingą susirūpinimą kelia tai, kad administraciniame padalinyje trūksta vadovų. 2018 m. pabaigoje keturios iš penkių vadovų pareigybių buvo neužimtos arba asmenų, užimančių jas, įgaliojimai buvo sustabdyti. Į vieną vadovo pareigybę buvo priimtas pavaduojantis darbuotojas. Iš esmės ši padėtis kelia didelę riziką Biuro operacijų tęstinumui dabartiniu mastu, o Biuras turėtų įdėti daugiau pastangų siekdamas užpildyti laisvas darbo vietas, bendradarbiaujant su Komisija ir valstybėmis narėmis.

3.20.14. Kadangi nėra išsamių susitarimų dėl prieglobsčio paramos grupių ir kitų EASO pajėgų valstybėse narėse (pavyzdžiui, EASO savų darbuotojų, valstybių narių ekspertų ir pagal sutartis įdarbintų ekspertų) apgyvendinimo, kyla didelė veiklos, finansinė ir reputacijos rizika. Biuras kartu su Komisija turėtų toliau siekti sudaryti veiksmingus susitarimus su valstybėmis narėmis dėl prieglobsčio paramos grupių ir kitų EASO pajėgų apgyvendinimo.

⁽¹⁴⁸⁾ Finansinės būklės ataskaitas sudaro balansas, finansinių rezultatų ataskaita, pinigų srautų lentelė, grynojo turto pokyčių ataskaita, svarbių apskaitos metodų santrauka ir kita aiškinamoji informacija.

⁽¹⁴⁹⁾ Biudžeto vykdymo ataskaitas, kuriose suvestos visos biudžetinės operacijos, ir aiškinamoji informacija.

3.20.15. Toliau pateiktos pastabos šios Audito Rūmų nuomonės nekeičia.

PASTABOS DĖL OPERACIJŲ TEISĖTUMO IR TVARKINGUMO

3.20.16. Biuras naudoja paslaugų sutartis su IT bendrovėmis, kurios buvo suformuluotos taip, kad galėtų reikšti laikinųjų darbuotojų paskyrimą („mise à disposition“), o ne aiškiai apibrėžtą IT paslaugų ar produktų teikimą. Laikinių agentūrų darbuotojų (trumpalaikių darbuotojų), kurie nustatytą laikotarpį įmonėje laikinojo darbo naudotojoje atliktų konkrečią užduotį, suteikimui taikoma Direktyva 2008/104/EB dėl darbo per laikinojo įdarbinimo įmonę bei konkrečios valstybių narių priimtos tos direktyvos perkėlimo į nacionalinę teisę taisyklės. Pagal Maltos laikinųjų darbuotojų teisės aktus laikinuosius darbuotojus įmonėms laikinojo darbo naudotojoms (šiuo atveju EASO) gali suteikti tik registruotos laikinojo įdarbinimo įmonės. Naudojant IT paslaugų sutartis darbo jėgai suteikti neatitinka ES tarnybos nuostatų ir ES socialinių ir užimtumo taisyklių. Biuras turėtų užtikrinti, kad sutarčių tekste nebūtų painiojamas IT paslaugų pirkimas su laikinųjų darbuotojų samdymu.

3.20.17. 2018 m. Biuras pradėjo atvirą viešųjų pirkimų procedūrą, siekdamas nustatyti preliminariąsias sutartis dėl laikinųjų darbuotojų paslaugų teikimo Italijoje ketverių metų laikotarpiui, kurių maksimali suma sudaro 50 milijonų eurų. Biuras nutraukė procedūrą dėl to, kad buvo gautas tik vienas pasiūlymas. Be to, Biuro nuomone, šis pasiūlymas buvo nepriimtinas, nes finansinis pasiūlymas viršijo numatytą maksimalų biudžetą. Nustatėme, kad konkurso specifikacijoje buvo svarbi 25 milijonų eurų vertės klaida. EASO paragino kandidatus teikti pasiūlymą dėl apibrėžto mėnesių skaičiaus su nustatytu bendroju darbo užmokesčiu, kuris turėjo būti sumokėtas laikiniams pavaduojantiems darbuotojams ir kurio bendra suma yra mažesnė nei 50 000 000 eurų. Tačiau toks pasiūlymas būtų galimas tik tuo atveju, jeigu paslaugų teikėjas nesumokėtų mokesčių ir socialinių įmokų, reikalaujamų pagal Italijos teisės aktus (kurių suma siektų apie 25 milijonus eurų). Todėl tikėtina, kad kiti galimi kandidatai susilaikė nuo pasiūlymų pateikimo EASO, nes konkurso specifikacijoje nebuvo sudarytos sąlygos teisės aktų reikalavimus atitinkančiam veiklos atvejui. Tačiau Biuras nepakeitė konkurso specifikacijų ir nesurengė naujos atviros procedūros, bet vietoj to susiderėjo dėl sąlygų ir pasirašė sutartį su vienu konkurso dalyviu, kuris atsiliepė į jo pradinį kvietimą. Kadangi nebuvo sąžiningos konkurencijos remiantis teisingomis konkurso specifikacijomis, pirkimų procedūra ir visos susijusios sutartys ir būsimi mokėjimai laikomi netvarkingais. 2018 m. pagal šią sutartį atliktų mokėjimų nebuvo. Biuras turėtų griežtai taikyti ES viešųjų pirkimų taisykles.

PASTABOS DĖL VIDAUS KONTROLĖS PRIEMONIŲ

3.20.18. 2018 m. vasario mėn. Valdyba priėmė sprendimą, apribojantį vykdomojo direktoriaus įgaliojimus įdarbinimo ir viešųjų pirkimų srityse, kad atitinkami sprendimai priklausytų nuo jos patvirtinimo. 2018 m. birželio mėn. EASO vykdomasis direktorius atsistatydino ir buvo pakeistas laikinuoju vykdomuoju direktoriumi. Laikinis vykdomasis direktorius parengė EASO valdymo veiksmų planą, kurį Valdyba patvirtino 2018 m. rudenį. Jame buvo pateikta keletas prioritetinių tikslų ir numatytų rezultatų, kuriais siekiama „didinti pasitikėjimą“, „stiprinti vidaus valdymo sistemą“ ir „atkurti vidaus pajėgumus“. EASO valdymo veiksmų plane buvo numatytas Biuro vidaus kontrolės standartų įgyvendinimo vertinimas, kuris buvo atliktas 2018 m. rugpjūčio mėn. Vertinime buvo nustatyti reikšmingi su dauguma vidaus kontrolės standartų ir vertinimo kriterijų susiję trūkumai ir neefektyvumas. Nustatyti trūkumai patvirtina 2017 m. pateiktas Audito Rūmų pastabas.

3.20.19. EASO ėmėsi konkrečių ir teigiamų veiksmų, kuriais siekiama pagerinti organizacinį valdymą. Iš 61 veiksmų plane numatytos priemonės mūsų audito metu (2019 m. kovo mėn.) 30 buvo užbaigta, o 31 priemonės statusas buvo „vykdoma“. Priemonės, kurių buvo imtasi, buvo vykdomos neilgai ir jas reikia užbaigti. Todėl bendras šių priemonių poveikis turės būti įvertintas ateityje.

3.20.20. 2018 m. pabaigoje EASO neturėjo vidaus audito pajėgumų, o nuo 2018 m. sausio mėn. nebuvo paskelbta išsamių VAT audito ataskaitų (VAT paskelbė dvi nustatytų faktų ataskaitas 2018 m. ir vieną tolesnių veiksmų ataskaitą 2019 m.). Be to, *ex post* patikrų, kuriomis siekiama patikrinti operacijų teisėtumą ir tvarkingumą, kūrimas buvo ankstyvojoje stadijoje. Ir veiksminga vidaus audito funkcija, ir veiksmingos *ex post* patikros yra nepaprastai svarbūs tokios organizacijos kaip EASO, kurioje dalyvauja daug įvairių subjektų, dirbančių įvairiose vietose, valdymo elementai. Biuras turėtų nustatyti vidaus audito pajėgumus ir veiksmingas *ex post* patikras.

3.20.21. Savo 2017 m. pasibaigusiu finansinių metų audito ataskaitoje nurodėme, kad EASO nėra vidaus teisės funkcijos ir kad daugybė teisės įmonių buvo pasamdytos kontroliuojant ankstesniam direktoriui. 2018 m. EASO sudarė visų sutarčių, kurios buvo naudojamos teisinėms konsultacijoms, sąrašą, pradėjo vykdyti procedūras, kad būtų galima įdarbinti teisės konsultantą ir pakeisti ankstesnes sutartis sudarant preliminariąją sutartį dėl teisinių konsultacijų. Nauja vyresnioji teisės konsultantė pradėjo eiti savo pareigas Biure 2019 m. balandžio mėn., o nauja preliminarioji sutartis dėl teisinių konsultacijų buvo pasirašyta 2019 m. sausio mėn. Tačiau vis dar nebuvo įdiegta sisteminga teisinių dokumentų vidaus peržiūra ir buvo pastebėta daug 2018 m. viešųjų pirkimų procedūrų teisinių aspektų neatitikimų. Biuras turėtų užtikrinti stiprią teisinę funkciją ir veiksmingą teisinių procedūrų valdymą.

3.20.22. EASO vis dar nėra itin svarbias pareigas reglamentuojančios politikos. Tai neatitinka Biuro vidaus kontrolės standartų, pagal kuriuos itin svarbios funkcijos turėtų būti aiškiai apibrėžtos, užregistruotos ir nuolat atnaujinamos. Biuras turėtų nustatyti veiksmingą itin svarbių pareigų politiką.

3.20.23. Tai, kad trūko aiškių įgaliojimų ir vaidmenų dėl patalpų nuomos ir susijusių paslaugų bei darbų valdymo, gali trukdyti atlikti efektyvų su patalpomis susijusios rizikos mažinimą. Kad būtų sumažinta ši rizika, Biuras turėtų parengti veiksmingą nuomojamų patalpų ir susijusių paslaugų politiką, visų pirma atsižvelgiant į tai, kad jis valdo keletą patalpų skirtingose šalyse. Mūsų supratimu, Biuras ėmėsi veiksmų šiems klausimams spręsti.

PASTABOS DĖL BIUDŽETO VALDYMO

3.20.24. Riboti pradiniai metiniai biudžetai ir bet kokių nenumatytiems atvejams skirtų lėšų, skirtų padengti nenumatytų skubių veiklos poreikių finansavimą, stygius EASO biudžete lemia netikrumą dėl biudžeto ir trukdo vykdyti ekstremaliųjų situacijų planavimą. Biuras ir toliau turėtų pranešinėti apie tokius biudžeto apribojimus konsultuodamasis su Komisija ir biudžeto valdymo institucijomis.

ATSIŽVELGIMAS Į ANKSTESNIŲ METŲ PASTABAS

3.20.25. Taisomųjų veiksmų atsižvelgiant į Audito Rūmų ankstesnių metų pastabas apžvalga pateikta *priede*.

PRIEDAS

Atsižvelgimas į ankstesnių metų pastabas

Metai	Audito Rūmų pastabos	Taisomojo veiksmo būklė (užbaigtas / vykdomas / neįvykdytas / n. d.)
2013 ir 2014	Daug mokėjimų buvo atlikta pasibaigus Finansiniame reglamente nustatytiems terminams.	Vykdomas
2014	Personalo kaita yra didelė, kuri kelia didelę riziką veiklai.	N. d.
2014	Nėra dokumentų, kurie pagrįstų išorės posėdžių dalyvių priskyrimą trims skirtingoms išlaidų kompensavimo kategorijoms.	Užbaigtas
2016	Dėl nevienodo požiūrio į konkurso dalyvius sudarant preliminariąją sutartį dėl kelionių paslaugų teikimo sutartis ir susiję mokėjimai yra netvarkingi.	N. d.
2016	Dėl tiesioginio preliminariosios sutarties dėl laikinų paslaugų, skirtų paremti Biurą jam reaguojant į migracijos krizę, skyrimo sutartis ir susiję mokėjimai yra netvarkingi.	N. d.
2016	Biuras sistemingai netikrino pagal Komisijos tarpinstitucinę preliminariąją sutartį dėl IT produktų tiekimo ir paslaugų teikimo sutarties vykdytojo pareikalautų sumokėti kainų ir jų padidinimų.	N. d.
2016	PVM kompensacijos už 2014 ir 2015 m. metus liko nesusigrąžintos.	Užbaigtas
2017	Nepaisant pakartotinių Biuro bandymų (36 įdarbinimo procedūros ir 100 naujų sutarčių 2017 m.), jis nesugebėjo įdarbinti ir išlaikyti pakankamai personalo.	Vykdomas (daugiau informacijos pateikta 3.20.13 dalyje)
2017	Nebuvo vidaus audito pajėgumų ir	Vykdomas (daugiau informacijos pateikta 3.20.20 dalyje)
	Administracinės valdybos vykdoma finansų valdymo priežiūra buvo ribota.	Užbaigtas
2017	Biuras neturi vidaus teisės tarnybos, taip pat sistemingai neatlieka teisinių dokumentų vidaus peržiūros. Biuras rangovams paveda daugelį teisinių klausimų be aiškių vidaus sprendimų ar gairių.	Vykdomas (daugiau informacijos pateikta 3.20.21 dalyje)
2017	2017 m. vykdytos pirkimų procedūros dėl laikinų pavaduojančių darbuotojų Maltoje (2017 m. mokėjimai siekė 1,0 milijoną eurų) buvo prastai valdomos, o tai darė neigiamą poveikį konkurencijai, todėl pirkimai turėjo būti kelis kartus dar kartą vykdomi.	N. d.
2017	Kalbant apie pavaduojančius darbuotojus, Biuras neatliko tinkamo poreikių ir alternatyvių sprendimų vertinimo prieš sudarant daugelio milijonų eurų vertės sutartis.	N. d.
	Sutarčių stebėjimas jų atitikties nacionalinėms taisyklėms atžvilgiu buvo prastas. Be to, nustatyta rimtų darbo laiko apskaitos žiniaraščių tikrinimo trūkumų ir pažeidimų.	Vykdomas
2017	Mes nustatėme rimtų trūkumų keturiose iš keturiolikos audituotų įdarbinimo procedūrų.	N. d.
2017	Biuras pradėjo nuomos sutartis dėl Maltos būstinės ir kelių naujų biurų Atėnuose, Lesbo ir Chijo salose procedūrą, neatlikęs tinkamos vietos rinkos analizės.	N. d.
2017	Nuomos sutarčių Lesbo ir Chijo salose finansų valdymas buvo silpnas ir neatitinka pagrindinio patikimo finansų valdymo principo.	N. d.

Metai	Audito Rūmų pastabos	Taisomojo veiksmo būklė (užbaigtas / vykdomas / neįvykdytas / n. d.)
2017	2017 m. Biuras nustatė reikšmingų trūkumų priimant kelionės paslaugas, visų pirma trūko patvirtinamųjų dokumentų, įrodančių, kad tokių kelionių paslaugos iš tiesų buvo prašoma ar jos buvo suteiktos pateikta. Biuras atlieka su šiuo klausimu susijusį vidaus tyrimą.	Vykdomas
2017	Buvo reikšmingų trūkumų, susijusių su Biuro poreikių vertinimu; konkursų specifikacijų rengimu; sutarties tipo pasirinkimu, vykdant viešųjų pirkimų procedūras; terminų teikti pasiūlymus nustatymu; vertinimo ir skyrimo metodais; sutarčių pakeitimais ir pratėsimais; sutarčių vykdymu ir suteiktų paslaugų tikrinimu.	Vykdomas
2017	Biuras skyrė paslaugų sutartį tiesiogiai konsultavimo paslaugoms įgyvendinant Graikijos salų veiksmų planą. Todėl viešųjų pirkimų procedūra ir visi susiję mokėjimai (992 000 eurų) buvo netvarkingi.	N. d.
2017	Nuo 2016 m. Biuras atliko kelis pradinės sutarties, pasirašytos 2016 m. su viena teisine įmone pradinei 5 000 eurų sumai, pataisymus, 2018 m. ši suma išaugo iki 259 000 eurų. Todėl su konsultavimo paslaugomis susiję pakeitimai ir mokėjimai (2017 m. 98 332 eurai) buvo netvarkingi.	N. d.
2017	120 000 eurų sutarties, kuri buvo pasirašyta 2013 m. (2017 m. pakeista iki 132 000 eurų) didelio masto renginių organizavimui, vykdymas neatitiko pradinio sutarties tikslo, ir sutartis buvo netvarkinga.	N. d.
2017	Buvo padaryta klaida apskaičiuojant Biuro biudžetui skirtus Šengeno asocijuotųjų šalių įnašus.	N. d.

BIURO ATSAKYMAS

3.20.14. EASO pripažįsta pastabą. EASO šį klausimą jau kurį laiką kėlė dvišaliuose susitikimuose su atitinkamomis valstybėmis narėmis, Komisija ir EASO Valdyba.

- Kalbant apie Italiją, 2017 m. lapkričio mėn. buvo pasirašytas susitarimas dėl priėmimo, tačiau Italijos parlamentas vis dar jo neratifikavo.
- Graikijoje po kelių konsultacijų etapų buvo parengtas preliminarus projektas, bet pasikeitus Graikijos vyriausybei, jis nepatvirtintas.
- Kipre operacijos tik neseniai pasiekė tokį veiklos mastą, kad atsirado poreikis įsteigti atskirą regioninį EASO skyrių. Siekiant pradėti derybas dėl priėmimo susitarimo, susisiektą su nacionalinėmis valdžios institucijomis.

Nauja vykdomoji direktorė šiam klausimui teiks prioritetą. Ji netrukus apsilankys pirmiau minėtose valstybėse narėse ir susitiks su nacionalinių valdžios institucijų atstovais.

3.20.16. EASO pripažįsta pastabą. Darbo krūviui (pvz., asmens darbo dienoms) ir jam atlikti reikalingiems ištekliams nustatyti paprašytų IRT konsultantų teikiams paslaugoms apibrėžti naudojamos konkrečios vidinės (*intra muros*) nustatyto laikotarpio ir išteklių sutartys. EASO aiškiai atskiria IRT konsultantus, kurie nepatenka į kolektyvinių darbo sutarčių taikymo sritį, ir laikinuosius darbuotojus (laikiniai pavaduojančius darbuotojus), kurie sudarė darbo sutartį su laikinojo įdarbinimo įmone, kuriai gali būti taikoma darbo teisė ir kolektyvinė darbo sutartis. Laikiniai pavaduojančių darbuotojų darbą EASO tiesiogiai prižiūri Biuro darbuotojai, o IRT konsultantų atliktą darbą visiškai valdo ir prižiūri rangovas. Todėl konkrečiose vidinėse (*intra muros*) nustatyto laikotarpio ir išteklių sutartyse nenaudojamos jokios darbo teisės sąvokos ir terminai (kaip antai darbuotojas, darbdavys, darbo valandos, atostogos, atlyginimas, atostogų išmoka ir t. t.).

2018 m. IRT konsultantai vykdė 34 skirtingus EASO projektus ir iš viso įgyvendino 3 727 konkrečias užduotis, kurios yra atsekamos pagal sudarytas sutartis, įskaitant nustatyto laikotarpio ir išteklių sutartis. Vis dėlto EASO svarsto galimybę peržiūrėti savo nustatyto laikotarpio ir išteklių sutarčių šabloną, kad į kiekvieną sutartį įtrauktų pagal konkrečią sutartį siektinų tikslų sąrašą, ir toliau dės visas pastangas, kad nesusidarytų įspūdis, jog tarp EASO ir IRT konsultantų yra laikinojo darbuotojo ir darbdavio ar darbo santykiai.

3.20.17. EASO pripažįsta viešųjų pirkimų procedūrų techninius trūkumus, tačiau laikosi nuomonės, kad abi procedūros yra tvarkingos. EASO atsižvelgia į Audito Rūmų išvadą ir siekdamas išvengti būsimų neigiamų su šia sutartimi susijusių išvadų, svarsto galimybę imtis tinkamų taisomųjų veiksmų ir kartu užtikrinti veiklos tęstinumą.

3.20.20. Agentūra atsižvelgia į pastabą. Europos prieglobsčio paramos biuras (EASO) patvirtino ir dokumentavo toliau nurodytas vidaus kontrolės sistemų taisomąsias priemones:

- iki 2019 m. 4-jo ketvirčio sukurti vidaus audito tarnybą,
- iki 2019 m. 3-jo ketvirčio sukurti *ex-post* vidaus kontrolės tarnybą. Buvo surengta atranka ir minėta funkcija pradės veikti rugsėjo mėnesį.

3.20.21. Agentūra atsižvelgia į pastabą. EASO ketina pradėti įdarbinimo procedūras, kad iki 2019 m. 3-iojo ar 4-ojo ketvirčio sustiprintų vidaus teisės funkcijos pajėgumus. Šiuo metu EASO centralizuoja teisės reikalus; vidaus teisininkas yra pagrindinis teisinių reikalų koordinatorius ir pagrindinis ryšių su vidaus ir išorės suinteresuotaisiais subjektais kontaktinis asmuo. EASO šiuo metu taip pat nagrinėja teisinių sutarčių ir sutarčių valdymo centralizavimą, ikiteisminių ir bylinėjimosi bylų centralizavimą turimose priemonėse, taip pat rengia vidaus teisinių konsultacijų, paramos ir peržiūros procesus ir su vidaus bei išorės suinteresuotaisiais subjektais kuria tinklus ir organizuoja reguliarius susitikimus, kad galėtų teikti aukštos kokybės teisinę paramą.

3.20.22. Agentūra atsižvelgia į pastabą. Politikos dokumentas baigiamas rengti ir tikimasi, kad jis bus patvirtintas 2019 m. 3-iajame ketvirtyje ir įgyvendintas 4-ajame ketvirtyje. Dokumente vadovybei pateikiamos rizikos vertinimo gairės ir kriterijai, nustatytos ir aprašytos EASO itin jautrios pareigos ir sutartos rizikos mažinimo kontrolės priemonės.

3.20.23. EASO pripažįsta pastabą. Atsakomybės už EASO turto ir nuomojamų patalpų valdymą delegavimas aprašytas vykdomojo direktoriaus Sprendime Nr. 2016/171 dėl vidaus darbo tvarkos taisyklių ir atitinkamose pareiginėse instrukcijose, įskaitant Italijos ir Graikijos sektorių vadovų, atsakingų už veiklos biurų tose valstybėse narėse valdymą. Be to, EASO surengė Bendrųjų reikalų skyriaus vadovo atranką. Bendradarbiaudamas su atitinkamais veiklos biurų vadovais, jis bus atsakingas už visų EASO patalpų centralizuotą valdymą. Biuras pripažįsta, kad būtina priimti oficialią patalpų valdymo politiką, ir imasi atitinkamų veiksmų.

3.20.24. EASO pripažįsta pastabą. Europos prieglobsčio paramos biuras sieks sukurti patikimus procesus ir laiku planuoti nepaprastosios padėties atvejus, užtikrindamas nuolatinį rinkos tyrimą, susijusį su kritiniais ištekliais, kurie būtini, kad valstybės narės, kurioms kyla tam tikrų sunkumų, galėtų vykdyti veiklos planus, ir taip pat užtikrinti nuolatinį sutartinį pasirengimą kritinėms situacijoms. EASO nuolat palaiko dialogą su Komisija ir biudžeto valdymo institucijomis dėl jo veiklos planavimo ir išteklių paskirstymo. Visapusiškai konsultuodamasis su Komisija ir gavęs Valdybos pritarimą, Biuras nenumatytoms veiklos išlaidoms iš dalies naudoja asocijuotųjų šalių lėšas, ypač kai gauna neplanuotus valstybių narių, patiriančių ypatingą spaudimą, paramos prašymus.

3.21. EUROPOS LIGŲ PREVENCIJOS IR KONTROLĖS CENTRAS (ECDC)

ĮVADAS

3.21.1. Stokholme įsikūręs Europos ligų prevencijos ir kontrolės centras (toliau – Centras arba ECDC) įsteigtas Europos Parlamento ir Tarybos reglamentu (EB) Nr. 851/2004 ⁽¹⁵⁰⁾. Pagrindiniai Centro uždaviniai – rinkti ir platinti duomenis apie žmonių ligų prevenciją bei kontrolę ir šiuo klausimu teikti mokslines nuomones. Centras taip pat privalo koordinuoti europinį šios srities įstaigų tinklą.

3.21.2. *Lentelėje* pateikti pagrindiniai Centro duomenys ⁽¹⁵¹⁾.

Lentelė

Pagrindiniai Centro duomenys

	2017	2018
Biudžetas (milijonais eurų) ⁽¹⁾	58	58
Iš viso darbuotojų gruodžio 31 d. ⁽²⁾	266	267

⁽¹⁾ Biudžeto skaičiai pagrįsti mokėjimų asignavimais.

⁽²⁾ Darbuotojai – ES pareigūnai, ES laikinieji darbuotojai, ES sutartininkai ir komandiruoti nacionaliniai ekspertai, ne laikinieji darbuotojai ir ne konsultantai.

Šaltinis: Centro pateikti duomenys.

AUDITO RŪMŲ PATIKINIMO PAREIŠKIMAS, TEIKIAMAS EUROPOS PARLAMENTUI IR TARYBAI – NEPRIKLAUSOMO AUDITORIAUS ATASKAITA

NUOMONĖ

3.21.3. Mes auditavome:

a) Centro finansines ataskaitas, kurias sudaro 2018 m. gruodžio 31 d. pasibaigusių finansinių metų finansinės būklės ⁽¹⁵²⁾ ir biudžeto vykdymo ⁽¹⁵³⁾ ataskaitos, ir

b) šiose finansinėse ataskaitose atspindimų operacijų teisėtumą ir tvarkingumą,

kaip to reikalauja Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo (SESV) 287 straipsnis.

Finansinių ataskaitų patikimumas

Nuomonė dėl finansinių ataskaitų patikimumo

3.21.4. Mūsų nuomone, 2018 m. gruodžio 31 d. pasibaigusių finansinių metų Centro finansinėse ataskaitose Centro finansinė būklė 2018 m. gruodžio 31 d. bei tą dieną pasibaigusių finansinių metų operacijų ir pinigų srautų rezultatai bei grynojo turto pokyčiai visais reikšmingais aspektais yra pateikti teisingai, kaip to reikalauja jo finansinis reglamentas ir Komisijos apskaitos pareigūno priimtos apskaitos taisyklės. Jos pagrįstos tarptautiniu mastu pripažintais viešojo sektoriaus apskaitos standartais.

⁽¹⁵⁰⁾ OL L 142, 2004 4 30, p. 1.

⁽¹⁵¹⁾ Daugiau informacijos apie Centro kompetenciją ir veiklą pateikiama jo interneto svetainėje www.ecdc.europa.eu.

⁽¹⁵²⁾ Finansinės būklės ataskaitas sudaro balansas, finansinių rezultatų ataskaita, pinigų srautų lentelė, grynojo turto pokyčių ataskaita, svarbių apskaitos metodų santrauka ir kita aiškinamoji informacija.

⁽¹⁵³⁾ Biudžeto vykdymo ataskaitas sudaro ataskaitos, kuriose suvestos visos biudžetinės operacijos, ir aiškinamoji informacija.

Finansinėse ataskaitose atspindimų operacijų teisėtumas ir tvarkingumas**Pajamos**

Nuomonė dėl finansinėse ataskaitose atspindimų pajamų teisėtumo ir tvarkingumo

3.21.5. Mūsų nuomone, 2018 m. gruodžio 31 d. pasibaigusiu finansinių metų finansinėse ataskaitose atspindimos pajamos visais reikšmingais aspektais yra teisėtos ir tvarkingos.

Mokėjimai

Nuomonė dėl finansinėse ataskaitose atspindimų mokėjimų teisėtumo ir tvarkingumo

3.21.6. Mūsų nuomone, 2018 m. gruodžio 31 d. pasibaigusiu finansinių metų finansinėse ataskaitose atspindimi mokėjimai visais reikšmingais aspektais yra teisėti ir tvarkingi.

3.21.7. Toliau pateiktos pastabos šios Audito Rūmų nuomonės nekeičia.

PASTABOS DĖL VIDAUS KONTROLĖS PRIEMONIŲ

3.21.8. 2014 m. Komisija daugiau kaip 50 ES institucijų ir įstaigų, įskaitant ECDC, vardu su vienu rangovu pasirašė tarpinstitucinę preliminariąją sutartį dėl programinės įrangos, licencijų išigijimo bei susijusių IT priežiūros ir konsultavimo paslaugų teikimo. Dėl svyravimų programinės įrangos rinkoje sutartyje nėra jokio kainoraščio, o preliminariosios sutarties vykdytojas veikia kaip tarpininkas tarp Centro ir tiekėjų, kurie gali patenkinti Centro poreikius. Šių tarpininkavimo paslaugų atveju preliminariosios sutarties vykdytojas turi teisę į tiekėjų kainų padidinimus, siekiančius nuo dviejų iki devynių procentų. 2018 m. visi mokėjimai preliminariosios sutarties vykdytojui sudarė 1,1 milijono eurų. ECDC atliktos *ex ante* patikros nebuvo veiksmingos, nes jomis nebuvo patikrinta, ar preliminariosios sutarties vykdytojo kainos ir jų padidinimai yra teisingi. Pati preliminarioji sutartis gali apriboti konkurenciją, nes nėra jokių įrodymų, kad preliminariosios sutarties vykdytojas pasirenka tiekėjus konkurenciniu pagrindu. Centras turėtų taikyti pagal tokias sutartis pildomų užsakymų blankų *ex ante* patikras ir užtikrinti, kad per visus pirkimus būtų taikoma konkursinė procedūra⁽¹⁵⁴⁾.

3.21.9. Panašių kontrolės trūkumų buvo nustatyta įgyvendinant kitą preliminariąją sutartį, susijusią su konferencijų ir daugialypės terpės įrangos tiekimu ir paslaugų teikimu. Centras nepakankamai tikrino, ar prieš pateikiant užsakymo blankus sutarties vykdytojo didžiųjų tiekėjų produktų kainoraščiui buvo taikytas sutartinis 20 % nuolaidos tarifas. Centras turėtų pradėti taikyti užsakymo blankų *ex ante* kontrolės priemones.

3.21.10. Dviejų mokėjimų, skirtų grupiniams renginiams, atveju vykdant auditą buvo nustatyta trūkumų, susijusių su užsakymo blankų, teikiamų išdirbių ir sąskaitų faktūrų patikrų ir sutikrinimų struktūra ir dokumentavimu. Centras turėtų sustiprinti šiuos savo kontrolės sistemos aspektus, visų pirma didelių ir sudėtingesnių grupinių renginių atveju.

⁽¹⁵⁴⁾ Tuo tarpu 2014 m. preliminariosios sutarties galiojimas baigėsi, o pagal tolesnę preliminariąją sutartį labiau skatinama sąžininga konkurencija.

CENTRO ATSAKYMAS

3.21.8. ECDC atsižvelgia į pastabą, kad Audito Rūmų netenkina pagal sutartį atliktų užsakymų *ex ante* patikrų veiksmingumas. Vis dėlto ECDC norėtų atkreipti dėmesį, kad praktiškai atlikti tokias patikras buvo sunku, nes rangovui nebuvo nustatyta sutartinės prievolės nurodyti pradinę kainą ir atskirai – kainos padidinimą. Todėl atlikti išsamių *ex ante* patikrų nebuvo įmanoma. ECDC taip pat pažymi, kad pastabos dalis („Pati preliminarioji sutartis gali apriboti konkurenciją, nes nėra jokių įrodymų, kad preliminariosios sutarties vykdytojas pasirenka tiekėjus konkurenciniu pagrindu.“ ir „Centras turėtų [...] užtikrinti, kad per visus pirkimus būtų taikoma konkurencinė procedūra“) susijusi su Europos Komisijos preliminariosios sutarties modeliu, o ne tuo, kaip ECDC įgyvendina sutartį.

3.21.9. ECDC atsižvelgia į pastabą ir sutinka, kad patikrinimai galėjo būti atliekami struktūriškiau ir geriau dokumentuojami. ECDC nusprendė neatnaujinti audituotos sutarties jos atnaujinimo datą – 2019 m. spalio mėn. ECDC jau prisijungė prie naujos Komisijos parengtos tarpinstitucinės preliminariosios sutarties dėl audiovizualinės įrangos (FWC Nr. SCIC-2016-S5-3471731), kuri pakeis audituotą sutartį nuo 2019 m. lapkričio mėn. Atsižvelgiant į naujosios sutarties struktūrą, tokių problemų nebeturėtų kilti.

3.21.10. ECDC pažymi, kad klaidų dviejuose audituotuose sandoriuose nustatyta nebuvo. Vis dėlto Centras persvarstys patikrinimų ir sugretinimo, taikomų posėdžiams, ypač didelės apimties ir sudėtingesniems, struktūrą ir dokumentavimą.

3.2.2. EUROPOS MAISTO SAUGOS TARNYBA (EFSA)

ĮVADAS

3.2.2.1. Parmoje įsikūrusi Europos maisto saugos tarnyba (toliau – Tarnyba arba EFSA) įsteigta Europos Parlamento ir Tarybos reglamentu (EB) Nr. 178/2002 ⁽¹⁵⁵⁾. Tarnybos pagrindinės užduotys – teikti reikalingą mokslinę informaciją, skirtą su maistu ir maisto sauga susijusiems Sąjungos teisės aktams rengti, rinkti ir analizuoti duomenis, kurie leistų nustatyti ir stebėti riziką bei apie ją teikti nešališką informaciją.

3.2.2.2. *Lentelėje* pateikti pagrindiniai Tarnybos duomenys ⁽¹⁵⁶⁾.

Lentelė

Pagrindiniai Tarnybos duomenys

	2017	2018
Biudžetas (milijonais eurų) ⁽¹⁾	81	80
Iš viso darbuotojų gruodžio 31 d. ⁽²⁾	443	444

⁽¹⁾ Biudžeto skaičiai pagrįsti mokėjimų asignavimais.

⁽²⁾ Darbuotojai – ES pareigūnai, ES laikinieji darbuotojai, ES sutartininkai ir komandiruoti nacionaliniai ekspertai, ne laikinieji darbuotojai ir ne konsultantai.

Šaltinis: Tarnybos pateikti duomenys.

AUDITO RŪMŲ PATIKINIMO PAREIŠKIMAS, TEIKIAMAS EUROPOS PARLAMENTUI IR TARYBAI – NEPRIKLAUSOMO AUDITORIAUS ATASKAITA

NUOMONĖ

3.2.2.3. Mes auditavome:

a) Institucijos finansines ataskaitas, kurias sudaro 2018 m. gruodžio 31 d. pasibaigusių finansinių metų finansinės būklės ⁽¹⁵⁷⁾ ir biudžeto vykdymo ⁽¹⁵⁸⁾ ataskaitos, ir

b) šiose finansinėse ataskaitose atspindimų operacijų teisėtumą ir tvarkingumą,

kaip to reikalauja Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo (SESV) 287 straipsnis.

Finansinių ataskaitų patikimumas

Nuomonė dėl finansinių ataskaitų patikimumo

3.2.2.4. Mūsų nuomone, 2018 m. gruodžio 31 d. pasibaigusių finansinių metų Institucijos finansinėse ataskaitose Institucijos finansinė būklė 2018 m. gruodžio 31 d. bei tą dieną pasibaigusių finansinių metų operacijų ir pinigų srautų rezultatai bei grynojo turto pokyčiai visais reikšmingais aspektais yra pateikti teisingai, kaip to reikalauja jos finansinis reglamentas ir Komisijos apskaitos pareigūno priimtos apskaitos taisyklės. Jos pagrįstos tarptautiniu mastu pripažintais viešojo sektoriaus apskaitos standartais.

⁽¹⁵⁵⁾ OL L 31, 2002 2 1, p. 1.

⁽¹⁵⁶⁾ Daugiau informacijos apie Tarnybos kompetenciją ir veiklą pateikiama jos interneto svetainėje www.efsa.europa.eu.

⁽¹⁵⁷⁾ Finansinės būklės ataskaitas sudaro balansas, finansinių rezultatų ataskaita, pinigų srautų lentelė, grynojo turto pokyčių ataskaita, svarbių apskaitos metodų santrauka ir kita aiškinamoji informacija.

⁽¹⁵⁸⁾ Biudžeto vykdymo ataskaitas sudaro ataskaitos, kuriose suvestos visos biudžetinės operacijos, ir aiškinamoji informacija.

Finansinėse ataskaitose atspindimų operacijų teisėtumas ir tvarkingumas**Pajamos**

Nuomonė dėl finansinėse ataskaitose atspindimų pajamų teisėtumo ir tvarkingumo

3.22.5. Mūsų nuomone, 2018 m. gruodžio 31 d. pasibaigusių finansinių metų finansinėse ataskaitose atspindimos pajamos visais reikšmingais aspektais yra teisėtos ir tvarkingos.

Mokėjimai

Nuomonė dėl finansinėse ataskaitose atspindimų mokėjimų teisėtumo ir tvarkingumo

3.22.6. Mūsų nuomone, 2018 m. gruodžio 31 d. pasibaigusių finansinių metų finansinėse ataskaitose atspindimi mokėjimai visais reikšmingais aspektais yra teisėti ir tvarkingi.

INFORMACIJA APIE VIDAUS AUDITO TARNYBOS ATASKAITAS

3.22.7. 2018 m. Komisijos vidaus audito tarnyba paskelbė „EFSA žmoniškųjų išteklių valdymo ir etikos“ audito ataskaitą⁽¹⁵⁹⁾. Tarnyba parengė veiksmų planą, kuriame nagrinėjama keletas galimų tobulintinų sričių.

ATSIŽVELGIMAS Į ANKSTESNIŲ METŲ PASTABAS

3.22.8. Taisomųjų veiksmų atsižvelgiant į Audito Rūmų ankstesnių metų pastabas apžvalga pateikta *priede*.

⁽¹⁵⁹⁾ Mes audito darbo netikrinome.

PRIEDAS

Atsižvelgimas į ankstesnių metų pastabas

Metai	Audito Rūmų pastabos	Taisomojo veiksmo būklė (užbaigtas / vykdomas / neįvykdytas / n. d.)
2017	Yra poreikis sustiprinti apskaitos pareigūno nepriklausomumą, padarant jį tiesiogiai atsakingą Institucijos direktoriui (administracinė atskaitomybė) ir Valdybai (funkcinė atskaitomybė).	Vykdomas
2017	2017 m. gegužės mėn. Tarnyba devynių agentūrų, kurios dalyvavo atvirame kvietime dalyvauti konkurse, vardu paskyrė tris preliminariąsias sutartis pagal pakopinę sistemą (surikiuojant pagal gerumą), apimančias labai įvairias audito paslaugas. Šių paslaugų atveju labiau tinka preliminariosios sutartys su kartotiniu konkurso organizavimu.	N. d.

TARNYBOS ATSAKYMAS

Tarnyba patvirtina, kad gavo Audito Rūmų parengtą palankią audito ataskaitą. EFSA džiaugiasi besąlyginėmis audito nuomonėmis dėl finansinių ataskaitų patikimumo ir operacijų teisėtumo ir tvarkingumo.

3.2.3. EUROPOS LYČIŲ LYGYBĖS INSTITUTAS (EIGE)

ĮVADAS

3.2.3.1. Europos lyčių lygybės institutas (toliau – Institutas arba EIGE), įsikūręs Vilniuje, įsteigtas Europos Parlamento ir Tarybos reglamentu (EB) Nr. 1922/2006 ⁽¹⁶⁰⁾. Instituto tikslas – rinkti, analizuoti ir platinti informaciją apie lyčių lygybę, rengti, analizuoti, įvertinti ir platinti metodines priemones, siekiant paremti lyčių lygybės klausimų integravimą į visas Sąjungos politikos kryptis ir pagal ją parengtas nacionalinės politikos kryptis.

3.2.3.2. *Lentelėje* pateikti pagrindiniai Instituto duomenys ⁽¹⁶¹⁾.

Lentelė

Pagrindiniai Instituto duomenys

	2017	2018
Biudžetas (milijonais eurų) ⁽¹⁾	8	8
Iš viso darbuotojų gruodžio 31 d. ⁽²⁾	45	44

⁽¹⁾ Biudžeto skaičiai pagrįsti mokėjimų asignavimais.

⁽²⁾ Darbuotojai – ES pareigūnai, ES laikinieji darbuotojai, ES sutartininkai ir komandiruoti nacionaliniai ekspertai, ne laikinieji darbuotojai ir ne konsultantai.

Šaltinis: Instituto pateikti duomenys.

AUDITO RŪMŲ PATIKINIMO PAREIŠKIMAS, TEIKIAMAS EUROPOS PARLAMENTUI IR TARYBAI – NEPRIKLAUSOMO AUDITORIAUS ATASKAITA

NUOMONĖ

3.2.3.3. Mes auditavome:

a) Instituto finansines ataskaitas, kurias sudaro 2018 m. gruodžio 31 d. pasibaigusių finansinių metų finansinės būklės ⁽¹⁶²⁾ ir biudžeto vykdymo ⁽¹⁶³⁾ ataskaitos, ir

b) šiose finansinėse ataskaitose atspindimų operacijų teisėtumą ir tvarkingumą,

kaip to reikalauja Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo (SESV) 287 straipsnis.

Finansinių ataskaitų patikimumas

Nuomonė dėl finansinių ataskaitų patikimumo

3.2.3.4. Mūsų nuomone, 2018 m. gruodžio 31 d. pasibaigusių finansinių metų Instituto finansinėse ataskaitose Instituto finansinė būklė 2018 m. gruodžio 31 d. bei tą dieną pasibaigusių finansinių metų operacijų ir pinigų srautų rezultatai bei grynojo turto pokyčiai visais reikšmingais aspektais yra pateikti teisingai, kaip to reikalauja jo finansinis reglamentas ir Komisijos apskaitos pareigūno priimtos apskaitos taisyklės. Jos pagrįstos tarptautiniu mastu pripažintais viešojo sektoriaus apskaitos standartais.

⁽¹⁶⁰⁾ OL L 403, 2006 12 30, p. 9.

⁽¹⁶¹⁾ Daugiau informacijos apie Instituto kompetenciją ir veiklą pateikta jo interneto svetainėje www.eige.europa.eu.

⁽¹⁶²⁾ Finansinės būklės ataskaitas sudaro balansas, finansinių rezultatų ataskaita, pinigų srautų lentelė, grynojo turto pokyčių ataskaita, svarbių apskaitos metodų santrauka ir kita aiškinamoji informacija.

⁽¹⁶³⁾ Biudžeto vykdymo ataskaitas sudaro ataskaitos, kuriose suvestos visos biudžetinės operacijos, ir aiškinamoji informacija.

Finansinėse ataskaitose atspindimų operacijų teisėtumas ir tvarkingumas**Pajamos**

Nuomonė dėl finansinėse ataskaitose atspindimų pajamų teisėtumo ir tvarkingumo

3.23.5. Mūsų nuomone, 2018 m. gruodžio 31 d. pasibaigusių finansinių metų finansinėse ataskaitose atspindimos pajamos visais reikšmingais aspektais yra teisėtos ir tvarkingos.

Mokėjimai

Nuomonė dėl finansinėse ataskaitose atspindimų mokėjimų teisėtumo ir tvarkingumo

3.23.6. Mūsų nuomone, 2018 m. gruodžio 31 d. pasibaigusių finansinių metų finansinėse ataskaitose atspindimi mokėjimai visais reikšmingais aspektais yra teisėti ir tvarkingi.

3.23.7. Toliau pateiktos pastabos šios Audito Rūmų nuomonės nekeičia.

PASTABOS DĖL OPERACIJŲ TEISĖTUMO IR TVARKINGUMO

3.23.8. 2017 finansinių metų pabaigoje Institutas buvo atsakovas keturiuose su trimis pirkimų procedūromis susijusiose bylose, kurias ES teismuose iškėlė pralaimėję konkurso dalyviai. Kiekvienu šių atvejų, pareiškėjas pareikalavo panaikinti sprendimą dėl sutarties skyrimo ir atlyginti žalą. 2018 m. šis teismas priėmė sprendimą dėl dviejų iš keturių bylų ir atmetė pareiškėjų pretenzijas nereikalavimas, kad EIGE apmokėtų kokias nors išlaidas. 2019 m. pradžioje teismas priėmė sprendimą dėl kitų dviejų bylų, kurios abi susijusios su tuo pačiu sutarties skyrimo sprendimu ir sutartimi. Sutarties skyrimas buvo anuluotas remiantis nedideliais procedūriniais trūkumais, nors ir nėra įrodymų, kad pirkimų procedūrą turėjo laimėti kitas pirkimų dalyvis. Nežiūrint į tai, kad reikalavimas atlyginti žalą buvo atmetas, EIGE buvo nurodyta padengti savo teisinės išlaidas ir 75 % pareiškėjų išlaidų. Iki tada, kai teismas priėmė anuliavo sprendimą, sutartis buvo visiškai įvykdyta. Iš viso 2018 m. atlikti mokėjimai pagal sutartį sudarė 196 314 eurų.

3.23.9. Pasirašiusi preliminarįją sutartį su viena laikinojo darbo agentūra, EIGE pradėjo naudoti laikinuosius agentūros darbuotojus (toliau – laikinieji darbuotojai). 2018 m. be 44 savų darbuotojų jame buvo įdarbinta iki 8 laikinųjų darbuotojų. 2018 m. susiję atlikti mokėjimai sudarė beveik 102 000 eurų. Sutartims dėl laikinųjų darbuotojų įdarbinimo taikomas konkretus teisinis pagrindas, kuriame yra nustatyta daug įpareigojimų laikinojo darbo agentūroms ir jį naudojančioms įmonėms. Pagal Direktyvą 2008/104/EB bei Lietuvos darbo teisės aktus, laikinieji darbuotojai turi dirbti pagal tas pačias darbo sąlygas, kaip ir laikinąjį darbą naudojančios įmonės tiesiogiai įdarbinti darbuotojai, kurie yra tose pačiose pareigose ir (arba) atlieka tą pačią funkciją toje pačioje darbo vietoje. Tačiau pagal sutartį iš laikinojo darbo agentūros nebuvo aiškiai pareikalauta, kad būtų laikomasi šių sąlygų, ir nebuvo įrodymų, kad Institutas būtų pats atlikęs savo darbuotojų ir laikinųjų darbuotojų darbo sąlygų palyginimą. Institutas turėtų išnagrinėti jo tarpinių darbuotojų darbo sąlygas ir užtikrinti, kad jos atitiktų Europos ir nacionalinius darbo teisės aktus.

ATSIŽVELGIMAS Į ANKSTESNIŲ METŲ PASTABAS

3.23.10. Taisomųjų veiksmų atsižvelgiant į Audito Rūmų ankstesnių metų pastabas apžvalga pateikta *priede*.

PRIEDAS

Atsižvelgimas į ankstesnių metų pastabas

Metai	Audito Rūmų pastabos	Taisomojo veiksmo būklė (užbaigtas / vykdomas / neįvykdytas / n. d.)
2016	Instituto atsižvelgimas į 2016 m. išorės įvertinimą.	Užbaigtas
2017	2017 finansinių metų pabaigoje Institutas buvo atsakovas keturiuose, su trimis pirkimų procedūromis susijusiose bylose, kurias Bendrajame teisme iškėlė pralaimėję konkurso dalyviai.	N. d.
2017	2016 m. Institutas surengė kvietimą teikti pasiūlymus dėl kelionių paslaugų. Konkurso specifikacijos ir vertinimo procesas nesuteikė pakankamų garantijų, kad bus atrinktas didžiausią naudą už panaudotas lėšas teikiantis pasiūlymas.	N. d.
2017	E. pirkimai: iki 2017 m. pabaigos Institutas buvo įdiegęs tam tikroms procedūroms taikomas e. sąskaitų išrašymo, bet ne e. konkursų ir e. pasiūlymų teikimo priemones.	Užbaigtas
2017	Institutas skelbia skelbimus apie laisvas darbo vietas savo interneto svetainėje ir socialiniuose tinkluose, bet jų neskelbia Europos personalo atrankos tarnybos (EPSO) interneto svetainėje.	Vykdomas

INSTITUTO ATSAKYMAS

3.23.8. EIGE atsižvelgia į šią pastabą. EIGE išnagrinėjo bylų argumentus ir patobulino viešųjų pirkimų procedūras, kad išvengtų galimo konkurso nelaimėjusių dalyvių nepasitenkinimo ir teisinių bylų, kurios, nors ieškinys ir atmetamas, suteikia daug papildomo darbo. Priemonės, kurių imtasi: specialus mokymas apie „išmoktas pamokas“ viešųjų pirkimų procesuose dalyvaujantiems darbuotojams; įdiegta viešųjų pirkimų rizikos analizė; parengtos naujos viešųjų pirkimų gairės ir šablonai. EIGE taip pat pradėjo teisinių išlaidų susigrąžinimo iš ieškovo procesą tais dviem atvejais, kuriais Bendrasis Teismas ieškinį atmetė nereikalaujantis, kad EIGE padengtų kokias nors išlaidas (bylos T-914/16 ir T-10/17).

3.23.9. EIGE atsižvelgia į šią pastabą. Europos Audito Rūmų iškeltas klausimas šiuo metu nagrinėjamas teisme. EIGE dalyvauja kaip trečioji šalis. EIGE veiks remdamasis galutiniu teismo sprendimu, kai jis įsiteisės. EIGE mano, kad išsami analizė, kurią ji atliko tiesiogiai įdarbintų ir laikinųjų darbuotojų funkcijoms palyginti, parodė, kad jos beveik nepalyginamos. Pagrindinis skirtumas yra tas, kad Finansiniuose reglamentuose nustatyta, jog finansų pareigūnų užduotis gali vykdyti tik tie darbuotojai, kuriems taikomi Tarnybos nuostatai. EIGE taip pat nurodo, kad prie preliminariosios sutarties pridėtoje techninėje specifikacijoje nustatyta, kad laikinojo įdarbinimo agentūra privalo visapusiškai laikytis Lietuvos teisės aktų, ir nurodytas konkretus galiojantis Lietuvos socialinės apsaugos įstatymas, susijęs su per laikinojo įdarbinimo agentūrą įdarbintais darbuotojais. Juo į Lietuvos teisę taip pat perkeliama Direktyva 2008/104/EB.

3.24. EUROPOS VAISTŲ AGENTŪRA (EMA)

ĮVADAS

3.24.1. Europos vaistų agentūra (toliau – Agentūra arba EMA), perkelta į Amsterdamą, įsteigta Tarybos reglamentu (EEB) Nr. 2309/93, kuris buvo pakeistas Europos Parlamento ir Tarybos reglamentu (EB) Nr. 726/2004⁽¹⁶⁴⁾. Agentūra organizuota kaip visos ES tinklas, per kurį ji koordinuoja nacionalinių institucijų jai patikėtus mokslinius išteklius, siekdama užtikrinti žmonėms skirtų ir veterinarinių vaistų vertinimą ir priežiūrą.

3.24.2. *Lentelėje* pateikti pagrindiniai Agentūros duomenys⁽¹⁶⁵⁾.

Lentelė

Pagrindiniai Agentūros duomenys

	2017	2018
Biudžetas (milijonais eurų) ⁽¹⁾	317 ⁽²⁾	338
Iš viso darbuotojų gruodžio 31 d. ⁽³⁾	766	781

⁽¹⁾ Biudžeto skaičiai pagrįsti mokejimų asignavimais.

⁽²⁾ Galutinis biudžetas, įskaitant mokesčius ir rinkliavas.

⁽³⁾ Darbuotojai – ES pareigūnai, ES laikinieji darbuotojai, ES sutartininkai ir komandiruoti nacionaliniai ekspertai, ne laikinieji darbuotojai ir ne konsultantai.

Šaltinis: Agentūros pateikti duomenys.

AUDITO RŪMŲ PATIKINIMO PAREIŠKIMAS, TEIKIAMAS EUROPOS PARLAMENTUI IR TARYBAI – NEPRIKLAUSOMO AUDITORIAUS ATASKAITA

NUOMONĖ

3.24.3. Mes auditavome:

- Agentūros metines finansines ataskaitas, kurias sudaro 2018 m. gruodžio 31 d. pasibaigusių finansinių metų finansinės būklės⁽¹⁶⁶⁾ ir biudžeto vykdymo⁽¹⁶⁷⁾ ataskaitos, ir
- šiose finansinėse ataskaitose atspindimų operacijų teisėtumą ir tvarkingumą,

kaip to reikalauja Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo (SESV) 287 straipsnis.

Finansinių ataskaitų patikimumas

Nuomonė dėl finansinių ataskaitų patikimumo

3.24.4. Mūsų nuomone, 2018 m. gruodžio 31 d. pasibaigusių metų Agentūros metinėse finansinėse ataskaitose Agentūros finansinė būklė 2018 m. gruodžio 31 d. ir su tą dieną pasibaigusiais finansiniais metais susijusių operacijų ir pinigų srautų rezultatai bei grynojo turto pokyčiai visais reikšmingais aspektais yra pateikti teisingai, kaip to reikalauja jos finansinis reglamentas ir Komisijos apskaitos pareigūno priimtos apskaitos taisyklės. Jos pagrįstos tarptautiniu mastu pripažintais viešojo sektoriaus apskaitos standartais.

⁽¹⁶⁴⁾ OL L 214, 1993 8 24, p. 1 ir OL L 136, 2004 4 30, p. 1. Pagal pastarąjį reglamentą Agentūros pirmasis pavadinimas „Europos vaistų vertinimo agentūra“ buvo pakeistas į „Europos vaistų agentūrą“.

⁽¹⁶⁵⁾ Daugiau informacijos apie Agentūros kompetenciją ir veiklą pateikta jos interneto svetainėje www.ema.europa.eu.

⁽¹⁶⁶⁾ Finansinės būklės ataskaitas sudaro balansas, finansinių rezultatų ataskaita, pinigų srautų lentelė, grynojo turto pokyčių ataskaita, svarbių apskaitos metodų santrauka ir kita aiškinamoji informacija.

⁽¹⁶⁷⁾ Biudžeto vykdymo ataskaitas sudaro ataskaitos, kuriose suvestos visos biudžetinės operacijos, ir aiškinamoji informacija.

Dalyko pabrėžimas

3.24.5. 2017 m. lapkričio 20 d. Europos Sąjungos bendrųjų reikalų taryba nutarė perkelti Agentūros būstinę į Amsterdamą (Nyderlandai). Perkėlimas vyko 2019 m. kovo mėn. ir į 2018 m. gruodžio 31 d. pasibaigusių finansinių metų Agentūros finansines ataskaitas yra įtraukti susijusioms išlaidoms skirti atidėjiniai, sudarantys 17,8 milijono eurų. Be to, Agentūros ankstesnių patalpų Londone nuomos sutartyje nustatytas nuomos laikotarpis iki 2039 m. nenumatant jokios nuostatos dėl pasitraukimo. 2019 m. vasario 20 d. Anglijos ir Velso Aukštasis teismas atmetė EMA prašymą nutraukti nuomą, nusprenddamas, kad JK pasitraukimas iš ES ir jo pasekmės nėra įvykis, kuris „trikdo“ (angl. „frustrate“) nuomos sutartį (t. y. Aukštasis teismas nepripažino jo nenugalimos jėgos situacija). Tačiau pagal nuomos sutartį leidžiama perduoti ar pernuomoti patalpas trečiosioms šalims su savininko sutikimu. Kai Agentūros galutinės finansinės ataskaitos buvo pasirašytos, Agentūros ir galimų subnuomininkų derybos tebevyko ir būsimos nenutraukiamos nuomos sutarties gryniosios sąnaudos nebuvo žinomos⁽¹⁶⁸⁾. Agentūros 2018 m. gruodžio 31 d. pasibaigusių finansinių metų finansinių ataskaitų aiškinamuosiuose raštuose yra atskleista 468 milijonų eurų iki 2039 m. likusios nuomos suma, iš kurios 465 milijonai eurų tenka nuomos laikotarpiui po Agentūros persikėlimo į Amsterdamą.

3.24.6. Mūsų audito metu dar nebuvo aišku, ar persikėlus Agentūrai bus personalo praradimų. Dėl šio neaiškumo iškyla reikšminga veiklos tęstinumo rizika, nepaisant to, kad Agentūra ėmėsi riziką mažinančių priemonių, pavyzdžiui, nustatydama užduočių prioritetus ir padėdama darbuotojams persikraustyti.

Finansinėse ataskaitose atspindimų operacijų teisėtumas ir tvarkingumas**Pajamos***Nuomonė dėl finansinėse ataskaitose atspindimų pajamų teisėtumo ir tvarkingumo*

3.24.7. Mūsų nuomone, 2018 m. gruodžio 31 d. pasibaigusių finansinių metų finansinėse ataskaitose atspindimos pajamos visais reikšmingais aspektais yra teisėtos ir tvarkingos.

Mokėjimai*Nuomonė dėl finansinėse ataskaitose atspindimų mokėjimų teisėtumo ir tvarkingumo*

3.24.8. Mūsų nuomone, 2018 m. gruodžio 31 d. pasibaigusių finansinių metų finansinėse ataskaitose atspindimi mokėjimai visais reikšmingais aspektais yra teisėti ir tvarkingi.

3.24.9. Toliau pateiktos pastabos šios Audito Rūmų nuomonės nekeičia.

PASTABOS DĖL PATIKIMO FINANSŲ VALDYMO IR VEIKSMINGUMO

3.24.10. Savo ataskaitoje, skirtoje 2016 m. gruodžio 31 d. pasibaigusių finansinių metų auditui, mes padarėme išvadą, kad Agentūra netinkamai valdė naudojimąsi konsultavimo paslaugomis savo dviejuose IT projektuose. Pernelyg dažnas naudojimas konsultavimo paslaugomis lėmė Agentūros kritinę priklausomybę nuo išorės ekspertinių žinių bei neproporcingą sąnaudų išdidėjimą ir vėlavimus. Agentūra pradėjo riziką mažinančių priemonių įgyvendinimą 2017 m., tačiau jos vis dar nėra visiškai veiksmingos. Pavyzdžiui, pagal „laiko ir priemonių“ (angl. T&M) sutartis dirbančių konsultantų skaičius 2018 m. reikšmingai sumažėjo nuo 141 iki 70, bet vis dar yra toli nuo maksimalaus 35 planuojamų konsultantų skaičiaus. Be to, pagal T&M sutartis, kurioms galima taikyti tik labai ribotus veiksmingos išlaidų kontrolės būdus, 2018 m. panaudotos lėšos vis dar sudarė trečdalį viso IT biudžeto. Mes taip pat nustatėme, kad vis dar yra T&M sutarčių, kuriose nėra jokios informacijos apie konkrečias teiktinas paslaugas arba išdirbius. Agentūra turėtų paspartinti riziką mažinančių veiksmų įgyvendinimą ne tik baigiant vykdyti IT projektus, bet taip pat rengiantis reikšmingiems naujiems projektams, kaip antai Veterinarinių vaistų reglamento⁽¹⁶⁹⁾ ir Medicininių prietaisų reglamento įgyvendinimui⁽¹⁷⁰⁾.

⁽¹⁶⁸⁾ Pagal Agentūrą, sudaryta subnuomos sutartis įsigaliojo 2019 m. liepos 1 d. Subnuomos sutarties mes dar neauditavome.

⁽¹⁶⁹⁾ 2018 m. gruodžio 11 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2019/6 dėl veterinarinių vaistų, kuriuo panaikinama Direktyva 2001/82/EB (OL L 4, 2019 1 7, p. 43).

⁽¹⁷⁰⁾ 2017 m. balandžio 5 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2017/745 dėl medicinos priemonių, kuriuo iš dalies keičiama Direktyva 2001/83/EB, Reglamentas (EB) Nr. 178/2002 ir Reglamentas (EB) Nr. 1223/2009, ir kuriuo panaikinamos Tarybos direktyvos 90/385/EEB ir 93/42/EEB (OL L 117, 2017 5 5, p. 1).

INFORMACIJA APIE VIDAUS AUDITO TARNYBOS ATASKAITAS

3.24.11. 2018 m. Komisijos vidaus audito tarnyba paskelbė audito ataskaitą „Požymių valdymas Europos vaistų agentūroje“⁽¹⁷¹⁾. Agentūra ir VAT susitarė dėl plano imtis taisomųjų veiksmų.

ATSIŽVELGIMAS Į ANKSTESNIŲ METŲ PASTABAS

3.24.12. Taisomųjų veiksmų atsižvelgiant į Audito Rūmų ankstesnių metų pastabas apžvalga pateikta *priede*.

⁽¹⁷¹⁾ Mes audito darbo netikrinome.

PRIEDAS

Atsižvelgimas į ankstesnių metų pastabas

Metai	Audito Rūmų pastabos	Taisomojo veiksmo būklė (užbaigtas / vykdomas / neįvykdytas / n. d.)
2014	Agentūros mokesčių reglamente yra pateikti galutiniai terminai, iki kurių turi būti surinkti mokesčiai ir susijusios įmokos nacionalinėms kompetentingoms institucijoms. Šių galutinių terminų nebuvo laikomasi daugumos audituotų operacijų atveju.	Vykdomas (mokesčių rinkimas) Užbaigtas (išmokos NKI)
2016	Nuo tada, kai 2011 m. buvo įdiegta naujoji IT apskaitos sistema, ataskaitų apie įsipareigojimų darbo srautą ir jų panaudojimą teikimas nėra pakankamai skaidrus.	Užbaigtas
2016	Kadangi nebuvo vykdomos konkursinės pirkimų procedūros, šeši korporatyviniai susitarimai dėl apgyvendinimo viešbučiuose tarifų ir susiję 2016 m. mokėjimai yra netvarkingi.	Užbaigtas
2016 ir 2017	Parlamentas ir Taryba Agentūrai pavedė įgyvendinti Reglamentus dėl farmakologinio budrumo (1027/2012) ir klinikinių tyrimų (536/2014), dėl kurių reikia parengti ir įgyvendinti dvi dideles visos Europos IT sistemas. Neturėdama savo pačios vidaus išteklių, Agentūra tiek daug naudojo konsultantų paslaugomis, kad ji tapo kritiškai priklausoma nuo išorės ekspertų. Projektų plėtojimo ir įgyvendinimo kontrolė buvo netinkama ir vykdant projektus buvo labai delsiama, o išlaidos labai išdidėjo.	Vykdomas
2016	Steigimo reglamente reikalaujama, kad Komisija tik kas dešimt metų atliktų Agentūros ir jos operacijų išorės vertinimą.	Vykdomas (Agentūra nekontroliuoja)
2017	Reikia sustiprinti apskaitos pareigūnės nepriklausomumą, padarant ją tiesiogiai atsakingą Agentūros direktoriui (administracinė atskaitomybė) ir Valdybai (funkcinė atskaitomybė).	Vykdomas
2017	Paskutinis apskaitos sistemos pakartotinis tvirtinimas buvo atliktas 2013 m.	Užbaigtas
2017	Agentūra skelbia skelbimus apie laisvas darbo vietas savo interneto svetainėje, bet jų neskelbia Europos personalo atrankos tarnybos (EPSO) interneto svetainėje.	Vykdomas
2017	E. pirkimai: iki 2017 m. pabaigos Agentūra buvo įdiegusi tam tikroms procedūroms taikomas e. konkursų, bet ne e. sąskaitų išrašymo ir e. pasiūlymų teikimo priemones.	Neįvykdytas

AGENTŪROS ATSAKYMAS

Europos vaistų agentūra džiaugiasi teigiama Audito Rūmų nuomone dėl 2018 m. finansinių ataskaitų patikimumo ir su jomis susijusių operacijų teisėtumo ir tvarkingumo.

Kaip pabrėžė Audito Rūmai, 2018 m. buvo sudėtingi metai: agentūra persikėlė į Amsterdamą ir turėjo dirbti vadovaudamasi veiklos tęstinumo planu.

3.24.5. Priėmus sprendimą Europos vaistų agentūros (EMA) pastato neįtraukti į ES ir JK derybas, Agentūra ieškojo sprendimo dėl savo pastato Canary Wharf rajone perdavimo arba subnuomos. Sprendimas dėl subnuomos buvo pateiktas patvirtinti Europos Parlamentui ir Tarybai. Tuo metu, kai buvo rengiamas šis atsakymas (2019 m. birželio mėn.), derybos su galimu subnuomininku ir savininku dar vyko.

3.24.10. Agentūra džiaugiasi, kad Audito Rūmai įvertino Agentūros pastangas mažinti priklausomybę nuo išorės ekspertų ir sumažinti pagal „laiko ir priemonių“ sutartis dirbančių konsultantų skaičių. 2018-ieji Agentūrai buvo labai sudėtingi metai. Dėl persikėlimo į Amsterdamą reikėjo pradėti taikyti veiklos tęstinumo planą, nustatyti veiklos prioritetus, agentūrą paliko kai kurie darbuotojai. Tokiomis aplinkybėmis Agentūra stebi pagal „laiko ir priemonių“ sutartis apmokamas konsultavimo paslaugas, kad būtų užtikrintas numatytas pagal „laiko ir priemonių“ sutartis apmokamų rangovų skaičius (2019 m. ne daugiau nei 35, kaip numatyta veiklos tęstinumo plane).

Agentūra norėtų atkreipti dėmesį, kad pastoviųjų kainų sutartis pirmą kartą buvo sudaryti tik 2016 m. viduryje. Pagal „laiko ir priemonių“ sutartis apmokamomis paslaugomis agentūra naudojami tada, kai prireikia tam tikrų gebėjimų (kompetencijos); todėl ieškant reikalingos profesinės kvalifikacijos specialistų, tam tikrai pareigybei reikalingos patirties ir įgūdžių, pateikiami konkretūs prašymai. Todėl sudaromos sutartys dėl paslaugų, apmokamų pagal „laiko ir priemonių“ principą, leidžia Agentūrai lanksčiai paskirti rangovą (t. y. turintį konkrečius įgūdžius) prioritetinėms veiklos sritims, kurios priklauso nuo susiklosčiusių aplinkybių, ir atsižvelgiant į vidaus ir (arba) išorės suinteresuotųjų šalių poreikius. Be to, EMA iš patirties žino, kad pagal pastoviųjų kainų sutartis įmonės ne visada gali pasiūlyti pakankamai aukštos kvalifikacijos ir kompetencijos itin techninių sričių specialistų (pvz., pagrindinių duomenų valdymo informatikų). Tiesioginis pagal „laiko ir priemonių“ sutartis apmokamų rangovų valdymas užtikrina ekonomiškai efektyvesnį paslaugų teikimą, tinkamą jų kokybę bei kontrolę. Dėl šios priežasties išorės paslaugų pirkimo strategijoje EMA svarstys tolesnes galimybes naudotis kvalifikuotų, pagal „laiko ir priemonių“ sutartis apmokamų specialistų paslaugomis.

3.25. EUROPOS NARKOTIKŲ IR NARKOMANIJOS STEBĖSENOS CENTRAS (EMCDDA)

ĮVADAS

3.25.1. Europos narkotikų ir narkomanijos stebėsenos centras (toliau – Centras, taip pat vadinamas EMCDDA), įsikūręs Lisabonoje, įsteigtas Tarybos reglamentu (EB) Nr. 302/93 ⁽¹⁷²⁾. Centro pagrindinis tikslas – rinkti, analizuoti ir skleisti duomenis apie narkotikus ir narkomaniją tam, kad būtų galima Europos lygmeniu parengti ir skelbti objektyvią, patikimą ir palyginamą informaciją. Ši informacija skirta suteikti pagrindą tirti narkotikų paklausą ir jos mažinimo būdus bei apskritai su narkotikų rinka susijusius reiškinius.

3.25.2. *Lentelėje* pateikti pagrindiniai Centro duomenys ⁽¹⁷³⁾.

Lentelė

Pagrindiniai Centro duomenys

	2017	2018
Biudžetas (milijonais eurų) ⁽¹⁾	16	16
Iš viso darbuotojų gruodžio 31 d. ⁽²⁾	111	103

⁽¹⁾ Biudžeto skaičiai pagrįsti mokėjimų asignavimais.

⁽²⁾ Darbuotojai – ES pareigūnai, ES laikinieji darbuotojai, ES sutartininkai ir komandiruoti nacionaliniai ekspertai, ne laikinieji darbuotojai ir ne konsultantai.

Šaltinis: Centro pateikti duomenys.

AUDITO RŪMŲ PATIKINIMO PAREIŠKIMAS, TEIKIAMAS EUROPOS PARLAMENTUI IR TARYBAI – NEPRIKLAUSOMO AUDITORIAUS ATASKAITA

NUOMONĖ

3.25.3. Mes auditavome:

- Centro finansines ataskaitas, kurias sudaro 2018 m. gruodžio 31 d. pasibaigusių finansinių metų finansinės būklės ⁽¹⁷⁴⁾ ir biudžeto vykdymo ⁽¹⁷⁵⁾ ataskaitos, ir
- šiose finansinėse ataskaitose atspindimų operacijų teisėtumą ir tvarkingumą,

kaip to reikalauja Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo (SESV) 287 straipsnis.

Finansinių ataskaitų patikimumas

Nuomonė dėl finansinių ataskaitų patikimumo

3.25.4. Mūsų nuomone, 2018 m. gruodžio 31 d. pasibaigusių finansinių metų Centro finansinėse ataskaitose Centro finansinė būklė 2018 m. gruodžio 31 d. bei tą dieną pasibaigusių finansinių metų operacijų ir pinigų srautų rezultatai bei grynojo turto pokyčiai visais reikšmingais aspektais yra pateikti teisingai, kaip to reikalauja jo finansinis reglamentas ir Komisijos apskaitos pareigūno priimtos apskaitos taisyklės. Jos pagrįstos tarptautiniu mastu pripažintais viešojo sektoriaus apskaitos standartais.

⁽¹⁷²⁾ O L L 36, 1993 2 12, p. 1. Šis Reglamentas ir jo pakeitimai buvo panaikinti Europos Parlamento ir Tarybos reglamentu (EB) Nr. 1920/2006 (O L L 376, 2006 12 27, p. 1).

⁽¹⁷³⁾ Daugiau informacijos apie Centro kompetenciją ir veiklą pateikiama jo interneto svetainėje www.emcdda.europa.eu.

⁽¹⁷⁴⁾ Finansinės būklės ataskaitas sudaro balansas, finansinių rezultatų ataskaita, pinigų srautų lentelė, grynojo turto pokyčių ataskaita, svarbių apskaitos metodų santrauka ir kita aiškinamoji informacija.

⁽¹⁷⁵⁾ Biudžeto vykdymo ataskaitas sudaro ataskaitos, kuriose suvestos visos biudžetinės operacijos, ir aiškinamoji informacija.

Finansinėse ataskaitose atspindimų operacijų teisėtumas ir tvarkingumas**Pajamos**

Nuomonė dėl finansinėse ataskaitose atspindimų pajamų teisėtumo ir tvarkingumo

3.25.5. Mūsų nuomone, 2018 m. gruodžio 31 d. pasibaigusių finansinių metų finansinėse ataskaitose atspindimos pajamos visais reikšmingais aspektais yra teisėtos ir tvarkingos.

Mokėjimai

Nuomonė dėl finansinėse ataskaitose atspindimų mokėjimų teisėtumo ir tvarkingumo

3.25.6. Mūsų nuomone, 2018 m. gruodžio 31 d. pasibaigusių finansinių metų finansinėse ataskaitose atspindimi mokėjimai visais reikšmingais aspektais yra teisėti ir tvarkingi.

3.25.7. Toliau pateiktos pastabos šios Audito Rūmų nuomonės nekeičia.

PASTABOS DĖL OPERACIJŲ TEISĖTUMO IR TVARKINGUMO

3.25.8. Pasirašiusi preliminarįją sutartį su viena laikinojo darbo agentūra, EMCDDA pradėjo naudoti laikinuosius agentūros darbuotojus (toliau – laikinieji darbuotojai). Be 103 savų darbuotojų, 2018 m. EMCDDA turėjo keturis laikinuosius darbuotojus ir jiems už paslaugas sumokėjo 106 403 eurus. Sutartims dėl laikinųjų darbuotojų įdarbinimo taikomas konkretus teisinis pagrindas, kuriame yra nustatyta daug įpareigojimų laikinojo darbo agentūroms ir jį naudojančioms įmonėms. Pagal Direktyvą 2008/104/EB bei Portugalijos darbo teisės aktus, laikinieji darbuotojai turi dirbti pagal tas pačias darbo sąlygas, kaip ir laikinąjį darbą naudojančios įmonės tiesiogiai įdarbinti darbuotojai. Tačiau pagal sutartį iš laikinojo darbo agentūros nebuvo aiškiai pareikalauta, kad būtų laikomasi šių sąlygų, ir nebuvo įrodymų, kad Centras pats atliko savo darbuotojų ir laikinųjų darbuotojų darbo sąlygų palyginimą. Centras taip pat turėjo užtikrinti, kad konkurso specifikacijose būtų nurodyta informacija apie saviems darbuotojams, turintiems panašią kvalifikaciją ir dirbantiems tą patį darbą kaip laikinieji darbuotojai, mokamus atlyginimus. Mes nustatėme, kad laikinųjų darbuotojų atlyginimai yra reikšmingai mažesni nei EMCDDA savų darbuotojų: beveik perpus mažesni nei mažiausias Centro savo darbuotojo atlyginimas už panašaus darbo atlikimą. Kai kuriems laikiniams darbuotojams buvo mokama net mažiau nei mažiausias galimas pagal ES tarnybos nuostatus įdarbinto darbuotojo atlyginimas. Dėl to kyla teisminių ginčų ir reputacijos rizika. Centras turėtų išnagrinėti savo laikinųjų darbuotojų darbo sąlygas ir užtikrinti, kad jos atitinka Europos ir nacionalinius darbo teisės aktus.

3.25.9. 2006 m. ES ir Norvegija pasirašė susitarimą, kuriame nustatė formulę, pagal kuria apskaičiuojamas Norvegijos finansinis įnašas į EMCDDA bei minimali įnašo riba. Pastaroji 271 000 eurų riba buvo nustatyta 2006 m. ir turėtų būti kasmet koreguojama remiantis kainų tendencijomis ir bendrosiomis nacionalinėmis pajamomis Europos Sąjungoje. ES biudžeto subsidija nuo 2007 iki 2018 m. padidėjo 24 %, tuo tarpu Norvegijos įnašas išliko beveik tas pats. Tai neatspindi numatyto įnašų mechanizmo. Minimalus Norvegijos įnašas turėtų būti pakoreguotas pagal sutartas sąlygas.

PASTABOS DĖL PATIKIMO FINANSŲ VALDYMO IR VEIKSMINGUMO

3.25.10. Mažos vertės pirkimų procedūrose, kurių vertė neviršijo 60 000 eurų, EMCDDA nepritraukė patenkinamo skaičiaus konkurse norinčių dalyvauti kandidatų. Penkiose iš šių procedūrų tik vienas kandidatas pateikė pasiūlymą, vienos procedūros atveju buvo pateikti du pasiūlymai. Konkurse dalyvaujant tokiam mažam skaičiui dalyvių, EMCDDA neužtikrino konkursinės procedūros, o tai neatitinka viešųjų pirkimų konkuravimo principo ir neužtikrina, kad pirkimo metu už panaudotas lėšas būtų gauta didžiausia nauda.

ATSIŽVELGIMAS Į ANKSTESNIŲ METŲ PASTABAS

3.25.11. Taisomųjų veiksmų atsižvelgiant į Audito Rūmų ankstesnių metų pastabas apžvalga pateikta *priede*.

PRIEDAS

Atsižvelgimas į ankstesnių metų pastabas

Metai	Audito Rūmų pastabos	Taisomojo veiksmo būklė (užbaigtas / vykdomas / neįvykdytas / n. d.)
2017	Reikia sustiprinti apskaitos pareigūno nepriklausomumą, padarant jį tiesiogiai atsakingą Centro direktoriui (administracinė atskaitomybė) ir valdybai (funkcinė atskaitomybė).	Užbaigtas
2017	Centras įdeda savo skelbimus apie laisvas darbo vietas savo interneto svetainėje ir socialiniuose tinkluose, bet ne Europos personalo atrankos tarnybos (EPSO) interneto svetainėje.	Užbaigtas
2017	E. pirkimai: iki 2017 m. pabaigos Centras dar nenaudojo jokių Komisijos parengtų IT priemonių.	Užbaigtas

CENTRO ATSAKYMAS

3.25.8. Europos narkotikų ir narkomanijos stebėsenos centro (EMCDDA) nuomone, minėtų per laikinojo įdarbinimo agentūras įdarbintų darbuotojų įdarbinimo sutartys sudarytos ir įgyvendintos laikantis taikomų ES teisės aktų, taip pat Portugalijos teisės aktų, kuriais Direktyvos 2008/104/EB nuostatos perkeliamos į Portugalijos nacionalinę teisę. Atitinkamiems per laikinojo įdarbinimo agentūras įdarbintiems darbuotojams yra pavestos užduotys, kurių atsakomybės, pareigų ir įsipareigojimų lygis yra mažesnis nei tas, kuris yra privalomas ir (arba) taikomas EMCDDA statutiniams darbuotojams. Visų pirma, šie darbuotojai nėra saistomi pareigų ir įpareigojimų, kurie pagal galiojančius ES tarnybos nuostatus ir finansinį reglamentą yra taikomi EMCDDA statutiniams darbuotojams, ir (arba) su tokiais pareigomis ir įpareigojimais nėra siejami. Šias aplinkybes atspindi šių per laikinojo įdarbinimo agentūras įdarbintų darbo užmokestis, nurodytas jų įdarbinimo sutartyse. EMCDDA nuomone, tai atitinka Direktyvoje 2008/104/EB nustatytą vienodo požiūrio principą, kuris taikomas „tą patį darbą“ dirbantiems asmenims. Atsižvelgiant į tai, faktinis grynasis tokių laikinųjų darbuotojų darbo užmokestis atitinka maždaug 87 % mažiausio EMCDDA darbuotojų bazinio darbo užmokesčio ir 147 % Portugalijos teisės aktais nustatyto minimaliojo nacionalinio darbo užmokesčio. EMCDDA ir laikinojo įdarbinimo agentūros sutartyje aiškiai nurodyta, kad Centras privalo laikytis visų taikytinų teisės aktų (Portugalijos teisės aktų, kuriais į nacionalinę teisę perkeliama Direktyva 2008/104/EB) aspektų. Šiuo atžvilgiu už šią atitiktį teisiškai atsakinga laikinojo įdarbinimo agentūra ir rizika bylinėtis dėl sutarčių, pagal kurias laikinieji darbuotojai įdarbinami EMCDDA, vykdymo, tenka jai. Nepažeidžiant pirmiau išdėstytų nuostatų, EMCDDA pakartotinai vertina savo laikinųjų darbuotojų įdarbinimo politiką, siekdama ją racionalizuoti pagal savo veiklos poreikius ir atitinkamą teisinę sistemą.

3.25.9. Tarp ES subsidijų ir Norvegijos įnašo padidėjimo 2007–2018 m. nėra jokios tiesioginės koreliacijos. Minėtas įnašas padidėja tik dėl to, kad taikoma atitinkama susitarime apibrėžta formulė, o ES subsidijų padidėjimą lėmė metinis ES biudžeto valdymo institucijos sprendimas. Minėtame susitarime plačiau apibrėžta kitokia minimalaus Norvegijos įnašo patikslinimo formulė ir (arba) metodas. Kad ši formulė ir (arba) metodas būtų taikomi, būtinas tam tikras išaiškinimas, kuriam EMCDDA neturi reikiamo teismo ir veiksnio, nes jis nėra susitarimą pasirašiusioji šalis. EMCDDA kreipsis į suinteresuotąsias šalis, siekdamas išsiaiškinti ir patvirtinti patikslinimui taikytiną metodą, kad galėtų šį patikslinimą kuo greičiau atlikti.

3.25.10. EMCDDA tinkamai pakvietė tiek konkurso dalyvių, kiek reikalaujama pagal taikytinas finansines taisykles, kad būtų užtikrinta būtina konkurencija, atsižvelgiant į tai, kad atitinkamų sutarčių vertė yra nedidelė. Pakviesti konkurso dalyviai sprendimą dėl dalyvavimo priėmė išimtinai savo nuožiūra, atsižvelgdami į įvairias teisėtas priežastis, įskaitant nepakankamą sutarties patrauklumą ir (arba) menką suinteresuotumą sudaryti sutartį dėl jos mažos apimties ir mažos vertės. Nepažeisdamas proporcingumo ir vienodo požiūrio į visus galimus konkurso dalyvius principų, EMCDDA toliau sieks sudaryti kuo palankesnes sąlygas dalyvauti viešuosiuose pirkimuose, skirtuose mažos vertės sutartims sudaryti.

3.2.6. EUROPOS DIDELĖS APIMTIES IT SISTEMŲ LAISVĖS, SAUGUMO IR TEISINGUMO ERDVĖJE OPERACIJŲ VALDYMO AGENTŪRA (eu-LISA)

ĮVADAS

3.2.6.1. Taline, Strasbūre ir Pongau Sankt Johane įsikūrusi Europos didelės apimties IT sistemų laisvės, saugumo ir teisingumo erdvėje operacijų valdymo agentūra (eu-LISA) (toliau – Agentūra), įsteigta Europos Parlamento ir Tarybos reglamentu (ES) Nr. 1077/2011⁽¹⁷⁶⁾. Pagrindinė šios Agentūros funkcija – vykdyti antrosios kartos Šengeno informacinės sistemos (SIS II), Vizų informacinės sistemos (VIS) ir Europos pirštų atspaudų lyginimo sistemos (*Eurodac*) operacijų valdymo užduotis. Agentūros įgaliojimai išplečiami įtraukiant dviejų naujų IT sistemų plėtojimą ir darbinį valdymą. Atvykimo ir išvykimo sistema (AIS) yra ne ES piliečių atvykimo ir išvykimo duomenims registruoti skirta sistema, o Europos kelionių informacijos ir leidimų sistemoje (ETIAS) registruojami atvykę asmenys, kuriems atvykstant į Šengeno zoną nereikia vizos.

3.2.6.2. *Lentelėje* pateikti pagrindiniai Agentūros duomenys⁽¹⁷⁷⁾.

Lentelė

Pagrindiniai Agentūros duomenys

	2017	2018
Biudžetas (milijonais eurų) ⁽¹⁾	79	97
Iš viso darbuotojų gruodžio 31 d. ⁽²⁾	152	162

⁽¹⁾ Biudžeto skaičiai pagrįsti mokėjimų asignavimais.

⁽²⁾ Darbuotojai – ES pareigūnai, ES laikinieji darbuotojai, ES sutartininkai ir komandiruoti nacionaliniai ekspertai, ne laikinieji darbuotojai ir ne konsultantai.

Šaltinis: Agentūros pateikti duomenys.

AUDITO RŪMŲ PATIKINIMO PAREIŠKIMAS, TEIKIAMAS EUROPOS PARLAMENTUI IR TARYBAI – NEPRIKLAUSOMO AUDITORIAUS ATASKAITA

NUOMONĖ

3.2.6.3. Mes auditavome:

a) Agentūros finansines ataskaitas, kurias sudaro 2018 m. gruodžio 31 d. pasibaigusių finansinių metų finansinės būklės⁽¹⁷⁸⁾ ir biudžeto vykdymo⁽¹⁷⁹⁾ ataskaitos, ir

b) šiose finansinėse ataskaitose atspindimų operacijų teisėtumą ir tvarkingumą,

kaip to reikalauja Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo (SESV) 287 straipsnis.

Finansinių ataskaitų patikimumas

Nuomonė dėl finansinių ataskaitų patikimumo

3.2.6.4. Mūsų nuomone, 2018 m. gruodžio 31 d. pasibaigusių metų Agentūros metinėse finansinėse ataskaitose Agentūros finansinė būklė 2018 m. gruodžio 31 d. ir su tą dieną pasibaigusiais finansiniais metais susijusių operacijų ir pinigų srautų rezultatai bei grynojo turto pokyčiai visais reikšmingais aspektais yra pateikti teisingai, kaip to reikalauja jos finansinis reglamentas ir Komisijos apskaitos pareigūno priimtos apskaitos taisyklės. Jos pagrįstos tarptautiniu mastu pripažintais viešojo sektoriaus apskaitos standartais.

⁽¹⁷⁶⁾ OL L 286, 2011 11 1, p. 1.

⁽¹⁷⁷⁾ Daugiau informacijos apie Agentūros kompetenciją ir veiklą pateikta jos interneto svetainėje www.eulisa.europa.eu.

⁽¹⁷⁸⁾ Finansinės būklės ataskaitas sudaro balansas, finansinių rezultatų ataskaita, pinigų srautų lentelė, grynojo turto pokyčių ataskaita, svarbių apskaitos metodų santrauka ir kita aiškinamoji informacija.

⁽¹⁷⁹⁾ Biudžeto vykdymo ataskaitas sudaro ataskaitos, kuriose suvestos visos biudžetinės operacijos, ir aiškinamoji informacija.

Finansinėse ataskaitose atspindimų operacijų teisėtumas ir tvarkingumas**Pajamos***Nuomonė dėl finansinėse ataskaitose atspindimų pajamų teisėtumo ir tvarkingumo*

3.26.5. Mūsų nuomone, 2018 m. gruodžio 31 d. pasibaigusių finansinių metų finansinėse ataskaitose atspindimos pajamos visais reikšmingais aspektais yra teisėtos ir tvarkingos.

Mokėjimai*Nuomonė dėl finansinėse ataskaitose atspindimų mokėjimų teisėtumo ir tvarkingumo*

3.26.6. Mūsų nuomone, 2018 m. gruodžio 31 d. pasibaigusių finansinių metų finansinėse ataskaitose atspindimi mokėjimai visais reikšmingais aspektais yra teisėti ir tvarkingi.

3.26.7. Toliau pateiktos pastabos šios Audito Rūmų nuomonės nekeičia.

PASTABOS DĖL OPERACIJŲ TEISĖTUMO IR TVARKINGUMO

3.26.8. Vienos įdarbinimo procedūros atveju atrankos komisija nesilaikė paskelbto skelbimo apie laisvą darbo vietą sąlygų ir taikė didesnį minimalų balą, nuo kurio kandidatai įtraukiami į rezervų sąrašą. Tai galima laikyti su šios procedūros skaidrumu susijusiu trūkumu. Agentūra turėtų užtikrinti, kad būtų laikomasi paskelbtų atrankos kriterijų.

3.26.9. Paslaugų sutarties dėl telekomunikacijos paslaugų teikimo atveju Agentūra skyrė sutartį vieninteliam ekonominės veiklos vykdytojui, kuris pateikė pasiūlymą. Skirtos sutarties suma atitinka pradiniam skelbime apie pirkimą paskelbtą sumą (144 000 eurų). Tačiau veiklos vykdytojo pateiktas finansinis pasiūlymas buvo tik 45 700 eurų. Viešųjų pirkimų procedūra, pagal kurią skiriama sutartis, kurios suma viršija pasiūlytąją, neatitinka viešųjų pirkimų taisyklių. Agentūra neturėtų skirti sutarčių, kurių kaina viršija konkurso dalyvio pasiūlyme nurodytą sumą.

3.26.10. Agentūra pratęsė tiesioginės sutarties, skirtos saugumo ir priėmimo paslaugoms teikti, trukmę nuo ketverių iki šešerių metų. Dėl to bendra sutarties vertė padidėjo nuo 2,9 milijono eurų iki 5 milijonų eurų (73 %), o tai neatitinka Finansinio reglamento. 2018 m. atlikti mokėjimai pasibaigus pradiniam 4 metų laikotarpiui (1 milijonas eurų) yra netvarkingi. Agentūra turėtų užtikrinti, kad ji laikytųsi viešųjų pirkimų taisyklių.

3.26.11. Du audituoti mokėjimai, atlikti siekiant užtikrinti „Šengeno informacinės sistemos korekcinę techninę priežiūrą“ (MWS), buvo (iš dalies) netvarkingi. Agentūra iš dalies pakeitė vieną specialiąją sutartį, padidindama mėnesio priežiūros mokesčius nuo 361 000 eurų iki 568 000 eurų, nepakeisdama MWS preliminariosios sutarties, kad būtų numatytas toks kainos padidinimas. Vėliau agentūra specialiąją sutartį pratęsė 1,5 mėnesio, kai baigė galioti MWS preliminarioji sutartis. Papildoma išmoka už mėnesinius techninės priežiūros darbus (207 000 eurų) ir mokėjimas už techninę priežiūrą baigus galioti MWS preliminariajai sutarčiai (552 000 eurų) yra netvarkingi. Agentūra turėtų užtikrinti, kad ji atitiktų viešųjų pirkimų taisykles.

3.26.12. Be to, MWS sutarties konkurso specifikacijose pateikta formulė, skirta nustatyti geriausios kokybės pasiūlymą, skyrėsi nuo konkurso dalyvių pateiktų klausimų ir atsakymų dokumente nurodytos formulės. Mes taip pat nustatėme kitų informacijos kokybės, išsamumo ir nuoseklumo trūkumų, kaip antai popierinėse bylose laikomų ir elektroniniu būdu saugomų duomenų neatitikimų. Nors šie trūkumai neturėjo poveikio viešųjų pirkimų procedūros baigmei, Agentūra turėtų stiprinti su pirkimais susijusią vidaus kontrolę.

PASTABOS DĖL BIUDŽETO VALDYMO

3.26.13. 2018 m. Agentūra valdė 202 milijonų eurų išpareigojimų asignavimų ir 97 milijonų eurų mokėjimų asignavimų biudžetą. Biudžeto vykdymas buvo mažesnis nei planuota dėl to, kad buvo vėlai priimti arba vėlai įsigaliojo teisės aktai, kurie nepriklausė Agentūros kontrolei, o tai turėjo įtakos tiek esamų sistemų raidai, tiek naujų sistemų kūrimui. Reaguodama į tai, Agentūra grąžino Komisijai 74 milijonus eurų mokėjimų asignavimų ir atliko 49 milijonų eurų išpareigojimų asignavimų perkėlimą, kad juos būtų galima panaudoti vėlesniais finansiniais metais. Dėl to kyla abejonų dėl pagrindinių planavimo prielaidų, įtrauktų į Europos Komisijos parengtas finansines teisės akto pasiūlymo pažymas, kuriose ji tikėjosi, kad Agentūra jau 2018 m. galėtų panaudoti didelius biudžeto išteklius. Agentūra kartu su Komisija turėtų geriau suderinti biudžeto planavimą su susijusių teisės aktų terminais.

ATSIŽVELGIMAS Į ANKSTESNIŲ METŲ PASTABAS

3.26.14. Taisomųjų veikslių atsižvelgiant į Audito Rūmų ankstesnių metų pastabas apžvalga pateikta *priede*.

PRIEDAS

Atsižvelgimas į ankstesnių metų pastabas

Metai	Audito Rūmų pastabos	Taisomojo veiksmo būklė (užbaigtas / vykdomas / neįvykdytas / n. d.)
2013/2015	Šengeno asocijuotosios šalys prisideda prie Agentūros veiklos išlaidų, bet ne prie personalo ir administracinių išlaidų finansavimo.	Vykdomas (Agentūra nekontroliuoja)
2015	Audituotos pirkimų procedūros riboja konkurenciją ir didino priklausomybę nuo rangovų.	N. d.
2017	2017 m. Agentūra, stengdamasi užtikrinti pakankamą su keliomis vidutinės vertės pirkimų procedūromis susijusį konkurencingumą, susidūrė su sunkumais. Kiekvienoje audituotoje procedūroje Agentūra negavo daugiau nei vieno pasiūlymo.	N. d.
2017	eu-LISA šiuo metu valdo tris atskiras, neintegruotas, didelės apimties IT sistemas (SIS II, VIS ir „Eurodac“): visos šios sistemos yra susijusios su duomenų tvarkymu Sąjungos laisvės, saugumo ir teisingumo erdvės politikos srityje. Toks požiūris gali užkirsti kelią Agentūrai pasiekti masto ekonomiją ir užtikrinti sinergijas tarp skirtingų sistemų.	Vykdomas
2017	Buvo labai vėluojama įgyvendinti naujo pastato statybos Strasbūre projektą.	Užbaigtas
2017	Agentūra skelbia skelbimus apie laisvas darbo vietas savo interneto svetainėje ir socialiniuose tinkluose, bet jų neskelbia Europos personalo atrankos tarnybos (EPSO) interneto svetainėje.	Vykdomas
2017	E. pirkimai: Iki 2017 m. pabaigos Agentūra buvo įdiegusi tam tikroms procedūroms taikomas e. sąskaitų išrašymo ir e. konkursų, bet ne e. pasiūlymų teikimo priemones.	Vykdomas
2017	IT projektams plėtoti ir įgyvendinti Agentūra taiko išorės paslaugų teikėjų modelį, pagal kurį apie 90 % susijusių darbų atlieka rangovai, o dėl to iškyla didelė per didelio klovimosi rangovais ir priklausomybės nuo jų rizika.	Vykdomas
2017	Tuo pat metu dėl nedidelio pagrindinių veiklos padalinių darbuotojų skaičiaus kyla reikšminga rizika operacijų tęstinumui.	Užbaigtas
2017	Dėl preliminariųjų sutarčių, pasirašytų su atitinkamais konsorciumais dėl pagrindinių IT sistemų eksploataavimo, iškyla permokėjimo rizika. Agentūra gali išnagrinėti galimybę taikyti IFPUG – standartinę metodiką, pagal kurią plėtojimo veiklos kainoms nustatyti naudojami funkciniai balai.	Vykdomas
2017	Agentūra prisiėmė bendrus išsipareigojimus dėl bendros 69,9 milijono eurų sumos, kad padengtų būsimas išlaidas, susijusias su naujomis užduotimis ir IT sistemomis, kurias 2017 m. iš pat pradžių buvo planuota patikėti Agentūrai, tačiau su kuriomis susijęs teisinis pagrindas metų pabaigoje dar nebuvo patvirtintas.	N. d.

AGENTŪROS ATSAKYMAI

3.26.8. Agentūra atsižvelgia į pastabą. Siekiant išvengti nuo pažodinės formuluotės nutolstančių šio aspekto aiškinimų, skelbimuose apie laisvas darbo vietas, kurie bus skelbiami ateityje, bus vartojama griežtesnė formuluotė. Be to, Agentūra nedelsdama pakoregavo savo praktiką ir vykdomose procedūrose. Kaip papildoma koreguojamoji priemonė, į įdarbinimo procedūrų gaires bus įtrauktas principas, pagal kurį įtraukimo į rezervo sąrašą riba turės būti nustatoma iš anksto.

3.26.9. Agentūra atsižvelgia į pastabą. Tačiau ji pabrėžia, kad finansinis pasiūlymas buvo numatytas tik kaip neįpareigojantis scenarijus, taikytinas pasiūlymui įvertinti. Faktiniai mėnesiniai mokėjimai atliekami atsižvelgiant į faktiškai suteiktas paslaugas pagal pradžioje pasiūlytus vieneto įkainius.

3.26.10. Agentūra atsižvelgia į pastabą. Tokią padėtį lėmė išskirtinės aplinkybės, kurios buvo laiku nurodytos ir išnagrinėtos Agentūros išimčių registre. Priimti sprendimai, siekiant užtikrinti, kad saugumo paslaugos būtų teikiamos tol, kol bus išspręsti išskirtinių aplinkybių klausimai, ir kad konkursai būtų vykdomi tvarkingai.

3.26.11. Agentūra atsižvelgia į pastabą. Dėl vėlavimo pradėti vykdyti kitą preliminarią sutartį ir papildomų veiksmų, kurių imtasi sutarties sudarymo proceso metu, teko pasirūpinti, kad būtų užtikrinta nuolatinė sistemos priežiūra, pagal Agentūros teisinius įsipareigojimus. Agentūra baigia rengti viešųjų pirkimų procedūrų kontrolinį sąrašą ir šablonus. Agentūra taip pat baigia kurti pajėgumus, padėsiančius planuoti veiklą ir su ja susijusius viešuosius pirkimus, pvz., pardavėjų valdymą, agentūros ryšių valdymą. Tai daroma įgyvendinant naują organizacinę struktūrą – programą, kurią Agentūra pradėjo 2018 m. kovo mėn. ir planuoja užbaigti 2019 m. rugsėjo mėn. Įgyvendinant šią programą esamus pajėgumus taip pat numatoma papildyti iki 2019 m. rugsėjo mėn. įdarbinant papildomų darbuotojų, kurie atliks techninį arba teisinį viešųjų pirkimų procedūrų darbą ir jų kontrolę.

3.26.12. Bus patobulinti ir dokumentuoti suplanuotų ir faktinių sutarčių nuoseklumo patikrinimai ir palyginamumas, kad būtų galima atlikti *ex post* vertinimą. Trūkstant žmogiškųjų išteklių, šiuo metu viešųjų pirkimų proceso *ex post* vertinimas nevykdomas. Taip pat žiūrėkite atsakymą į ankstesnę pastabą.

3.26.13. Nepriimtiems teisės aktams vykdyti skirtinų biudžeto lėšų įrašymas į balsuojant tvirtinamą Agentūros biudžetą kelia didelę riziką patikimam finansų valdymui. Valdančioji taryba nuolat informuojama apie šią riziką.

3.27. EUROPOS SAJUNGOS TEISMINIO BENDRADARBIAVIMO PADALINYS (EUROJUSTAS)

ĮVADAS

3.27.1. Hagoje įsikūręs Europos Sąjungos teismo bendradarbiavimo padalinys (toliau – Eurojustas) buvo įsteigtas Tarybos sprendimu 2002/187/TVR ⁽¹⁸⁰⁾, siekiant sustiprinti kovą su sunkiomis organizuoto nusikalstamumo formomis. Jo tikslas – gerinti Europos Sąjungos valstybių narių bei valstybių narių ir trečiųjų šalių tarpvalstybinių tyrimų ir patraukimo baudžiamojon atsakomybėn koordinavimą.

3.27.2. *Lentelėje* pateikti pagrindiniai Eurojusto duomenys ⁽¹⁸¹⁾.

Lentelė

Pagrindiniai Eurojusto duomenys

	2017	2018
Biudžetas (milijonais eurų) ⁽¹⁾	48	38
Iš viso darbuotojų gruodžio 31 d. ⁽²⁾	242	238

⁽¹⁾ Biudžeto skaičiai pagrįsti mokėjimų asignavimais.

⁽²⁾ Darbuotojai – ES pareigūnai, ES laikinieji darbuotojai, ES sutartininkai ir komandiruoti nacionaliniai ekspertai, ne laikinieji darbuotojai ir ne konsultantai.

Šaltinis: Eurojusto pateikti duomenys.

AUDITO RŪMŲ PATIKINIMO PAREIŠKIMAS, TEIKIAMAS EUROPOS PARLAMENTUI IR TARYBAI – NEPRIKLAUSOMO AUDITORIAUS ATASKAITA

NUOMONĖ

3.27.3. Mes auditavome:

- a) Eurojusto finansines ataskaitas, kurias sudaro 2018 m. gruodžio 31 d. pasibaigusių finansinių metų finansinės būklės ⁽¹⁸²⁾ ir biudžeto vykdymo ⁽¹⁸³⁾ ataskaitos, ir
- b) šiose finansinėse ataskaitose atspindimų operacijų teisėtumą ir tvarkingumą,

kaip to reikalauja Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo (SESV) 287 straipsnis.

Finansinių ataskaitų patikimumas

Nuomonė dėl finansinių ataskaitų patikimumo

3.27.4. Mūsų nuomone, 2018 m. gruodžio 31 d. pasibaigusių finansinių metų Eurojusto finansinėse ataskaitose Eurojusto finansinė būklė 2018 m. gruodžio 31 d. bei tą dieną pasibaigusių finansinių metų operacijų ir pinigų srautų rezultatai bei grynojo turto pokyčiai visais reikšmingais aspektais yra pateikti teisingai, kaip to reikalauja jo finansinis reglamentas ir Komisijos apskaitos pareigūno priimtos apskaitos taisyklės. Jos pagrįstos tarptautiniu mastu pripažintais viešojo sektoriaus apskaitos standartais.

⁽¹⁸⁰⁾ OL L 63, 2002 3 6, p. 1.

⁽¹⁸¹⁾ Daugiau informacijos apie Eurojusto kompetenciją ir veiklą pateikta jo interneto svetainėje www.eurojust.europa.eu.

⁽¹⁸²⁾ Finansinės būklės ataskaitas sudaro balansas, finansinių rezultatų ataskaita, pinigų srautų lentelė, grynojo turto pokyčių ataskaita, svarbių apskaitos metodų santrauka ir kita aiškinamoji informacija.

⁽¹⁸³⁾ Biudžeto vykdymo ataskaitas sudaro ataskaitos, kuriose suvestos visos biudžetinės operacijos, ir aiškinamoji informacija.

Finansinėse ataskaitose atspindimų operacijų teisėtumas ir tvarkingumas**Pajamos**

Nuomonė dėl finansinėse ataskaitose atspindimų pajamų teisėtumo ir tvarkingumo

3.27.5. Mūsų nuomone, 2018 m. gruodžio 31 d. pasibaigusiu finansinių metų finansinėse ataskaitose atspindimos pajamos visais reikšmingais aspektais yra teisėtos ir tvarkingos.

Mokėjimai

Nuomonė dėl finansinėse ataskaitose atspindimų mokėjimų teisėtumo ir tvarkingumo

3.27.6. Mūsų nuomone, 2018 m. gruodžio 31 d. pasibaigusiu finansinių metų finansinėse ataskaitose atspindimi mokėjimai visais reikšmingais aspektais yra teisėti ir tvarkingi.

3.27.7. Toliau pateiktos pastabos šios Audito Rūmų nuomonės nekeičia.

PASTABOS DĖL OPERACIJŲ TEISĖTUMO IR TVARKINGUMO

3.27.8. Po derybų dėl viešųjų pirkimų procedūros be išankstinio skelbimo apie pirkimą, Eurojustas su bendrove, kuri pagal ankstesnę preliminariąją sutartį teikė tas pačias paslaugas, pasirašė 3 metų trukmės IT preliminariąją sutartį. Visa pasirašytos bendrosios sutarties vertė sudarė 450 000 eurų (150 000 eurų per metus). Pagal Finansinį reglamentą tokia supaprastinta procedūra priimtina tik konkrečiomis aplinkybėmis, kurių Eurojustas nepagrindė. Preliminarioji sutartis, visos su jomis susijusios specialiosios sutartys ir visi pagal šias sutartis atlikti mokėjimai (2018 m. mokėjimai sudarė 40 271 eurą) yra netvarkingi.

ATSIŽVELGIMAS Į ANKSTESNIŲ METŲ PASTABAS

3.27.9. Taisomųjų veiksmų atsižvelgiant į Audito Rūmų ankstesnių metų pastabas apžvalga pateikta *priede*.

PRIEDAS

Atsižvelgimas į ankstesnių metų pastabas

Metai	Audito Rūmų pastabos	Taisomojo veiksmo būklė (užbaigtas / vykdomas / neįvykdytas / n. d.)
2011	Yra galimybė persvarstyti atitinkamų direktoriaus ir Eurojusto kolegijos vaidmenų ir atsakomybės apibrėžimą.	Užbaigtas
2017	Eurojustas skelbia skelbimus apie laisvas darbo vietas savo interneto svetainėje ir socialiniuose tinkluose, bet jų neskelbia Europos personalo atrankos tarnybos (EPSO) interneto svetainėje.	Vykdomas

EUROJUSTO ATSAKYMAS

3.27.8. Eurojustas atsižvelgia į Audito rūmų pastabas. Bendroji sutartis buvo pasirašyta pagal derybų procedūrą remiantis Taikymo taisyklių 134 straipsnio f punkto i papunkčiu ⁽¹⁸⁴⁾. Tame straipsnyje nurodyta, kad šią procedūrą galima taikyti, kai pakeitus tiekėją atsirastų „nesuderinamumas arba kiltų pernelyg dideli techniniai eksploatacijos ir priežiūros sunkumai“.

Eurojustas pripažįsta, kad sutarties patvirtinamieji dokumentai tinkamai nepagrindžia šios procedūros taikymo, ir stengsis užtikrinti, kad ateityje tokios procedūros būtų patikimiau pagrįstos. Vis dėlto Eurojustas tebėra tos nuomonės, kad šiuo atveju pakeitus tiekėją būtų atsiradęs nesuderinamumas ir kiltų pernelyg dideli techniniai eksploatacijos ir priežiūros sunkumai, todėl buvo pasirinkta ta veiksmų eiga, kuri buvo laikoma ekonomiškiausia.

⁽¹⁸⁴⁾ 2015 m. spalio 30 d. Komisijos deleguotasis reglamentas (ES) 2015/2462, kuriuo iš dalies keičiamas Deleguotasis reglamentas (ES) Nr. 1268/2012 dėl Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES, Euratomas) Nr. 966/2012 dėl Sąjungos bendrajam biudžetui taikomų finansinių taisyklių taikymo taisyklių (OL L 342, 2015 12 29, p. 7).

3.28. EUROPOS SAJUNGOS TEISĖSAUGOS BENDRADARBIAVIMO AGENTŪRA (EUROPOLAS)

ĮVADAS

3.28.1. Hagoje įsikūrusi Europos Sąjungos teisėsaugos bendradarbiavimo agentūra (toliau – Agentūra arba Europolas) buvo įsteigta Europos Parlamento ir Tarybos reglamentu (ES) 2016/794 ⁽¹⁸⁵⁾, kuriuo pakeičiamas ir panaikinamas Tarybos sprendimas 2009/371/TVR ⁽¹⁸⁶⁾. Agentūros tikslas – remti ir stiprinti valstybių narių policijos ir kitų teisėsaugos tarnybų veiksmus bei jų tarpusavio bendradarbiavimą užkardant ir kovojant su sunkiais nusikaltimais, susijusiais su dviem ar daugiau valstybių narių, terorizmu ir nusikalstamumo formomis, kurios kenkia Sąjungos politikoje numatytam bendram interesui.

3.28.2. *Lentelėje* pateikti pagrindiniai Agentūros duomenys ⁽¹⁸⁷⁾.

Lentelė

Pagrindiniai Agentūros duomenys

	2017	2018
Biudžetas (milijonais eurų) ⁽¹⁾	118	137
Iš viso darbuotojų gruodžio 31 d. ⁽²⁾	804	826

⁽¹⁾ Biudžeto skaičiai pagrįsti mokėjimų asignavimais.

⁽²⁾ Darbuotojai – ES pareigūnai, ES laikinieji darbuotojai, ES sutartininkai ir komandiruoti nacionaliniai ekspertai, ne laikinieji darbuotojai ir ne konsultantai.

Šaltinis: Agentūros pateikti duomenys.

AUDITO RŪMŲ PATIKINIMO PAREIŠKIMAS, TEIKIAMAS EUROPOS PARLAMENTUI IR TARYBAI – NEPRIKLAUSOMO AUDITORIAUS ATASKAITA

NUOMONĖ

3.28.3. Mes auditavome:

- Agentūros finansines ataskaitas, kurias sudaro 2018 m. gruodžio 31 d. pasibaigusių finansinių metų finansinės būklės ⁽¹⁸⁸⁾ ir biudžeto vykdymo ⁽¹⁸⁹⁾ ataskaitos, ir
- šiose finansinėse ataskaitose atspindimų operacijų teisėtumą ir tvarkingumą,

kaip to reikalauja Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo (SESV) 287 straipsnis.

Finansinių ataskaitų patikimumas

Nuomonė dėl finansinių ataskaitų patikimumo

3.28.4. Mūsų nuomone, 2018 m. gruodžio 31 d. pasibaigusių finansinių metų Europolio finansinėse ataskaitose Europolio finansinė būklė 2018 m. gruodžio 31 d. bei tą dieną pasibaigusių finansinių metų operacijų ir pinigų srautų rezultatai bei grynojo turto pokyčiai visais reikšmingais aspektais yra pateikti teisingai, kaip to reikalauja jo finansinis reglamentas ir Komisijos apskaitos pareigūno priimtos apskaitos taisyklės. Jos pagrįstos tarptautiniu mastu pripažintais viešojo sektoriaus apskaitos standartais.

⁽¹⁸⁵⁾ O L L 135, 2016 5 24, p. 53.

⁽¹⁸⁶⁾ O L L 121, 2009 5 15, p. 37.

⁽¹⁸⁷⁾ Daugiau informacijos apie Agentūros kompetenciją ir veiklą pateikta jos interneto svetainėje www.europol.europa.eu.

⁽¹⁸⁸⁾ Finansinės būklės ataskaitas sudaro balansas, finansinių rezultatų ataskaita, pinigų srautų lentelė, grynojo turto pokyčių ataskaita, svarbių apskaitos metodų santrauka ir kita aiškinamoji informacija.

⁽¹⁸⁹⁾ Biudžeto vykdymo ataskaitas sudaro ataskaitos, kuriose suvestos visos biudžetinės operacijos, ir aiškinamoji informacija.

Finansinėse ataskaitose atspindimų operacijų teisėtumas ir tvarkingumas**Pajamos**

Nuomonė dėl finansinėse ataskaitose atspindimų pajamų teisėtumo ir tvarkingumo

3.28.5. Mūsų nuomone, 2018 m. gruodžio 31 d. pasibaigusiu finansinių metų finansinėse ataskaitose atspindimos pajamos visais reikšmingais aspektais yra teisėtos ir tvarkingos.

Mokėjimai

Nuomonė dėl finansinėse ataskaitose atspindimų mokėjimų teisėtumo ir tvarkingumo

3.28.6. Mūsų nuomone, 2018 m. gruodžio 31 d. pasibaigusiu finansinių metų finansinėse ataskaitose atspindimi mokėjimai visais reikšmingais aspektais yra teisėti ir tvarkingi.

3.28.7. Toliau pateiktos pastabos šios Audito Rūmų nuomonės nekeičia.

PASTABOS DĖL OPERACIJŲ TEISĖTUMO IR TVARKINGUMO

3.28.8. Agentūra netvarkingai pratęsė preliminariosios sutarties dėl verslo kelionių paslaugų teikimo galiojimą, pasirašydama pakeitimą Nr. 2 po to, kai baigė galioti sutartis. Tuo pačiu pakeitimu Agentūra taip pat nustatė naujus kainų aspektus, kurie nebuvo įtraukti į konkursinę pirkimų procedūrą. Todėl pakeitimas Nr. 2 ir susiję 2018 m. mokėjimai, kurie sudaro 22 188 eurus, yra netvarkingi. Europolas ketina naudotis preliminarąja sutartimi iki 2020 m. kovo mėn. Šia pastaba siekiama pašalinti sutarčių valdymo ir *ex ante* kontrolės trūkumus. Ji turėtų būti atitinkamai sustiprinta.

INFORMACIJA APIE VIDAUS AUDITO TARNYBOS ATASKAITAS

3.28.9. 2018 m. Komisijos vidaus audito tarnyba paskelbė „Žmogiškųjų išteklių valdymo ir etikos Europole“ audito ataskaitą⁽¹⁹⁰⁾. Agentūra parengė veiksmų planą, kuriame nagrinėjamos galimos tobulintinos sritys.

ATSIŽVELGIMAS Į ANKSTESNIŲ METŲ PASTABAS

3.28.10. Taisomųjų veiksmų atsižvelgiant į Audito Rūmų ankstesnių metų pastabas apžvalga pateikta *priede*.

⁽¹⁹⁰⁾ Mes audito darbo netikrinome.

PRIEDAS

Atsižvelgimas į ankstesnių metų pastabas

Metai	Audito Rūmų pastabos	Taisomojo veiksmo būklė (užbaigtas / vykdomas / neįvykdytas / n. d.)
2017	Agentūra skelbia skelbimus apie laisvas darbo vietas savo interneto svetainėje ir socialiniuose tinkluose, bet jų neskelbia Europos personalo atrankos tarnybos (EPSO) interneto svetainėje.	Vykdomas

AGENTŪROS ATSAKYMAS

3.28.8. Europolas laikosi nuomonės, kad šiuo konkrečiu atveju buvo taikomos tinkamos sutarčių valdymo ir *ex ante* kontrolės priemonės. Preliminariosios sutarties pratęsimas buvo pradėtas likus pakankamai laiko iki jos galiojimo pabaigos 2018 m. kovo mėn. pabaigoje. Europolas iš pradžių buvo gavęs rangovo patikinimą, kad pakeitimas bus pasirašytas laiku. Vėliau rangovas nurodė, kad sutarties galiojimas bus pratęstas, jei Europolas padengs išlaidas, kurias lėmė pasikeitusios vienos oro transporto bendrovės bilietų kainos. Po derybų Europolas sutiko su 2,50 euro didesne kiekvieno rangovo lėktuvo bilieto kaina, kurią rangovas mokėjo už bilietus, užsakytus iš atitinkamos oro transporto bendrovės, užuot pasirinkęs 11,00 eurų brangesnius kelionės bilietus. Todėl Europolas laikosi nuomonės, kad jis elgėsi apdairiai ir kad pratęsti sutarties galiojimą buvo vėluojama dėl to, kad Europolas taikė patikimo finansų valdymo principą, kaip to reikalaujama pagal Europolo finansinių taisyklių 29 straipsnį. Nepratęsus preliminariosios sutarties galiojimo, Europolas būtų likęs be sutarties ir būtų negalėjęs vykdyti organizacijai svarbios funkcijos (užsakyti kelionių).

3.29. EUROPOS SAJUNGOS PAGRINDINIŲ TEISIŲ AGENTŪRA (FRA)

ĮVADAS

3.29.1. Vienoje įsikūrusi Europos Sąjungos pagrindinių teisių agentūra (toliau – Agentūra arba FRA) įsteigta Tarybos reglamentu (EB) Nr. 1 68/2007 ⁽¹⁹¹⁾. Agentūros tikslas – teikti pagalbą atitinkamoms Sąjungos ir jos valstybių narių institucijoms įgyvendinant Sąjungos teisę ir dalintis patirtimi pagrindinių teisių srityje.

3.29.2. Lentelėje pateikti pagrindiniai Agentūros duomenys ⁽¹⁹²⁾.

Lentelė

Pagrindiniai Agentūros duomenys

	2017	2018
Biudžetas (milijonais eurų) ⁽¹⁾	23	23
Iš viso darbuotojų gruodžio 31 d. ⁽²⁾	108	110

⁽¹⁾ Biudžeto skaičiai pagrįsti mokėjimų asignavimais.

⁽²⁾ Darbuotojai – ES pareigūnai, ES laikinieji darbuotojai, ES sutartininkai ir komandiruoti nacionaliniai ekspertai, ne laikinieji darbuotojai ir ne konsultantai.

Šaltinis: Agentūros pateikti duomenys.

AUDITO RŪMŲ PATIKINIMO PAREIŠKIMAS, TEIKIAMAS EUROPOS PARLAMENTUI IR TARYBAI – NEPRIKLAUSOMO AUDITORIAUS ATASKAITA

NUOMONĖ

3.29.3. Mes auditavome:

- Agentūros finansines ataskaitas, kurias sudaro 2018 m. gruodžio 31 d. pasibaigusių finansinių metų finansinės būklės ⁽¹⁹³⁾ ir biudžeto vykdymo ⁽¹⁹⁴⁾ ataskaitos, ir
- šiose finansinėse ataskaitose atspindimų operacijų teisėtumą ir tvarkingumą,

kaip to reikalauja Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo (SESV) 287 straipsnis.

Finansinių ataskaitų patikimumas

Nuomonė dėl finansinių ataskaitų patikimumo

3.29.4. Mūsų nuomone, 2018 m. gruodžio 31 d. pasibaigusių metų Agentūros metinėse finansinėse ataskaitose Agentūros finansinė būklė 2018 m. gruodžio 31 d. ir su tą dieną pasibaigusiais finansiniais metais susijusių operacijų ir pinigų srautų rezultatai bei grynojo turto pokyčiai visais reikšmingais aspektais yra pateikti teisingai, kaip to reikalauja jos finansinis reglamentas ir Komisijos apskaitos pareigūno priimtos apskaitos taisyklės. Jos pagrįstos tarptautiniu mastu pripažintais viešojo sektoriaus apskaitos standartais.

Finansinėse ataskaitose atspindimų operacijų teisėtumas ir tvarkingumas**Pajamos**

Nuomonė dėl finansinėse ataskaitose atspindimų pajamų teisėtumo ir tvarkingumo

3.29.5. Mūsų nuomone, 2018 m. gruodžio 31 d. pasibaigusių finansinių metų finansinėse ataskaitose atspindimos pajamos visais reikšmingais aspektais yra teisėtos ir tvarkingos.

⁽¹⁹¹⁾ OL L 53, 2007 2 22, p. 1.

⁽¹⁹²⁾ Daugiau informacijos apie Agentūros kompetenciją ir veiklą pateikta jos interneto svetainėje www.fra.europa.eu.

⁽¹⁹³⁾ Finansinės būklės ataskaitas sudaro balansas, finansinių rezultatų ataskaita, pinigų srautų lentelė, grynojo turto pokyčių ataskaita, svarbių apskaitos metodų santrauka ir kita aiškinamoji informacija.

⁽¹⁹⁴⁾ Biudžeto vykdymo ataskaitas sudaro ataskaitos, kuriose suvestos visos biudžetinės operacijos, ir aiškinamoji informacija.

Mokėjimai

Nuomonė dėl finansinėse ataskaitose atspindimų mokėjimų teisėtumo ir tvarkingumo

3.29.6. Mūsų nuomone, 2018 m. gruodžio 31 d. pasibaigusių finansinių metų finansinėse ataskaitose atspindimi mokėjimai visais reikšmingais aspektais yra teisėti ir tvarkingi.

3.29.7. Toliau pateiktos pastabos šios Audito Rūmų nuomonės nekeičia.

PASTABOS DĖL BIUDŽETO VALDYMO

3.29.8. Įsipareigotų asignavimų perkėlimų lygis buvo aukštas III antraštinėje dalyje (veiklos išlaidos): jis sudarė 4,9 milijono eurų arba 70 % (2017 m. – 5,7 milijono eurų, arba 70 %). Jis daugiausia atspindi Agentūros veiklos, kuri apima kelis mėnesius besitęsiančių tyrimų finansavimą (kuris dažnai vykdomas ir metams pasibaigus), pobūdį. Agentūra įvedė planavimo procedūras, skirtas stebėti neišvengiamus vėlavimus tarp sutarčių pasirašymo, vykdymo ir mokėjimų. Tačiau asignavimų perkėlimo dalis toliau susidaro neplanuotai, tad Agentūra turėtų toliau gerinti savo biudžeto planavimą.

ATSIŽVELGIMAS Į ANKSTESNIŲ METŲ PASTABAS

3.29.9. Taisomųjų veiksmų atsižvelgiant į Audito Rūmų ankstesnių metų pastabas apžvalga pateikta *priede*.

PRIEDAS

Atsižvelgimas į ankstesnių metų pastabas

Metai	Audito Rūmų pastabos	Taisomojo veiksmo būklė (užbaigtas / vykdomas / neįvykdytas / n. d.)
2016	Į kitus metus perkeltas aukštas biudžeto asignavimų lygis. Agentūra galėtų apsvarstyti galimybę pradėti taikyti diferencijuotus biudžeto asignavimus.	Vykdomas
2017	Reikia sustiprinti apskaitos pareigūno nepriklausomumą, padarant jį tiesiogiai atsakingą Agentūros direktoriui (administracinė atskaitomybė) ir Valdybai (funkcinė atskaitomybė).	Užbaigtas
2017	Dėl nerealistiško rinkos vertinimo Agentūra, pirkdama tyrimus, patyrė tam tikrų sunkumų.	Neįvykdytas
2017	E. pirkimai: iki 2017 m. pabaigos Agentūra buvo įdiegusi tam tikroms procedūroms taikomas e. sąskaitų išrašymo, bet ne e. konkursų ir e. pasiūlymų teikimo priemones.	Vykdomas

AGENTŪROS ATSAKYMAS

3.29.8. Agentūra deda daug pastangų planuojamų perkėlimų tolesnei stebėsenai užtikrinti. Pirmąjį ketvirtį į sistemą įvesta prognozė nuolat tikslinama iki metų pabaigos. Tačiau tam tikrus veiksnius, pavyzdžiui, galimą I ir II antraštinių dalių perviršio perkėlimą į III antraštinę dalį, galima numatyti tik vėlyvame etape. Šiuo atveju visa išsipareigota suma perkelta į kitus metus. Be to, 2018 m. viduryje kilo techninių biudžeto lėšų naudojimo stebėsenai skirtos programos sutrikimų, dėl kurių kai kurie skaičiavimai buvo netikslūs. Nepaisant to, iš pradžių planuota ir galiausiai perkelta sumos skyresi tik maždaug 10 proc., o tai, mūsų nuomone, toleruotina. Senoji biudžeto lėšų naudojimo stebėsenos programa jau pakeista nauja.

3.30. EUROPOS SIENŲ IR PAKRANČIŲ APSAUGOS AGENTŪRA (FRONTEx)

ĮVADAS

3.30.1. Kelne įsikūrusi Europos sienų ir pakrančių apsaugos agentūra (toliau – Agentūra arba *Frontex*) įsteigta Europos Parlamento ir Tarybos reglamentu (ES) 2016/1624⁽¹⁹⁵⁾ (nauju steigimo reglamentu), panaikinančiu Tarybos reglamentą (EB) Nr. 2007/2004⁽¹⁹⁶⁾. Jos būstinė yra Varšuvoje. Agentūros įgaliojimai yra užtikrinti integruotą Europos išorės sienų valdymą, kaip pasidalijamąją Agentūros ir nacionalinių institucijų funkciją, siekiant veiksmingai valdyti atvykimo punktus prie visų išorės sienų. Tai apima migracijos keliamų iššūkių ir galimų būsimų grėsmių prie šių sienų valdymą, tuo pačiu prisidedant prie kovos su tarpvalstybinio pobūdžio sunkiais nusikaltimais; aukšto Sąjungos saugumo lygio užtikrinimą, visapusiškai laikantis pagrindinių teisių ir tuo pat metu užtikrinant laisvą asmenų judėjimą.

3.30.2. *Lentelėje* pateikti pagrindiniai Agentūros duomenys⁽¹⁹⁷⁾.

*Lentelė***Pagrindiniai Agentūros duomenys**

	2017	2018
Budžetas (milijonais eurų) ⁽¹⁾	281	289
Iš viso darbuotojų gruodžio 31 d. ⁽²⁾	526	630

⁽¹⁾ Budžeto skaičiai pagrįsti mokėjimų asignavimais.

⁽²⁾ Agentūroje dirbantys darbuotojai, įskaitant ES pareigūnus, ES laikinuosius darbuotojus ir ES sutartininkus bei komandiruotus nacionalinius ekspertus, bet ne laikinuosius darbuotojus ir ne konsultantus. Pagal galutinį 2018 m. personalo planą leidžiamų darbo vietų skaičius buvo didesnis – 760, iš kurių 418 buvo pareigūnų ir laikinųjų darbuotojų (2017 m. – 352) ir 342 sutartininkų ir komandiruotų nacionalinių ekspertų (2017 m. – 303) darbo vietas.

Šaltinis: Agentūros pateikti duomenys.

AUDITO RŪMŲ PATIKINIMO PAREIŠKIMAS, TEIKIAMAS EUROPOS PARLAMENTUI IR TARYBAI – NEPRIKLAUSOMO AUDITORIAUS ATASKAITA

NUOMONĖ

3.30.3. Mes auditavome:

- Agentūros finansines ataskaitas, kurias sudaro 2018 m. gruodžio 31 d. pasibaigusių finansinių metų finansinės būklės⁽¹⁹⁸⁾ ir biudžeto vykdymo⁽¹⁹⁹⁾ ataskaitos, ir
- šiose finansinėse ataskaitose atspindimų operacijų teisėtumą ir tvarkingumą,

kaip to reikalauja Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo (SESV) 287 straipsnis.

Finansinių ataskaitų patikimumas*Nuomonė dėl finansinių ataskaitų patikimumo*

3.30.4. Mūsų nuomone, 2018 m. gruodžio 31 d. pasibaigusių metų Agentūros metinėse finansinėse ataskaitose Agentūros finansinė būklė 2018 m. gruodžio 31 d. ir su tą dieną pasibaigusiais finansiniais metais susijusių operacijų ir pinigų srautų rezultatai bei grynojo turto pokyčiai visais reikšmingais aspektais yra pateikti teisingai, kaip to reikalauja jos finansinis reglamentas ir Komisijos apskaitos pareigūno priimtos apskaitos taisyklės. Jos pagrįstos tarptautiniu mastu pripažintais viešojo sektoriaus apskaitos standartais.

⁽¹⁹⁵⁾ O L L 251, 2016 09 16, p. 1.

⁽¹⁹⁶⁾ O L L 349, 2004 11 25, p. 1.

⁽¹⁹⁷⁾ Daugiau informacijos apie Agentūros kompetenciją ir veiklą pateikta jos interneto svetainėje www.frontex.europa.eu.

⁽¹⁹⁸⁾ Finansinės būklės ataskaitas sudaro balansas, finansinių rezultatų ataskaita, pinigų srautų lentelė, grynojo turto pokyčių ataskaita, svarbių apskaitos metodų santrauka ir kita aiškinamoji informacija.

⁽¹⁹⁹⁾ Biudžeto vykdymo ataskaitas sudaro ataskaitos, kuriose suvestos visos biudžetinės operacijos, ir aiškinamoji informacija.

Finansinėse ataskaitose atspindimų operacijų teisėtumas ir tvarkingumas**Pajamos**

Nuomonė dėl finansinėse ataskaitose atspindimų pajamų teisėtumo ir tvarkingumo

3.30.5. Mūsų nuomone, 2018 m. gruodžio 31 d. pasibaigusių finansinių metų finansinėse ataskaitose atspindimos pajamos visais reikšmingais aspektais yra teisėtos ir tvarkingos.

Mokėjimai

Nuomonė dėl finansinėse ataskaitose atspindimų mokėjimų teisėtumo ir tvarkingumo

3.30.6. Mūsų nuomone, 2018 m. gruodžio 31 d. pasibaigusių finansinių metų finansinėse ataskaitose atspindimi mokėjimai visais reikšmingais aspektais yra teisėti ir tvarkingi.

Dalyko pabrėžimas dėl finansinėse ataskaitose atspindimų mokėjimų teisėtumo ir tvarkingumo

3.30.7. 2018 m. Agentūra valdė finansavimo susitarimus su bendradarbiaujančiomis šalimis dėl pagrindinės veiklos, kuri sudarė 171 milijoną eurų (189 milijonus eurų 2017 m.) arba 59 % Agentūros biudžeto. Šie metai buvo pereinamieji keletu aspektų. Agentūra įdiegė naują supaprastintą finansavimo schemą, kuri išlaidų, susijusių su žmoniškųjų išteklių dislokavimu, srityje visų pirma remiasi vieneto sąnaudomis. 2018 m. pabaigoje Agentūra taip pat įdiegė naują *ex post* kontrolės sistemą, apimančią visas išlaidų rūšis, ir pakeitė savo finansinėse procedūrose taikomą *ex ante* patikrų sistemą. Audito Rūmai įvertins šių pokyčių poveikį atlikdami savo būsimus auditus. Tačiau Audito Rūmai atkreipia dėmesį į tai, kad su įranga susijusių išlaidų kompensavimas (apie 35 % visų pagrindinės veiklos išlaidų arba apie 60 milijonų eurų) vis dar yra pagrįstas faktinėmis išlaidomis. 2018 m. bandomasis projektas, kuriuo taip pat buvo siekiama pereiti prie išlaidomis pagrįstų kompensacijų už šios rūšies išlaidas, iki šiol nebuvo sėkmingas tokia jo forma, kokia yra dabar. Audito Rūmai nuo 2014 m. nuolat praneša, kad įrodymų dėl bendradarbiaujančių šalių deklaruotų faktinių išlaidų, susijusių su įranga, dažnai nepakanka, ir tai dar kartą patvirtino šių metų audito rezultatai. *Frontex* atliekami šių išlaidų *ex ante* patikrinimai yra neveiksmingi tol, kol yra kompensuojamos patvirtinamaisiais dokumentais nepagrįstos išlaidos. Be to, kaip ir praėjusiais metais, *Frontex* neatliko jokių *ex post* kompensavimų patikrų, taip dar labiau padidindama nepagrįstų išlaidų kompensavimo riziką. (Žr. 3.30.9–3.30.11 dalis).

3.30.8. Toliau pateiktos pastabos šios Audito Rūmų nuomonės nekeičia.

PASTABOS DĖL OPERACIJŲ TEISĖTUMO IR TVARKINGUMO

3.30.9. Kaip ir ankstesniais metais, mes nustatėme, kad išlaidos, kurias deklaruoja bendradarbiaujančios šalys, ne visada yra pagrįstos sąskaitomis ar kitais įrodymais, bet nepaisant to yra kompensuojamos. Pavyzdžiui, 2018 m. Agentūra finansavo paramą Maltos ginkluotosioms pajėgoms, skirtą turtui Italijoje dislokuoti. Prieš kompensuodama Maltos nurodytas išlaidas, Agentūra paprašė pateikti įrodymus dėl vienos kategorijos deklaruotų išlaidų. Nors jie niekada nebuvo pateikti, Agentūra kompensavo apie 100 000 eurų.

3.30.10. Kitas pavyzdys: Agentūra finansavo vieno lėktuvo ir vieno laivo, naudojamo Latvijos Respublikos valstybės sienos apsaugos tarnybos, dislokavimą. Agentūra paprašė pateikti įrodymų dėl vienos su laivu susijusios deklaruotų išlaidų kategorijos. Nors įrodymai niekada nebuvo pateikti, Agentūra kompensavo apie 208 000 eurų.

3.30.11. Dėl to *ex ante* patikros pirmiau pateiktuose pavyzdžiuose buvo neveiksmingos. Agentūra kartu su bendradarbiaujančiomis šalimis turėtų toliau plėtoti supaprastintą ir skaidrią finansavimo schemą, kuri taip pat apimtų su įranga susijusias išlaidas. Prieš tai, kol tokia sistema bus įdiegta, *Frontex* turėtų sustiprinti *ex ante* tikrinimus ir atnaujinti *ex post* tikrinimus, kad įsitikintų, jog kompensuojamos tik pagrįstos išlaidos.

3.30.12. Be to, Audito Rūmai pabrėžia, kad *Frontex* taip pat priklauso nuo bendradarbiaujančių šalių bendradarbiavimo, kalbant apie operacijų finansinį valdymą ir patikimų ir išsamių įrodymų, susijusių su bet kokiomis prašomomis kompensuoti išlaidomis, pateikimą.

PASTABOS DĖL PATIKIMO FINANSŲ VALDYMO IR VEIKSMINGUMO

3.30.13. Per vieną preliminarią sutartį dėl konkrečios IRT programinės įrangos sukūrimo ir priežiūros paslaugų (8 milijonai eurų) sudaryti skirtą pirkimų procedūrą Agentūra gavo šešis pasiūlymus, kurių du pateikė bendrovės, dalyvavusios rengiant pirkimų dokumentus. Dėl šios priežasties ir vadovaudamasi Finansiniu reglamentu Agentūra reikalavo iš susijusių veiklos vykdytojų taikyti atsveriamąsias priemones, kad būtų išvengta konkurencijos iškraipymo. Viena iš bendrovių, kuri dalyvavo rengiant šią pirkimų procedūrą, pateikė 5,8 milijono eurų dydžio laimėjusį pasiūlymą, kuris apėmė nustatyto dydžio išlaidas, skirtas visoms kūrimo ir priežiūros paslaugoms, kurios turi būti nupirktos per visą sutarties galiojimo laikotarpį pagal konkurso specifikacijas. Pagalbinės konsultavimo paslaugos sudarė nežymią pasiūlymo dalį (3 %). Nepaisant to, Agentūros skirtos preliminarios sutarties maksimali suma sudarė 8 milijonus eurų ir buvo lygi pradiniam įverčiui. Nors perkant pagal preliminariąsias sutartis nėra privaloma pasiekti maksimalią sutarties vertę, didelis maksimalios sutarties vertės (8 milijonų eurų) ir laimėjusio pasiūlymo (5,8 milijono eurų) skirtumas, galėtų kelti reikšmingą riziką patikimam finansų valdymui. Galimybė nusipirkti papildomų paslaugų už 2,2 milijono eurų arba beveik 30 % sutarties vertės nėra laikytina pagrįstu atsarginiu variantu. Agentūra turėtų atlikti realistiškesnius savo paslaugų poreikių vertinimus konkurso dokumentuose ir taikyti griežtą IT sutarčių finansinį valdymą.

PASTABOS DĖL VIDAUS KONTROLĖS

3.30.14. Agentūra neturi jautrių pareigybių politikos, pagal kurią būtų nustatomos jautrios funkcijos, jos nuolatos atnaujinamos ir nustatomos tinkamos priemonės, kuriomis būtų mažinama asmeninių interesų rizika. Tai neatitinka Agentūros vidaus kontrolės standartų. Agentūra turėtų nedelsdama priimti ir įgyvendinti tokią jautrių pareigybių politiką.

PASTABOS DĖL BIUDŽETO VALDYMO

3.30.15. 2018 m. Agentūra valdė 289 milijonų eurų biudžetą. Biudžeto perkėlimai į 2019 m. sudarė 83 milijonus eurų (29 %) ir buvo šiek tiek mažesni nei praėjusiais metais (88 milijonai eurų, t. y. 32 %). Panaikintų perkėlimų į 2018 m. lygis buvo 11 milijonų eurų (12 %), t. y. santykinai šiek tiek mažesnis nei 11 milijonų eurų (15 %) ankstesniu laikotarpiu. Pagrindinės perkėlimų ir panaikinimų priežastys buvo su personalo etatų plano įgyvendinimu pagal darbuotojų skaičių ir profilius susiję sunkumai, vėlavimas pradėti naujų Agentūros patalpų statybos projektą, daugiamečių IRT projektų pobūdis ir tai, kad bendradarbiaujančios šalys ir toliau pervertina veiklos mastą ir sąnaudas. Agentūra kartu su bendradarbiaujančiomis šalimis turėtų toliau stengtis parengti tikslesnes išlaidų sąmatas ir biudžeto prognozes.

3.30.16. Nors Agentūra toliau tęsė įdarbinimo veiklą ir 2018 m. padidino darbuotojų skaičių nuo 526 iki 630, ji vis dar nepasiekė 2018 m. personalo etatų plane nustatyto 760 darbuotojų skaičiaus (83 %).

INFORMACIJA APIE VIDAUS AUDITO TARNYBOS ATASKAITAS

3.30.17. 2018 m. Komisijos vidaus audito tarnyba atliko „Frontex sutarčių valdymo“ auditą⁽²⁰⁰⁾. Agentūra susitarė dėl veiksmų plano su VAT, skirto nustatytoms gerintinoms sritims sutvarkyti.

ATSIŽVELGIMAS Į ANKSTESNIŲ METŲ PASTABAS

3.30.18. Taisomųjų veiksmų atsižvelgiant į Audito Rūmų ankstesnių metų pastabas apžvalga pateikta *priede*.

⁽²⁰⁰⁾ Mes audito darbo netikrinome.

PRIEDAS

Atsižvelgimas į ankstesnių metų pastabas

Metai	Audito Rūmų pastabos	Taisomojo veiksmo būklė (užbaigtas / vykdomas / neįvykdytas / n. d.)
2013	Kalbant apie sąskaitas, būtina tvarkingiau prižiūrėti tiekėjų sąskaitų likučius ir greičiau išanalizuoti skirtumus.	Užbaigtas
2014	Bendradarbiaujančių šalių deklaruotas išlaidas pagrindžiantys dokumentai ne visada yra pakankami. Be to, nebuvo prašyta audito sertifikatų.	Vykdomas <i>ex ante</i> ir <i>ex post</i> atžvilgiu Užbaigtas audito sertifikatų atžvilgiu
2014	Atsižvelgiant į didelį ir nuolatos didėjantį susitarimų dėl dotacijų skaičių ir susijusių išlaidų, kurias turi patikrinti ir kompensuoti <i>Frontex</i> , mastą, iškyla klausimas, ar negalėtų būti taikomas efektyvesnis ir ekonomiškai veiksmingesnis finansavimo mechanizmas.	Užbaigtas
2015	2015 m. spalio mėn. Agentūrai atliekant <i>ex post</i> auditą Islandijoje nustatyta netvarkingų mokėjimų, kurių suma buvo susigrąžinta tik iš dalies.	Užbaigtas
2015	Dėl Komisijos ir <i>Frontex</i> valdomo vidaus saugumo fondo iškyla dvigubo finansavimo rizika, į kurią nebuvo atsižvelgta.	Neįvykdytas
2015	Valstybės, dalyvaujančios pasienio operacijose, deklaruoja patirtas išlaidas, remdamosi išlaidų deklaracijų suvestinėmis. Audito Rūmai savo Specialiojoje ataskaitoje Nr. 12/2016 rekomendavo, kad agentūros turėtų naudoti supaprastinto išlaidų skaičiavimo būdus, kai tai yra tinkama, siekiant išvengti tokio neefektyvumo.	Užbaigtas žmoniškųjų išteklių dislokavimo atžvilgiu Vykdomas techninės įrangos atžvilgiu
2016	Perkėlimų lygis buvo aukštas. Būtina gauti tikslesnius išlaidų įverčius ir užtikrinti, kad dalyvaujančios šalys anksčiau praneštų apie išlaidas. Agentūra taip pat galėtų apsvarstyti galimybę pradėti taikyti diferencijuotus biudžeto asignavimus.	Vykdomas
2016	Užpildyta tik 71 % Agentūros personalo plane patvirtintų etatų.	Vykdomas
2017	Tiesioginis pakaitinės sutarties dėl kelto paslaugų skyrimas antroje vietoje esančiam konkurso dalyviui buvo netvarkingas, nes pradinė pirkimų procedūra buvo užbaigta.	N. d.
2017	Pagal Tarnybos nuostatus, nauji laikinieji darbuotojai gali būti įdarbinami tik į SC 1–2, AST 1–4 ar AD 5–8 lygius. 2017 m. Agentūra įdarbino du darbuotojus į aukštesnius AST lygius (2016 m. – 14). Įdarbinimai į šiuos lygius yra netvarkingi.	N. d.
2017	2017 m. Agentūra visiškai kompensavo išlaidas, kurias deklaravo pakrančių sargyba, nepaisant to, kad vieną išlaidų rūšį pagrindžiančios sąskaitos faktūros niekada nebuvo pateiktos.	Neįvykdytas
2017	Agentūra taip pat bendrai finansavo išlaidas, kurias deklaravo Ispanijos civilinė gvardija, nepaisant to, kad ne visos išlaidos buvo pagrįstos įrodymais.	Neįvykdytas
2017	Nors Agentūra persikėlė į savo dabartines patalpas dar 2014 m., ji iki šiol neturi išsamaus Valdybos patvirtinto veiklos tęstinumo plano.	Vykdomas
2017	Agentūros iš praėjusių metų perkeltų įsipareigotų asignavimų, skirtų kompensuoti išlaidas šalims dalyvavusioms bendrose operacijose, panaikinimo lygis ir vėl buvo aukštas, o tai dar kartą rodo, kad bendradarbiaujančios šalys žymiai pervertina išlaidas, kurias prašoma kompensuoti Agentūros.	Vykdomas

Metai	Audito Rūmų pastabos	Taisomojo veiksmo būklė (užbaigtas / vykdomas / neįvykdytas / n. d.)
2017	2017 m. grąžinimo operacijoms skirti asignavimai sudarė 66,5 milijono eurų. Tačiau operacijos atsiliko nuo skiriamų asignavimų ir dėl to Agentūra turėjo grąžinti 13,5 milijono eurų Komisijai. Be to, Agentūra sugrąžino 4 milijonus eurų iš biudžeto I antraštinės dalies, kadangi 2017 m. nepavyko įdarbinti planuoto darbuotojų skaičiaus.	Vykdomas
2017	2017 m. Agentūros pirminis biudžetas apėmė įstatuose nustatytą finansinį operacijų rezervą, skirtą finansuoti skubias pasienio ir grąžinimo intervencijas. 2017 m. rugsėjo mėn. ir dar kartą spalio mėn. Agentūra iš šio rezervo pervedė dideles sumas į savo veiklos biudžetą kitoms veikloms finansuoti.	N. d.
2017	Biudžeto sudarymas ir įstatuose nenumatyto rezervo naudojimas prieštarauja biudžeto konkretumo principui ir mažina biudžeto skaidrumą.	Vykdomas
2017	Agentūra skelbia skelbimus apie laisvas darbo vietas savo interneto svetainėje ir per kitus kanalus, bet jų neskelbia Europos personalo atrankos tarnybos (EPSO) interneto svetainėje.	Vykdomas
2017	E. pirkimai: Iki 2017 m. pabaigos Agentūra buvo įdiegusi tam tikroms procedūroms taikomas e. sąskaitų išrašymo ir e. konkursų, bet ne e. pasiūlymų teikimo priemones.	Neįvykdytas

AGENTŪROS ATSAKYMAS

Pastabos dėl operacijų teisėtumo ir tvarkingumo

3.30.9. Maltos ginkluotųjų pajėgų pateiktus dokumentus apie visus oro pajėgų išteklių patikrinimus ir techninę priežiūrą *Frontex* įvertino kaip pakankamai išsamius ir palyginamus su panašių ankstesnių atvejų dokumentais. Juose nurodytos visos apskaičiuotos techninės priežiūros sąnaudos vienai skrydžio valandai, laikantis vidaus nuotolinio stebėjimo gairių ir tarptautinės praktikos, metodikos ir standartų išteklių valdymo srityje.

3.30.10. Patvirtinamajame dokumente, kuris buvo pateiktas išmokų įgulai *ex ante* patikrinimui atlikti, buvo išsami sąnaudų santrauka, kurioje buvo nurodyti vardai ir pavardės, darbo laikotarpiai, dienų skaičius ir įvairios gautos išmokos, pavyzdžiui, už viršvalandžius, naktinę pamainą ir kitos. Patvirtinamojo dokumento tikslumą patvirtino ir pasirašė Latvijos pasienio apsaugos tarnybos vadas.

3.30.11. Šiuo metu *Frontex* negali patvirtinti neveiksmingų mokėjimų įvertinimo. *Ex ante* ir *ex post* patikrinimai atliekami atsižvelgiant į riziką ir kasmet pritaikomi pagal galiojančias finansavimo schemas. Atsižvelgiant į naująjį EBCG 2.0 reglamentą ir būsimas finansines sąlygas operatyvinės veiklos finansavimo schema (-os) iš esmės keisis ir, be kita ko, bus supaprastinama.

3.30.13. *Frontex* skyrė didžiausios preliminariai įvertintos 8 mln. eurų vertės preliminarąją sutartį priimdama konkurso laimėtojo pasiūlymą (5 807 727 eurų), apimančią nuostatas dėl kitų nefiksuotųjų sąnaudų, kaip antai papildomo laikotarpio ir išteklių paslaugų (maždaug 3 proc.), būsimos kainų peržiūros (indeksavimo ribų) ir sąnaudų saugumui užtikrinti nenumatytais atvejais ribų.

Nors preliminarioji sutartis neįpareigoja atlikti didžiausios sutarties vertės pirkimą, *Frontex* pripažįsta, kad panašių preliminarųjų sutarčių biudžeto vertinimą galima tobulinti, ir atsižvelgdama į ankstesnę patirtį IT sutartims taikys griežtesnius finansų valdymo principus.

Pastabos dėl vidaus kontrolės

3.30.14. Turėdama omenyje kitų ES agentūrų pavyzdžius ir mokydama iš jų patirties *Frontex* šiuo metu baigia rengti Vykdomojo direktoriaus sprendimą dėl svarbių pareigybių politikos, kuris bus priimtas iki 2019 m. pabaigos.

Pastabos dėl biudžeto valdymo

3.30.15. Kaip pažymėjo Audito Rūmai, 2019 m. perkėlimų lygis buvo šiek tiek mažesnis nei 2018 m. Perkėlimų lygį galima paaiškinti atitinkamų išlaidų pobūdžiu. 2018 m. tai buvo daugiausia dotacijų pavidalo operatyvinės išlaidos, skirtos visam veiklos ciklui nuo N metų vasario mėn. iki N+1 metų sausio mėn., ir išlaidos, susijusios su sutartimis, pagal kurias mokėjimai bus vykdomi N+1 metais. Audito Rūmai išvardijo pagrindines priežastis, dėl kurių perkėlimai buvo panaikinti; Agentūra optimistiškai, bet atsargiai vertina, kad 2018 m. daliai operatyvinės veiklos įdiegus supaprastintą dotacijų sistemą bus sulaukta teigiamų rezultatų.

3.30.16. Buvo užpildytos iš viso 187 laisvos darbo vietos (laikinieji darbuotojai, sutartininkai ir deleguotieji nacionaliniai ekspertai), įskaitant 13 direktorių, skyrių vadovų, specialios paskirties grupių vadovų ir sektorių vadovų darbo vietas. Tačiau dėl didelės vidaus ir išorės darbuotojų kaitos 2018 m. darbuotojų skaičius iš tikrųjų, palyginti su ankstesniais metais, padidėjo 117 darbuotojų, nes per metus daug darbo vietų tapo laisvos. *Frontex* sunkiai sekasi pritraukti daugiau tinkamų išorės kandidatų, daugiausia dėl mažo korekcinio koeficiento, kuris yra mažiausias iš visų taikomų ES agentūroms.

Informacija apie Vidaus audito tarnybos ataskaitas

3.30.17. *Frontex* įgyvendina veiksmų planą, suderintą su vidaus audito tarnyba, kad įvykdytų rekomendacijas, parengtas VAT atlikus auditą „*Frontex* sutarčių valdymas“. Kai kurie tobulinimo veiksmai turi būti užbaigti jau iki 2019 m. rugsėjo mėn. pabaigos.

Pagal DFP 4 išlaidų kategoriją „Europos vaidmuo pasaulyje“ finansuojamos agentūros

3.31. EUROPOS MOKYMO FONDAS (ETF)

ĮVADAS

3.31.1. Turine įsikūręs Europos mokymo fondas (toliau – Fondas arba ETF) įsteigtas Tarybos reglamentu (EEB) Nr. 1360/90 ⁽²⁰¹⁾ (nauja redakcija – (EB) Nr. 1339/2008). Fondo užduotis – remti profesinio mokymo reformą Europos Sąjungos šalyse partnerėse. To siekdamas, jis padeda Komisijai įgyvendinti įvairias profesinio mokymo programas.

3.31.2. *Lentelėje* pateikti pagrindiniai Fondo duomenys ⁽²⁰²⁾.

Lentelė

Pagrindiniai Fondo duomenys

	2017	2018
Biudžetas (milijonais eurų) ⁽¹⁾	20	20
Iš viso darbuotojų gruodžio 31 d. ⁽²⁾	125	124

⁽¹⁾ Biudžeto skaičiai pagrįsti mokėjimų asignavimais.

⁽²⁾ Darbuotojai – ES pareigūnai, ES laikinieji darbuotojai, ES sutartininkai ir komandiruoti nacionaliniai ekspertai, ne laikinieji darbuotojai ir ne konsultantai.

Šaltinis: Fondo pateikti duomenys.

AUDITO RŪMŲ PATIKINIMO PAREIŠKIMAS, TEIKIAMAS EUROPOS PARLAMENTUI IR TARYBAI – NEPRIKLAUSOMO AUDITORIAUS ATASKAITA

NUOMONĖ

3.31.3. Mes auditavome:

- a) Fondo finansines ataskaitas, kurias sudaro 2018 m. gruodžio 31 d. pasibaigusių finansinių metų finansinės būklės ⁽²⁰³⁾ ir biudžeto vykdymo ⁽²⁰⁴⁾ ataskaitos, ir
- b) šiose finansinėse ataskaitose atspindimų operacijų teisėtumą ir tvarkingumą,

kaip to reikalauja Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo (SESV) 287 straipsnis.

Finansinių ataskaitų patikimumas

Nuomonė dėl finansinių ataskaitų patikimumo

3.31.4. Mūsų nuomone, 2018 m. gruodžio 31 d. pasibaigusių finansinių metų Fondo finansinėse ataskaitose Fondo finansinė būklė 2018 m. gruodžio 31 d. bei tą dieną pasibaigusių finansinių metų operacijų ir pinigų srautų rezultatai bei grynojo turto pokyčiai visais reikšmingais aspektais yra pateikti teisingai, kaip to reikalauja jo finansinis reglamentas ir Komisijos apskaitos pareigūno priimtos apskaitos taisyklės. Jos pagrįstos tarptautiniu mastu pripažintais viešojo sektoriaus apskaitos standartais.

⁽²⁰¹⁾ OL L 131, 1990 5 23, p. 1.

⁽²⁰²⁾ Daugiau informacijos apie Fondo kompetenciją ir veiklą pateikta jo interneto svetainėje www.etf.europa.eu.

⁽²⁰³⁾ Finansinės būklės ataskaitas sudaro balansas, finansinių rezultatų ataskaita, pinigų srautų lentelė, grynojo turto pokyčių ataskaita, svarbių apskaitos metodų santrauka ir kita aiškinamoji informacija.

⁽²⁰⁴⁾ Biudžeto vykdymo ataskaitas sudaro ataskaitos, kuriose suvestos visos biudžetinės operacijos, ir aiškinamoji informacija.

Finansinėse ataskaitose atspindimų operacijų teisėtumas ir tvarkingumas**Pajamos**

Nuomonė dėl finansinėse ataskaitose atspindimų pajamų teisėtumo ir tvarkingumo

3.31.5. Mūsų nuomone, 2018 m. gruodžio 31 d. pasibaigusiu finansinių metų finansinėse ataskaitose atspindimos pajamos visais reikšmingais aspektais yra teisėtos ir tvarkingos.

Mokėjimai

Nuomonė dėl finansinėse ataskaitose atspindimų mokėjimų teisėtumo ir tvarkingumo

3.31.6. Mūsų nuomone, 2018 m. gruodžio 31 d. pasibaigusiu finansinių metų finansinėse ataskaitose atspindimi mokėjimai visais reikšmingais aspektais yra teisėti ir tvarkingi.

3.31.7. Toliau pateikta informacija šių Audito Rūmų nuomonių nekeičia.

PASTABOS DĖL PATIKIMO FINANSŲ VALDYMO IR VEIKSMINGUMO

3.31.8. ETF pasamdė laikinuosius darbuotojus (toliau – laikinieji darbuotojai) pagal preliminarąją sutartį su viena laikinojo darbo agentūra. Be 124 savų darbuotojų, 2018 m. ETF turėjo penkis laikinuosius darbuotojus ir jiems už paslaugas sumokėjo 200 181 eurą. Vykdydama pagrindinę viešųjų pirkimų procedūrą, ETF taikė sutarties skyrimo kriterijus, kurie daugiausia apėmė nekonkurencinius kainos elementus, kaip antai atlyginimą prieš mokesčius, socialinio draudimo įmokas ir mokesčius. Todėl nėra jokių įrodymų, kad pagal pirkimų procedūrą skirta sutartis buvo ekonomiškai naudingiausia. Fondas turėtų taikyti tokius sutarties skyrimo kriterijus, kuriais didžiausias dėmesys skiriamas konkurenciniams kainos elementams.

INFORMACIJA APIE IŠORĖS VERTINIMUS

3.31.9. Komisijos vardu 2018 m. atliktas ES agentūrų, priklausančių Užimtumo generalinio direktorato kompetencijai (ETF, EU-OSHA, Eurofound ir Cedefop), išorės vertinimas dėl jų svarbos, veiksmingumo, efektyvumo, nuoseklumo ir ES pridėtinės vertės ⁽²⁰⁵⁾.

⁽²⁰⁵⁾ Mes vertinimo darbo netikrinome.

FONDO ATSAKYMAS

Europos mokymo fondas atsizvelgė į Audito Rūmų ataskaitą.

Pagal DFP 5 išlaidų kategoriją „Administravimas“ finansuojamos agentūros

3.32. EURATOMO TIEKIMO AGENTŪRA (ESA)

ĮVADAS

3.32.1. Liuksemburge įsikūrusi Euratomo tiekimo agentūra (toliau – Agentūra) buvo įsteigta 1958 m. ⁽²⁰⁶⁾ Tarybos sprendimu 2008/114/EB, Euratomas ⁽²⁰⁷⁾ buvo pakeisti ankstesni Agentūros įstatai. Pagrindinė Agentūros užduotis – vadovaujantis bendra tiekimo politika, grindžiama lygių galimybių naudotis išteklių principu, užtikrinti reguliarių branduolinių medžiagų, ypač branduolinio kuro, tiekimą ES vartotojams.

3.32.2. *Lentelėje* pateikti pagrindiniai Agentūros duomenys ⁽²⁰⁸⁾.

Lentelė

Pagrindiniai Agentūros duomenys

	2017	2018
Budžetas (milijonais eurų) ⁽¹⁾	0,1	0,1
Iš viso darbuotojų gruodžio 31 d. ⁽²⁾	17	16

⁽¹⁾ Budžeto skaičiai pagrįsti mokėjimų asignavimais.

⁽²⁾ Darbuotojai – ES pareigūnai, ES laikinieji darbuotojai, ES sutartininkai ir komandiruoti nacionaliniai ekspertai, ne laikinieji darbuotojai ir ne konsultantai.

Šaltinis: Agentūros pateikti duomenys.

AUDITO RŪMŲ PATIKINIMO PAREIŠKIMAS, TEIKIAMAS EUROPOS PARLAMENTUI IR TARYBAI – NEPRIKLAUSOMO AUDITORIAUS ATASKAITA

NUOMONĖ

3.32.3. Mes auditavome:

- a) Agentūros finansines ataskaitas, kurias sudaro 2018 m. gruodžio 31 d. pasibaigusių finansinių metų finansinės būklės ⁽²⁰⁹⁾ ir biudžeto vykdymo ⁽²¹⁰⁾ ataskaitos, ir
- b) šiose finansinėse ataskaitose atspindimų operacijų teisėtumą ir tvarkingumą,

kaip to reikalauja Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo (SESV) 287 straipsnis.

Finansinių ataskaitų patikimumas

Nuomonė dėl finansinių ataskaitų patikimumo

3.32.4. Mūsų nuomone, 2018 m. gruodžio 31 d. pasibaigusių metų Įstaigos metinėse finansinėse ataskaitose Įstaigos finansinė būklė 2018 m. gruodžio 31 d. ir su tą dieną pasibaigusiais finansiniais metais susijusių operacijų ir pinigų srautų rezultatai bei grynojo turto pokyčiai visais reikšmingais aspektais yra pateikti teisingai, kaip to reikalauja jos finansinis reglamentas ir Komisijos apskaitos pareigūno priimtos apskaitos taisyklės. Jos pagrįstos tarptautiniu mastu pripažintais viešojo sektoriaus apskaitos standartais.

⁽²⁰⁶⁾ OL 27, 1958 12 6, p. 534/58.

⁽²⁰⁷⁾ OL L 41, 2008 2 15, p. 15.

⁽²⁰⁸⁾ Daugiau informacijos apie Agentūros kompetenciją ir veiklą pateikta jos interneto svetainėje <http://ec.europa.eu/euratom/index.html>.

⁽²⁰⁹⁾ Finansinės būklės ataskaitas sudaro balansas, finansinių rezultatų ataskaita, pinigų srautų lentelė, grynojo turto pokyčių ataskaita, svarbių apskaitos metodų santrauka ir kita aiškinamoji informacija.

⁽²¹⁰⁾ Biudžeto vykdymo ataskaitas sudaro ataskaitos, kuriose suvestos visos biudžetinės operacijos, ir aiškinamoji informacija.

Finansinėse ataskaitose atspindimų operacijų teisėtumas ir tvarkingumas**Pajamos**

Nuomonė dėl finansinėse ataskaitose atspindimų pajamų teisėtumo ir tvarkingumo

3.32.5. Mūsų nuomone, 2018 m. gruodžio 31 d. pasibaigusiu finansinių metų finansinėse ataskaitose atspindimos pajamos visais reikšmingais aspektais yra teisėtos ir tvarkingos.

Mokėjimai

Nuomonė dėl finansinėse ataskaitose atspindimų mokėjimų teisėtumo ir tvarkingumo

3.32.6. Mūsų nuomone, 2018 m. gruodžio 31 d. pasibaigusiu finansinių metų finansinėse ataskaitose atspindimi mokėjimai visais reikšmingais aspektais yra teisėti ir tvarkingi.

3.32.7. Toliau pateikta informacija šių Audito Rūmų nuomonių nekeičia.

PASTABOS DĖL BIUDŽETO VALDYMO

3.32.8. Iš 2017 į 2018 m. perkeltų biudžeto asignavimų panaikinimo lygis yra aukštas (21 %), o tai rodo, kad praėjusiais metais buvo prisiimta nepagrįstų įsipareigojimų. Naujų perkėlimų iš 2018 į 2019 m. lygis II antraštinėje dalyje (administracinės išlaidos) taip pat yra aukštas (33 %) ir tik iš dalies pagrįstas, ir dėl to taip pat iškyla didelė panaikinimų rizika. Agentūra turėtų perkelti biudžeto asignavimus tik kai tam yra pagrindo.

AGENTŪROS ATSAKYMAS

3.3.2.8. 2018 m. panaikintos perkėlimo sumos absoliuti vertė buvo tik 6 241,16 eurų. Panaikintus asignavimus sudarė dvi IT sutartys, susijusios su agentūros persikėlimu į naujas patalpas: šios sutartys buvo išimtinio pobūdžio ir didžiąja dalimi susijusios su nuo agentūros nepriklausančiais veiksniais.

Remdamasi dabartiniu biudžeto vykdymu, agentūra apskaičiavo, kad 2019 m. pagal II antraštinę dalį perkeltų asignavimų panaikinimo lygis bus mažesnis nei prognozavo Audito Rūmai.

Ateityje agentūra kiek galėdama vadovausis metinio periodiškumo principu.

Savo veiklą finansuojančios agentūros

3.3.3. BENDRIJOS AUGALŲ VEISLIŲ TARNYBA (BAVT)

ĮVADAS

3.3.3.1. Anžė įsikūrusi Bendrijos augalų veislių tarnyba (toliau – Tarnyba arba BAVT) įsteigta Tarybos reglamentu (EB) Nr. 2100/94 ⁽²¹¹⁾. Jos pagrindinė užduotis – registruoti ir nagrinėti prašymus suteikti Sąjungos pramoninės nuosavybės apsaugą augalų veislėms bei užtikrinti, kad kompetentingos valstybių narių tarnybos atliktų reikalingus techninius tyrimus.

3.3.3.2. *Lentelėje* pateikti pagrindiniai Tarnybos duomenys ⁽²¹²⁾.

Lentelė

Pagrindiniai Tarnybos duomenys

	2017	2018
Budžetas (milijonais eurų) ⁽¹⁾	16	17
Iš viso darbuotojų gruodžio 31 d. ⁽²⁾	51	50

⁽¹⁾ Budžeto skaičiai pagrįsti mokėjimų asignavimais.

⁽²⁾ Darbuotojai – ES pareigūnai, ES laikinieji darbuotojai, ES sutartininkai ir komandiruoti nacionaliniai ekspertai, ne laikinieji darbuotojai ir ne konsultantai.

Šaltinis: Tarnybos pateikti duomenys.

AUDITO RŪMŲ PATIKINIMO PAREIŠKIMAS, TEIKIAMAS EUROPOS PARLAMENTUI IR TARYBAI – NEPRIKLAUSOMO AUDITORIAUS ATASKAITA

NUOMONĖ

3.3.3.3. Mes auditavome:

a) Tarnybos finansines ataskaitas, kurias sudaro 2018 m. gruodžio 31 d. pasibaigusių finansinių metų finansinės būklės ⁽²¹³⁾ ir biudžeto vykdymo ⁽²¹⁴⁾ ataskaitos, ir

b) šiose finansinėse ataskaitose atspindimų operacijų teisėtumą ir tvarkingumą,

kaip to reikalauja Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo (SESV) 287 straipsnis.

Finansinių ataskaitų patikimumas

Nuomonė dėl finansinių ataskaitų patikimumo

3.3.3.4. Mūsų nuomone, 2018 m. gruodžio 31 d. pasibaigusių finansinių metų Tarnybos finansinėse ataskaitose Tarnybos finansinė būklė 2018 m. gruodžio 31 d. bei tą dieną pasibaigusių finansinių metų operacijų ir pinigų srautų rezultatai bei grynojo turto pokyčiai visais reikšmingais aspektais yra pateikti teisingai, kaip to reikalauja jos finansinis reglamentas ir Komisijos apskaitos pareigūno priimtos apskaitos taisyklės. Jos pagrįstos tarptautiniu mastu pripažintais viešojo sektoriaus apskaitos standartais.

⁽²¹¹⁾ OL L 227, 1994 9 1, p. 1.

⁽²¹²⁾ Daugiau informacijos apie Tarnybos kompetenciją ir veiklą pateikta jos interneto svetainėje www.cpvo.europa.eu.

⁽²¹³⁾ Finansinės būklės ataskaitas sudaro balansas, finansinių rezultatų ataskaita, pinigų srautų lentelė, grynojo turto pokyčių ataskaita, svarbių apskaitos metodų santrauka ir kita aiškinamoji informacija.

⁽²¹⁴⁾ Biudžeto vykdymo ataskaitas sudaro ataskaitos, kuriose suvestos visos biudžetinės operacijos, ir aiškinamoji informacija.

Finansinėse ataskaitose atspindimų operacijų teisėtumas ir tvarkingumas**Pajamos**

Nuomonė dėl finansinėse ataskaitose atspindimų pajamų teisėtumo ir tvarkingumo

3.33.5. Mūsų nuomone, 2018 m. gruodžio 31 d. pasibaigusiu finansinių metų finansinėse ataskaitose atspindimos pajamos visais reikšmingais aspektais yra teisėtos ir tvarkingos.

Mokėjimai

Nuomonė dėl finansinėse ataskaitose atspindimų mokėjimų teisėtumo ir tvarkingumo

3.33.6. Mūsų nuomone, 2018 m. gruodžio 31 d. pasibaigusiu finansinių metų finansinėse ataskaitose atspindimi mokėjimai visais reikšmingais aspektais yra teisėti ir tvarkingi.

3.33.7. Toliau pateiktos pastabos šios Audito Rūmų nuomonės nekeičia.

PASTABOS DĖL OPERACIJŲ TEISĖTUMO IR TVARKINGUMO

3.33.8. Tarnyba naudoja paslaugų sutartis su IT bendrovėmis, kurios praktiškai prilygsta laikinųjų agentūros darbuotojų (dviejų IT konsultantų) paskyrimui dirbti (pranc. „mise à disposition“), o ne aiškiai apibrėžtų IT paslaugų ar produktų teikimui. 2018 m. susiję atlikti mokėjimai sudarė beveik 176 568 eurus. Laikinių agentūros darbuotojų (laikinių darbuotojų) paskyrimui ribotą laiką atlikti konkrečias užduotis organizacijoje naudotojoje taikoma Direktyva 2008/104/EB dėl darbo per laikinojo įdarbinimo įmones ir konkrečios valstybių narių priimtos tos direktyvos perkėlimo į nacionalinę teisę taisyklės. Remiantis Prancūzijos darbo kodeksu, laikinuosius darbuotojus organizacijoms naudotojoms (šiuo atveju BAVT) gali skirti tik registruotos laikino įdarbinimo agentūros. Naudojant IT paslaugų sutartis darbo jėgai teikti neatitinka ES tarnybos nuostatų ir ES socialinių ir užimtumo taisyklių, todėl Tarnybai iškyla teisinė bei reputacijos rizika. Tarnyba turėtų užtikrinti, kad darbuotojų nepakankamumas būtų sprendžiamas tvarkingai, t. y. statutinių darbuotojų nepakankamumo klausimas išsprendžiamas kreipiantis į biudžeto valdymo institucijas arba teisėtai ir tvarkingai naudojant laikinuosius darbuotojus.

3.33.9. Pagal Finansinių reglamentą (supaprastinta) derybinė pirkimų procedūra be skelbimo apie pirkimą yra įmanoma tinkamai pagrįstais atvejais ir kai įvertinta sutarties vertė yra mažesnė nei 144 000 eurų. Vienos audituotos valymo paslaugų pirkimų procedūros atveju mes nustatėme, kad pirkimų dokumentas neleido patikrinti, ar šių ribų laikomasi ir ar gali būti naudojama supaprastinta pirkimų procedūra. Iš viso 2018 m. atlikti mokėjimai pagal ketverių metų laikotarpiui pasirašytas sutartis sudarė 13 394 eurus. Tarnyba turėtų naudotis pirkimų procedūromis pagal Finansiniame reglamente išdėstytas nuostatas.

3.33.10. Vienos įdarbinimo procedūros atveju tinkamumo finansuoti patikros nebuvo išsamios, nes jomis nebuvo nustatyta, kad kandidato, kuris buvo įdarbintas, paraiškoje pateiktas didelės svarbos sertifikatas nebuvo išduotas reikalaujamoje teisinėje institucijoje. Tarnyba turėtų išlaikyti griežtumą tikrindama tinkamumo kriterijus ir organizuodama įdarbinimo procedūras.

ATSIŽVELGIMAS Į ANKSTESNIŲ METŲ PASTABAS

3.33.11. Taisomųjų veiksmų atsižvelgiant į Audito Rūmų ankstesnių metų pastabas apžvalga pateikta *priede*.

PRIEDAS

Atsižvelgimas į ankstesnių metų pastabas

Metai	Audito Rūmų pastabos	Taisomojo veiksmo būklė (užbaigtas / vykdomas / neįvykdytas / n. d.)
2014	Elektroninių mokėjimų atveju nėra prašomas antrojo asmens parašas, todėl Tarnybai iškyla finansinė rizika.	Užbaigtas
2014	Nors Tarnyba pradėjo veikti 1995 m., su priimančiąja valstybe nare vis dar nėra pasirašytas susitarimas dėl būstinės.	Vykdomas (Tarnyba nekontroliuoja)
2015	Išlieka pernelyg aukštas nesumokėtų mokesčių lygis.	Vykdomas
2016	Tarnybos steigimo reglamente nereikalaujama periodiškai atlikti jos veiksmingumo išorės vertinimus.	Neįvykdytas (Tarnyba nekontroliuoja)
2017	2017 m. pirkimų dokumentavimas ir dotacijų suteikimo procedūros buvo netinkamos.	Vykdomas
2017	E. pirkimai: iki 2017 m. pabaigos Tarnyba nebuvo įdiegusi jokių Komisijos sukurtų IT priemonių.	Neįvykdytas

TARNYBOS ATSAKYMAS

3.33.8. BAVT atsižvelgia į Audito Rūmų pastabas ir primena, kad visiems BAVT sprendimams įtakos turėjo teisiniai reikalavimai ir riboti išteklių. Minėtu atveju bet kokia potenciali rizika apribota, nes didžioji darbo dalis atliekama *extra muros*.

3.33.9. BAVT atsižvelgia į Audito Rūmų pastabas ir pasirūpins, kad visų būsimų viešųjų pirkimų procedūrų dokumentai būtų išsamūs.

3.33.10. BAVT atsižvelgia į Audito Rūmų pastabas ir atitinkamai sugriežtins procedūras. Kalbat apie šį konkretų įdarbinimo atvejį, reikiami nustatyto formato dokumentai jau yra gauti.

3.34. EUROPOS SAJUNGOS INTELEKTINĖS NUOSAVYBĖS TARNYBA (EUIPO)

ĮVADAS

3.34.1. Europos Sąjungos intelektinės nuosavybės tarnyba (toliau – Tarnyba arba EUIPO), iki 2016 m. kovo 23 d. žinoma kaip Vidaus rinkos derinimo tarnyba (OHIM), buvo įsteigta 1993 m. Jos pradinis steigimo reglamentas paskutinį kartą buvo iš dalies pakeistas Europos Parlamento ir Tarybos reglamentu (ES) 2017/1001 ⁽²¹⁵⁾. Alikantėje įsikūrusios Tarnybos pagrindinė veikla – ES prekės ženklų ir registruotųjų Bendrijos dizainų, galiojančių visoje ES, registravimas.

3.34.2. Lentelėje pateikti pagrindiniai Tarnybos duomenys ⁽²¹⁶⁾.

Lentelė

Pagrindiniai Tarnybos duomenys

	2017	2018
Biudžetas (milijonais eurų) ⁽¹⁾	401	403
Iš viso darbuotojų gruodžio 31 d. ⁽²⁾	995	1 050

⁽¹⁾ Biudžeto skaičius apima rezervų nenumatytiems atvejams.

⁽²⁾ Darbuotojai – ES pareigūnai, ES laikinieji darbuotojai, ES sutartininkai ir komandiruoti nacionaliniai ekspertai, ne laikinieji darbuotojai ir ne konsultantai.

Šaltinis: Tarnybos pateikti duomenys.

AUDITO RŪMŲ PATIKINIMO PAREIŠKIMAS, TEIKIAMAS EUROPOS PARLAMENTUI IR TARYBAI – NEPRIKLAUSOMO AUDITORIAUS ATASKAITA

NUOMONĖ

3.34.3. Mes auditavome:

- a) Tarnybos finansines ataskaitas, kurias sudaro 2018 m. gruodžio 31 d. pasibaigusių finansinių metų finansinės būklės ⁽²¹⁷⁾ ir biudžeto vykdymo ⁽²¹⁸⁾ ataskaitos, ir
- b) šiose finansinėse ataskaitose atspindimų operacijų teisėtumą ir tvarkingumą,

kaip to reikalauja Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo (SESV) 287 straipsnis.

Finansinių ataskaitų patikimumas*Nuomonė dėl finansinių ataskaitų patikimumo*

3.34.4. Mūsų nuomone, 2018 m. gruodžio 31 d. pasibaigusių finansinių metų Tarnybos finansinėse ataskaitose Tarnybos finansinė būklė 2018 m. gruodžio 31 d. bei tą dieną pasibaigusių finansinių metų operacijų ir pinigų srautų rezultatai bei grynojo turto pokyčiai visais reikšmingais aspektais yra pateikti teisingai, kaip to reikalauja jos finansinis reglamentas ir Komisijos apskaitos pareigūno priimtos apskaitos taisyklės. Jos pagrįstos tarptautiniu mastu pripažintais viešojo sektoriaus apskaitos standartais.

⁽²¹⁵⁾ OL L 154, 2017 16 6, p. 1.

⁽²¹⁶⁾ Daugiau informacijos apie Tarnybos kompetenciją ir veiklą pateikta jos interneto svetainėje <https://euiipo.europa.eu>.

⁽²¹⁷⁾ Finansinės būklės ataskaitas sudaro balansas, finansinių rezultatų ataskaita, pinigų srautų lentelė, grynojo turto pokyčių ataskaita, svarbių apskaitos metodų santrauka ir kita aiškinamoji informacija.

⁽²¹⁸⁾ Biudžeto vykdymo ataskaitas sudaro ataskaitos, kuriose suvestos visos biudžetinės operacijos, ir aiškinamoji informacija.

Finansinėse ataskaitose atspindimų operacijų teisėtumas ir tvarkingumas**Pajamos**

Nuomonė dėl finansinėse ataskaitose atspindimų pajamų teisėtumo ir tvarkingumo

3.34.5. Mūsų nuomone, 2018 m. gruodžio 31 d. pasibaigusių finansinių metų finansinėse ataskaitose atspindimos pajamos visais reikšmingais aspektais yra teisėtos ir tvarkingos.

Mokėjimai

Nuomonė dėl finansinėse ataskaitose atspindimų mokėjimų teisėtumo ir tvarkingumo

3.34.6. Mūsų nuomone, 2018 m. gruodžio 31 d. pasibaigusių finansinių metų finansinėse ataskaitose atspindimi mokėjimai visais reikšmingais aspektais yra teisėti ir tvarkingi.

3.34.7. Toliau pateiktos pastabos šios Audito Rūmų nuomonės nekeičia.

PASTABOS DĖL OPERACIJŲ TEISĖTUMO IR TVARKINGUMO

3.34.8. 2018 m. liepos mėn. Tarnyba paskelbė kvietimą teikti pasiūlymus dėl valymo paslaugų, atliekų tvarkymo, specialaus apdorojimo ir sodininkystės paslaugų. Finansiniai kriterijai buvo padalyti į dvi dalis: A dalį, kuri apima standartines valymo paslaugas, atliekų tvarkymą ir specialią priežiūrą, ir B dalį, kuri apima nepaprastąsias valymo paslaugas ir sodininkystės paslaugas. B dalies atveju konkurso dalyvis, kuris buvo rinkoje įsitvirtinęs paslaugų teikėjas, už kiekvieną iš 54 elementų, pateiktų konkurso specifikacijose, pasiūlė 0,01 euro kainą. Ši kaina buvo 99,99 % mažesnė nei antro konkurso dalyvio pasiūlymas. Tarnyba laikė, kad šis pasiūlymas buvo nenormaliai žemas ir paprašė papildomų duomenų. Konkurso dalyvis savo pasiūlymą pagrindė bendro pobūdžio teiginiais apie sinergijas su kitomis viešosiomis sutartimis Alikantės regione ir susijusius sutaupymus. Tarnyba pritarė šiam pagrindimui ir konkurso dalyviui buvo skirta sutartis. Mes manome, kad Tarnyba turėjo atmesti šį pasiūlymą kaip nenormaliai žemą. Nemokamas paslaugos teikimas pirmiausia yra nesąžininga komercinė praktika, antra, jis suteikia nesąžiningą konkurencinį pranašumą konkurentų atžvilgiu, ir trečia, šis pranašumas buvo neteisėtai gautas, nes konkurso dalyvis nurodė (netvarkingą) kryžminį šios sutarties subsidijavimą kitomis viešojo sektoriaus sutartimis. Pirkimų procedūra ir 2018 m. atlikti mokėjimai (1 456 141 euras) yra netvarkingi. Tarnyba turėtų griežtai išnagrinėti galimų nenormalių pasiūlymų atvejus, kad būtų užtikrintas Finansinio reglamento laikymasis ir sąžininga konkurencija.

3.34.9. Dviejų audituotų mokėjimų už IT paslaugas atveju Tarnyba naudojo specialiąją sutartį nustatyto dydžio kainos sutarties forma, nors pagal susijusias preliminariąsias sutartis buvo nustatytos dienos normos kiekvienam profiliui. Abiem atvejais nustatyto dydžio kaina specialiojoje sutartyje buvo apskaičiuota remiantis „darbo vienetais“ arba „mišriomis normomis“, kurie nebuvo įtraukti į preliminariąsias sutartis. Jiems buvo taikomas atitinkamas 10 % ir 15 % padidinimas prie preliminariosiose sutartyse kiekvienam profiliui nustatytų normų. Tačiau šis papildomas mokestis niekada nebuvo įtrauktas į preliminariąsias sutartis ar į jų pakeitimus. Tuo remiantis, specialiosios sutartys nėra aiškiai ir skaidriai susietos su preliminariosiomis sutartimis, kaip reikalaujama Finansiniame reglamente. Todėl padidinimams skirta mokėjimų dalis yra netvarkinga. Tarnyba turėtų pasirašyti ir naudoti specialiąsias sutartis tik pagal kainų schemas, nustatytas susijusiose preliminariosiose sutartyse.

PASTABOS DĖL VIDAUS KONTROLĖS**PASTABOS DĖL PATIKIMO FINANSŲ VALDYMO IR VEIKSMINGUMO**

3.34.10. 2018 m. gruodžio 31 d. Tarnybos turimi pinigai bankuose sudarė 493 milijonus eurų. 2018 m. Tarnyba sumokėjo 1,4 milijono eurų neįgiamų palūkanų. Pagal Tarnybos investicijų politiką reikalaujama, kad atsargos būtų laikomos pinigais AAA reitingo kredito įstaigose. Tarnybos investicijų politika siekiama apriboti kredito riziką. Tačiau dėl to Tarnyba patiria didelių sąnaudų. Tarnyba turėtų iš naujo išnagrinėti, kaip galima produktyviau panaudoti savo finansinius išteklius (žr. mūsų Nuomonę Nr. 1/2019).

Konsultavimas

3.34.11. Be metinio su visomis agentūromis susijusio audito darbo, Audito Rūmai atliko Tarnybos konsultavimo paslaugų naudojimo analizę.

Dažnas išorės konsultantų paslaugų naudojimas

3.34.12. Pagal Finansinį pagrindų reglamentą, skirtą ES įstaigoms, subsidijuojamos agentūros gali pavesti techninės ekspertizės užduotis ir administracinius, parengiamuosius arba pagalbinius darbus, kurie nėra susiję nei su viešosios valdžios funkcijų vykdymu arba diskreciniais sprendimų priėmimo įgaliojimais, tik tais atvejais, kai tai yra būtina. Tačiau Tarnybos, kaip visiškai savo veiklą finansuojančios agentūros, finansiniame reglamente šio apribojimo nėra ir pagal jį leidžiama naudoti išorės konsultantus, jei laikomasi patikimo finansų valdymo principo.

3.34.13. Tarnyba dažnai naudojosi konsultavimo paslaugomis. Pavyzdžiui, pagal 2014 m. pirkimus sudaryta ketverių metų preliminarioji sutartis, kurioje konsultavimo paslaugų, apimančių plataus spektro veiklą, įskaitant audito paslaugas, projektų valdymą, bendro pobūdžio konsultacijas ir tyrimus, rinkos vertė sudarė 30 milijonų eurų, buvo visiškai išnaudota tik per dvejus metus ir šešis mėnesius. Vėlesnės preliminariosios sutarties, sudarytos 2016 m. ketverių metų laikotarpiui, įvertinta rinkos vertė sudarė 80 milijonų eurų. Pagal šias ir panašias sutartis paslaugų teikėjų skiriamų išorės darbuotojų skaičius išaugo nuo maždaug 250 darbuotojų 2011 m. iki didžiausio skaičiaus – daugiau kaip 350 darbuotojų 2014 m. ir 2018 m. pradžioje sumažėjo iki 215 (tai prilygsta apie 20 % Tarnybos statutinių darbuotojų).

Konsultavimo ir ne konsultavimo paslaugos

3.34.14. Preliminariosios sutarties paslaugų aprašyme yra pateiktas paslaugų sąrašas. Tačiau šis sąrašas nėra išsamus ir gali atsirasti kitų dominančių sričių. Audito Rūmai išnagrino įvairiose srityse pagal šią preliminarąją sutartį sudarytų specialiųjų sutarčių imtį. Mes nustatėme, kad nors dalis pagal šias sutartis teikiamų paslaugų yra konsultavimas (pavyzdžiui, projektų valdymo rėmimas, verslo procesų analizė), kita dalis yra labiau administracinė parama (pavyzdžiui, sekretoriato pagalba, ataskaitas rengiantys administracijos tarnautojai, parama vidaus ir išorės komunikacijos veiklai). Pastarosios paslaugos dažniausiai yra pasikartojančios ir neturėtų būti išorės užsakomųjų paslaugų objektas, nes šias užduotis vykdančios darbuotojai neišvengiamai priklauso Tarnybos hierarchinei struktūrai. Šiuo atveju nėra teikiama paslauga, o vyksta darbuotojų skolinimas, kuris yra griežtai reguliuojamas ir negali būti siūlomas konsultacinių bendrovių.

3.34.15. Tarnyba pripažino, kad tam tikrais laiko momentais išorės ištekliai atliko kai kurias pagrindinės veiklos pobūdžio užduotis, kurios buvo pradėtos vykdyti kaip nepagrindinė veikla, kadangi keitėsi Tarnybai pavestos užduotys ir atsakomybės sritys. Dėl šios priežasties 2016 m. Tarnyba pradėjo iš naujo vidun perkelti kai kurias išorės išteklių vykdomas užduotis, kad įdarbinant sutartininkus būtų išsaugotos esminės žinios ir praktinė patirtis. 2019 m. Tarnyba planuoja iš naujo vidun perkelti 4 užduotis (12 užduočių 2018 m.). Metinėje darbo programoje ir metinėje veiklos ataskaitoje šiuo metu nėra informacijos apie paslaugų teikėjų suteiktus viso etato ekvivalentus, susijusius su ne pagrindinės, bet į ją integruotos veiklos užduočių vykdymu. Tokia informacija dar padidintą skaidrumą suinteresuotosioms šalims Tarnybos naudojamų savų žmogiškųjų išteklių ir išorės žmogiškųjų išteklių atžvilgiu.

3.34.16. Be to, Tarnyba iš dalies naudoja šia konsultavimo preliminarąją sutartimi tokiu būdu, kuris praktiškai prilygsta laikinųjų agentūros darbuotojų paskyrimui dirbti, o ne aiškiai apibrėžtų paslaugų ar produktų teikimui. Laikinių agentūros darbuotojų (laikinių darbuotojų) paskyrimui ribotą laiką atlikti konkrečias užduotis organizacijoje naudotojoje taikoma Direktyva 2008/104/EB dėl darbo per laikinojo įdarbinimo įmones ir konkrečios valstybių narių priimtos tos direktyvos perkėlimo į nacionalinę teisę taisyklės. Remiantis Ispanijos darbo įstatymais, laikinuosius darbuotojus organizacijoms naudotojoms (šiuo atveju EUIPO) gali skirti tik registruotos laikino įdarbinimo agentūros. Naudojant konsultavimo paslaugų sutartis darbo jėgai teikti neatitinka ES tarnybos nuostatų ir ES socialinių ir užimtumo taisyklių, todėl Tarnybai iškyla teisinė bei reputacijos rizika. Tarnyba turėtų užtikrinti, kad darbuotojų nepakankamumas būtų sprendžiamas tvarkingai, t. y. statutinių darbuotojų nepakankamumo klausimas išsprendžiamas kreipiantis į Tarnybos biudžeto komitetą arba teisėtai ir tvarkingai naudojant laikinuosius darbuotojus.

Nustatyto dydžio kainų specialiųjų sutarčių naudojimas

3.34.17. Pagal konsultavimo paslaugų preliminarąją sutartį Tarnyba daugiausia sudaro specialiąsias sutartis nustatyto dydžio kainomis. Tokios sutartys yra tinkamos, kai teikiami išdirbiai ir jų tvarkaraštis gali būti apibrėžti sutartyse, nes sutarties vykdymo rizika tenka rangovui. Mes patikrinome pagal konsultavimo paslaugų preliminarąją sutartį nustatyto dydžio kainomis sudarytų specialiųjų sutarčių imtį ir nustatėme, kad daugumoje jų nebuvo aiškiai apibrėžtų teikiamų išdirbių ar tvarkaraščių, o buvo gana bendrais bruožais nustatytos teiktinos paslaugos, siekiant sumažinti sutarčių skaičių. Todėl daugelis šių sutarčių per savo laikotarpį buvo keletą kartų iš dalies pakeistos, siekiant sutartą kainą pritaikyti prie faktiškai užsakytų ir pateiktų paslaugų. Dėl paslaugų užsakymo ir susijusių teikiamų išdirbių apibrėžimo Tarnyba ir rangovas susitaria susirašinėjimo raštuose, kurie nėra sutarties dalis. Manome, kad sutartyse aiškiai nurodžius visus už nustatyto dydžio kainą teikiamus išdirbius, sustiprėtų Tarnybos pozicija rangovo atžvilgiu.

3.34.18. Dėl plataus Tarnybos naudojimosi vadinamaisiais konsultaciniais ištekliais išskyla rizika patikimam finansų valdymui, todėl Tarnyba turėtų išnagrinėti, kada toks naudojimas yra būtinas. Konkrečiai, ji turėtų toliau išnagrinėti, kada išorės ištekliai naudojami veiklai, susijusiai su pagrindinės veiklos užduotimis, ir vėliau tokią veiklą atitinkamai perkelti įstaigos vidun. Be to, Tarnybos metinėse darbo programose ir metinėse veiklos ataskaitose turėtų būti pateikta informacija apie išorės paslaugų teikėjų suteiktų viso etato ekvivalentų, susijusių su pagrindinės veiklos užduočių vykdymu, skaičių. Nustatyto dydžio kainomis sudarytose konsultavimo sutartyse turėtų būti aiškiai apibrėžti numatomi pateikti išdirbiai.

ATSIŽVELGIMAS Į ANKSTESNIŲ METŲ PASTABAS

3.34.19. Taisomųjų veiksmų atsižvelgiant į Audito Rūmų ankstesnių metų pastabas apžvalga pateikta *priede*.

PRIEDAS

Atsižvelgimas į ankstesnių metų pastabas

Metai	Audito Rūmų pastabos	Taisomojo veiksmo būklė (užbaigtas / vykdomas / neįvykdytas / n. d.)
2016	Pirkimų procedūra dėl konsultavimo paslaugų pirkimo ir vėlesnis ketverių metų 30 milijonų eurų vertės preliminariosios sutarties naudojimas buvo netinkamai valdomi.	N. d.
2016	Tarnybos steigimo reglamente nustatyta, kad vertimo paslaugas teikia Europos Sąjungos įstaigų vertimo centras (CdT), ir dėl to Tarnyba yra pagrindinis CdT klientas. Tarnyba vis daugiau naudoja organizacijos vidaus sprendinius, o tai gali lemti pastangų dubliavimą ir susijusių sąnaudų pasidvigubinimą ⁽¹⁾ .	Vykdomas
2017	2017 m. Tarnyba panaikino 3,2 milijono eurų iš 2016 m. perkeltų išpareigotų asignavimų, o tai parodo prastą biudžetinių poreikių planavimą.	N. d.
2017	80 milijonų eurų preliminariosios sutarties dėl bendrųjų konsultacijų, auditų, tyrimų ir projektų valdymo paslaugų pirkimų procedūros konkurso specifikacijose buvo pateikti du ekonominiai veiklos pagrindimai. Tačiau konkurencija buvo grindžiama vieneto kainomis, profilių rūšimis ir kokybe, bet ne tikėtinu reikalingų vienetų skaičiumi.	N. d.
2017	Pagal šią preliminariąją sutartį sudarytos vienos specialiosios dokumentų tvarkymo sutarties atveju šioms paslaugoms reikalingų vieno žmogaus darbo dienų skaičiaus negalima susieti nei su konkurso specifikacijose pateiktais ekonominiais veiklos pagrindimais, nei su specialiojoje sutartyje pateiktu paslaugų aprašymu.	N. d.

⁽¹⁾ Bendradarbiaudama su CdT, Tarnyba pradėjo taisomuosius veiksmus.

TARNYBOS ATSAKYMAS

3.34.8. Tarnyba mano, kad įgaliojimus suteikiantis pareigūnas tinkamai pasinaudojo Finansiniu reglamentu jam suteikta veiksmų laisve.

Kaip nurodė Audito Rūmai, B dalyje nurodytos paslaugos yra išskirtinio pobūdžio, todėl užsakomos retai. Dėl šios priežasties vertinant finansinį kriterijų joms buvo taikomas tik 10 proc. svertinis koeficientas.

Be to, kaip nurodė Audito Rūmai, nagrinėdama pasiūlymą, kurio kaina gali atrodyti neįprastai žema, Tarnyba įvykdė visus Finansiniame reglamente numatytus veiksmus.

Be to, Tarnyba nesutinka su Audito Rūmų teiginiu, kad teikti paslaugą (kuri yra išskirtinio pobūdžio ir retai naudojama) už mažesnę kainą – nesąžininga ir kad taip konkurentams nesąžiningai suteikiamas pranašumas.

Tarnyba nemano galinti uždrausti konkurso dalyviams savo pasiūlymuose taikyti masto ekonomijos principus.

Taip pat verta atkreipti dėmesį, kad neįprastai mažos kainos pasiūlymo sąvoka visų pirma siekiama užtikrinti, kad, kaip ir šiuo atveju, paslaugų teikėjas galėtų teikti būtinas paslaugas visą sutarties galiojimo laikotarpį.

Todėl Tarnyba nemano, kad viešųjų pirkimų procedūros ir pagrindiniai mokėjimai vykdomi pažeidžiant taisykles.

3.34.9. Nustatyto dydžio kaina negali būti tokia pati kaip nustatytoji pagal „laiko ir priemonių“ principą, nes ji kelia papildomą riziką paslaugų teikėjui, todėl kaina didesnė. Atsižvelgiant į tai, į darbo vienetus įtrauktos pagrįsto dydžio pridėtinės išlaidos už valdymo, ataskaitų teikimo ir rezultatų kontrolės veiklą, nes jie laikyti paslaugos elementais, kurie neturėtų viršyti 15 % bendros veiklos lygio.

Reaguodama į Audito Rūmų pastabas, Tarnyba jau imasi reikiamų priemonių šiai rizikai sumažinti. Todėl atsižvelgiant į pastabą veiklos procedūros buvo iš dalies pakeistos.

3.34.10. Tarnybos, kaip apdairios ir atskaitingos viešosios įstaigos, lėšų saugumas išties yra pagrindinis jos finansinio turto valdymo gairių, kurios visiškai atitinka Komisijos praktiką, tikslas. Dabartinėmis rinkos sąlygomis už saugumą mokama kaina – neigiamos palūkanos.

Reikėtų pastebėti, kad iš viso turimo finansinio turto Tarnyba privalo numatyti rezervo fondą (243 mln. eurų), trumpalaikį veiklos išlaidų fondą (60 mln. eurų) ir sukauptas mokėtinas išlaidas (30 mln. eurų). Tad lieka 160 mln. eurų grynojo finansinio turto.

Tarnyba peržiūri savo finansinio turto valdymo gaires, kad kuo labiau sumažintų neigiamų palūkanų poveikį, laikydamasi būtinų saugumo standartų.

Audito Rūmų raginimas efektyviau naudoti savo finansinius išteklius gali būti vykdomas tik laikantis galiojančių nuostatų.

3.34.12. Tarnybos finansiniame reglamente įtvirtinta patikimo finansų valdymo nuostata nereiškia, kad paslaugos turi būti perduodamos vykdyti trečiosioms šalims, o veikiau yra orientacinis principas, kuriuo viešosios įstaigos turėtų sistemingai vadovautis, sprendžiamos, ar nepagrindines užduotis vykdyti organizacijoje, ar perduoti išorės subjektams.

Tarnyba mano, kad ši teisinė nuostata yra objektyvesnė ir tikslesnė nei posakis „tik tais atvejais, kai tai yra būtina“ ir jam neprieštarauja.

3.34.13. Pasakymas „plačiai naudojosi“ yra subjektyvus. Tuo metu, kai 2014 m. buvo pasirašyta preliminarioji sutartis, 2016–2020 m. veiklos strateginis planas dar tik buvo rengiamas. Kai strateginiame plane numatyti strateginiai projektai tapo aiškesni, Tarnyba galėjo geriau įvertinti, kokių išorės paslaugų reikės, ir naujoje preliminarioje sutartyje pateikė reikiamas apimčių sąmatas.

3.34.14. Tarnyba nemano, kad preliminarioje sutartyje nurodytas užsakomąsias paslaugas, kurios gali atrodyti esančios administracinio pobūdžio, galima vadinti „darbuotojų skolinimu“. Pagal bendras nuostatas tokia užsakomoji administracinė pagalba teikiama vykdam projektus, o ne pagrindinę veiklą.

Paprastai su projektais nesusijusias pagalbines administracines užduotis vykdo nenuolatiniai, per agentūras įdarbinti laikinieji darbuotojai.

Kadangi Tarnybos pareigybių plane aiškiai apibrėžtos užduotys, kurias gali atlikti atskirų kategorijų EUIPO darbuotojai, pagal ją sprendžiama, ar reikia ir įmanoma pirkti išorės paslaugas. Pareigybių struktūrinis planas nuolat keičiasi. Atsiradus naujų užduočių ar kompetencijų į jį galima įtraukti naujus pareigybių aprašus. Todėl atsižvelgdama į biudžeto galimybes, Tarnyba vykdo plataus užmojo užduočių perdavimo vidaus darbuotojams politiką: per trumpą laiką tokių perdavimų atlikta daugiau kaip 60.

Atsakydama į pastabą dėl to, kad tam tikras pasikartojančias užduotis vykdo išorės subjektai, EUIPO mano, kad pasikartojančių užduočių vykdymą skirti nuolatiniais darbuotojams, kai užduotys susijusios su nepagrindine veikla (t. y. tiesiogiai nesusijusios su teisės aktais apibrėžta EUIPO veikla), ne visada tikslinga.

3.34.15. Tarnyba džiaugiasi, kad Audito Rūmai vertina EUIPO pastangas pagrindinei veiklai priskirtas užduotis perduoti vykdyti vidaus darbuotojams.

Tarnyba apsvartys pasiūlymą į metinę darbo programą arba į metinę veiklos ataskaitą įtraukti informaciją apie visą darbo dieną dirbančių išorės paslaugų teikėjų ekvivalentų skaičių, kai veikla vykdoma pagal „laiko ir priemonių“ sutartis.

Tačiau sudarydama sutartis dėl išorės paslaugų tiekimo Tarnyba daugiausia taiko nustatyto dydžio kainos metodą, todėl išteklių kiekis nėra žinomas ir tokios sąmatos pateikti neįmanoma.

Galiausiai metinėje darbo programoje ir metinėje veiklos ataskaitoje Tarnybos paskelbta informacija yra išsami ir visiškai atitinka Finansinių reglamentą.

3.34.16. Tarnyba turi aiškiai apibrėžtą darbuotojų įdarbinimo per laikinojo darbo agentūras sistemą, kuri atitinka Ispanijos darbo teisės reikalavimus ir kuri naudojama aiškiai apibrėžtoms užduotims, nustatytoms Tarnybos pareigybių struktūriniame dokumente, vykdyti. Be to, Tarnyboje atliekama centralizuota patikra, kad konsultavimo paslaugos neapimtų per agentūras įdarbintų darbuotojų užduočių.

3.34.17. Tarnyba išties daugiausia rengia nustatyto dydžio kainų sutartis, kurios, jos nuomone, veiksmingiausiai leidžia numatyti ir kontroliuoti užsakomųjų paslaugų išlaidas, taip pat sumažina bylų Ispanijos nacionalinių darbo teismuose riziką. Tokių bylų yra pasitaikę anksčiau, be kita ko ir todėl, kad Tarnyba sutartyse kainas nustatydavo pagal „laiko ir priemonių“ principą.

Daugeliu atvejų sutarties taikymo sritis keičiama, kai Tarnyba paprašo rangovo patikslinti rezultatus, o ne atvirksčiai. Kai sutarties taikymo sritį reikia patikslinti, visi pakeitimai atsispindi sutarčių pataisose, kaip numatyta Reglamento (ES, Euratomas) 2018/1046 172 straipsnyje.

Tačiau Tarnyba atsižvelgė į Audito Rūmų pasiūlymą tiksliau apibrėžti rezultatus nustatyto dydžio kainų sutartyse.

3.34.18. Tarnybos pastangomis pastaraisiais metais konsultavimo paslaugomis naudojamosi gerokai rečiau ir, EUIPO manymu, ne per dažnai.

Tarnyba džiaugiasi, teigiama Audito Rūmų nuomone apie užduočių vykdymo perdavimą vidaus darbuotojams ir raginimu tęsti šį darbą. Šio tikslo Tarnyba sieks visomis priemonėmis.

Tarnyba apsvartys pasiūlymą į metinę darbo programą arba į metinę veiklos ataskaitą įtraukti informaciją apie visą darbo dieną dirbančių išorės paslaugų teikėjų ekvivalentų skaičių, kai veikla vykdoma pagal „laiko ir priemonių“ sutartis. Tačiau sudarydama sutartis dėl išorės paslaugų tiekimo Tarnyba daugiausia taiko nustatyto dydžio kainos metodą, todėl išteklių kiekis nėra žinomas ir tokios sąmatos pateikti neįmanoma.

Taikydama nustatyto dydžio kainą, Tarnyba apsvartys galimybę tiksliau apibrėžti konkrečių sutarčių rezultatus.

Tarnyba mano, kad nustatyto dydžio kaina veiksmingiausiai leidžia valdyti riziką tinkamai paskirstant ir stebint finansinius išteklius.

3.34.19. Atsižvelgimas į ankstesnių metų pastabas:

Tarnyba glaudžiai bendradarbiauja su CdT, o 2019–2020 m. EUIPO ir CdT bendradarbiavimo programoje numatyti 5 projektai, kuriuos abi agentūros įgyvendins bendrai. Tarnyba patvirtina, kad vykdant šiuos projektus, veikla ir susijusios išlaidos nedubliuojamos.

3.35. BENDRA PERTVARKYMO VALDYBA (BPV)

ĮVADAS

3.35.1. Briuselyje įsikūrusi Bendra pertvarkymo valdyba (toliau – Valdyba arba BPV) įsteigta Europos Parlamento ir Tarybos reglamentu (ES) Nr. 806/2014 ⁽²¹⁹⁾ dėl Bendro pertvarkymo mechanizmo („BPM reglamentu“). Valdybos misija – užtikrinti tvarkingą neveikiančių kredito įstaigų ir tam tikrų investicinių įmonių (toliau – Kredito įstaigos) pertvarkymą kuo mažiau paveikiant dalyvaujančių valstybių narių, ir ne tik jų, realiąją ekonomiką ir vieuosius finansus.

3.35.2. Valdyba atsakinga už Bendro pertvarkymo fondo (toliau – Fondas), kuris buvo įsteigtas BPeM reglamentu ir kuris turėtų remti Bendrą pertvarkymo mechanizmą, administravimą. 2016–2023 m. laikotarpiu bus sutelktos Fondo lėšos ir iki 2023 m. gruodžio 31 d. turėtų pasiekti tikslinį bent 1 % visų kredito įstaigų, dalyvaujančių Europos bankų sąjungoje, apdraustųjų indėlių sumos lygį.

3.35.3. Valdyba turi atskirą biudžetą, kuris nėra ES biudžeto dalis. Įnašai renkami iš kredito institucijų, įsteigtų Bankų sąjungoje dalyvaujančiose valstybėse narėse.

3.35.4. *Lentelėje* pateikti pagrindiniai Valdybos duomenys ⁽²²⁰⁾.

Lentelė

Pagrindiniai Valdybos duomenys

	2017	2018
Biudžetas (milijonais eurų) ⁽¹⁾		
I dalis (Valdybos administracinis biudžetas)	113	104
II dalis (Fondo ir rezervo biudžetas)	6 462	6 836
Iš viso darbuotojų gruodžio 31 d. ⁽²⁾	276	334

⁽¹⁾ Biudžeto skaičiai pagrįsti mokėjimų asignavimais.

⁽²⁾ Darbuotojai – ES pareigūnai, ES laikinieji darbuotojai, ES sutartininkai ir komandiruoti nacionaliniai ekspertai, ne laikinieji darbuotojai ir ne konsultantai.

Šaltinis: Valdybos pateikti duomenys.

AUDITO RŪMŲ PATIKINIMO PAREIŠKIMAS, TEIKIAMAS EUROPOS PARLAMENTUI IR TARYBAI – NEPRIKLAUSOMO AUDITORIAUS ATASKAITA

NUOMONĖ

3.35.5. Mes auditavome:

- Valdybos finansines ataskaitas, kurias sudaro 2018 m. gruodžio 31 d. pasibaigusių finansinių metų finansinės būklės ⁽²²¹⁾ ir biudžeto vykdymo ⁽²²²⁾ ataskaitos, ir
- šiose finansinėse ataskaitose atspindimų operacijų teisėtumą ir tvarkingumą, kaip to reikalauja Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo (SESV) 287 straipsnis.

⁽²¹⁹⁾ OL L 225, 2014 7 30, p. 1.

⁽²²⁰⁾ Daugiau informacijos apie Valdybos kompetenciją ir veiklą pateikta jos interneto svetainėje <https://srb.europa.eu>.

⁽²²¹⁾ Finansines ataskaitas sudaro finansinės būklės ataskaita, finansinių rezultatų ataskaita, pinigų srautų lentelė, grynojo turto pokyčių ataskaita, svarbių apskaitos metodų santrauka ir kita aiškinamoji informacija.

⁽²²²⁾ Biudžeto vykdymo ataskaitas sudaro ataskaitos, kuriose suvestos visos biudžetinės operacijos, ir aiškinamoji informacija.

Finansinių ataskaitų patikimumas*Nuomonė dėl finansinių ataskaitų patikimumo*

3.35.6. Mūsų nuomone, 2018 m. gruodžio 31 d. pasibaigusių finansinių metų Valdybos finansinėse ataskaitose Valdybos finansinė būklė 2018 m. gruodžio 31 d. bei tą dieną pasibaigusių finansinių metų operacijų ir pinigų srautų rezultatai bei grynojo turto pokyčiai visais reikšmingais aspektais yra pateikti teisingai, kaip to reikalauja jos finansinis reglamentas ir Komisijos apskaitos pareigūno priimtos apskaitos taisyklės. Jos pagrįstos tarptautiniu mastu pripažintais viešojo sektoriaus apskaitos standartais.

Dalyko pabrėžimas

3.35.7. Mes neauditavome su Fondo įnašais susijusių administracinių skundų arba teismo procesų tarp kai kurių kredito įstaigų ir nacionalinių pertvarkymo institucijų bei Valdybos ir Teisingumo Teisme pradėtų teismo procesų, susijusių su sprendimais dėl pertvarkymo schemų priėmimo. Galimas jų poveikis 2018 m. gruodžio 31 d. pasibaigusių finansinių metų Valdybos finansinės būklės ataskaitoms (ypač neapibrėžtiesiems išpareigojimams, atidėjiniams ir išpareigojimams) yra nagrinėjamas atliekant specialų metinį auditą, kaip nustatyta BPeM reglamento 92 straipsnio 4 dalyje.

Finansinėse ataskaitose atspindimų operacijų teisėtumas ir tvarkingumas**Pajamos***Nuomonė dėl finansinėse ataskaitose atspindimų pajamų teisėtumo ir tvarkingumo*

3.35.8. Mūsų nuomone, 2018 m. gruodžio 31 d. pasibaigusių finansinių metų finansinėse ataskaitose atspindimos pajamos visais reikšmingais aspektais yra teisėtos ir tvarkingos.

Kita

3.35.9. Neprieštaraudami pirmiau išreikštomis nuomonėmis, Audito Rūmai norėtų pabrėžti, kad Fondo įnašai yra apskaičiuojami remiantis kredito įstaigų (ir kai kurių investicijų įmonių) Valdybai pateikta informacija. Mūsų Valdybos pajamų auditas buvo paremtas šia informacija, bet jos patikimumas nebuvo tikrinamas. Atsižvelgiant į tai, kad BPM reglamente nenumatyta išsami ir nuosekli kontrolės sistema, kuria būtų užtikrinamas informacijos patikimumas, kredito įstaigų lygmeniu nėra atliekamos jokios patikros. Tačiau BPV atlieka informacijos nuoseklumo ir analitinės patikras. Be to, Audito Rūmai pažymi, kad teisiniame pagrindu nustatyta įnašų apskaičiavimo metodika yra labai sudėtinga, todėl tikslumui kyla rizika. Be to, Valdyba negali leisti paskelbti išsamios informacijos apie atsižvelgiant į riziką įvertintų su kiekviena kredito įstaiga susijusių įnašų skaičiavimus, kadangi jie yra tarpusavyje susiję ir apima konfidencialią informaciją apie kitas kredito įstaigas. Tai turi įtakos šių skaičiavimų skaidrumui.

Mokėjimai*Nuomonė dėl finansinėse ataskaitose atspindimų mokėjimų teisėtumo ir tvarkingumo*

3.35.10. Mūsų nuomone, 2018 m. gruodžio 31 d. pasibaigusių finansinių metų finansinėse ataskaitose atspindimi mokėjimai visais reikšmingais aspektais yra teisėti ir tvarkingi.

3.35.11. Toliau pateiktos pastabos šios Audito Rūmų nuomonės nekeičia.

PASTABOS DĖL BIUDŽETO VALDYMO

3.35.12. Savo administraciniame biudžete BPV naudoja nediferencijuotus asignavimus, o tai neleidžia teisingai atspindėti daugiamėčio kai kurių sutarčių pobūdžio ir taip pat gali lemti metinių biudžeto reikmių išdidinimą. BPV turėtų apsvarstyti galimybę įvesti diferencijuotuosius biudžeto asignavimus siekiant pagerinti biudžeto planavimą, įgyvendinimą ir ataskaitų teikimą.

PASTABOS DĖL OPERACIJŲ TEISĖTUMO IR TVARKINGUMO

3.35.13. BPV naudojo išimtinę derybinę pirkimų procedūrą be išankstinio skelbimo apie pirkimą ir su ankstesniu sutarties vykdytoju tiesiogiai pasirašė su informacinėmis technologijomis susijusių preliminarią sutartį, kurios vertė 10 000 000 eurų. 2018 m. atlikti mokėjimai pagal sutartį sudarė 440 020 eurų. BPV supaprastintos procedūros naudojimą grindė techninėmis (prisirišimas) ir finansinėmis (jau investuota į programines įrangos pirkimą) priežastimis. BPV turėtų vengti priklausomybės nuo sutarties vykdytojo, kuri neleis jam ateityje pasirinkti alternatyvių sprendimų konkurenciniu pagrindu, taip užtikrinant, kad panaudotos lėšos duotų didžiausią naudą.

3.35.14. BPV naudojo keletą konkrečių paslaugų sutarčių su IT bendrovėmis, kurios buvo suformuluotos taip, kad galėtų reikšti laikinųjų darbuotojų (24 IT konsultantų) paskyrimą („mise à disposition“), o ne aiškiai apibrėžtų IT paslaugų ar produktų teikimą. Laikinių agentūros darbuotojų (laikinių darbuotojų) teikimui ribotą laiką atlikti konkrečias užduotis organizacijoje naudotojoje taikoma Direktyva 2008/104/EB dėl darbo per laikinojo įdarbinimo įmones ir konkrečios valstybių narių priimtos tos direktyvos perkėlimo į nacionalinę teisę taisyklės. Remiantis Belgijos darbo įstatymais, laikinuosius darbuotojus organizacijoms naudotojoms (šiuo atveju BPV) gali skirti tik registruotos laikino įdarbinimo agentūros. IT paslaugų sutarčių darbo jėgai suteikti naudojimas neatitiktų ES tarnybos nuostatų ir ES socialinių ir užimtumo taisyklių. BPV turėtų užtikrinti, kad sutartyse nebūtų painiojamas IT paslaugų pirkimas su laikinųjų darbuotojų samdymu.

PASTABOS DĖL VIDAUS KONTROLĖS

3.35.15. Be to, kad buvo naudojami pirmiau minėti IT konsultantai, 2018 m. Valdyba, kartu su įdarbintais savais 334 darbuotojais, taip pat naudojo 23 laikinuosius darbuotojus. 2018 m. atlikti susiję mokėjimai sudarė 943 673 eurus. Specialiosiose sutartyse su laikinojo darbo agentūra nebuvo nurodytos prielaidos, dėl kurių buvo naudojami laikinieji darbuotojai, kaip reikalaujama pagal Belgijos darbo įstatymus. Priklausomai nuo priežasčių, turi būti laikomasi skirtingų patvirtinimo ir ataskaitų teikimo reikalavimų. Valdyba turėtų naudoti sutartis, kuriose būtų visa pagal teisės aktus privaloma informacija.

ATSIŽVELGIMAS Į ANKSTESNIŲ METŲ PASTABAS

3.35.16. Taisomųjų veiksmų atsižvelgiant į Audito Rūmų ankstesnių metų pastabas apžvalga pateikta *priede*.

PRIEDAS

Atsižvelgimas į ankstesnių metų pastabas

Metai	Audito Rūmų pastabos	Taisomojo veiksmo būklė (užbaigtas / vykdomas / neįvykdytas / n. d.)
2015	Dar turi būti parengta, priimta arba įgyvendinta nemažai esminių procedūrų ir kontrolės priemonių, įskaitant rizikos valdymo ir kontrolės strategiją, vidaus kontrolės standartus, periodinį patikimo vidaus kontrolės sistemos veikimo įvertinimą ir kovos su sukčiavimu strategiją.	Vykdomas
2016	Valdybos apskaitos pareigūnas dar nepatvirtino jos apskaitos sistemos.	Užbaigtas
2016	Biudžeto vykdymo lygis buvo žemas.	Užbaigtas
2016	Valdyba įsipareigojo skirti 2 milijonus eurų teisinių paslaugų pirkimui, dėl kurių pirma nebuvo priimtas finansavimo sprendimas ir kurios nebuvo suplanuotos metinėje darbo programoje ir biudžete.	N. d.
2016	2016 m. Europos Centriniam Bankui taikant neigiamą indėlių priemonės normą, nacionaliniams centriniams bankams iš Fondo buvo išmokėtos neigiamos palūkanos, kurios sudarė 24 milijonus eurų.	N. d. (BPV nekontroliuoja)
2017	Valdyba neužtikrino savalaikių mokėjimų. Apie 28 % mokėjimų (9,5 % visų sumokėtų sumų) rangovams ir išlaidų kompensavimas ekspertams ir darbuotojams buvo atlikti per vėlai.	Užbaigtas
2017	Prie 2017 m. metinės darbo programos (MDP) pridėtame orientaciniame pirkimų plane (OPP) buvo numatyta nupirkti 16 skirtingų paslaugų, tačiau faktiškai buvo nupirktos tik teisinės paslaugos. Be to, MDP įvertinta sutarties vertė, susijusi su teisinėmis paslaugomis, buvo 3 milijonai eurų, tuo tarpu sutarčių suma sudarė 29 milijonus eurų. 2017 m. nebuvo jokių su kitomis MDP įvardytomis 15 paslaugų susijusių pirkimų. Tai rodo silpną pirkimų planavimą.	N. d.
2017	Iš 29 milijonų eurų teisinėms paslaugoms įsipareigotos sumos 20 milijonų eurų buvo įsipareigota pasitelkus 11 derybinių pirkimų procedūrų be išankstinio skelbimo. Be to, dvi ekonominių ir finansinio vertinimo paslaugų sutartys, sudarančios 3 milijonus eurų (kaip nustatyta 2016 m. MDP), taip pat buvo sudarytos naudojant tą pačią procedūrą. Pernelyg dažnas tokių procedūrų naudojimas apriboja konkurenciją.	Užbaigtas
2017	E. pirkimai: iki 2017 m. pabaigos Valdyba dar nebuvo įdiegusi jokių Komisijos sukurtų IT priemonių.	Vykdomas
2017	Valdyba skelbia skelbimus apie laisvas darbo vietas savo interneto svetainėje ir socialiniuose tinkluose, bet paprastai jų neskelbia Europos personalo atrankos tarnybos (EPSO) interneto svetainėje.	Vykdomas

VALDYBOS ATSAKYMAS

3.35.9. Kasmetiniai *ex ante* įnašai į Fondą apskaičiuojami remiantis kredito įstaigų ir kai kurių investicinių įmonių Valdybai pateikta informacija. Nors BPeM reglamente nėra išsamios ir nuoseklios kontrolės sistemos, kuri užtikrintų informacijos patikimumą, Fondas, kiek gali, stengiasi, tai padaryti. Pateikti duomenys sutikrinami su ankstesniais metais įstaigų pateiktais duomenimis ir su ECB duomenų bazėje esančiais duomenimis. Duomenų rinkimo portale įdiegtos patvirtinimo taisyklės, o didelės įstaigos turi pateikti papildomą patikinimą kaip sutartų procedūrų ataskaitą arba pasirašytą formą. Apie neatitikimus pranešama nacionalinėms reguliavimo institucijoms, kad jos pateiktų paaiškinimą; tai leido pagerinti ankstesnių ciklų duomenų kokybę. Be to, Valdyba negali skelbti duomenų apie riziką, susijusią su kiekvienos įstaigos *ex ante* įnašo skaičiavimais, kadangi jie yra tarpusavyje susiję ir taip būtų atskleista konfidenciali informacija apie kitas įstaigas. Tačiau Fondas nacionalinėms reguliavimo institucijoms pristatė skaičiavimo metodiką ir išsamius kalibravimo duomenis, taip užtikrindamas skaidrumą ir bendradarbiavimą. Be *ex ante* duomenų tikrinimo veiksmų, kuriuos BPV jau atliko, *ex post* patikros atliekamos vykdant dokumentų peržiūras, kad būtų surinkta papildomų duomenų apie duomenų patikimumą.

3.35.12. BPV pritaria pastabai ir jau numatė diferencijuotuosius asignavimus 2020 m. biudžete.

3.35.13. Pasirinktas sprendimas rekomenduotas atlikus 2016 m. rinkos tyrimą, ir BPV įsigijo licencijas pagal Komisijos preliminariąją sutartį. 2018 m. dėl teisinių prievolių ir su tuo susijusio laiko trūkumo, taip pat dėl jau padarytų finansinių investicijų, BPV turėjo toliau naudoti pasirinktą sprendimą. Rangovas yra vienintelis šios licencijuotos programinės įrangos tiekėjas ir vienintelė įmonė, galinti ją tobulinti. Todėl išimties tvarka su rangovu įvykdyta derybų procedūra be išankstinio skelbimo apie pirkimą. Tačiau BPV nuolat vertina, ar rinkoje yra jos IT poreikius atitinkančių sprendimų, kad, kai tik įmanoma, išvengtų ilgalaikės priklausomybės nuo vieno paslaugų teikėjo.

3.35.14. BPV puikiai žino taikytiną Belgijos teisę. Laikantis Belgijos teisės aktų, būtina užtikrinti, kad sutarčių dėl paslaugų teikimo naudojimas būtų aiškiai atskirtas nuo sutarčių dėl laikinųjų darbuotojų teikimo. BPV sutinka, kad kai kurios paslaugų užklauskos galbūt buvo nepakankamai tiksliai suformuluotos ir galėjo būti klaidingai suprastos. Tačiau praktinis konkrečių sutarčių įgyvendinimas visiškai atitiko Belgijos įstatymus. BPV užtikrins, kad užklauskos būsimoms konkrečiosioms sutartims sudaryti būtų dar tobulinamos. Be to, siekdama išvengti bet kokios galimos painiavos, BPV užtikrins, kad specialiosiose sutartyse būtų patikslinta nurodymų, kuriuos BPV darbuotojams leidžiama teikti paslaugų teikėjams, rūšis.

3.35.15. Atsižvelgdama į pastabą BPV ėmėsi būtinų priemonių ir jau nurodo priežastis, dėl kurių naudojami sutartyse numatyti per laikinojo įdarbinimo įmones įdarbinti darbuotojai. Ši informacija įtraukta į BPV vidaus patvirtinimo procesą ir dokumentus.

3.36. EUROPOS SAJUNGOS ĮSTAIGŲ VERTIMO CENTRAS (CDT)

ĮVADAS

3.36.1. Liuksemburge įsikūręs Europos Sąjungos įstaigų vertimo centras (toliau – Centras arba CdT), buvo įsteigtas Tarybos reglamentu (EB) Nr. 2965/94 ⁽²²³⁾. Centro užduotis – teikti Europos Sąjungos institucijoms ir įstaigoms, kurios kreipiasi į jį pagalbos, jų veiklai reikalingas vertimo paslaugas.

3.36.2. *Lentelėje* pateikti pagrindiniai Centro duomenys ⁽²²⁴⁾.

Lentelė

Pagrindiniai Centro duomenys

	2017	2018
Biudžetas (milijonais eurų) ⁽¹⁾	49	47
Iš viso darbuotojų gruodžio 31 d. ⁽²⁾	215	206

⁽¹⁾ Biudžeto skaičiai pagrįsti mokėjimų asignavimais.

⁽²⁾ Darbuotojai – ES pareigūnai, ES laikinieji darbuotojai, ES sutartininkai ir komandiruoti nacionaliniai ekspertai, ne laikinieji darbuotojai ir ne konsultantai.

Šaltinis: Centro pateikti duomenys.

AUDITO RŪMŲ PATIKINIMO PAREIŠKIMAS, TEIKIAMAS EUROPOS PARLAMENTUI IR TARYBAI – NEPRIKLAUSOMO AUDITORIAUS ATASKAITA

NUOMONĖ

3.36.3. Mes auditavome:

a) Centro finansines ataskaitas, kurias sudaro 2018 m. gruodžio 31 d. pasibaigusių finansinių metų finansinės būklės ⁽²²⁵⁾ ir biudžeto vykdymo ⁽²²⁶⁾ ataskaitos, ir

b) šiose finansinėse ataskaitose atspindimų operacijų teisėtumą ir tvarkingumą,

kaip to reikalauja Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo (SESV) 287 straipsnis.

Finansinių ataskaitų patikimumas

Nuomonė dėl finansinių ataskaitų patikimumo

3.36.4. Mūsų nuomone, 2018 m. gruodžio 31 d. pasibaigusių finansinių metų Centro finansinėse ataskaitose Centro finansinė būklė 2018 m. gruodžio 31 d. bei tą dieną pasibaigusių finansinių metų operacijų ir pinigų srautų rezultatai bei grynojo turto pokyčiai visais reikšmingais aspektais yra pateikti teisingai, kaip to reikalauja jo finansinis reglamentas ir Komisijos apskaitos pareigūno priimtos apskaitos taisyklės. Jos pagrįstos tarptautiniu mastu pripažintais viešojo sektoriaus apskaitos standartais.

⁽²²³⁾ OJ L 314, 1994 12 7, p. 1.

⁽²²⁴⁾ Daugiau informacijos apie Centro kompetenciją ir veiklą pateikiama jo interneto svetainėje www.cdt.europa.eu.

⁽²²⁵⁾ Finansinės būklės ataskaitas sudaro balansas, finansinių rezultatų ataskaita, pinigų srautų lentelė, grynojo turto pokyčių ataskaita, svarbių apskaitos metodų santrauka ir kita aiškinamoji informacija.

⁽²²⁶⁾ Biudžeto vykdymo ataskaitas sudaro ataskaitos, kuriose suvestos visos biudžetinės operacijos, ir aiškinamoji informacija.

Finansinėse ataskaitose atspindimų operacijų teisėtumas ir tvarkingumas**Pajamos**

Nuomonė dėl finansinėse ataskaitose atspindimų pajamų teisėtumo ir tvarkingumo

3.36.5. Mūsų nuomone, 2018 m. gruodžio 31 d. pasibaigusių finansinių metų finansinėse ataskaitose atspindimos pajamos visais reikšmingais aspektais yra teisėtos ir tvarkingos.

Mokėjimai

Nuomonė dėl finansinėse ataskaitose atspindimų mokėjimų teisėtumo ir tvarkingumo

3.36.6. Mūsų nuomone, 2018 m. gruodžio 31 d. pasibaigusių finansinių metų finansinėse ataskaitose atspindimi mokėjimai visais reikšmingais aspektais yra teisėti ir tvarkingi.

ATSIŽVELGIMAS Į ANKSTESNIŲ METŲ PASTABAS

3.36.7. Taisomųjų veiksmų atsižvelgiant į Audito Rūmų ankstesnių metų pastabas apžvalga pateikta *priede*.

PRIEDAS

Atsižvelgimas į ankstesnių metų pastabas

Metai	Audito Rūmų pastabos	Taisomojo veiksmo būklė (užbaigtas / vykdomas / neįvykdytas / n. d.)
2016	2016 m. Centro turimų grynųjų pinigų ir trumpalaikių indėlių suma sumažėjo iki 34,2 milijono eurų (38,3 milijono eurų 2015 m. pabaigoje), o jo rezervai – iki 31,1 milijono eurų (34 milijonų eurų 2015 m. pabaigoje).	Vykdomas
2017	Būtina patikslinti būsimus Centro įgaliojimus ir veiklos modelį.	Vykdomas
2017	Reikia sustiprinti apskaitos pareigūno nepriklausomumą, padarant jį tiesiogiai atsakingą Centro direktoriui (administracinė atskaitomybė) ir valdybai (funkcinė atskaitomybė).	Užbaigtas
2017	E. pirkimai: iki 2017 m. pabaigos Centras buvo įdiegęs tam tikroms procedūroms taikomas e. sąskaitų išrašymo, bet ne e. konkursų ir e. pasiūlymų teikimo priemones.	Vykdomas

CENTRO ATSAKYMAS

Centras atsizvelgė į Audito Rūmų ataskaitą.

Komisijos vykdomosios įstaigos

3.37. ŠVIETIMO, GARSO IR VAIZDO BEI KULTŪROS VYKDOMOJI ĮSTAIGA (EACEA)

ĮVADAS

3.37.1. Briuselyje įsikūrusi Švietimo, garso ir vaizdo bei kultūros vykdomoji įstaiga (toliau – Įstaiga arba EACEA), įsteigta Komisijos įgyvendinimo sprendimu 2013/776/ES⁽²²⁷⁾, kuriuo panaikinamas Komisijos sprendimas 2009/336/EB⁽²²⁸⁾. Įstaigos užduotis – valdyti švietimo, garso ir vaizdo bei kultūros srityse Komisijos patvirtintas programas ir nuosekliai įgyvendinti techninius projektus.

3.37.2. *Lentelėje* pateikti pagrindiniai Įstaigos duomenys⁽²²⁹⁾.

Lentelė

Pagrindiniai Įstaigos duomenys

	2017	2018
Biudžetas (milijonais eurų) ⁽¹⁾	50	50
Iš viso darbuotojų gruodžio 31 d. ⁽²⁾	436	441

⁽¹⁾ Biudžeto skaičiai pagrįsti mokėjimų asignavimais.

⁽²⁾ Darbuotojai – ES pareigūnai, ES laikinieji darbuotojai, ES sutartininkai ir komandiruoti nacionaliniai ekspertai, ne laikinieji darbuotojai ir ne konsultantai.

Šaltinis: Įstaigos pateikti duomenys.

AUDITO RŪMŲ PATIKINIMO PAREIŠKIMAS, TEIKIAMAS EUROPOS PARLAMENTUI IR TARYBAI – NEPRIKLAUSOMO AUDITORIAUS ATASKAITA

NUOMONĖ

3.37.3. Mes auditavome:

a) Įstaigos finansines ataskaitas, kurias sudaro 2018 m. gruodžio 31 d. pasibaigusių finansinių metų finansinės būklės⁽²³⁰⁾ ir biudžeto vykdymo⁽²³¹⁾ ataskaitos, ir

b) šiose finansinėse ataskaitose atspindimų operacijų teisėtumą ir tvarkingumą,

kaip to reikalauja Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo (SESV) 287 straipsnis.

Finansinių ataskaitų patikimumas

Nuomonė dėl finansinių ataskaitų patikimumo

3.37.4. Mūsų nuomone, 2018 m. gruodžio 31 d. pasibaigusių metų Agentūros metinėse finansinėse ataskaitose Agentūros finansinė būklė 2018 m. gruodžio 31 d. ir su tą dieną pasibaigusiais finansiniais metais susijusių operacijų ir pinigų srautų rezultatai bei grynojo turto pokyčiai visais reikšmingais aspektais yra pateikti teisingai, kaip to reikalauja jos finansinis reglamentas ir Komisijos apskaitos pareigūno priimtos apskaitos taisyklės. Jos pagrįstos tarptautiniu mastu pripažintais viešojo sektoriaus apskaitos standartais.

⁽²²⁷⁾ OL L 343, 2013 12 19, p. 46.

⁽²²⁸⁾ OL L 101, 2009 4 21, p. 26.

⁽²²⁹⁾ Daugiau informacijos apie Įstaigos kompetenciją ir veiklą pateikta jos interneto svetainėje <https://eacea.ec.europa.eu>.

⁽²³⁰⁾ Finansinės būklės ataskaitas sudaro balansas, finansinių rezultatų ataskaita, pinigų srautų lentelė, grynojo turto pokyčių ataskaita, svarbių apskaitos metodų santrauka ir kita aiškinamoji informacija.

⁽²³¹⁾ Biudžeto vykdymo ataskaitas sudaro ataskaitos, kuriose suvestos visos biudžetinės operacijos, ir aiškinamoji informacija.

Finansinėse ataskaitose atspindimų operacijų teisėtumas ir tvarkingumas**Pajamos**

Nuomonė dėl finansinėse ataskaitose atspindimų pajamų teisėtumo ir tvarkingumo

3.37.5. Mūsų nuomone, 2018 m. gruodžio 31 d. pasibaigusių finansinių metų finansinėse ataskaitose atspindimos pajamos visais reikšmingais aspektais yra teisėtos ir tvarkingos.

Mokėjimai

Nuomonė dėl finansinėse ataskaitose atspindimų mokėjimų teisėtumo ir tvarkingumo

3.37.6. Mūsų nuomone, 2018 m. gruodžio 31 d. pasibaigusių finansinių metų finansinėse ataskaitose atspindimi mokėjimai visais reikšmingais aspektais yra teisėti ir tvarkingi.

ATSIŽVELGIMAS Į ANKSTESNIŲ METŲ PASTABAS

3.37.7. Taisomųjų veiksmų atsižvelgiant į Audito Rūmų ankstesnių metų pastabas apžvalga pateikta *priede*.

PRIEDAS

Atsižvelgimas į ankstesnių metų pastabas

Metai	Audito Rūmų pastabos	Taisomojo veiksmo būklė (užbaigtas / vykdomas / neįvykdytas / n. d.)
2017	Reikia sustiprinti apskaitos pareigūno nepriklausomumą, padarant jį tiesiogiai atsakingą Įstaigos direktoriui (administracinė atskaitomybė) ir Valdymo komitetui (funkcinė atskaitomybė).	Neįvykdytas
2017	E. pirkimai: iki 2017 m. pabaigos Įstaiga buvo įdiegusi tam tikroms procedūroms taikomas e. sąskaitų išrašymo, bet ne e. konkursų ir e. pasiūlymų teikimo priemones.	Užbaigtas

ĮSTAIGOS ATSAKYMAS

Įstaiga atsižvelgė į Audito Rūmų ataskaitą.

3.38. MAŽŪJŲ IR VIDUTINIŲ ĮMONIŲ REIKALŲ VYKDOMOJI ĮSTAIGA (EASME)

IVADAS

3.38.1. Briuselyje įsikūrusi Mažųjų ir vidutinių įmonių reikalų vykdomoji įstaiga (toliau – Įstaiga arba EASME) įsteigta laikotarpiui nuo 2014 m. sausio 1 d. iki 2024 m. gruodžio 31 d. Komisijos įgyvendinimo sprendimu 2013/771/ES⁽²³²⁾. Jos pagrindinė užduotis – valdyti ES veiksmus mokslinių tyrimų ir inovacijų, MVĮ konkurencingumo, aplinkos ir klimato politikos, jūrų reikalų ir žuvininkystės srityse glaudžiai bendradarbiaujant su septyniais Komisijos generaliniais direktoratais.

3.38.2. *Lentelėje* pateikti pagrindiniai Įstaigos duomenys⁽²³³⁾.

Lentelė

Pagrindiniai Įstaigos duomenys

	2017	2018
Biudžetas (milijonais eurų) ⁽¹⁾	43	44
Iš viso darbuotojų gruodžio 31 d. ⁽²⁾	434	453

⁽¹⁾ Biudžeto skaičiai pagrįsti mokėjimų asignavimais.

⁽²⁾ Darbuotojai – ES pareigūnai, ES laikinieji darbuotojai, ES sutartininkai ir komandiruoti nacionaliniai ekspertai, ne laikinieji darbuotojai ir ne konsultantai.

Šaltinis: Įstaigos pateikti duomenys.

AUDITO RŪMŲ PATIKINIMO PAREIŠKIMAS, TEIKIAMAS EUROPOS PARLAMENTUI IR TARYBAI – NEPRIKLAUSOMO AUDITORIAUS ATASKAITA

NUOMONĖ

3.38.3. Mes auditavome:

- Įstaigos finansines ataskaitas, kurias sudaro 2018 m. gruodžio 31 d. pasibaigusių finansinių metų finansinės būklės⁽²³⁴⁾ ir biudžeto vykdymo⁽²³⁵⁾ ataskaitos, ir
- šiose finansinėse ataskaitose atspindimų operacijų teisėtumą ir tvarkingumą,

kaip to reikalauja Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo (SESV) 287 straipsnis.

Finansinių ataskaitų patikimumas

Nuomonė dėl finansinių ataskaitų patikimumo

3.38.4. Mūsų nuomone, 2018 m. gruodžio 31 d. pasibaigusių metų Įstaigos metinėse finansinėse ataskaitose Įstaigos finansinė būklė 2018 m. gruodžio 31 d. ir su tą dieną pasibaigusiais finansiniais metais susijusių operacijų ir pinigų srautų rezultatai bei grynojo turto pokyčiai visais reikšmingais aspektais yra pateikti teisingai, kaip to reikalauja jos finansinis reglamentas ir Komisijos apskaitos pareigūno priimtos apskaitos taisyklės. Jos pagrįstos tarptautiniu mastu pripažintais viešojo sektoriaus apskaitos standartais.

⁽²³²⁾ OL L 341, 2013 12 18, p. 73.

⁽²³³⁾ Daugiau informacijos apie Įstaigos kompetenciją ir veiklą pateikta jos interneto svetainėje www.ec.europa.eu/easme/.

⁽²³⁴⁾ Finansinės būklės ataskaitas sudaro balansas, finansinių rezultatų ataskaita, pinigų srautų lentelė, grynojo turto pokyčių ataskaita, svarbių apskaitos metodų santrauka ir kita aiškinamoji informacija.

⁽²³⁵⁾ Biudžeto vykdymo ataskaitas sudaro ataskaitos, kuriose suvestos visos biudžetinės operacijos, ir aiškinamoji informacija.

Finansinėse ataskaitose atspindimų operacijų teisėtumas ir tvarkingumas**Pajamos**

Nuomonė dėl finansinėse ataskaitose atspindimų pajamų teisėtumo ir tvarkingumo

3.38.5. Mūsų nuomone, 2018 m. gruodžio 31 d. pasibaigusiu finansinių metų finansinėse ataskaitose atspindimos pajamos visais reikšmingais aspektais yra teisėtos ir tvarkingos.

Mokėjimai

Nuomonė dėl finansinėse ataskaitose atspindimų mokėjimų teisėtumo ir tvarkingumo

3.38.6. Mūsų nuomone, 2018 m. gruodžio 31 d. pasibaigusiu finansinių metų finansinėse ataskaitose atspindimi mokėjimai visais reikšmingais aspektais yra teisėti ir tvarkingi.

3.38.7. Toliau pateiktos pastabos šios Audito Rūmų nuomonės nekeičia.

PASTABOS DĖL BIUDŽETO VALDYMO

3.38.8. Iš 2017 m. į 2018 m. perkeltų biudžeto asignavimų panaikinimo lygis buvo aukštas – 18,5 %, o tai įrodo nepagrįstus praėjusių metų išsipareigojimus. Naujų perkėlimų iš 2018 į 2019 m. III antraštinėje dalyje (programos rėmimo išlaidos) lygis taip pat yra aukštas – 60 %, o dėl to vėl iškilus aukšto panaikinimo lygio rizika. Įstaiga turėtų perkelti biudžeto asignavimus tik tinkamai pagrįstais atvejais.

PASTABOS DĖL VIDAUS KONTROLĖS

3.38.9. Įstaiga neturi jautrių pareigybių politikos, pagal kurią būtų nustatomos jautrios funkcijos, jos nuolatos atnaujinamos ir nustatomos tinkamos priemonės, kuriomis būtų mažinama asmeninių interesų rizika. Tai neatitinka Įstaigos vidaus kontrolės standartų. Įstaiga turėtų nedelsdama priimti ir įgyvendinti tokią jautrių pareigybių politiką.

INFORMACIJA APIE VIDAUS AUDITO TARNYBOS ATASKAITAS

3.38.10. 2018 m. balandžio mėn. Komisijos vidaus audito tarnyba paskelbė audito ataskaitą dėl „Horizontas 2020“ projektų valdymo EASME ⁽²³⁶⁾. Įstaiga parengė veiksmų planą, kuriame nagrinėjama keletas galimų tobulintinių sričių.

3.38.11. 2018 m. kovo mėn. Komisijos vidaus audito tarnyba paskelbė audito ataskaitą „Ataskaitų teikimo apie taisomąjį gebėjimą ribota peržiūra“ ⁽²³⁷⁾, apimančią 2016 m. ataskaitinius metus ir įvairius Europos Komisijos generalinius direktoratus bei tarnybas, išskyrus EASME. Įstaiga parengė veiksmų planą, kuriame nagrinėjama keletas galimų tobulintinių sričių.

ATSIŽVELGIMAS Į ANKSTESNIŲ METŲ PASTABAS

3.38.12. Taisomųjų veiksmų atsižvelgiant į Audito Rūmų ankstesnių metų pastabas apžvalga pateikta *priede*.

⁽²³⁶⁾ Mes audito darbo netikrinome.

⁽²³⁷⁾ Mes audito darbo netikrinome.

PRIEDAS

Atsižvelgimas į ankstesnių metų pastabas

Metai	Audito Rūmų pastabos	Taisomojo veiksmo būklė (užbaigtas / vykdomas / neįvykdytas / n. d.)
2016	Įsipareigotų asignavimų perkėlimų lygis buvo aukštas. Įstaiga galėtų apsvarstyti galimybę pradėti taikyti diferencijuotus biudžeto asignavimus.	N. d.
2017	Reikia sustiprinti apskaitos pareigūno nepriklausomumą, padarant jį tiesiogiai atsakingą Įstaigos direktoriui (administracinė atskaitomybė) ir Valdymo komitetui (funkcinė atskaitomybė).	Užbaigtas
2017	2014 m. Įstaigos įgaliojimai buvo gerokai išplėsti. Nepaisant reikšmingai pasikeitusių Įstaigos procedūrų ir reikšmingo biudžeto ir personalo padidėjimo, paskutinis apskaitos sistemos (pakartotinis) patvirtinimas atliktas 2012 m.	Užbaigtas
2017	E. pirkimai: iki 2017 m. pabaigos Įstaiga buvo įdiegusi tam tikroms procedūroms taikomas e. konkursų ir e. pasiūlymų teikimo, bet ne e. sąskaitų išrašymo priemones.	Užbaigtas

AGENTŪROS ATSAKYMAS

3.38.8. Iš 2017 m. į 2018 m. perkelti biudžeto asignavimai buvo panaikinti iš esmės dėl atidėjinio vertinimo išlaidoms, susijusioms su LIFE sutartimi, padengti. Išlaidos buvo mažesnės, nei tikėtasi. Išlaidos apskaičiuojamos pasiūlymo vertinimo proceso pradžioje. Įvertinus visus pasiūlymus gali susidaryti likutis. Ši rizika ateityje turėtų sumažėti, nes tokios vertinimo išlaidos bus dengiamos iš veiklos biudžeto.

Naujų perkėlimų iš 2018 m. į 2019 m. lygis sumažėjo, palyginti su ankstesniais metais, tiek sumos, tiek pirminio biudžeto procentinės dalies atžvilgiu.

Agentūra toliau atidžiai stebės biudžeto poreikių lygį ir ragins susijusius skyrius ir (arba) padalinius labiau naudoti biudžeto lėšas per visus metus.

3.38.9. Agentūra 2019 m. sausio mėn. atnaujino jautrių funkcijų analizę. Agentūra greitai laiku nustatys tinkamas rizikos mažinimo priemones ir atnaujins jautrių pareigybių politiką.

3.39. EUROPOS MOKSLINIŲ TYRIMŲ TARYBOS VYKDOMOJI ĮSTAIGA (ERCEA)

ĮVADAS

3.39.1. Europos mokslinių tyrimų tarybos vykdomoji įstaiga (toliau – Įstaiga arba ERCEA), kuri yra įsikūrusi Briuselyje, įsteigta Komisijos sprendimu 2008/37/EBC⁽²³⁸⁾. Įstaiga buvo įsteigta laikotarpiui nuo 2008 m. sausio 1 d. iki 2017 m. gruodžio 31 d., jos tikslas – administruoti pagal 7-ąją bendrąją mokslinių tyrimų programą vykdomą specialiąją programą „Idėjos“. Remiantis Tarybos sprendimu 2013/743/ES⁽²³⁹⁾, Įstaigos įgaliojimai buvo pratęsti jai tapus specialia įgyvendinimo struktūra, atsakinga už „Horizontas 2020“ mokslinių tyrimų programos administracinį įgyvendinimą ir jos vykdymą, Įstaiga vykdo veiksmus pagal programos I-ąją dalį „Pažangus mokslas“, kuri yra susijusi su specialiu tikslu – stiprinti mažai tirtų sričių mokslinius tyrimus vykdam Europos mokslinių tyrimų tarybos (EMTT) veiklą⁽²⁴⁰⁾.

3.39.2. *Lentelėje* pateikti pagrindiniai Įstaigos duomenys⁽²⁴¹⁾.

Lentelė

Pagrindiniai Įstaigos duomenys

	2017	2018
Biudžetas (milijonais eurų) ⁽¹⁾	47	49
Iš viso darbuotojų gruodžio 31 d. ⁽²⁾	477	494

⁽¹⁾ Biudžeto skaičiai pagrįsti mokėjimų asignavimais.

⁽²⁾ Darbuotojai – ES pareigūnai, ES laikinieji darbuotojai, ES sutartininkai ir komandiruoti nacionaliniai ekspertai, ne laikinieji darbuotojai ir ne konsultantai.

Šaltinis: Įstaigos pateikti duomenys.

AUDITO RŪMŲ PATIKINIMO PAREIŠKIMAS, TEIKIAMAS EUROPOS PARLAMENTUI IR TARYBAI – NEPRIKLAUSOMO AUDITORIAUS ATASKAITA

NUOMONĖ

3.39.3. Mes auditavome:

a) Įstaigos finansines ataskaitas, kurias sudaro 2018 m. gruodžio 31 d. pasibaigusių finansinių metų finansinės būklės⁽²⁴²⁾ ir biudžeto vykdymo⁽²⁴³⁾ ataskaitos, ir

b) šiose finansinėse ataskaitose atspindimų operacijų teisėtumą ir tvarkingumą,

kaip to reikalauja Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo (SESV) 287 straipsnis.

Finansinių ataskaitų patikimumas

Nuomonė dėl finansinių ataskaitų patikimumo

3.39.4. Mūsų nuomone, 2018 m. gruodžio 31 d. pasibaigusių metų Įstaigos metinėse finansinėse ataskaitose Įstaigos finansinė būklė 2018 m. gruodžio 31 d. ir su tą dieną pasibaigusiais finansiniais metais susijusių operacijų ir pinigų srautų rezultatai bei grynojo turto pokyčiai visais reikšmingais aspektais yra pateikti teisingai, kaip to reikalauja jos finansinis reglamentas ir Komisijos apskaitos pareigūno priimtos apskaitos taisyklės. Jos pagrįstos tarptautiniu mastu pripažintais viešojo sektoriaus apskaitos standartais.

⁽²³⁸⁾ OL L 9, 2008 1 12, p. 15.

⁽²³⁹⁾ OL L 347, 2013 12 20, p. 965.

⁽²⁴⁰⁾ Įgyvendinimo laikotarpis 2014–2020 m.

⁽²⁴¹⁾ Daugiau informacijos apie Įstaigos kompetenciją ir veiklą pateikta jos interneto svetainėje www.erc.europa.eu.

⁽²⁴²⁾ Finansinės būklės ataskaitas sudaro balansas, finansinių rezultatų ataskaita, pinigų srautų lentelė, grynojo turto pokyčių ataskaita, svarbių apskaitos metodų santrauka ir kita aiškinamoji informacija.

⁽²⁴³⁾ Biudžeto vykdymo ataskaitas sudaro ataskaitos, kuriose suvestos visos biudžetinės operacijos, ir aiškinamoji informacija.

Finansinėse ataskaitose atspindimų operacijų teisėtumas ir tvarkingumas**Pajamos**

Nuomonė dėl finansinėse ataskaitose atspindimų pajamų teisėtumo ir tvarkingumo

3.39.5. Mūsų nuomone, 2018 m. gruodžio 31 d. pasibaigusiu finansinių metų finansinėse ataskaitose atspindimos pajamos visais reikšmingais aspektais yra teisėtos ir tvarkingos.

Mokėjimai

Nuomonė dėl finansinėse ataskaitose atspindimų mokėjimų teisėtumo ir tvarkingumo

3.39.6. Mūsų nuomone, 2018 m. gruodžio 31 d. pasibaigusiu finansinių metų finansinėse ataskaitose atspindimi mokėjimai visais reikšmingais aspektais yra teisėti ir tvarkingi.

3.39.7. Toliau pateiktos pastabos šios Audito Rūmų nuomonės nekeičia.

PASTABOS DĖL OPERACIJŲ TEISĖTUMO IR TVARKINGUMO

3.39.8. Įstaiga naudoja preliminarįsias sutartis su IT bendrovėmis, pagal kurias konsultantai teikia IT paslaugos „laiko ir priemonių“ pagrindu Įstaigos patalpose. Remiantis Belgijos įstatymuose nustatytais specialiaisiais ir bendraisiais kriterijais, susijusiais su minėtų sutarčių įgyvendinimu, Įstaiga neturėtų nustatinėti paslaugų teikėjų darbuotojams priskirtų funkcijų. Mes nustatėme, kad nurodymų teikimas IT konsultantams gali sukelti painiavą dėl to, kas nustato paslaugų teikėjų darbuotojams priskiriamas funkcijas. Įstaiga turėtų užtikrinti, kad naudojant IT konsultantus būtų laikomasi visų ES ir nacionalinių teisinių nuostatų.

PASTABOS DĖL VIDAUS KONTROLĖS PRIEMONIŲ

3.39.9. Be to, kad buvo naudojami IT konsultantai, kaip paaiškinta pirmiau, 2018 m. Įstaiga taip pat naudojo 36 laikinuosius darbuotojus pagal preliminarįsias sutartis su viena laikinojo darbo agentūra. Tačiau susijusiuose užsakymo blankuose nebuvo nurodyta laikinųjų darbuotojų naudojimo priežastis, kaip reikalaujama pagal Belgijos darbo įstatymus. Priklausomai nuo priežasties, turi būti laikomasi skirtingų patvirtinimo ir ataskaitų teikimo reikalavimų. Įstaiga turėtų naudoti užsakymo blankus, kuriuose būtų visa pagal teisės aktus privaloma informacija.

INFORMACIJA APIE VIDAUS AUDITO TARNYBOS ATASKAITAS

3.39.10. 2018 m. Komisijos vidaus audito tarnyba paskelbė audito ataskaitą „Galutinė audito ataskaita dėl „Horizontas 2020“ dotacijų valdymo (II etapas)“⁽²⁴⁴⁾. Įstaiga parengė veiksmų planą, kuriame nagrinėjama keletas galimų tobulintinių sričių.

ATSIŽVELGIMAS Į ANKSTESNIŲ METŲ PASTABAS

3.39.11. Taisomųjų veiksmų atsižvelgiant į Audito Rūmų ankstesnių metų pastabas apžvalga pateikta *priede*.

⁽²⁴⁴⁾ Mes audito darbo netikrinome.

PRIEDAS

Atsižvelgimas į ankstesnių metų pastabas

Metai	Audito Rūmų pastabos	Taisomojo veiksmo būklė (užbaigtas / vykdomas / neįvykdytas / n. d.)
2017	E. pirkimai: iki 2017 m. pabaigos Įstaiga buvo įdiegusi tam tikroms procedūroms taikomas e. konkursų ir e. sąskaitų išrašymo, bet ne e. pasiūlymų teikimo priemones.	Užbaigtas

ĮSTAIGOS ATSAKYMAS

3.39.8. Įstaiga aiškiai atskiria Įstaigos darbuotojus ir IT konsultantus, nes su pastaraisiais jos nesieja jokie hierarchiniai ryšiai. Visus jų darbo klausimus, kaip antai atleidimą iš darbo (įdarbinimą), darbo sąlygas, darbo grafiką ir viršvalandžius, drausmines nuobaudas, įvertinimus, procedūras ligos ar atostogų atveju, sprendžia rangovas. Įstaiga atsižvelgia į Audito Rūmų pastabą ir ieškos priemonių, kurios leistų išvengti bet kokios galimos painiavos dėl to, kas turi nustatyti IT konsultantų funkcijas. Įstaiga tikrai įgyvendins šiuo metu Komisijos tikslinamas vidaus paslaugų teikėjų darbo gaires.

3.39.9. Įstaiga griežtai laikosi tarpinstitucinės preliminariosios sutarties HR/R3/PR/2014/078 dėl darbuotojų, įdarbintų per laikinojo įdarbinimo agentūras, naudojimo ir paslaugų pirkimo sąlygų specifikacijos. Pastarojo dokumento 2 straipsnio 10 dalyje aiškiai apibrėžti privalomi reikalavimai, kurie turi būti nurodyti laikinojo įdarbinimo agentūrai dėl kiekvieno konkretaus kandidato siunčiamose užsakymo formose (sutartyse). Specifikacijos 1 straipsnyje nurodyta, kad agentūros naudojimosi laikinųjų darbuotojų paslaugomis pagrindai nustatomi pačioje preliminariojoje sutartyje. Įstaiga peržiūrės savo užsakymų formas ir jose nurodys reikiamus preliminariojoje sutartyje numatytus pagrindus.

3.39.10. Vidaus audito tarnybai patvirtinus Įstaigos veiksmų planą dėl programos „Horizontas 2020“ dotacijų valdymo (II etapas) audito, reikiamas priemonės Įstaiga įgyvendina laikydamosi nustatyto grafiko.

3.40. INOVACIJŲ IR TINKLŲ PROGRAMŲ VYKDOMOJI ĮSTAIGA (INEA)

ĮVADAS

3.40.1. Briuselyje įsikūrusi Inovacijų ir tinklų programų vykdomoji įstaiga (INEA, toliau – Įstaiga) įsteigta Komisijos sprendimu 2013/801/ES ⁽²⁴⁵⁾, kad pakeistų Transeuropinio transporto tinklo vykdomąją įstaigą ir perimtų jos teises. Įstaiga įsteigta laikotarpiui nuo 2014 m. sausio 1 d. iki 2024 m. gruodžio 31 d. valdyti ES veiksmus, susijusius su Europos infrastruktūros tinklų priemone, mokslinių tyrimų ir inovacijų finansavimo programa „Horizontas 2020“, transeuropiniu transporto tinklu ir „Marco Polo“ programa.

3.40.2. *Lentelėje* pateikti pagrindiniai Įstaigos duomenys ⁽²⁴⁶⁾.

Lentelė

Pagrindiniai Įstaigos duomenys

	2017	2018
Biudžetas (milijonais eurų) ⁽¹⁾	24	27
Iš viso darbuotojų gruodžio 31 d. ⁽²⁾	249	282

⁽¹⁾ Biudžeto skaičiai pagrįsti mokejimų asignavimais.

⁽²⁾ Darbuotojai – ES pareigūnai, ES laikinieji darbuotojai, ES sutartininkai ir komandiruoti nacionaliniai ekspertai, ne laikinieji darbuotojai ir ne konsultantai.

Šaltinis: Įstaigos pateikti duomenys.

AUDITO RŪMŲ PATIKINIMO PAREIŠKIMAS, TEIKIAMAS EUROPOS PARLAMENTUI IR TARYBAI – NEPRIKLAUSOMO AUDITORIAUS ATASKAITA

NUOMONĖ

3.40.3. Mes auditavome:

a) Įstaigos finansines ataskaitas, kurias sudaro 2018 m. gruodžio 31 d. pasibaigusių finansinių metų finansinės būklės ⁽²⁴⁷⁾ ir biudžeto vykdymo ⁽²⁴⁸⁾ ataskaitos, ir

b) šiose finansinėse ataskaitose atspindimų operacijų teisėtumą ir tvarkingumą,

kaip to reikalauja Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo (SESV) 287 straipsnis.

Finansinių ataskaitų patikimumas

Nuomonė dėl finansinių ataskaitų patikimumo

3.40.4. Mūsų nuomone, 2018 m. gruodžio 31 d. pasibaigusių metų Agentūros metinėse finansinėse ataskaitose Agentūros finansinė būklė 2018 m. gruodžio 31 d. ir su tą dieną pasibaigusiais finansiniais metais susijusių operacijų ir pinigų srautų rezultatai bei grynojo turto pokyčiai visais reikšmingais aspektais yra pateikti teisingai, kaip to reikalauja jos finansinis reglamentas ir Komisijos apskaitos pareigūno priimtos apskaitos taisyklės. Jos pagrįstos tarptautiniu mastu pripažintais viešojo sektoriaus apskaitos standartais.

⁽²⁴⁵⁾ OL L 352, 2013 12 24, p. 65.

⁽²⁴⁶⁾ Daugiau informacijos apie Įstaigos kompetenciją ir veiklą pateikta jos interneto svetainėje www.ec.europa.eu/inea.

⁽²⁴⁷⁾ Finansinės būklės ataskaitas sudaro balansas, finansinių rezultatų ataskaita, pinigų srautų lentelė, grynojo turto pokyčių ataskaita, svarbių apskaitos metodų santrauka ir kita aiškinamoji informacija.

⁽²⁴⁸⁾ Biudžeto vykdymo ataskaitas sudaro ataskaitos, kuriose suvestos visos biudžetinės operacijos, ir aiškinamoji informacija.

Finansinėse ataskaitose atspindimų operacijų teisėtumas ir tvarkingumas**Pajamos**

Nuomonė dėl finansinėse ataskaitose atspindimų pajamų teisėtumo ir tvarkingumo

3.40.5. Mūsų nuomone, 2018 m. gruodžio 31 d. pasibaigusių finansinių metų finansinėse ataskaitose atspindimos pajamos visais reikšmingais aspektais yra teisėtos ir tvarkingos.

Mokėjimai

Nuomonė dėl finansinėse ataskaitose atspindimų mokėjimų teisėtumo ir tvarkingumo

3.40.6. Mūsų nuomone, 2018 m. gruodžio 31 d. pasibaigusių finansinių metų finansinėse ataskaitose atspindimi mokėjimai visais reikšmingais aspektais yra teisėti ir tvarkingi.

ATSIŽVELGIMAS Į ANKSTESNIŲ METŲ PASTABAS

3.40.7. Taisomųjų veiksmų atsižvelgiant į Audito Rūmų ankstesnių metų pastabas apžvalga pateikta *priede*.

PRIEDAS

Atsižvelgimas į ankstesnių metų pastabas

Metai	Audito Rūmų pastabos	Taisomojo veiksmo būklė (užbaigtas / vykdomas / neįvykdytas / n. d.)
2017	E. pirkimai: iki 2017 m. pabaigos Agentūra buvo įdiegusi tam tikroms procedūroms taikomas e. sąskaitų išrašymo, bet ne e. konkursų ir e. pasiūlymų teikimo priemones.	Vykdomas

AGENTŪROS ATSAKYMAS

Agentūra atsižvelgė į Audito Rūmų ataskaitą.

3.4.1. MOKSLINIŲ TYRIMŲ VYKDOMOJI ĮSTAIGA (REA)

ĮVADAS

3.4.1.1. Briuselyje įsikūrusi Mokslinių tyrimų vykdomoji įstaiga (toliau – Įstaiga arba REA), įsteigta Komisijos sprendimu 2008/46/EB⁽²⁴⁹⁾. Įstaiga buvo įsteigta ribotam laikotarpiui nuo 2008 m. sausio 1 d. iki 2017 m. gruodžio 31 d.; jos tikslas – administruoti konkrečius Sąjungos veiksmus mokslinių tyrimų srityje. 2009 m. birželio 15 d. Europos Komisija Įstaigai oficialiai suteikė administracinę ir veiklos autonomiją. 2013 m. gruodžio 13 d. Komisija savo Įgyvendinimo sprendimu 2013/778/ES⁽²⁵⁰⁾ pratęsė Įstaigos gyvavimą iki 2024 m. ir taip pat jai pavedė programos „Horizontas 2020“, naujosios Mokslinių tyrimų ir inovacijų bendrosios programos, dalis.

3.4.1.2. *Lentelėje* pateikti pagrindiniai Įstaigos duomenys⁽²⁵¹⁾.

Lentelė

Pagrindiniai Įstaigos duomenys

	2017	2018
Biudžetas (milijonais eurų) ⁽¹⁾	67	70
Iš viso darbuotojų gruodžio 31 d. ⁽²⁾	693	736

(1) Biudžeto skaičiai pagrįsti mokėjimų asignavimais.

(2) Darbuotojai – ES pareigūnai, ES laikinieji darbuotojai, ES sutartininkai ir komandiruoti nacionaliniai ekspertai, ne laikinieji darbuotojai ir ne konsultantai.

Šaltinis: Įstaigos pateikti duomenys.

AUDITO RŪMŲ PATIKINIMO PAREIŠKIMAS, TEIKIAMAS EUROPOS PARLAMENTUI IR TARYBAI – NEPRIKLAUSOMO AUDITORIAUS ATASKAITA

NUOMONĖ

3.4.1.3. Mes auditavome:

- Įstaigos finansines ataskaitas, kurias sudaro 2018 m. gruodžio 31 d. pasibaigusių finansinių metų finansinės būklės⁽²⁵²⁾ ir biudžeto vykdymo⁽²⁵³⁾ ataskaitos, ir
- šiose finansinėse ataskaitose atspindimų operacijų teisėtumą ir tvarkingumą,

kaip to reikalauja Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo (SESV) 287 straipsnis.

Finansinių ataskaitų patikimumas*Nuomonė dėl finansinių ataskaitų patikimumo*

3.4.1.4. Mūsų nuomone, 2018 m. gruodžio 31 d. pasibaigusių metų Įstaigos metinėse finansinėse ataskaitose Įstaigos finansinė būklė 2018 m. gruodžio 31 d. ir su tą dieną pasibaigusiais finansiniais metais susijusių operacijų ir pinigų srautų rezultatai bei grynojo turto pokyčiai visais reikšmingais aspektais yra pateikti teisingai, kaip to reikalauja jos finansinis reglamentas ir Komisijos apskaitos pareigūno priimtos apskaitos taisyklės. Jos pagrįstos tarptautiniu mastu pripažintais viešojo sektoriaus apskaitos standartais.

⁽²⁴⁹⁾ O L L 11, 2008 1 15, p. 9.

⁽²⁵⁰⁾ O L L 346, 2013 12 20, p. 54.

⁽²⁵¹⁾ Daugiau informacijos apie Įstaigos kompetenciją ir veiklą pateikta jos interneto svetainėje www.ec.europa.eu/rea.

⁽²⁵²⁾ Finansinės būklės ataskaitas sudaro balansas, finansinių rezultatų ataskaita, pinigų srautų lentelė, grynojo turto pokyčių ataskaita, svarbių apskaitos metodų santrauka ir kita aiškinamoji informacija.

⁽²⁵³⁾ Biudžeto vykdymo ataskaitas sudaro ataskaitos, kuriose suvestos visos biudžetinės operacijos, ir aiškinamoji informacija.

Finansinėse ataskaitose atspindimų operacijų teisėtumas ir tvarkingumas**Pajamos**

Nuomonė dėl finansinėse ataskaitose atspindimų pajamų teisėtumo ir tvarkingumo

3.41.5. Mūsų nuomone, 2018 m. gruodžio 31 d. pasibaigusiu finansinių metų finansinėse ataskaitose atspindimos pajamos visais reikšmingais aspektais yra teisėtos ir tvarkingos.

Mokėjimai

Nuomonė dėl finansinėse ataskaitose atspindimų mokėjimų teisėtumo ir tvarkingumo

3.41.6. Mūsų nuomone, 2018 m. gruodžio 31 d. pasibaigusiu finansinių metų finansinėse ataskaitose atspindimi mokėjimai visais reikšmingais aspektais yra teisėti ir tvarkingi.

3.41.7. Toliau pateiktos pastabos šios Audito Rūmų nuomonės nekeičia.

PASTABOS DĖL OPERACIJŲ TEISĖTUMO IR TVARKINGUMO

3.41.8. 2018 m. Įstaiga sudarė specialiąją sutartį dėl paramos teikimo organizuojant renginį, skirtą Įstaigos 10-osioms metinėms paminėti. Specialiąją sutartimi įgyvendinama Komisijos preliminarioji renginių organizavimo ir valdymo sutartis, kurioje numatyta galimybė teikti papildomas paslaugas, sudarančias iki 20 % visos specialiosios sutarties vertės. Tačiau REA specialiosios sutarties vertė iš viso sudarė 68 688 eurus, o papildomai užsakytų paslaugų vertė – 39 218 eurų (57 %). Todėl papildomų paslaugų pirkimas neatitiko preliminariosios sutarties reikalavimų ir todėl buvo netvarkingas (2018 m. nebuvo atlikta jokių susijusių mokėjimų). Įstaiga turėtų laikytis sutartinių nuostatų ir viršutinių ribų.

INFORMACIJA APIE VIDAUS AUDITO TARNYBOS ATASKAITAS

3.41.9. 2018 m. lapkričio mėn. Komisijos vidaus audito tarnyba (VAT) paskelbė audito ataskaitą dėl programos „Horizontas 2020“ dotacijų valdymo REA. Įstaiga parengė veiksmų planą, kuriame nagrinėjamos visos galimos tobulintinos sritys.

ATSIŽVELGIMAS Į ANKSTESNIŲ METŲ PASTABAS

3.41.10. Taisomųjų veiksmų atsižvelgiant į Audito Rūmų ankstesnių metų pastabas apžvalga pateikta *priede*.

PRIEDAS

Atsižvelgimas į ankstesnių metų pastabas

Metai	Audito Rūmų pastabos	Taisomojo veiksmo būklė (užbaigtas / vykdomas / neįvykdytas / n. d.)
2017	Sutartininkų atrankos proceso valdymas atskleidė trūkumų. Įdarbinimo bylose ir atrankos komiteto posėdžių protokoluose ne visada būdavo pateikiami kriterijai, naudojami siekiant atrinkti kandidatus iš įdarbinimo duomenų bazės.	N. d.
2017	E. pirkimai: iki 2017 m. pabaigos Įstaiga buvo įdiegusi tam tikroms procedūroms taikomas e. sąskaitų išrašymo, bet ne e. konkursų ir e. pasiūlymų teikimo priemones.	Vykdomas

ĮSTAIGOS ATSAKYMAI

3.41.8. Mokslinių tyrimų vykdomoji įstaiga (REA) sutiko su pagal specialiąją sutartį rangovo pasiūlytomis paslaugomis ankstyvame renginio organizavimo etape, kad rangovas galėtų pradėti darbus, kuriems būtina daug ruoštis, ir pasirūpinti renginio vieta. Turint galvoje renginio mastą, tiek REA, tiek rangovas žinojo, kad vėlesniuose renginio organizavimo etapuose reikės atlikti keletą pakeitimų. Šiomis aplinkybėmis su rangovu buvo sutarta, kad, jei įmanoma, „papildomos paslaugos“ bus keičiamos atitinkamų pirkimo dalių katalogo paslaugomis, iš dalies pakeičiant specialiąją sutartį. REA jau galutinai nusprendė dėl renginio formato ir paprašė pateikti pakeistą pasiūlymą. Pakeitimas, kuriuo „papildomų paslaugų“ dalis sumažinama iki 4 289 eurų (7,7 % specialiosios sutarties vertės), buvo pasirašytas 2019 m. gegužės 17 d.

3.4.2. VARTOTOJŲ, SVEIKATOS, ŽEMĖS ŪKIO IR MAISTO PROGRAMŲ VYKDOMOJI ĮSTAIGA (CHAFEA)

IVADAS

3.4.2.1. Vartotojų, sveikatos, žemės ūkio ir maisto programų vykdomoji įstaiga (toliau – Įstaiga) įsteigta 2005 m. sausio 1 d. (Visuomenės sveikatos programos vykdomoji įstaiga – PHEA – 2005–2008 m., Sveikatos ir vartotojų reikalų vykdomoji agentūra – EAHC – 2008–2013 m. ir Vartotojų, sveikatos, žemės ūkio ir maisto programų vykdomoji įstaiga – Chafea – nuo 2014 m. sausio 1 d.)⁽²⁵⁴⁾. Įstaiga įsikūrusi Liuksemburge, o jos įgaliojimai pratęsti iki 2024 m. gruodžio 31 d. Įstaiga įgyvendina ES sveikatos programą, Vartotojų programą ir iniciatyvą „Geresnis mokymas rūpinantis maisto sauga“.

3.4.2.2. Lentelėje pateikti pagrindiniai Įstaigos duomenys⁽²⁵⁵⁾.

Lentelė

Pagrindiniai Įstaigos duomenys

	2017 m.	2018 m.
Biudžetas (milijonais eurų) ⁽¹⁾	10	11
Iš viso darbuotojų gruodžio 31 d. ⁽²⁾	61	66

⁽¹⁾ Biudžeto skaičiai pagrįsti mokėjimų asignavimais.

⁽²⁾ Darbuotojai – ES pareigūnai, ES laikinieji darbuotojai, ES sutartininkai ir komandiruoti nacionaliniai ekspertai, ne laikinieji darbuotojai ir ne konsultantai.

Šaltinis: Įstaigos pateikti duomenys.

AUDITO RŪMŲ PATIKINIMO PAREIŠKIMAS, TEIKIAMAS EUROPOS PARLAMENTUI IR TARYBAI – NEPRIKLAUSOMO AUDITORIAUS ATASKAITA

NUOMONĖ

3.4.2.3. Mes auditavome:

- Agentūros finansines ataskaitas, kurias sudaro 2018 m. gruodžio 31 d. pasibaigusių finansinių metų finansinės būklės⁽²⁵⁶⁾ ir biudžeto vykdymo⁽²⁵⁷⁾ ataskaitos, ir
- šiose finansinėse ataskaitose atspindimų operacijų teisėtumą ir tvarkingumą,

kaip to reikalauja Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo (SESV) 287 straipsnis.

Finansinių ataskaitų patikimumas*Nuomonė dėl finansinių ataskaitų patikimumo*

3.4.2.4. Mūsų nuomone, 2018 m. gruodžio 31 d. pasibaigusių metų Agentūros metinėse finansinėse ataskaitose Agentūros finansinė būklė 2018 m. gruodžio 31 d. ir su tą dieną pasibaigusiais finansiniais metais susijusių operacijų ir pinigų srautų rezultatai bei grynojo turto pokyčiai visais reikšmingais aspektais yra pateikti teisingai, kaip to reikalauja jos finansinis reglamentas ir Komisijos apskaitos pareigūno priimtos apskaitos taisyklės. Jos pagrįstos tarptautiniu mastu pripažintais viešojo sektoriaus apskaitos standartais.

⁽²⁵⁴⁾ 2013 m. gruodžio 17 d. Komisijos įgyvendinimo sprendimas 2013/770/ES, kuriuo įsteigiama Vartotojų, sveikatos ir maisto programų vykdomoji įstaiga ir panaikinamas Sprendimas 2004/858/EB (OL L 341, 2013 12 18, p. 69).

⁽²⁵⁵⁾ Daugiau informacijos apie Įstaigos kompetenciją ir veiklą pateikta jos interneto svetainėje <http://ec.europa.eu/chafea/>.

⁽²⁵⁶⁾ Finansinės būklės ataskaitas sudaro balansas, finansinių rezultatų ataskaita, pinigų srautų lentelė, grynojo turto pokyčių ataskaita, svarbių apskaitos metodų santrauka ir kita aiškinamoji informacija.

⁽²⁵⁷⁾ Biudžeto vykdymo ataskaitas sudaro ataskaitos, kuriose suvestos visos biudžetinės operacijos, ir aiškinamoji informacija.

Finansinėse ataskaitose atspindimų operacijų teisėtumas ir tvarkingumas**Pajamos**

Nuomonė dėl finansinėse ataskaitose atspindimų pajamų teisėtumo ir tvarkingumo

3.42.5. Mūsų nuomone, 2018 m. gruodžio 31 d. pasibaigusiu finansinių metų finansinėse ataskaitose atspindimos pajamos visais reikšmingais aspektais yra teisėtos ir tvarkingos.

Mokėjimai

Nuomonė dėl finansinėse ataskaitose atspindimų mokėjimų teisėtumo ir tvarkingumo

3.42.6. Mūsų nuomone, 2018 m. gruodžio 31 d. pasibaigusiu finansinių metų finansinėse ataskaitose atspindimi mokėjimai visais reikšmingais aspektais yra teisėti ir tvarkingi.

3.42.7. Toliau pateiktos pastabos šios Audito Rūmų nuomonės nekeičia.

PASTABOS DĖL OPERACIJŲ TEISĖTUMO IR TVARKINGUMO

3.42.8. Įstaiga naudoja sutartis su IT bendrovėmis, pagal kurias konsultantai (2018 m. – 13) teikia IT paslaugos „laiko ir priemonių“ pagrindu Įstaigos patalpose. Remiantis Liuksemburgo įstatymuose nustatytais specialiaisiais ir bendraisiais kriterijais, susijusiais su minėtų sutarčių įgyvendinimu, Įstaiga neturėtų nustatinėti paslaugų teikėjų darbuotojams priskirtų funkcijų. Mes nustatėme, kad nurodymų teikimas IT konsultantams gali sukelti painiavą dėl to, kas nustato paslaugų teikėjų darbuotojams priskiriamas funkcijas. Įstaiga turėtų užtikrinti, kad naudojant IT konsultantus būtų laikomasi visų ES ir nacionalinių teisinių nuostatų.

ATSIŽVELGIMAS Į ANKSTESNIŲ METŲ PASTABAS

3.42.9. Taisomųjų veiksmų atsižvelgiant į Audito Rūmų ankstesnių metų pastabas apžvalga pateikta *priede*.

PRIEDAS

Atsižvelgimas į ankstesnių metų pastabas

Metai	Audito Rūmų pastabos	Taisomojo veiksmo būklė (užbaigtas / vykdomas / neįvykdytas / n. d.)
2015	Įstaiga atšaukė 0,2 milijono eurų arba 18 % į 2015 m. atliktų perkėlimų (2014 m. – 0,1 milijono eurų, arba 14 %), o tai rodo jos planavimo trūkumus.	N. d.
2017 m.	2017 m. Įstaigos įdarbinimo procedūros buvo netinkamai dokumentuojamos. Be to, procedūroms trūko anonimiškumo ir nebuvo laikomasi nustatytų terminų. Tai gali pakenkti skaidrumo ir vienodų sąlygų kandidatams taikymo principams.	Užbaigtas
2017 m.	2017 m. Įstaiga susidūrė su sunkumais pritraukdama pakankamą konkurenciją žemos ir vidutinės vertės pirkimų procedūrose.	Užbaigtas
2017 m.	E. pirkimai: iki 2017 m. pabaigos Įstaiga buvo įdiegusi tam tikroms procedūroms taikomas e. konkursų ir e. sąskaitų išrašymo, bet ne e. pasiūlymų teikimo priemones.	Užbaigtas
2017 m.	Įstaigos apskaitos pareigūnas nebedirba nuo 2017 m. lapkričio mėn. pabaigos. 2017 m. gruodžio 13 d. Įstaigos valdymo komitetas kaip laikiną apskaitos pareigūną oficialiai paskyrė administratorių: šis administratorius pavaduoja įgaliotąjį leidimus suteikiantį pareigūną. Tai prieštarauja Įstaigos finansinio reglamento 28 straipsniui, kuriame nurodyta, kad leidimus suteikiančio pareigūno ir apskaitos pareigūno pareigos turi būti atskirtos ir tarpusavyje nesuderinamos.	Užbaigtas
2017 m.	Įstaiga su laikinaisiais darbuotojais susijusius pranešimus apie laisvas darbo vietas skelbia savo pačios interneto svetainėje ir socialiniuose tinkluose, o ne Europos personalo atrankos tarnybos (EPSO) interneto svetainėje.	Vykdomas
2017 m.	Įstaigos biudžeto planavimas yra silpnas. Nors išsipareigotų asignavimų perkėlimų iš 2017 m. į 2018 m. lygis buvo aukštas III biudžeto antraštinėje dalyje ir sudarė 1,6 milijono eurų arba 63 % (2016 m. – 1,2 milijono eurų arba 48 %), iš 2016 m. į 2017 m. perkeltų biudžeto asignavimų panaikinimo lygis taip pat buvo aukštas ir sudarė 354 260 eurų arba 23 %.	N. d.

ĮSTAIGOS ATSAKYMAI

3.42.8. *Chafea* aiškiai atskiria *Chafea* darbuotojus ir IT konsultantus, nes jiems netaiko hierarchinės tvarkos. Visus su darbuotojais susijusius sprendimus, kaip antai sprendimus dėl paaukštinimo, atleidimo ir (arba) įdarbinimo, įdarbinimo sąlygų, darbo grafiko, viršvalandžių, drausminių priemonių, nedarbingumo dėl ligos valdymo, atostogų prašymų ir patvirtinimo priima rangovas. *Chafea* atsižvelgia į Audito Rūmų pastabą ir imsis priemonių, kad išvengtų galimos painiavos dėl to, kas nustato IT konsultantų funkcijas. *Chafea* įgyvendins gaires dėl naudojimosi *IntraMuros* IT konsultantu, kurias šiuo metu peržiūri Komisija.

Šią ataskaitą priėmė IV kolegija, vadovaujama Audito Rūmų nario Alex Brenninkmeijer, 2019 m. rugsėjo 24 d. Liuksemburge įvykusiame posėdyje.

Europos Audito Rūmų vardu

Pirmininkas

Klaus-Heiner LEHNE

ISSN 1977-0960 (elektroninis leidimas)
ISSN 1725-521X (popierinis leidimas)

Europos Sąjungos leidinių biuras
L-2985 Liuksemburgas
LIUKSEMBURGAS

LT